

CODUL DE PROCEDURĂ FISCALĂ din 20 iulie 2015

(Legea nr. 207 din 20 iulie 2015)

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 547 din 23 iulie 2015

Data intrării în vigoare 01-01-2016

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Titlul I Dispoziții generale

Articolul 1

Definiții

În înțelesul prezentului cod, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. actul administrativ fiscal - actul emis de organul fiscal în exercitarea atribuțiilor de administrare a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, pentru stabilirea unei situații individuale și în scopul de a produce efecte juridice față de cel căruia îi este adresat;
2. administrarea creanțelor fiscale - oricare din activitățile desfășurate de organele fiscale în legătură cu:
 - a) înregistrarea fiscală a contribuabililor/plătitorilor și a altor subiecte ale raporturilor juridice fiscale;
 - b) declararea, stabilirea, controlul și colectarea creanțelor fiscale;
 - c) soluționarea contestațiilor împotriva actelor administrative fiscale;
 - d) asistența/îndrumarea contribuabililor/plătitorilor, la cerere sau din oficiu;
 - e) aplicarea sancțiunilor în condițiile legii;
3. analiza de risc - activitatea efectuată de organul fiscal în scopul identificării riscurilor de neconformare în ceea ce privește îndeplinirea de către contribuabil/plătitor a obligațiilor prevăzute de legislația fiscală, de a le evalua, de a le gestiona, precum și de a le utiliza în scopul efectuării activităților de administrare fiscală;
4. contribuabil - orice persoană fizică, juridică sau orice altă entitate fără personalitate juridică ce datorează, conform legii, impozite, taxe și contribuții sociale;
5. contribuție socială - prelevare obligatorie realizată în baza legii, care are ca scop protecția persoanelor fizice obligate a se asigura împotriva anumitor riscuri sociale, în schimbul căreia aceste persoane beneficiază de drepturile acoperite de respectiva prelevare;
6. control fiscal - totalitatea activităților efectuate de organele fiscale pentru verificarea modului de îndeplinire de către contribuabil/plătitor a obligațiilor prevăzute de legislația fiscală și contabilă;
7. creanță bugetară - dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanța bugetară principală și creanța bugetară accesorie;
8. creanță bugetară principală - dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, altele decât creanțele bugetare accesorii;
9. creanță bugetară accesorie - dreptul la încasarea dobânzilor, penalităților sau a altor asemenea sume, în baza legii, aferente unor creanțe bugetare principale;
10. creanță fiscală - dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanța fiscală principală și creanța fiscală accesorie;
11. creanță fiscală principală - dreptul la perceperea impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, precum și dreptul contribuabilului la restituirea sumelor plătite fără a fi datorate și la rambursarea sumelor cuvenite, în situațiile și condițiile prevăzute de lege;
12. creanță fiscală accesorie - dreptul la perceperea dobânzilor, penalităților sau majorărilor aferente unor creanțe fiscale principale, precum și dreptul contribuabilului de a primi dobânzi, în condițiile legii;
13. creditor fiscal - titularul unui drept de creanță fiscală;
14. creditor bugetar - titularul unui drept de creanță bugetară;
15. debitor fiscal - titularul unei obligații de plată corelativă unui drept de creanță fiscală;
16. debitor bugetar - titularul unei obligații de plată corelativă unui drept de creanță bugetară;
17. declarație fiscală - act întocmit de contribuabil/plătitor, în condițiile și situațiile prevăzute de lege, reprezentând declarația de impunere și declarația informativă;
18. declarație de impunere - actul întocmit de contribuabil/plătitor care se referă la:
 - a) impozitele, taxele și contribuțiile sociale datorate, în cazul în care, potrivit legii, obligația calculării acestora revine contribuabilului/plătitorului;
 - b) impozitele, taxele și contribuțiile sociale colectate, în cazul în care plătitorul are obligația de a calcula, de a reține și de a plăti sau, după caz, de a colecta și de a plăti impozitele, taxele și contribuțiile sociale;

c) bunurile și veniturile impozabile, precum și alte elemente ale bazei de impozitare, dacă legea prevede declararea acestora;

19. declarație informativă - actul întocmit de contribuabil/plătitor referitor la orice informații în legătură cu impozitele, taxele și contribuțiile sociale, bunurile și veniturile impozabile, dacă legea prevede declararea acestora, altele decât cele prevăzute la pct. 18;

20. dobândă - obligația fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale principale ca urmare a neachitării la scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale;

21. drepturi vamale - drepturi de import și drepturi de export, astfel cum sunt definite de [Legea nr. 86/2006](#) privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare;

22. executor fiscal - persoana din cadrul organului de executare cu atribuții de efectuare a executării silite;

23. impozit - prelevare obligatorie, indiferent de denumire, realizată în baza legii, fără contraprestație, în scopul satisfacerii necesităților de interes general;

24. legislație fiscală - totalitatea normelor prevăzute în actele normative referitoare la impozite, taxe, contribuții sociale, precum și la proceduri de administrare a acestora;

25. legislație contabilă - totalitatea normelor prevăzute în actele normative referitoare la organizarea și conducerea contabilității;

26. majorare de întârziere - obligația fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale principale, precum și sancțiunea, ca urmare a neachitării la scadență, de către debitor, a obligațiilor fiscale principale;

27. obligație fiscală - obligația de plată a oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând obligația fiscală principală și obligația fiscală accesorie;

28. obligație fiscală principală - obligația de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, precum și obligația organului fiscal de a restitui sumele încasate fără a fi datorate și de a rambursa sumele cuvenite, în situațiile și condițiile prevăzute de lege;

29. obligație fiscală accesorie - obligația de plată sau de restituire a dobânzilor, penalităților sau a majorărilor, aferente unor obligații fiscale principale;

30. organ fiscal - organul fiscal central, organul fiscal local, precum și alte instituții publice care administrează creanțe fiscale;

31. organ fiscal central - Agenția Națională de Administrare Fiscală, denumită în continuare A.N.A.F., prin structurile de specialitate cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale, inclusiv unitățile subordonate A.N.A.F.;

32. organ fiscal local - structurile de specialitate din cadrul autorităților administrației publice locale cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale;

33. penalitate de întârziere - obligația fiscală accesorie reprezentând sancțiunea pentru neachitarea la scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale;

34. penalitate de nedeclarare - obligația fiscală accesorie reprezentând sancțiunea pentru nedeclararea sau declararea incorectă, în declarații de impunere, a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale;

35. plătitor - persoana care, în numele contribuabilului, conform legii, are obligația de a plăti sau de a reține și de a plăti ori de a colecta și plăti, după caz, impozite, taxe și contribuții sociale. Este plătitor și sediul secundar obligat, potrivit legii, să se înregistreze fiscal ca plătitor de salarii și de venituri asimilate salariilor;

36. taxă - prelevarea obligatorie, indiferent de denumire, realizată în baza legii, cu ocazia prestării unor servicii de către instituții sau autorități publice, fără existența unui echivalent între cuantumul taxei și valoarea serviciului;

37. titlu de creanță fiscală - actul prin care, potrivit legii, se stabilește și se individualizează creanța fiscală;

38. titlu de creanță bugetară - actul prin care, potrivit legii, se stabilește și se individualizează creanța bugetară;

39. vector fiscal - totalitatea tipurilor de obligații fiscale pentru care există obligații de declarare cu caracter permanent;

40. date de identificare - numele și prenumele în cazul persoanelor fizice sau denumirea în cazul persoanelor juridice și entităților fără personalitate juridică, domiciliul fiscal și codul de identificare fiscală.

Capitolul I

Domeniul de aplicare a Codului de procedură fiscală

Articolul 2

Obiectul și sfera de aplicare a Codului de procedură fiscală

(1) Codul de procedură fiscală reglementează drepturile și obligațiile părților din raporturile juridice fiscale privind administrarea creanțelor fiscale datorate bugetului general consolidat, indiferent de autoritatea care le administrează, cu excepția cazului când prin lege se prevede altfel.

(2) În măsura în care prin lege specială nu se prevede altfel, prezentul cod se aplică și pentru:

a) administrarea drepturilor vamale;

b) administrarea redevențelor miniere, a redevențelor petroliere și a redevențelor rezultate din contracte de concesiune, arendă și alte contracte de exploatare eficientă a terenurilor cu destinație agricolă, încheiate de Agenția Domeniilor Statului;

c) alte creanțe bugetare care, potrivit legii, sunt asimilate creanțelor fiscale.

(3) În scopul aplicării alin. (2), drepturile vamale și redevențele sunt asimilate creanțelor fiscale.

(4) Prezentul cod nu se aplică pentru administrarea creanțelor bugetare rezultate din raporturile juridice contractuale, cu excepția celor prevăzute la alin. (2) lit. b).

Articolul 3

Raportul Codului de procedură fiscală cu alte acte normative

(1) Prezentul cod constituie procedura de drept comun pentru administrarea creanțelor prevăzute la art. 2.

(2) Unde prezentul cod nu dispune, se aplică prevederile Codului civil și ale Codului de procedură civilă, republicat, în măsura în care acestea pot fi aplicabile raporturilor dintre autorități publice și contribuabili/plătitori.

Capitolul II

Principii generale de conduită în administrarea creanțelor fiscale

Articolul 4

Principiul legalității

(1) Creanțele fiscale și obligațiile corespunzătoare ale contribuabilului/plătitorului sunt cele prevăzute de lege.

(2) Procedura de administrare a creanțelor fiscale se desfășoară în conformitate cu dispozițiile legii. Organul fiscal are obligația de a asigura respectarea dispozițiilor legale privind realizarea drepturilor și obligațiilor contribuabilului/plătitorului sau ale altor persoane implicate în procedură.

Articolul 5

Aplicarea unitară a legislației

(1) Organul fiscal este obligat să aplice unitar prevederile legislației fiscale pe teritoriul României, urmărind stabilirea corectă a creanțelor fiscale.

(2) Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale, are rolul de a coordona aplicarea unitară a prevederilor legislației fiscale.

(3) În cadrul Ministerului Finanțelor Publice funcționează Comisia fiscală centrală, care are responsabilități de elaborare a deciziilor cu privire la aplicarea unitară a Codului fiscal, a prezentului cod, a legislației subsecvente acestora, precum și a legislației a cărei aplicare intră în sfera de competență a A.N.A.F.

(4) Componenta și regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei fiscale centrale se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(5) Comisia fiscală centrală este coordonată de secretarul de stat din Ministerul Finanțelor Publice care răspunde de politicile și legislația fiscală.

(6) În cazul în care Comisia fiscală centrală este investită cu soluționarea unei probleme care vizează impozitele și taxele locale prevăzute de Codul fiscal, comisia se completează cu 2 reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, precum și cu câte un reprezentant al fiecărei structuri asociative a autorităților administrației publice locale.

(7) Deciziile Comisiei fiscale centrale se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 6

Exercitarea dreptului de apreciere

(1) Organul fiscal este îndreptățit să aprecieze, în limitele atribuțiilor și competențelor ce îi revin, relevanța stărilor de fapt fiscale prin utilizarea mijloacelor de probă prevăzute de lege și să adopte soluția întemeiată pe prevederile legale, precum și pe constatări complete asupra tuturor împrejurărilor edificatoare în cauză raportat la momentul luării unei decizii. În exercitarea dreptului său de apreciere, organul fiscal trebuie să ia în considerare opinia emisă în scris de organul fiscal competent respectivului contribuabil/plătitor în cadrul activității de asistență și îndrumare a contribuabililor/plătitorilor, precum și soluția adoptată de organul fiscal în cadrul unui act administrativ fiscal sau de instanța judecătorească, printr-o hotărâre definitivă, emisă anterior, pentru situații de fapt similare la același contribuabil/plătitor. În situația în care organul fiscal constată că există diferențe între starea de fapt fiscală a contribuabilului/plătitorului și informațiile avute în vedere la emiterea unei opinii scrise sau a unui act administrativ fiscal la același contribuabil/plătitor, organul fiscal are dreptul să consemneze constatările în conformitate cu situația fiscală reală și cu legislația fiscală și are obligația să menționeze în scris motivele pentru care nu ia în considerare opinia prealabilă.

(2) Organul fiscal își exercită dreptul de apreciere în limitele rezonabilității și echității, asigurând o proporție justă între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru atingerea acestuia.

(3) Ori de câte ori organul fiscal trebuie să stabilească un termen pentru exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații de către contribuabil/plătitor, acesta trebuie să fie rezonabil, pentru a da posibilitatea contribuabilului/plătitorului să își exercite dreptul sau să își îndeplinească obligația. Termenul poate fi prelungit, pentru motive justificate, cu acordul conducătorului organului fiscal.

Articolul 7

Rolul activ și alte reguli de conduită pentru organul fiscal

(1) În desfășurarea unei proceduri de administrare a creanțelor fiscale, organul fiscal înștiințează contribuabilul/plătitorul asupra drepturilor și obligațiilor prevăzute de lege ce îi revin acestuia în desfășurarea procedurii.

(2) Organul fiscal are obligația să examineze starea de fapt în mod obiectiv și în limitele stabilite de lege, precum și să îndrume contribuabilul/plătitorul în aplicarea prevederilor legislației fiscale, în îndeplinirea obligațiilor și exercitarea drepturilor sale, ca urmare a solicitării contribuabilului/plătitorului sau din inițiativa organului fiscal, după caz.

(3) Organul fiscal este îndreptățit să examineze, din oficiu, starea de fapt, să obțină și să utilizeze toate informațiile și documentele necesare pentru determinarea corectă a situației fiscale a contribuabilului/plătitorului. În analiza efectuată, organul fiscal este obligat să identifice și să ia în considerare toate circumstanțele edificatoare fiecărui caz în parte.

(4) Organul fiscal decide asupra felului și volumului examinărilor, în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte și de limitele prevăzute de lege.

Articolul 8

Limba oficială în administrația fiscală

(1) Limba oficială în administrația fiscală este limba română.

(2) Dacă la organul fiscal se depun petiții, documente justificative, certificate sau alte înscrisuri într-o limbă străină, organul fiscal solicită ca acestea să fie însoțite de traduceri în limba română certificate de traducători autorizați de Ministerul Justiției, în condițiile legii.

(3) Dacă la organul fiscal se depun petiții, documente justificative, certificate sau alte înscrisuri într-o limbă străină, pentru care nu există traducători autorizați potrivit alin. (2), organul fiscal solicită ca acestea să fie însoțite de traduceri în limba română efectuate sau certificate de o ambasadă/oficiu consular al statului în a cărui limbă oficială a fost emis documentul respectiv.

(4) Petițiile, documentele justificative, certificatele sau înscrisurile redactate într-o limbă străină depuse fără respectarea alin. (3) nu se iau în considerare de organul fiscal.

(5) Dispozițiile [art. 19 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile în mod corespunzător.

Articolul 9

Dreptul de a fi ascultat

(1) Înaintea luării deciziei, organul fiscal este obligat să asigure contribuabilului/plătitorului posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere cu privire la faptele și împrejurările relevante în luarea deciziei.

(2) Organul fiscal nu este obligat să aplice prevederile alin. (1) când:

a) întârzierea în luarea deciziei determină un pericol pentru constatarea situației fiscale reale privind executarea obligațiilor contribuabilului/plătitorului sau pentru luarea altor măsuri prevăzute de lege;

b) cuantumul creanțelor fiscale urmează să se modifice cu mai puțin de 10% din valoarea creanței fiscale stabilită anterior;

c) se acceptă informațiile prezentate de contribuabil/plătitor, pe care acesta le-a dat într-o declarație sau într-o cerere;

d) urmează să se ia măsuri de executare silită;

e) urmează să se emită deciziile referitoare la obligațiile fiscale accesorii.

(3) Audierea se consideră îndeplinită în următoarele situații:

a) contribuabilul/plătitorul refuză explicit să se prezinte la termenul stabilit de organul fiscal în vederea audierii;

b) contribuabilul/plătitorul nu se prezintă, din orice motiv, la două termene consecutive stabilite de organul fiscal în vederea audierii.

(4) Excepția lipsei audierii poate fi invocată de contribuabil/plătitor odată cu formularea contestației depuse potrivit prezentului cod.

(5) La stabilirea termenelor prevăzute la alin. (3) devin aplicabile prevederile art. 6 alin. (3).

Articolul 10

Obligația de cooperare

- (1) Contribuabilul/Plătitorul este obligat să coopereze cu organul fiscal în vederea determinării stării de fapt fiscale, prin prezentarea faptelor cunoscute de către acesta, în întregime, conform realității, și prin indicarea mijloacelor doveditoare care îi sunt cunoscute, cu respectarea prevederilor în materie penală și procesual penală.
- (2) Contribuabilul/Plătitorul este obligat să întreprindă măsurile în vederea procurării mijloacelor doveditoare necesare, prin utilizarea tuturor posibilităților ce îi stau la dispoziție.

Articolul 11

Secretul fiscal

- (1) Personalul din cadrul organului fiscal este obligat să păstreze secretul asupra informațiilor de care a luat cunoștință ca urmare a exercitării atribuțiilor de serviciu.
- (2) În categoria informațiilor de natura celor considerate a fi secret fiscal intră datele referitoare la contribuabil /plătitor, cum ar fi: datele de identificare, natura și cuantumul obligațiilor fiscale, natura, sursa și cuantumul veniturilor, natura, sursa și valoarea bunurilor, plăți, conturi, rulae, transferuri de numerar, solduri, încasări, deduceri, credite, datorii, valoarea patrimoniului net sau orice fel de informații obținute din declarații ori documente prezentate de către contribuabil/plătitor sau terți.
- (3) Organul fiscal poate transmite informațiile pe care le deține:
- a) autorităților publice, în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute de lege;
 - b) autorităților fiscale ale altor țări, în condiții de reciprocitate, în baza unor instrumente juridice internaționale semnate de România și care cuprind prevederi privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal și/sau recuperarea creanțelor fiscale;
 - c) autorităților judiciare competente, potrivit legii;
 - d) oricărui solicitant, cu acordul scris al contribuabilului/plătitorului despre care au fost solicitate informații;
 - e) în alte cazuri prevăzute expres de lege.
- (4) Autoritatea care primește informații fiscale este obligată să păstreze secretul asupra informațiilor primite.
- (5) Este permisă transmiterea informațiilor de natura celor prevăzute la alin. (1), inclusiv pentru perioada în care a avut calitatea de contribuabil/plătitor:
- a) contribuabilului/plătitorului însuși;
 - b) succesorilor acestuia, precum și persoanelor cu vocație succesorală, calitate dovedită potrivit legii.
- (6) În scopul aplicării prevederilor alin. (3) lit. a) și c), autoritățile publice pot încheia protocol privind schimbul de informații cu organul fiscal deținător al informației ce se transmite.
- (7) Este permisă transmiterea de informații cu caracter fiscal în alte situații decât cele prevăzute la alin. (3), în condițiile în care se asigură că din acestea nu reiese identitatea vreunei persoane fizice, juridice ori unei entități fără personalitate juridică.
- (8) Organul fiscal poate aduce la cunoștință publică informațiile pe care le deține:
- a) ori de câte ori informațiile sunt calificate de lege ca fiind publice;
 - b) ori de câte ori, prin acte administrative sau prin hotărâri judecătorești, definitive, se constată încălcări ale obligațiilor prevăzute de legislația fiscală.
- (9) Procedura de aducere la cunoștință publică a informațiilor deținute de organul fiscal central se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F., iar procedura de aducere la cunoștință publică a informațiilor deținute de organul fiscal local se aprobă prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice.
- (10) Prelucrarea datelor cu caracter personal de către organele fiscale centrale și locale se realizează cu respectarea prevederilor [Legii nr. 677/2001](#) pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 12

Buna-credință

- (1) Relațiile dintre contribuabil/plătitor și organul fiscal trebuie să fie fundamentate pe bună-credință.
- (2) Contribuabilul/Plătitorul trebuie să își îndeplinească obligațiile și să își exercite drepturile potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege și să declare corect datele și informațiile privitoare la obligațiile fiscale datorate.
- (3) Organul fiscal trebuie să respecte drepturile contribuabilului/plătitorului în fiecare procedură de administrare a creanțelor fiscale aflată în derulare.
- (4) Buna-credință a contribuabililor se prezumă până când organul fiscal dovedește contrariul.

Capitolul III

Aplicarea prevederilor legislației fiscale

Articolul 13

Interpretarea legii

- (1) Interpretarea reglementărilor fiscale trebuie să respecte voința legiuitorului așa cum este exprimată în lege.
- (2) În cazul în care voința legiuitorului nu reiese clar din textul legii, la stabilirea voinței legiuitorului se ține seama de scopul emiterii actului normativ astfel cum acesta reiese din documentele publice ce însoțesc actul normativ în procesul de elaborare, dezbateri și aprobare.
- (3) Prevederile legislației fiscale se interpretează unele prin altele, dând fiecareia înțelesul ce rezultă din ansamblul legii.
- (4) Prevederile legislației fiscale susceptibile de mai multe înțelesuri se interpretează în sensul în care corespund cel mai bine obiectului și scopului legii.
- (5) Prevederile legislației fiscale se interpretează în sensul în care pot produce efecte, iar nu în acela în care nu ar putea produce niciunul.
- (6) Dacă după aplicarea regulilor de interpretare prevăzute la alin. (1)-(5), prevederile legislației fiscale rămân neclare, acestea se interpretează în favoarea contribuabilului/ plătitorului.

Articolul 14

Prevalența conținutului economic al situațiilor relevante din punct de vedere fiscal

- (1) Veniturile, alte beneficii și elemente patrimoniale sunt supuse legislației fiscale indiferent dacă sunt obținute din acte sau fapte ce îndeplinesc sau nu cerințele altor dispoziții legale.
- (2) Situațiile de fapt relevante din punct de vedere fiscal se apreciază de organul fiscal în concordanță cu realitatea lor economică, determinată în baza probelor administrate în condițiile prezentului cod. Atunci când există diferențe între fondul sau natura economică a unei operațiuni sau tranzacții și forma sa juridică, organul fiscal apreciază aceste operațiuni sau tranzacții, cu respectarea fondului economic al acestora.
- (3) Organul fiscal stabilește tratamentul fiscal al unei operațiuni având în vedere doar prevederile legislației fiscale, tratamentul fiscal nefiind influențat de faptul că operațiunea respectivă îndeplinește sau nu cerințele altor prevederi legale.

Articolul 15

Eludarea legislației fiscale

- (1) În cazul în care, eludându-se scopul legislației fiscale, obligația fiscală nu a fost stabilită ori nu a fost raportată la baza de impozitare reală, obligația datorată și, respectiv, creanța fiscală corelativă sunt cele legal determinate.
- (2) Pentru situațiile prevăzute la alin. (1) sunt aplicabile prevederile art. 21.

Titlul II

Raportul juridic fiscal

Capitolul I

Dispoziții privind raportul juridic fiscal

Articolul 16

Conținutul raportului juridic fiscal

- (1) Raportul juridic fiscal cuprinde raportul de drept material fiscal și raportul de drept procedural fiscal.
- (2) Raportul de drept material fiscal cuprinde totalitatea drepturilor și obligațiilor care apar în legătură cu creanțele fiscale.
- (3) Raportul de drept procedural fiscal cuprinde totalitatea drepturilor și obligațiilor care apar în legătură cu administrarea creanțelor fiscale.

Articolul 17

Subiectele raportului juridic fiscal

- (1) Subiecte ale raportului juridic fiscal sunt statul, unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, contribuabilul/plătitorul, precum și alte persoane care dobândesc drepturi și obligații în cadrul acestui raport.
- (2) Statul este reprezentat de Ministerul Finanțelor Publice, prin A.N.A.F. și unitățile subordonate acesteia, cu excepția cazului când legea stabilește o altă autoritate în acest sens.
- (3) Unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, sunt reprezentate de autoritățile administrației publice locale, precum și de compartimentele de specialitate ale acestora, în limita atribuțiilor delegate de către autoritățile respective.

Articolul 18

Împuterniciri

- (1) În relațiile cu organul fiscal contribuabilul/plătitorul poate fi reprezentat printr-un împuternicit. Conținutul și limitele reprezentării sunt cele cuprinse în împuternicire sau stabilite de lege, după caz. Desemnarea unui

împuternicit nu îl împiedică pe contribuabil/plătitor să își îndeplinească personal obligațiile prevăzute de legislația fiscală, chiar dacă nu a procedat la revocarea împuternicirii potrivit alin. (2).

(2) Împuternicitul este obligat să depună la organul fiscal actul de împuternicire, în original sau în copie legalizată. Revocarea împuternicirii operează față de organul fiscal de la data depunerii actului de revocare, în original sau în copie legalizată.

(3) În cazul reprezentării contribuabilului/plătitorului în relația cu organul fiscal prin avocat, forma și conținutul împuternicirii sunt cele prevăzute de dispozițiile legale privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat.

(4) Contribuabilul/Plătitorul fără domiciliu fiscal în România, care are obligația de a depune declarații la organul fiscal, trebuie să desemneze un împuternicit, cu domiciliul fiscal în România, care să îndeplinească, în numele și din patrimoniul contribuabilului/plătitorului, obligațiile acestuia din urmă față de organul fiscal.

(5) Dispozițiile alin. (4) nu se aplică:

a) contribuabilului/plătitorului care are rezidența într-un stat membru al Uniunii Europene, respectiv al Spațiului Economic European;

b) contribuabilului/plătitorului care are rezidența într-un stat care este parte a unui instrument juridic internațional semnat de România și care cuprinde prevederi privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal și recuperarea creanțelor fiscale.

(6) Prevederile prezentului articol sunt aplicabile și reprezentanților fiscali desemnați potrivit Codului fiscal, dacă legea nu prevede altfel.

Articolul 19

Numirea curatorului fiscal

(1) Dacă nu există un împuternicit potrivit art. 18 alin. (1)-(4) organul fiscal, în condițiile legii, solicită instanței judecătorești competente numirea unui curator fiscal pentru:

a) contribuabilul/plătitorul fără domiciliu fiscal în România, care nu și-a îndeplinit obligația de desemnare a unui împuternicit potrivit art. 18 alin. (4);

b) contribuabilul/plătitorul absent, al cărui domiciliu fiscal este necunoscut ori care, din cauza bolii, unei infirmități, bătrâneții sau unui handicap de orice fel, și din cauza arestului preventiv sau a încarcerării în penitenciar, nu poate să își exercite și să își îndeplinească personal drepturile și obligațiile ce îi revin potrivit legii.

(2) Pentru activitatea sa, curatorul fiscal este remunerat potrivit hotărârii judecătorești, toate cheltuielile legate de această reprezentare fiind suportate de cel reprezentat.

Articolul 20

Obligațiile reprezentanților legali

(1) Reprezentanții legali ai persoanelor fizice și juridice, precum și reprezentanții desemnați ai asocierilor fără personalitate juridică sunt obligați să îndeplinească obligațiile ce revin potrivit legislației fiscale persoanelor sau entităților reprezentate. Acești reprezentanți îndeplinesc obligațiile fiscale de plată ale persoanelor sau entităților reprezentate din acele mijloace pe care le administrează.

(2) În cazul în care, din orice motiv, obligațiile fiscale ale asocierilor fără personalitate juridică nu sunt achitate potrivit alin. (1), asociații răspund solidar pentru îndeplinirea acestora.

Capitolul II

Dispoziții generale privind raportul sarcinii fiscale

Articolul 21

Nașterea creanțelor și obligațiilor fiscale

(1) Dacă legea nu prevede altfel, dreptul de creanță fiscală și obligația fiscală corelativă se nasc în momentul în care, potrivit legii, se constituie baza de impozitare care le generează sau în momentul la care contribuabilul /plătitorul este îndreptățit, potrivit legii, să ceară restituirea.

(2) Potrivit alin. (1), se naște dreptul organului fiscal de a stabili și a determina obligația fiscală datorată sau dreptul contribuabilului/plătitorului de a solicita restituirea.

Articolul 22

Stingerea creanțelor fiscale

Creanțele fiscale se sting prin plată, compensare, executare silită, scutire, anulare, prescripție, dare în plată și prin alte modalități prevăzute expres de lege.

Articolul 23

Preluarea obligației fiscale

(1) În cazul în care obligația fiscală nu a fost îndeplinită de debitor, debitori devin, în condițiile legii, următoarele persoane:

a) moștenitorul care a acceptat succesiunea debitorului, în condițiile dreptului comun;

- b)** cel care preia, în tot sau în parte, drepturile și obligațiile debitorului supus divizării, fuziunii ori transformării, după caz;
 - c)** alte persoane, în condițiile legii.
- (2)** Debitorii care preiau obligația fiscală potrivit alin. (1) lit. a) și b) se substituie vechiului debitor, în condițiile legilor care reglementează încetarea existenței persoanelor în cauză.

Articolul 24

Garantarea obligației fiscale

- (1)** Pentru obligațiile fiscale ale debitorului răspunde ca debitor garant, cu renunțarea la beneficiul discuțiunii și diviziunii:
- a)** persoana care își asumă obligația de plată printr-un angajament de plată sau printr-un alt act încheiat în formă autentică, cu asigurarea unei garanții reale la nivelul obligației de plată, în limita sumei garantate și a sumei realizate din valorificarea garanției;
 - b)** persoana juridică pentru obligațiile fiscale datorate, potrivit legii, de sediile secundare ale acesteia.
- (2)** Organul fiscal este îndreptățit să solicite stingerea obligației fiscale de către debitorul garant.
- (3)** Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă astfel:
- a)** prin ordin al președintelui A.N.A.F., în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central;
 - b)** prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice, în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal local.

Articolul 25

Răspunderea solidară

- (1)** Răspund solidar cu debitorul următoarele persoane:
- a)** asociații din asocierile fără personalitate juridică, inclusiv membrii întreprinderilor familiale, pentru obligațiile fiscale datorate de acestea, în condițiile prevăzute la art. 20, alături de reprezentanții legali care, cu rea-credință, au determinat nedeclararea și/sau neachitarea obligațiilor fiscale la scadență;
 - b)** terți popriți, în situațiile prevăzute la art. 236 alin. (9), (11), (13), (14) și (18), în limita sumelor sustrate indisponibilizării;
 - c)** reprezentantul legal al contribuabilului care, cu rea-credință, declară băncii, potrivit art. 236 alin. (14) lit. a), că nu deține alte disponibilități bănești.
- (2)** Pentru obligațiile de plată restante ale debitorului declarat insolubil în condițiile prezentului cod, răspund solidar cu acesta următoarele persoane:
- a)** persoanele fizice sau juridice care, anterior datei declarării insolvabilității, cu rea-credință, au dobândit în orice mod active de la debitorii care și-au provocat astfel insolvabilitatea;
 - b)** administratorii, asociații, acționarii și orice alte persoane care au provocat insolvabilitatea persoanei juridice debitoare prin înstrăinarea sau ascunderea, cu rea-credință, sub orice formă, a activelor debitorului;
 - c)** administratorii care, în perioada exercitării mandatului, cu rea-credință, nu și-au îndeplinit obligația legală de a cere instanței competente deschiderea procedurii insolvenței, pentru obligațiile fiscale aferente perioadei respective și rămase neachitate la data declarării stării de insolvabilitate;
 - d)** administratorii sau orice alte persoane care, cu rea-credință, au determinat nedeclararea și/sau neachitarea la scadență a obligațiilor fiscale;
 - e)** administratorii sau orice alte persoane care, cu rea-credință, au determinat restituirea sau rambursarea unor sume de bani de la bugetul general consolidat fără ca acestea să fie cuvenite debitorului.
- (3)** Persoana juridică răspunde solidar cu debitorul declarat insolubil în condițiile prezentului cod sau declarat insolvent dacă, direct ori indirect, controlează, este controlată sau se află sub control comun cu debitorul și dacă este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:
- a)** dobândește, cu orice titlu, dreptul de proprietate asupra unor active de la debitor, iar valoarea contabilă a acestor active reprezintă cel puțin jumătate din valoarea contabilă a tuturor activelor dobânditorului;
 - b)** are sau a avut raporturi contractuale cu clienții și/sau cu furnizorii, alții decât cei de utilități, care au avut sau au raporturi contractuale cu debitorul în proporție de cel puțin jumătate din totalul valoric al tranzacțiilor;
 - c)** are sau a avut raporturi de muncă sau civile de prestări de servicii cu cel puțin jumătate dintre angajații sau prestatorii de servicii ai debitorului.
- (4)** În înțelesul alin. (3), termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:
- a)** control - majoritatea drepturilor de vot, fie în adunarea generală a asociațiilor unei societăți ori a unei asociații sau fundații, fie în consiliul de administrație al unei societăți ori consiliul director al unei asociații sau fundații;
 - b)** control indirect - activitatea prin care o persoană exercită controlul prin una sau mai multe persoane.
- (5)** Răspunderea persoanelor prevăzute de prezentul articol privește obligațiile fiscale principale și accesorii ale perioadei pentru care au avut calitatea ce a stat la baza atragerii răspunderii solidare.

Articolul 26

Dispoziții speciale privind stabilirea răspunderii

(1) Răspunderea persoanelor prevăzute la art. 25 se stabilește prin decizie emisă de organul fiscal competent pentru fiecare persoană fizică sau juridică în parte. Decizia este act administrativ fiscal potrivit prezentului cod.

(2) Înaintea emiterii deciziei prevăzute la alin. (1), organul fiscal efectuează audierea persoanei potrivit art. 9. Persoana are dreptul să își prezinte în scris punctul de vedere, în termen de 5 zile lucrătoare de la data audierii.

(3) Prin excepție de la prevederile art. 9 alin. (4) este nulă decizia de atragere a răspunderii solidare emisă fără audierea persoanei căreia i s-a atras răspunderea. Dispozițiile art. 9 alin. (3) rămân aplicabile.

(4) Decizia prevăzută la alin. (1) cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 46, și următoarele:

- a) datele de identificare a persoanei răspunzătoare;
- b) datele de identificare a debitorului principal;
- c) cuantumul și natura sumelor datorate;
- d) termenul în care persoana răspunzătoare trebuie să plătească obligația debitorului principal;
- e) temeiul legal și motivele în fapt ale angajării răspunderii, inclusiv opinia organului fiscal motivată în drept și în fapt cu privire la punctul de vedere al persoanei.

(5) Răspunderea se stabilește atât pentru obligația fiscală principală, cât și pentru accesoriile acesteia.

(6) În scopul aplicării măsurilor de executare silită decizia prevăzută la alin. (1) devine titlu executoriu la data împlinirii termenului de plată prevăzut la art. 156 alin. (1).

(7) Stingerea creanțelor fiscale prin oricare modalitate prevăzută de prezentul cod liberează față de creditor pe debitor sau, după caz, pe celelalte persoane răspunzătoare solidar.

(8) Ori de câte ori Codul fiscal sau alte acte normative care reglementează creanțe fiscale prevăd răspunderea solidară a două sau mai multor persoane pentru aceeași creanță fiscală, titlul de creanță fiscală se emite pe numele fiecărei persoane cu menționarea și a celorlalte persoane care răspund solidar pentru creanța respectivă.

(9) Procedura de atragere a răspunderii solidare se aprobă astfel:

- a) prin ordin al președintelui A.N.A.F., în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central;
- b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice, în cazul creanțelor fiscale administrate de organele fiscale locale.

Articolul 27

Drepturile și obligațiile succesorilor

(1) Drepturile și obligațiile din raportul juridic fiscal trec asupra succesorilor debitorului în condițiile dreptului comun, dispozițiile art. 23 rămânând aplicabile.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu sunt aplicabile în cazul obligației de plată a sumelor ce reprezintă amenzi aplicate, potrivit legii, debitorului persoană fizică.

Articolul 28

Dispoziții privind cesiunea creanțelor fiscale ale contribuabilului/plătitorului

(1) Creanțele fiscale privind drepturi de rambursare sau de restituire ale contribuabilului/plătitorului pot fi cesionate numai după stabilirea lor prin decizie de restituire.

(2) Cesiunea produce efecte față de organul fiscal competent numai de la data la care aceasta i-a fost notificată.

(3) Desființarea cesiunii sau constatarea nulității acesteia ulterior stingerii obligației fiscale nu este opozabilă organului fiscal.

Titlul III

Dispoziții procedurale generale

Capitolul I

Competența organului fiscal central

Articolul 29

Competența generală a organului fiscal central

(1) Administrarea creanțelor fiscale datorate bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și bugetului asigurărilor pentru șomaj se realizează prin organul fiscal central, cu excepția cazului când prin lege se prevede altfel.

(2) Organul fiscal central realizează activități de administrare și pentru alte creanțe datorate bugetului general consolidat decât cele prevăzute la alin. (1), potrivit competențelor stabilite prin lege.

(3) În cazul impozitului pe venit și al contribuțiilor sociale, prin hotărâre a Guvernului se poate atribui altă competență specială de administrare.

(4) Organul fiscal central realizează activitățile de asistență și îndrumare a contribuabilului/plătitorului pe baza coordonării metodologice a Ministerului Finanțelor Publice. Procedura de coordonare metodologică se stabilește prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(5) Organul fiscal central, prin A.N.A.F., este competent și pentru colectarea creanțelor bugetare stabilite în titluri executorii, cuvenite bugetului de stat, indiferent de natura acestora, care au fost transmise acestuia în vederea recuperării, potrivit legii.

Articolul 30

Competența materială și teritorială a organului fiscal central

(1) Pentru administrarea creanțelor fiscale și a altor creanțe datorate bugetelor prevăzute la art. 29 alin. (1) și (2), competența revine aceluși organ fiscal teritorial din cadrul A.N.A.F., stabilit prin ordin al președintelui A.N.A.F., în a cărui rază teritorială se află domiciliul fiscal al contribuabilului/plătitorului.

(2) În cazul contribuabilului/plătitorului nerezident care desfășoară activități pe teritoriul României prin unul sau mai multe sedii permanente, competența revine organului fiscal central pe a cărui rază teritorială se află situat sediul permanent desemnat potrivit Codului fiscal.

(3) În scopul administrării de către organul fiscal central a obligațiilor fiscale datorate de contribuabilii mari și mijlocii, inclusiv de sediile secundare ale acestora, prin ordin al președintelui A.N.A.F. se poate stabili competența de administrare în sarcina altor organe fiscale decât cele prevăzute la alin. (1), precum și criteriile de selecție și listele contribuabililor care dobândesc calitatea de contribuabil mare sau, după caz, contribuabil mijlociu.

(4) Organul fiscal central competent notifică contribuabilul ori de câte ori intervin modificări cu privire la calitatea de contribuabil mare sau, după caz, contribuabil mijlociu.

(5) În scopul administrării de către organul fiscal central a obligațiilor fiscale datorate de un grup fiscal constituit potrivit prevederilor Codului fiscal, prin ordin al președintelui A.N.A.F. se poate stabili competența de administrare în sarcina altor organe fiscale decât cele prevăzute la alin. (1). Organul fiscal central desemnat este competent să administreze obligațiile fiscale datorate de toți membrii grupului.

Articolul 31

Domiciliul fiscal în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central

(1) În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central, prin domiciliu fiscal se înțelege:

a) pentru persoanele fizice, adresa unde își au domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde locuiesc efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu;

b) pentru persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere, sediul activității sau locul unde se desfășoară efectiv activitatea principală;

c) pentru persoanele juridice, sediul social sau locul unde se exercită gestiunea administrativă și conducerea efectivă a afacerilor, în cazul în care acestea nu se realizează la sediul social declarat;

d) pentru asocierile și alte entități fără personalitate juridică, sediul acestora sau locul unde se desfășoară efectiv activitatea principală.

(2) Prin adresa unde locuiesc efectiv, în sensul alin. (1) lit. a), se înțelege adresa locuinței pe care o persoană o folosește în mod continuu peste 183 de zile într-un an calendaristic, întreruperile de până la 30 de zile nefiind luate în considerare. Dacă șederea are un scop exclusiv de vizită, concediu, tratament sau alte scopuri particulare asemănătoare și nu depășește perioada unui an, nu se consideră adresa unde locuiesc efectiv.

(3) În situația în care domiciliul fiscal nu se poate stabili potrivit alin. (1) lit. c) și d), domiciliul fiscal este locul în care se află majoritatea activelor.

Articolul 32

Înregistrarea/modificarea domiciliului fiscal

(1) Domiciliul fiscal definit potrivit art. 31 se înregistrează/modifică la/de organul fiscal central în toate cazurile în care acesta este diferit de domiciliul sau de sediul social prin depunerea de către contribuabil/plătitor a unei cereri de înregistrare/modificare a domiciliului fiscal, însoțită de acte doveditoare ale informațiilor cuprinse în aceasta.

(2) Cererea se depune la organul fiscal central în a cărui rază teritorială urmează a se stabili domiciliul fiscal. Cererea se soluționează în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia, prin emiterea deciziei de înregistrare/modificare a domiciliului fiscal care se comunică contribuabilului/plătitorului.

(3) Organul fiscal prevăzut la alin. (2) emite din oficiu decizia de înregistrare/modificare a domiciliului fiscal ori de câte ori constată că domiciliul fiscal este diferit de domiciliul sau sediul social, iar contribuabilul/plătitorul nu a depus cerere de modificare a domiciliului fiscal.

(4) Data înregistrării/modificării domiciliului fiscal este data comunicării deciziei de înregistrare/modificare a domiciliului fiscal.

Articolul 33

Competența în cazul sediilor secundare

(1) În cazul sediilor secundare înregistrate fiscal, potrivit legii, competența pentru administrarea impozitului pe venitul din salarii datorat de acestea revine organului fiscal competent pentru administrarea obligațiilor datorate de contribuabilul/plătitorul care le-a înființat.

(2) Competența pentru înregistrarea fiscală a sediilor secundare ca plătitoare de salarii și venituri asimilate salariilor, potrivit legii, revine organului fiscal central în a cărui rază teritorială se află situate acestea.

Articolul 34

Competența privind impozitul și contribuțiile aferente veniturilor din activități agricole

(1) Prin excepție de la prevederile art. 30 și 38, impozitul și contribuțiile sociale aferente veniturilor din activități agricole, datorate de persoanele fizice, potrivit legii, se pot achita în numerar și la organul fiscal local din localitatea în care își are domiciliul fiscal contribuabilul unde nu există o unitate teritorială a A.N.A.F., dacă între autoritatea administrației publice locale și A.N.A.F. s-a încheiat un protocol în acest scop. Data plății este data prevăzută la art. 163 alin. (11) lit. a), inclusiv pentru sumele achitate eronat de către contribuabil pe alte tipuri de obligații sau stinse eronat de către organul fiscal în realizarea procedurii prevăzute la alin. (4).

(2) Sumele încasate potrivit alin. (1) se depun de către organul fiscal local în cont distinct de disponibil, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la încasare, împreună cu situația privind sumele încasate, care va cuprinde cel puțin următoarele informații: numărul și data documentului prin care s-a efectuat încasarea în numerar, CUI/CNP contribuabil, denumirea contribuabilului, tipul obligației achitate, suma achitată.

(3) Sumele depuse în contul prevăzut la alin. (2) se virează de unitățile Trezoreriei Statului în conturile corespunzătoare de venituri ale bugetului de stat și ale bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în termen de două zile lucrătoare de la depunere, potrivit procedurii prevăzute la alin. (4).

(4) Procedura de încasare și de virare la bugetul de stat și la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate a sumelor încasate potrivit alin. (1), precum și modul de colaborare și de realizare a schimbului de informații dintre organele fiscale centrale și organele fiscale locale se aprobă prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

Articolul 35

Competența în cazul contribuabilului nerezident

În cazul contribuabilului nerezident care nu are pe teritoriul României un sediu permanent, competența revine organului fiscal central stabilit prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Articolul 36

Schimbarea competenței

(1) În cazul în care se schimbă domiciliul fiscal, potrivit legii, competența teritorială trece la noul organ fiscal central de la data schimbării domiciliului fiscal.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și contribuabililor mari și mijlocii, definiți potrivit legii, în cazul în care se modifică această calitate.

(3) În situația în care se află în curs de derulare o procedură de administrare, cu excepția procedurii de executare silită, organul fiscal central care a început procedura este competent să o finalizeze.

Capitolul II

Competența organului fiscal local

Articolul 37

Competența generală a organului fiscal local

Administrarea creanțelor fiscale datorate bugetului local, inclusiv a impozitului pe profit care se face venit la bugetul local, potrivit Codului fiscal, se realizează prin organul fiscal local, cu excepția cazului când prin lege se prevede altfel.

Articolul 38

Competența teritorială a organului fiscal local

(1) Administrarea creanțelor fiscale datorate bugetului local al unei unități/subdiviziuni administrativ-teritoriale se realizează prin organul fiscal local al respectivei unități/subdiviziuni administrativ-teritoriale, cu excepția cazului când prin lege se prevede altfel.

(2) În scopul administrării de către organul fiscal local a obligațiilor fiscale datorate de contribuabilii mari și mijlocii, prin hotărâre a autorității deliberative se pot stabili criteriile în funcție de care se stabilesc contribuabilii mari sau, după caz, contribuabilii mijlocii, precum și listele cu respectivii contribuabili.

(3) Organul fiscal local notifică contribuabilul ori de câte ori intervin modificări cu privire la calitatea de contribuabil mare sau, după caz, contribuabil mijlociu.

Articolul 39

Domiciliul fiscal în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal local

(1) În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal local, prin domiciliu fiscal se înțelege domiciliul reglementat potrivit dreptului comun sau sediul social înregistrat potrivit legii.

(2) În situația în care contribuabilul/plătitorul are înregistrat un domiciliu fiscal potrivit art. 32, în scopul comunicării actelor administrative fiscale emise de organul fiscal local se utilizează acest domiciliu fiscal.

Capitolul III

Alte dispoziții privind competența

Articolul 40

Competența specială

(1) În situația în care contribuabilul/plătitorul nu are un domiciliu fiscal cunoscut sau nu are domiciliu fiscal în România, competența teritorială revine organului fiscal în raza căruia se face constatarea actului sau faptului supus dispozițiilor legale fiscale.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și pentru luarea de urgență a măsurilor legale ce se impun în cazurile de dispariție a elementelor de identificare a bazei de impozitare reale, precum și în caz de executare silită.

(3) În cazul contribuabilului/plătitorului cu domiciliul fiscal în România care aplică regimul special pentru serviciile electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau televiziune reglementat de Codul fiscal, competența de administrare a taxei pe valoarea adăugată aferentă serviciilor supuse acestui regim revine organului fiscal central stabilit prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Articolul 41

Conflictul de competență

(1) Există conflict de competență când două sau mai multe organe fiscale se declară deopotrivă competente sau necompetente.

(2) Prin conflict de competență în sensul prezentului articol se înțelege conflictul apărut în legătură cu modul de aplicare a regulilor de competență privind administrarea creanțelor fiscale prevăzute de prezentul cod și/sau, după caz, de Codul fiscal sau alte legi care reglementează creanțele fiscale în legătură cu care a apărut conflictul.

(3) În cazul în care apare un conflict de competență, organul fiscal care s-a investit primul sau care s-a declarat ultimul necompetent continuă procedura de administrare în derulare și solicită organului competent să hotărască asupra conflictului.

(4) Organul competent să soluționeze conflictul de competență hotărăște de îndată asupra conflictului, iar soluția adoptată se comunică organelor fiscale aflate în conflict, pentru a fi dusă la îndeplinire, cu informarea, după caz, a persoanelor interesate.

(5) În situația în care există conflict de competență între organul fiscal central și o instituție publică ce administrează creanțe fiscale, conflictul de competență se soluționează de către Comisia fiscală centrală.

Articolul 42

Conflictul de competență în cazul organelor fiscale centrale

În cazul în care există conflict de competență între două sau mai multe organe fiscale centrale, conflictul se soluționează de către organul ierarhic superior comun. În cazul în care în conflictul de competență este implicată o structură de la nivelul central al A.N.A.F., conflictul se soluționează de președintele A.N.A.F..

Articolul 43

Conflictul de competență în cazul organelor fiscale locale

(1) În cazul în care există un conflict de competență între organele fiscale locale sau între organul fiscal central și un organ fiscal local, conflictul de competență ivit se poate soluționa amiabil, sub coordonarea reprezentanților desemnați în acest scop de Ministerul Finanțelor Publice și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. În cazul în care conflictul de competență nu se poate soluționa pe cale amiabilă, conflictul se soluționează de către Comisia fiscală centrală. În această situație, Comisia se completează cu 2 reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, precum și cu câte un reprezentant al fiecărei structuri asociative a autorităților administrației publice locale.

(2) În cazul creanțelor fiscale administrate de organele fiscale locale, conflictul de competență în sensul prezentului articol nu vizează conflictul apărut în legătură cu modul de delimitare a teritoriului între unitățile administrativ-teritoriale și/sau subdiviziuni administrativ-teritoriale ale municipiilor.

(3) În cazul în care se ivește un conflict cu privire la delimitarea teritorială între două sau mai multe unități administrativ-teritoriale și/sau subdiviziuni administrativ-teritoriale ale municipiilor, cu privire la aceeași materie impozabilă, până la clarificarea conflictului, contribuabilul datorează impozitele și taxele locale aferente materiei impozabile, la bugetul local al unității administrativ-teritoriale sau subdiviziunii administrativ-teritoriale în a cărei evidență era înscrisă materia impozabilă până la apariția conflictului. Celelalte organe fiscale locale nu au dreptul

să perceapă impozite și taxe locale până la soluționarea conflictului. Impozitele și taxele locale plătite de contribuabil rămân venit al bugetului local la care au fost plătite chiar dacă după soluționarea conflictului dreptul de impunere aparține altui organ fiscal local. În acest caz, dreptul de impunere revine noului organ fiscal local competent, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a soluționat conflictul.

(4) Dispozițiile alin. (3) sunt aplicabile în mod corespunzător și pentru amenzile de orice fel care se fac venit la bugetul local.

Articolul 44

Conflictul de interese

Persoana din cadrul organului fiscal implicată într-o procedură de administrare se află în conflict de interese, dacă:

- a)** în cadrul procedurii respective acesta este contribuabil/plătitor, este soț/soție al/a contribuabilului/plătitorului, este rudă sau afin până la gradul al treilea inclusiv a/al contribuabilului/plătitorului, este reprezentant sau împuternicit al contribuabilului/plătitorului;
- b)** în cadrul procedurii respective poate dobândi un avantaj ori poate suporta un dezavantaj, direct sau indirect;
- c)** există un conflict de orice natură între el, soțul/soția, rudele sale sau afinii până la gradul al treilea inclusiv și una dintre părți sau soțul/soția, rudele părții sau afinii până la gradul al treilea inclusiv;
- d)** în alte cazuri prevăzute de lege.

Articolul 45

Abținerea și recuzarea

(1) Persoana care știe că se află în una dintre situațiile prevăzute la art. 44 este obligată, de îndată ce a luat la cunoștință de existența situației, să înștiințeze conducătorul ierarhic și să se abțină de la efectuarea oricărui act privind procedura de administrare în derulare.

(2) Abținerea se propune de persoană și se decide de îndată de conducătorul ierarhic.

(3) Contribuabilul/plătitorul implicat în procedura în derulare poate solicita recuzarea persoanei aflate în conflict de interese. Cererea de recuzare nu suspendă procedura de administrare în derulare.

(4) Recuzarea persoanei se decide de îndată de conducătorul organului fiscal din care face parte persoana recuzată sau de organul fiscal ierarhic superior dacă persoana recuzată este chiar conducătorul organului fiscal. În cazul persoanelor din cadrul structurii centrale a A.N.A.F., recuzarea se decide de către președintele acestei instituții.

(5) Decizia prin care se respinge cererea de recuzare poate fi atacată la instanța judecătorească competentă.

Capitolul IV

Actele emise de organele fiscale

Articolul 46

Conținutul și motivarea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal se emite în scris, pe suport hârtie sau în formă electronică.

(2) Actul administrativ fiscal emis pe suport hârtie cuprinde următoarele elemente:

- a)** denumirea organului fiscal emitent;
- b)** data la care a fost emis și data de la care își produce efectele;
- c)** datele de identificare a contribuabilului/plătitorului și, dacă este cazul, datele de identificare a persoanei împuternicite de contribuabil/plătitor;
- d)** obiectul actului administrativ fiscal;
- e)** motivele de fapt;
- f)** temeiul de drept;
- g)** numele și calitatea persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii;
- h)** semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, precum și ștampila organului fiscal emitent;
- i)** posibilitatea de a fi contestat, termenul de depunere a contestației și organul fiscal la care se depune contestația;
- j)** mențiuni privind audierea contribuabilului/plătitorului.

(3) Actul administrativ fiscal emis în formă electronică cuprinde elementele prevăzute la alin. (2), cu excepția elementelor prevăzute la lit. h).

(4) Actul administrativ fiscal emis în formă electronică de organul fiscal central se semnează cu semnătura electronică extinsă a Ministerului Finanțelor Publice, bazată pe un certificat calificat.

(5) Actul administrativ fiscal emis în formă electronică de organul fiscal local se semnează cu semnătura electronică extinsă a autorității administrației publice locale din care face parte organul fiscal local emitent, bazată pe un certificat calificat.

(6) Actul administrativ fiscal emis în condițiile alin. (2) și tipărit prin intermediul unui centru de imprimare masivă este valabil și în cazul în care nu poartă semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, și ștampila organului emitent, dacă îndeplinește cerințele legale aplicabile în materie.

(7) Prin ordin al președintelui A.N.A.F. se stabilesc categoriile de acte administrative fiscale care se emit, în condițiile alin. (6), de către organul fiscal central.

(8) Prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice se stabilesc categoriile de acte administrative fiscale care pot fi emise în condițiile alin. (6) de către organele fiscale locale. În cazul în care organul fiscal local are în dotare sau are acces la un centru de imprimare masivă consiliile locale stabilesc, prin hotărâre, dacă organul fiscal local din cadrul autorității administrației publice locale respective poate emite acte administrative fiscale în condițiile alin. (6).

(9) Actul administrativ fiscal se consideră emis și înregistrat la organul fiscal astfel:

a) la data semnării acestuia de către persoana împuternicită din cadrul organului fiscal, în cazul actului administrativ fiscal emis pe suport hârtie;

b) la data generării actului, în cazul actului administrativ fiscal emis pe suport hârtie și tipărit prin intermediul unui centru de imprimare masivă;

c) la data aplicării semnăturii electronice extinse, în cazul actului administrativ fiscal emis în formă electronică.

Articolul 47

Comunicarea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal trebuie comunicat contribuabilului/plătitorului căruia îi este destinat. În situația contribuabilului/plătitorului fără domiciliu fiscal în România, care și-a desemnat împuternicit potrivit art. 18 alin. (4), precum și în situația numirii unui curator fiscal, în condițiile art. 19, actul administrativ fiscal se comunică împuternicitului sau curatorului, după caz.

(2) Actul administrativ fiscal emis pe suport hârtie se comunică contribuabilului/plătitorului ori împuternicitului acestora, la domiciliul fiscal, direct, dacă se asigură primirea sub semnătură a actului administrativ fiscal, sau prin poștă, cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(3) Actul administrativ fiscal emis în formă electronică se comunică prin mijloace electronice de transmitere la distanță ori de câte ori contribuabilul/plătitorul a optat pentru această modalitate de emitere și de comunicare.

(4) În cazul în care comunicarea potrivit alin. (2) sau (3), după caz, nu a fost posibilă, aceasta se realizează prin publicitate.

(5) Comunicarea prin publicitate se efectuează prin afișarea unui anunț în care se menționează că a fost emis actul administrativ fiscal pe numele contribuabilului/plătitorului, după cum urmează:

a) în cazul actelor administrative fiscale emise de organul fiscal central prin afișarea anunțului, concomitent, la sediul organului fiscal emitent și pe pagina de internet a A.N.A.F.;

b) în cazul actelor administrative fiscale emise de organul fiscal local prin afișarea anunțului, concomitent, la sediul organului fiscal emitent și pe pagina de internet a autorității administrației publice locale respective.

(6) Anunțul prevăzut la alin. (5) se menține afișat cel puțin 60 de zile de la data publicării acestuia și conține următoarele elemente:

a) numele și prenumele sau denumirea contribuabilului/plătitorului;

b) domiciliul fiscal al contribuabilului/plătitorului;

c) denumirea, numărul și data emiterii actului administrativ fiscal.

(7) În cazul în care actul administrativ fiscal se comunică prin publicitate, acesta se consideră comunicat în termen de 15 zile de la data afișării anunțului.

(8) În cazul actelor administrative fiscale emise de către organul fiscal central, mijloacele electronice de transmitere la distanță, procedura de comunicare a actelor administrative fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, precum și condițiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice, cu avizul ministrului pentru societatea informațională.

(9) În cazul actelor administrative fiscale emise de organul fiscal local, mijloacele electronice de transmitere la distanță, procedura de comunicare a actelor administrative fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, precum și condițiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice, cu avizul ministrului pentru societatea informațională. Pentru organul fiscal local, consiliul local stabilește, prin hotărâre, în funcție de capacitatea tehnică disponibilă, mijloacele electronice de transmitere la distanță ce urmează a fi utilizate de către respectivul organ fiscal local.

(10) În termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data emiterii actului administrativ fiscal, organul fiscal trebuie să inițieze acțiunile pentru comunicarea actului.

Articolul 48

Opozabilitatea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal produce efecte din momentul în care este comunicat contribuabilului/plătitorului sau la o dată ulterioară menționată în actul administrativ comunicat, potrivit legii.

(2) Actul administrativ fiscal care nu a fost comunicat potrivit art. 47 nu este opozabil contribuabilului/plătitorului și nu produce niciun efect juridic.

Articolul 49

Nulitatea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal este nul în oricare din următoarele situații:

a) este emis cu încălcarea prevederilor legale privind competența;

b) nu cuprinde unul dintre elementele acestuia referitoare la numele, prenumele și calitatea persoanei împuternicite a organului fiscal, numele și prenumele ori denumirea contribuabilului/plătitorului, a obiectului actului administrativ sau a semnăturii persoanei împuternicite a organului fiscal, cu excepția prevăzută la art. 40 alin. (3), precum și organul fiscal emitent;

c) este afectat de o gravă și evidentă eroare. Actul administrativ fiscal este afectat de o gravă și evidentă eroare atunci când cauzele care au stat la baza emiterii acestuia sunt atât de viciate încât, dacă acestea ar fi fost înlăturate anterior sau concomitent emiterii actului, ar fi determinat neemiterea sa.

(2) Nulitatea se poate constata de organul fiscal competent sau de organul de soluționare a contestației, la cerere sau din oficiu. În situația în care nulitatea se constată de organul fiscal competent, acesta emite o decizie ce se comunică contribuabilului/plătitorului.

(3) Actele administrative fiscale prin care sunt încălcate alte prevederi legale decât cele prevăzute la alin. (1) sunt anulabile. Prevederile art. 50 sunt aplicabile în mod corespunzător.

Articolul 50

Anularea, desființarea sau modificarea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal poate fi anulat, desființat sau modificat de către organul fiscal competent în condițiile prezentului cod.

(2) Anularea ori desființarea totală sau parțială, cu titlu definitiv, potrivit legii, a actelor administrative fiscale prin care s-au stabilit creanțe fiscale principale atrage anularea, desființarea sau modificarea, totală sau parțială, atât a actelor administrative fiscale prin care s-au stabilit creanțe fiscale accesorii aferente creanțelor fiscale principale individualizate în actele administrative fiscale anulate, desființate ori modificate, cât și a actelor administrative fiscale subsecvente emise în baza actelor administrative fiscale anulate, desființate sau modificate, chiar dacă actele administrative fiscale prin care s-au stabilit creanțe fiscale accesorii sau actele administrative fiscale subsecvente au rămas definitive în sistemul căilor administrative de atac sau judiciare ori nu au fost contestate. În acest caz, organul fiscal emitent, din oficiu sau la cererea contribuabilului/plătitorului, emite un nou act administrativ fiscal, prin care desființează sau modifică în mod corespunzător actele administrative fiscale prin care s-au stabilit creanțe fiscale accesorii sau actele administrative fiscale subsecvente.

Articolul 51

Efectele anulării actului administrativ fiscal

(1) Ori de câte ori se anulează un act administrativ fiscal, organul fiscal competent emite un alt act administrativ fiscal, dacă acest lucru este posibil în condițiile legii.

(2) Emiterea unui alt act administrativ fiscal nu mai este posibilă în situații cum sunt:

a) s-a împlinit termenul de prescripție prevăzut de lege;

b) viciile care au condus la anularea actului administrativ fiscal privesc fondul actului.

Articolul 52

Soluția fiscală individuală anticipată și acordul de preț în avans

(1) Soluția fiscală individuală anticipată este actul administrativ emis de organul fiscal central în vederea soluționării unei cereri a contribuabilului/plătitorului referitoare la reglementarea unor situații fiscale de fapt viitoare. Situația fiscală de fapt viitoare se apreciază în funcție de data depunerii cererii.

(2) Acordul de preț în avans este actul administrativ emis de organul fiscal central în vederea soluționării unei cereri a contribuabilului/plătitorului, referitoare la stabilirea condițiilor și modalităților în care urmează să fie determinate, pe parcursul unei perioade fixe, prețurile de transfer, în cazul tranzacțiilor efectuate cu persoane afiliate, astfel cum sunt definite în Codul fiscal. Tranzacțiile viitoare care fac obiectul acordului de preț în avans se apreciază în funcție de data depunerii cererii. Contribuabilul/plătitorul va putea solicita un acord de preț în avans și pentru determinarea rezultatului fiscal atribuibil unui sediu permanent.

(3) Anterior depunerii cererii de emitere a unei soluții fiscale individuale anticipate sau de emitere/modificare a unui acord de preț în avans, contribuabilul/plătitorul poate solicita în scris organului fiscal competent o discuție preliminară în vederea stabilirii existenței stării de fapt viitoare pentru emiterea unei soluții fiscale, respectiv pentru încheierea unui acord sau, după caz, a condițiilor pentru modificarea acordului.

(4) Cererea pentru emiterea soluției fiscale individuale anticipate sau a acordului de preț în avans trebuie să fie însoțită de documente relevante pentru emitere, precum și de dovada plății taxei de emitere.

(5) Prin cerere contribuabilul/plătitorul propune conținutul soluției fiscale individuale anticipate sau al acordului de preț în avans, după caz.

(6) În scopul soluționării cererii, organul fiscal competent poate solicita contribuabilului/plătitorului clarificări cu privire la cerere și/sau documentele depuse.

(7) Înainte de emiterea soluției fiscale individuale anticipate sau acordului de preț în avans, după caz, organul fiscal competent prezintă contribuabilului/plătitorului proiectul actului administrativ în cauză, acordându-i acestuia posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere potrivit art. 9 alin. (1), cu excepția cazului în care contribuabilul/plătitorul renunță la acest drept și notifică acest fapt organului fiscal.

(8) Contribuabilul/Plătitorul poate prezenta clarificările prevăzute la alin. (6) sau poate exprima punctul de vedere prevăzut la alin. (7) în termen de 60 de zile lucrătoare de la data solicitării clarificărilor necesare ori de la data comunicării proiectului soluției fiscale individuale anticipate sau acordului de preț în avans.

(9) În soluționarea cererii contribuabilului/plătitorului se emite soluția fiscală individuală anticipată sau acordul de preț în avans. În situația în care contribuabilul/plătitorul nu este de acord cu soluția fiscală individuală anticipată sau cu acordul de preț în avans emis, acesta transmite, în termen de 30 zile de la comunicare, o notificare la organul fiscal emitent. Soluția fiscală individuală anticipată sau acordul de preț în avans pentru care contribuabilul/plătitorul a transmis o notificare nu produce niciun efect juridic.

(10) Soluția fiscală individuală anticipată sau acordul de preț în avans se comunică contribuabilului/plătitorului căruii îi sunt destinate, precum și organului fiscal competent pentru administrarea creanțelor fiscale datorate de contribuabilul/plătitorul solicitant.

(11) Soluția fiscală individuală anticipată și acordul de preț în avans sunt opozabile și obligatorii față de organul fiscal, numai dacă termenii și condițiile acestora au fost respectate de contribuabil/plătitor.

(12) Termenul pentru soluționarea cererii de emitere a unui acord de preț în avans este de 12 luni în cazul unui acord unilateral, respectiv de 18 luni în cazul unui acord bilateral sau multilateral, după caz. Termenul pentru soluționarea cererii de emitere a soluției fiscale individuale anticipate este de până la 3 luni. Dispozițiile art. 77 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(13) Contribuabilul/Plătitorul, titular al unui acord de preț în avans, are obligația de a depune anual, la organul fiscal emitent al acordului, un raport privind modul de realizare a termenilor și condițiilor acordului în anul de raportare. Raportul se depune până la termenul prevăzut de lege pentru depunerea situațiilor financiare anuale, respectiv a raportărilor contabile anuale.

(14) În perioada de valabilitate, acordul de preț în avans poate fi modificat prin prelungirea valabilității, extindere sau, după caz, revizuire la solicitarea titularului acordului, prin depunerea unei cereri în acest sens. Prolungirea valabilității acordului de preț în avans poate avea loc atunci când contribuabilul/plătitorul solicită aceasta în situația existenței aceluiași termen și condiții. Extinderea poate avea loc în situația în care contribuabilul/plătitorul solicită includerea în acordul de preț în avans încheiat a altor tranzacții cu persoane afiliate. Revizuirea poate avea loc în situația în care intervin circumstanțe și elemente de fapt ce nu au fost previzionate sau au fost inexact previzionate la momentul emiterii acordului de preț în avans și care pot influența termenii și condițiile acordului. Cererea de modificare poate fi depusă cu cel puțin 30 de zile înainte de împlinirea termenului de valabilitate, sub sancțiunea decăderii. În cazul în care cererea de modificare se aprobă după împlinirea termenului de valabilitate a acordului de preț în avans, aceasta produce efecte și pentru trecut, respectiv pentru perioada cuprinsă între momentul împlinirii termenului de valabilitate și data comunicării deciziei de aprobare a modificării.

(15) Acordul de preț în avans poate fi emis unilateral, bilateral sau multilateral. Acordul de preț în avans unilateral este emis de organul fiscal competent din România. Acordul de preț în avans bilateral sau multilateral este emis în comun de către organul fiscal competent din România și autoritățile fiscale competente din statele în a căror jurisdicție se află persoanele afiliate contribuabilului/plătitorului solicitant. Acordul de preț în avans bilateral/multilateral poate fi emis numai pentru tranzacții cu contribuabili/plătitori care provin din țări cu care România are încheiate convenții pentru evitarea dublei impuneri. În acest caz, sunt aplicabile prevederile referitoare la "Procedura amiabilă" prevăzute în convențiile pentru evitarea dublei impuneri.

(16) Emiterea unei soluții fiscale individuale anticipate se supune unei taxe de emitere după cum urmează

a) de 5.000 euro, la cursul comunicat de Banca Națională a României pentru ziua efectuării plății, pentru contribuabilii mari;

b) de 3.000 euro, la cursul comunicat de Banca Națională a României pentru ziua efectuării plății, pentru celelalte categorii de contribuabili/plătitori.

(17) Emiterea unui acord de preț în avans se supune unei taxe de emitere/modificare, după cum urmează:

a) de 20.000 euro, la cursul comunicat de Banca Națională a României în ziua efectuării plății, pentru contribuabilii mari. În cazul modificării acordului taxa este de 15.000 euro, la cursul comunicat de Banca Națională a României în ziua efectuării plății;

b) de 10.000 euro, la cursul comunicat de Banca Națională a României în ziua efectuării plății, pentru celelalte categorii de contribuabili/plătitori. În cazul în care valoarea consolidată a tranzacțiilor incluse în acord depășește echivalentul a 4.000.000 euro, la cursul comunicat de Banca Națională a României la data de 31 decembrie a anului fiscal pentru care se depune raportul privind modul de realizare a termenilor și condițiilor acordului, sau contribuabilul/plătitorul este încadrat în categoria "mari contribuabili" în perioada de valabilitate a acordului, taxa de emitere este cea prevăzută la lit. a). În cazul modificării acordului, taxa este de 6.000 euro, la cursul comunicat de Banca Națională a României în ziua efectuării plății. În cazul în care valoarea consolidată a tranzacțiilor incluse în acord depășește echivalentul a 4.000.000 euro, la cursul comunicat de Banca Națională a României la data de 31 decembrie a anului fiscal pentru care se depune raportul privind modul de realizare a termenilor și condițiilor acordului, sau contribuabilul/plătitorul este încadrat în categoria "mari contribuabili" în perioada de valabilitate a acordului, taxa de modificare este cea prevăzută la lit. a).

(18) Eventualele diferențe de taxă datorate potrivit alin. (17) se achită la data depunerii raportului privind modul de realizare a termenilor și condițiilor acordului în care se constată depășirea plafonului sau încadrarea la categoria "mari contribuabili".

(19) Contribuabilul/Plătitorul solicitant are dreptul la restituirea taxei achitate în cazul în care organul fiscal competent respinge emiterea soluției fiscale individuale anticipate, respectiv emiterea/modificarea acordului de preț în avans.

(20) Soluția fiscală individuală anticipată și acordul de preț în avans nu mai sunt valabile dacă prevederile legale de drept material fiscal în baza cărora a fost luată decizia se modifică.

(21) Soluția fiscală individuală anticipată și acordul de preț în avans, precum și respingerea cererii de emitere a soluției fiscale individuale anticipate și acordului de preț în avans se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(22) Prin ordin al președintelui A.N.A.F. se stabilește procedura privind emiterea soluției fiscale individuale anticipate sau a acordului de preț în avans, precum și conținutul cererii pentru emiterea soluției fiscale individuale anticipate sau a acordului de preț în avans și a cererii de modificare, extindere sau revizuire a acordului de preț în avans.

Articolul 53

Îndreptarea erorilor materiale din actul administrativ fiscal

(1) Organul fiscal poate îndrepta oricând erorile materiale din cuprinsul actului administrativ fiscal, din oficiu sau la cererea contribuabilului/plătitorului.

(2) Prin erori materiale, în sensul prezentului articol, se înțelege orice greșeli de redactare, omisiuni sau mențiuni greșite din actele administrative fiscale, cu excepția acelor care atrag nulitatea actului administrativ fiscal, potrivit legii, sau care privesc fondul actului administrativ fiscal.

(3) În cazul în care, după comunicarea actului administrativ fiscal, organul fiscal constată, din oficiu, că există erori materiale în cuprinsul său, acesta comunică contribuabilului/plătitorului un act de îndreptare a erorii materiale.

(4) În situația în care îndreptarea erorii materiale este solicitată de contribuabil/plătitor, organul fiscal procedează astfel:

a) dacă cererea de îndreptare a erorii materiale este întemeiată, emite și comunică contribuabilului/plătitorului actul de îndreptare a erorii materiale;

b) dacă cererea de îndreptare a erorii materiale nu este întemeiată, respinge cererea printr-o decizie ce se comunică contribuabilului/plătitorului.

(5) Actul de îndreptare a erorii materiale și decizia de respingere a cererii de îndreptare a erorii materiale urmează regimul juridic al actului inițial și pot fi contestate în condițiile legii în care putea fi contestat actul inițial.

Articolul 54

Prevederi aplicabile actelor de executare și altor acte emise de organele fiscale

Dispozițiile art. 46 alin. (6), art. 47, 48 și 53 se aplică în mod corespunzător și actelor de executare și altor acte emise de organele fiscale, cu excepția cazului în care prin lege se prevede altfel.

Capitolul V

Administrarea și aprecierea probelor

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Articolul 55

Mijloace de probă

(1) Constituie probă orice element de fapt care servește la constatarea unei stări de fapt fiscale, inclusiv înregistrări audiovideo, date și informații aflate în orice mediu de stocare, precum și alte mijloace materiale de probă, care nu sunt interzise de lege.

(2) Pentru determinarea stării de fapt fiscale, organul fiscal, în condițiile legii, administrează mijloace de probă, putând proceda la:

- a)** solicitarea informațiilor, de orice fel, din partea contribuabilului/plătitorului și a altor persoane;
- b)** solicitarea de expertize;
- c)** folosirea înscrisurilor;
- d)** efectuarea de constatări la fața locului;
- e)** efectuarea, în condițiile legii, de controale curente, operative și inopinate sau controale tematice, după caz.

(3) Probe administrate vor fi coroborate și apreciate ținându-se seama de forța lor doveditoare recunoscută de lege.

Articolul 56

Dreptul organului fiscal de a solicita prezența contribuabilului/plătitorului la sediul său

(1) Organul fiscal poate solicita prezența contribuabilului/plătitorului la sediul său pentru a da informații și lămuriri necesare stabilirii situației sale fiscale reale. Odată cu această solicitare, când este cazul, organul fiscal indică și documentele pe care contribuabilul/plătitorul este obligat să le prezinte.

(2) Solicitarea se face în scris și cuprinde în mod obligatoriu:

- a)** data, ora și locul la care contribuabilul/plătitorul este obligat să se prezinte;
- b)** baza legală a solicitării;
- c)** scopul solicitării;
- d)** documentele pe care contribuabilul/plătitorul este obligat să le prezinte.

(3) La stabilirea datei la care contribuabilul/plătitorul trebuie să se prezinte la sediul organului fiscal, acesta va avea în vedere un termen rezonabil, care să dea posibilitatea contribuabilului/plătitorului să își îndeplinească obligația.

(4) Contribuabilul/Plătitorul poate solicita amânarea datei stabilite de către organul fiscal potrivit prezentului articol, pentru motive justificate.

Articolul 57

Comunicarea informațiilor între organele fiscale

(1) Dacă într-o procedură de administrare se constată fapte care prezintă importanță pentru alte raporturi juridice fiscale, organele fiscale își vor comunica reciproc informațiile deținute.

(2) Neîndeplinirea cu celeritate sau obstrucționarea schimbului de informații reprezintă abatere disciplinară, iar conducătorul organului fiscal are obligația să ia măsuri de sancționare a persoanelor vinovate și de furnizare a informațiilor solicitate.

Secțiunea a 2-a Informații și expertize

Articolul 58

Obligația de a furniza informații

(1) Contribuabilul/Plătitorul sau altă persoană împuternicită de acesta are obligația de a furniza organului fiscal informațiile necesare pentru determinarea stării de fapt fiscale. În același scop, organul fiscal are dreptul să solicite informații și altor persoane cu care contribuabilul/plătitorul are sau a avut raporturi economice sau juridice, iar acestea au obligația de a furniza informațiile solicitate. Informațiile furnizate de alte persoane se iau în considerare numai în măsura în care sunt confirmate și de alte mijloace de probă.

(2) Cererea de furnizare a informațiilor se formulează în scris. În cerere organul fiscal trebuie să specifice natura informațiilor solicitate pentru determinarea stării de fapt fiscale și documentele care susțin informațiile furnizate.

(3) Declarația persoanelor obligate potrivit alin. (1) să furnizeze informații va fi, după caz, prezentată sau consemnată în scris.

(4) În situația în care persoana obligată să furnizeze informația în scris este, din motive independente de voința sa, în imposibilitate de a scrie, organul fiscal întocmește un proces-verbal.

Articolul 59

Furnizarea periodică de informații

- (1) Contribuabilul/Plătitorul este obligat să furnizeze periodic organului fiscal central informații referitoare la activitatea desfășurată.
- (2) Furnizarea informațiilor prevăzute la alin. (1) se face prin completarea unei declarații pe propria răspundere.
- (3) Natura informațiilor, periodicitatea, precum și modelul declarațiilor se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Articolul 60

Obligații declarative cu privire la rezidenții altor state membre ale Uniunii Europene

- (1) Plătitorii de venituri de natura celor prevăzute la art. 291 alin. (1) lit. a)-d) au obligația să depună la organul fiscal central o declarație privind veniturile plătite fiecărui beneficiar care este rezident al altor state membre ale Uniunii Europene, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent, pentru anul expirat.
- (2) Contribuabilii rezidenți ai altor state membre ale Uniunii Europene care obțin venituri din proprietăți imobiliare situate în România au obligația să depună la organul fiscal central o declarație privind veniturile realizate până în data de 25 mai a anului curent, pentru anul expirat.
- (3) Modelul și conținutul declarațiilor prevăzute la alin. (1) și (2) se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.
- (4) În scopul realizării schimbului automat obligatoriu de informații prevăzut la art. 291, organul fiscal local are obligația de a transmite organului fiscal central informații cu privire la bunurile imobile deținute în proprietate de rezidenți ai altor state membre ale Uniunii Europene pe teritoriul respectivei unități administrativ-teritoriale. Transmiterea și conținutul informațiilor, precum și termenele și procedura de realizare a acestora se aprobă prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice. Organul fiscal local transmite organului fiscal central, la cererea acestuia, și alte informații cu relevanță fiscală disponibile, în format electronic.
- (5) În scopul transmiterii de către organul fiscal local a informațiilor prevăzute la alin. (4), rezidenții din alte state membre ale Uniunii Europene care dobândesc proprietatea unui bun imobil în România au obligația depunerii declarației fiscale în condițiile și la termenele prevăzute de Codul fiscal. Modelul și conținutul declarației se aprobă prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.
- (6) Organul fiscal central are obligația de a comunica organelor fiscale locale, prin schimb automat, informații cu relevanță fiscală disponibile, stabilite pe bază de protocol.
- (7) Organul fiscal central are obligația de a comunica organelor fiscale locale, la cererea acestora, și alte informații cu relevanță fiscală disponibile, în format electronic.
- (8) În cazul operaționalizării schimbului de informații, pe baza protocoalelor încheiate între organul fiscal central și organele fiscale locale, informațiile prevăzute la alin. (4) se preiau în mod automat de către organul fiscal central, iar organul fiscal local este exonerat de transmiterea informațiilor respective.

Articolul 61

Obligația instituțiilor de credit de a furniza informații

- (1) Instituțiile de credit au obligația ca, la solicitarea organului fiscal central, să comunice, pentru fiecare titular care face subiectul solicitării, toate rulajele și/sau soldurile conturilor deschise la acestea, precum și informațiile și documentele privind operațiunile derulate prin respectivele conturi.
- (2) Instituțiile de credit sunt obligate să comunice organului fiscal central, zilnic, următoarele informații:
- a) lista titularilor persoane fizice, juridice sau orice alte entități fără personalitate juridică ce deschid ori închid conturi, precum și datele de identificare ale persoanelor care dețin dreptul de semnătură pentru conturile deschise la acestea;
 - b) lista persoanelor care închiriază casete de valori, precum și încetarea contractului de închiriere.
- (3) Organul fiscal central la cererea justificată a organului fiscal local sau a altei autorități publice centrale și locale transmite informațiile primite potrivit alin. (2) lit. a) referitoare la conturile bancare, în scopul îndeplinirii de către aceste autorități a atribuțiilor prevăzute de lege. Solicitarea și transmiterea de informații se fac prin intermediul sistemului informatic pus la dispoziție de către A.N.A.F. Pe bază de protocol, încheiat între organul fiscal central și organul fiscal local sau altă autoritate publică, se poate asigura accesul direct în baza de date a organului fiscal central.
- (4) Persoanele fizice, persoanele juridice și orice alte entități care au obligația transmiterii de informații către Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, potrivit [Legii nr. 656/2002](#) pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare, transmit concomitent și pe același format informațiile respective și către A.N.A.F.
- (5) Prin excepție de la prevederile art. 11 alin. (3), informațiile obținute potrivit alin. (1), alin. (2) lit. b) și alin. (4) sunt utilizate doar în scopul îndeplinirii atribuțiilor specifice ale organului fiscal central.

(6) Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Articolul 62

Obligația instituțiilor financiare de a furniza informații privind contribuabilii nerezidenți

(1) În scopul realizării schimbului de informații privind contribuabilii rezidenți ai statelor cu care România s-a angajat printr-un instrument juridic de drept internațional și pentru îmbunătățirea conformării fiscale internaționale, instituțiile financiare, inclusiv instituțiile de credit, au obligația să declare anual organului fiscal din cadrul A.N.A.F. informații de natură financiară referitoare la conturile deschise și/sau închise de contribuabilii menționați în acest alineat la astfel de instituții.

(2) Prin ordin al ministrului finanțelor publice, avizat de Banca Națională a României și Autoritatea de Supraveghere Financiară, se stabilesc:

- a) instituțiile financiare, inclusiv instituțiile de credit, care au obligația de declarare;
 - b) categoriile de informații privind identificarea contribuabililor menționați la alin. (1), precum și informațiile de natură financiară referitoare la conturile deschise și/sau închise de aceștia la instituțiile menționate la alin. (1);
 - c) entitățile nonraportoare din România și conturile excluse de la obligația de declarare;
 - d) regulile de conformare aplicabile de către instituțiile menționate la alin. (1), în vederea identificării conturilor raportabile de către aceste instituții, precum și procedura de declarare a informațiilor privind identificarea contribuabililor menționați la alin. (1) și a informațiilor de natură financiară referitoare la conturile deschise și /sau închise de aceștia la instituțiile menționate la alin. (1);
 - e) norme și proceduri administrative menite să asigure punerea în aplicare și respectarea procedurilor de raportare și precauție prevăzute în instrumentele juridice de drept internațional la care România s-a angajat.
- (3) Declararea informațiilor menționate la alin. (1) se face până la data de 15 mai inclusiv a anului calendaristic curent pentru informațiile aferente anului calendaristic precedent.
- (4) Informațiile menționate la alin. (1) obținute de organul fiscal din cadrul A.N.A.F. se utilizează de către acesta doar în scopul prevăzut la alin. (1) și cu respectarea dispozițiilor art. 11.
- (5) Fără a aduce atingere alin. (1) și (6), fiecare instituție menționată la alin. (1), care are obligații de declarare, informează contribuabilii menționați la alin. (1) cu privire la faptul că datele privind identificarea conturilor lor sunt selectate și declarate în conformitate cu prezentul articol, furnizând acestora toate informațiile la care au dreptul în temeiul [Legii nr. 677/2001](#), cu modificările și completările ulterioare. Informarea se realizează în timp util, astfel încât contribuabilii vizați de prezentul articol să își poată exercita drepturile în materie de protecție a datelor cu caracter personal, înainte ca instituțiile menționate la alin. (1) să transmită organului fiscal din cadrul A.N.A.F. informațiile menționate la alin. (1).
- (6) Informațiile menționate la alin. (1) se păstrează o perioadă care nu depășește perioada necesară pentru atingerea scopului prevăzut la alin. (1) și în conformitate cu legislația referitoare la termenele de prescripție ale fiecărui operator de date.

Articolul 63

Expertiza

- (1) Ori de câte ori consideră necesar, organul fiscal are dreptul să apeleze la serviciile unui expert pentru întocmirea unei expertize. Organul fiscal este obligat să comunice contribuabilului/plătitorului numele expertului.
- (2) Contribuabilul/plătitorul poate să numească un expert pe cheltuiala proprie.
- (3) Experții au obligația să păstreze secretul fiscal asupra datelor și informațiilor pe care le dobândesc.
- (4) Expertiza se întocmește în scris.
- (5) Onorariile stabilite pentru expertizele prevăzute de prezentul articol se plătesc din bugetul organului fiscal care a apelat la serviciile expertului.
- (6) Dacă organul fiscal nu este lămurit prin expertiza efectuată, poate dispune întregirea expertizei sau o nouă expertiză.

Secțiunea a 3-a

Înscrierile și constatarea la fața locului

Articolul 64

Prezentarea de înscrieri

- (1) În vederea stabilirii stării de fapt fiscale, contribuabilul/plătitorul are obligația să pună la dispoziție organului fiscal registre, evidențe, documente de afaceri și orice alte înscrieri. În același scop, organul fiscal are dreptul să solicite înscrieri și altor persoane cu care contribuabilul/plătitorul are sau a avut raporturi economice sau juridice.
- (2) Organul fiscal poate solicita punerea la dispoziție a înscrierilor la sediul său ori la domiciliul fiscal al persoanei obligate să le prezinte.

(3) Organul fiscal are dreptul să rețină, în scopul protejării împotriva înstrăinării sau distrugerii, indiferent de mediul în care sunt stocate, documente, acte, înscrisuri, registre și documente financiar-contabile în original sau orice element material care face dovada stabilirii, înregistrării și achitării obligațiilor fiscale de către contribuabil/plătitor, pe o perioadă de cel mult 30 de zile. În cazuri excepționale, cu aprobarea conducătorului organului fiscal, perioada de reținere poate fi prelungită cu cel mult 90 de zile. Contribuabilul/plătitorul are dreptul să solicite copii ale documentelor reținute atât timp cât acestea sunt în posesia organului fiscal.

(4) Dovada reținerii documentelor prevăzute la alin. (3) o constituie actul întocmit de organul fiscal, în care sunt specificate toate elementele necesare individualizării probei sau dovezii respective, precum și mențiunea că aceasta a fost reținută, potrivit dispozițiilor legale, de către organul fiscal. Actul se întocmește în două exemplare și se semnează de organul fiscal și de contribuabil/plătitor, un exemplar comunicându-i-se contribuabilului/plătitorului.

(5) În cazul în care pentru stabilirea stării de fapt fiscale contribuabilul/plătitorul pune la dispoziția organului fiscal înscrisuri sau alte documente, în original, acestea se înapoiază contribuabilului/plătitorului, păstrându-se în copie, conform cu originalul, numai înscrisuri relevante din punct de vedere fiscal. Conformitatea cu originalul a copiilor se efectuează de către contribuabil/plătitor prin înscrierea mențiunii "conform cu originalul" și prin semnătura acestuia.

(6) Ori de câte ori contribuabilul/plătitorul depune la organul fiscal un document semnat de către o persoană fizică sau juridică care exercită activități specifice unor profesii reglementate cum ar fi consultanță fiscală, audit financiar, expertiză contabilă, evaluare, documentul trebuie să conțină în mod obligatoriu și numele și prenumele sau denumirea persoanei în cauză, precum și codul de identificare fiscală al acesteia atribuit de organul fiscal competent.

(7) În cazul în care legea prevede depunerea de către contribuabil/plătitor de copii ale unor documente, acestea trebuie certificate de contribuabil/plătitor pentru conformitate cu originalul. Dispozițiile alin. (5) sunt aplicabile în mod corespunzător.

Articolul 65

Constatarea la fața locului

(1) În condițiile legii, organul fiscal poate efectua o constatare la fața locului, întocmind în acest sens proces-verbal de constatare.

(2) Procesul-verbal cuprinde cel puțin următoarele elemente:

a) data și locul unde este încheiat;

b) numele, prenumele și calitatea persoanei împuternicite, precum și denumirea organului fiscal din care face parte aceasta;

c) temeiul legal în baza căruia s-a efectuat constatarea la fața locului;

d) constatările efectuate la fața locului;

e) susținerile contribuabilului/plătitorului, ale experților sau ale altor persoane care au participat la efectuarea constatării;

f) semnătura persoanei împuternicite, precum și a persoanelor prevăzute la lit. e). În caz de refuz al semnării de către persoanele prevăzute la lit. e), se face mențiune despre aceasta în procesul-verbal;

g) alte mențiuni considerate relevante.

(3) Contribuabilul/Plătitorul are obligația să permită persoanelor împuternicite de organul fiscal pentru a efectua o constatare la fața locului, precum și experților folosiți pentru această acțiune intrarea acestora pe terenuri, în încăperi și în orice alte incinte, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a face constatări în interes fiscal.

(4) Deținătorii terenurilor ori incintelor respective trebuie înștiințați într-un termen rezonabil despre constatare, cu excepția controlului inopinat. Persoanele fizice trebuie informate asupra dreptului de a refuza intrarea în domiciliu sau reședință.

(5) În caz de refuz, intrarea în domiciliul sau în reședința persoanei fizice se face cu autorizarea instanței judecătorești competente, dispozițiile privind ordonanța președințială din Codul de procedură civilă, republicat, fiind aplicabile.

(6) La cererea organului fiscal, organele de poliție, jandarmerie ori alți agenți ai forței publice sunt obligați să îi acorde sprijinul pentru aplicarea prevederilor prezentului articol.

Secțiunea a 4-a

Dreptul de a refuza furnizarea de dovezi

Articolul 66

Dreptul rudelor de a refuza furnizarea de informații, efectuarea de expertize și prezentarea unor înscrisuri

(1) Soțul/soția și rudele ori afinii contribuabilului/plătitorului până la gradul al treilea inclusiv pot refuza furnizarea de informații, efectuarea de expertize, precum și prezentarea unor înscrisuri.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) trebuie înștiințate asupra acestui drept.

Articolul 67

Dreptul altor persoane de a refuza furnizarea de informații

(1) Pot refuza să furnizeze informații cu privire la datele de care au luat cunoștință în exercitarea activității lor preoții, avocații, notarii publici, consultanții fiscali, executorii judecătorești, auditorii, experții contabili, medicii și psihoterapeuții. Aceste persoane nu pot refuza furnizarea informațiilor cu privire la îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legislația fiscală în sarcina lor.

(2) Sunt asimilate persoanelor prevăzute la alin. (1) asistenții acestora, precum și persoanele care participă la activitatea profesională a acestora.

(3) Persoanele prevăzute la alin. (1), cu excepția preoților, pot furniza informații, cu acordul persoanei despre care au fost solicitate informațiile.

Secțiunea a 5-a

Colaborarea dintre autoritățile publice

Articolul 68

Obligația autorităților și instituțiilor publice de a furniza informații și de a prezenta acte

(1) Autoritățile publice, instituțiile publice și de interes public, centrale și locale, precum și serviciile deconcentrate ale autorităților publice centrale au obligația să furnizeze informații și acte organului fiscal, la cererea acestuia.

(2) Organele fiscale locale sunt obligate să transmită organului fiscal central informații privind bunurile imobile și mijloacele de transport deținute de persoanele fizice sau juridice pentru care există obligația declarării conform Codului fiscal. Periodicitatea, formatul și modalitatea de transmitere se stabilesc prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

(3) Organul fiscal central este obligat să transmită organelor fiscale locale informații privind sursele de venit ale persoanelor fizice. Periodicitatea, formatul și modalitatea de transmitere se stabilesc prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

(4) În realizarea scopului prezentului cod, organul fiscal poate accesa on-line baza de date a autorităților publice și instituțiilor prevăzute la alin. (1), pentru informațiile stabilite pe bază de protocol.

Articolul 69

Colaborarea dintre autoritățile publice, instituțiile publice sau de interes public

(1) Autoritățile publice, instituțiile publice sau de interes public sunt obligate să colaboreze în realizarea scopului prezentului cod.

(2) Nu constituie activitate de colaborare acțiunile întreprinse de autoritățile prevăzute la alin. (1), în conformitate cu atribuțiile ce le revin potrivit legii.

(3) Organul fiscal care solicită colaborarea răspunde pentru legalitatea solicitării, iar autoritatea solicitată răspunde pentru datele furnizate.

(4) Ori de câte ori o instituție sau autoritate publică trebuie să soluționeze o cerere a unei persoane fizice sau juridice, iar pentru soluționarea cererii legislația specifică prevede prezentarea unui certificat de atestare fiscală, a unei adeverințe de venit sau a unui alt document cu privire la situația fiscală a persoanei în cauză, instituția sau autoritatea publică are obligația să solicite certificatul de atestare fiscală, adeverința de venit sau documentul respectiv de la organul fiscal competent. În acest caz, persoana fizică sau juridică nu mai are obligația depunerii certificatului, adeverinței sau documentului.

(5) Certificatul de atestare fiscală, adeverința de venit sau documentul prevăzut la alin. (4) poate fi emis și transmis în formă electronică în baza unui protocol încheiat între instituția/autoritatea publică și organul fiscal emitent al acestuia. În acest caz, certificatul, adeverința sau documentul prevăzut la alin. (4) este valabil și fără semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, și ștampila organului emitent.

Articolul 70

Condiții și limite ale colaborării

(1) Colaborarea dintre autoritățile publice, instituțiile publice sau de interes public se realizează în limita atribuțiilor ce le revin potrivit legii.

(2) Dacă autoritatea publică, instituția publică sau de interes public solicitată refuză colaborarea, autoritatea publică superioară ambelor organe va decide. Dacă o asemenea autoritate nu există, decizia va fi luată de autoritatea superioară celei solicitate. În cazul în care un organ fiscal local refuză colaborarea, decizia este luată de primar sau de președintele consiliului județean, după caz, conform competențelor legale.

Articolul 71

Colaborarea interstatală dintre autoritățile publice

(1) În baza convențiilor internaționale, organele fiscale colaborează cu autoritățile fiscale similare din alte state.

(2) În lipsa unei convenții, organele fiscale pot acorda sau pot solicita colaborarea altei autorități fiscale din alt stat pe bază de reciprocitate.

Secțiunea a 6-a

Sarcina probei

Articolul 72

Forța probantă a documentelor justificative și evidențelor contabile

Documentele justificative și evidențele contabile ale contribuabilului/plătitorului constituie probe la stabilirea bazei de impozitare. În cazul în care există și alte acte doveditoare, acestea vor fi luate în considerare la stabilirea bazei de impozitare.

Articolul 73

Sarcina probei în dovedirea situației de fapt fiscale

(1) Contribuabilul/Plătitorul are sarcina de a dovedi actele și faptele care au stat la baza declarațiilor sale și a oricăror cereri adresate organului fiscal.

(2) Organul fiscal are sarcina de a motiva actele administrative fiscale emise pe bază de probe sau constatări proprii.

Articolul 74

Dovedirea titularului dreptului de proprietate în scopul impozitării

(1) În cazul în care constată că anumite bunuri, venituri sau alte valori care, potrivit legii, constituie bază de impozitare sunt deținute de persoane care în mod continuu beneficiază de câștigurile sau de orice foloase obișnuite aduse de acestea și că persoanele respective declară în scris că nu sunt proprietarii bunurilor, veniturilor sau valorilor în cauză, fără să arate însă care sunt titularii dreptului de proprietate, organul fiscal procedează la stabilirea provizorie a obligației fiscale corespunzătoare în sarcina acelor persoane.

(2) În condițiile legii, obligația fiscală privind baza de impozitare prevăzută la alin. (1) va putea fi stabilită în sarcina titularilor dreptului de proprietate. Tot astfel, aceștia datorează despăgubiri persoanelor care au făcut plata pentru stingerea obligației stabilite potrivit alin. (1). În cazul în care obligația fiscală este stabilită în sarcina titularului dreptului de proprietate încetează procedura de stabilire provizorie a obligației fiscale potrivit alin. (1).

Capitolul VI

Termene

Articolul 75

Calcularea termenelor

Termenele de orice fel privind exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor prevăzute de Codul fiscal, de prezentul cod, precum și de alte dispoziții legale aplicabile în materie, dacă legislația fiscală nu dispune altfel, se calculează potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă, republicat.

Articolul 76

Prelungirea termenelor

Termenele stabilite în baza legii de un organ fiscal pot fi prelungite de acesta în situații temeinic justificate, la cerere sau din oficiu.

Articolul 77

Termenul de soluționare a cererilor contribuabilului/ plătitorului

(1) Cererile depuse de către contribuabil/plătitor la organul fiscal se soluționează de către acesta în termen de 45 de zile de la înregistrare.

(2) În situațiile în care, pentru soluționarea cererii, este necesară administrarea de probe suplimentare relevante pentru luarea deciziei, acest termen se prelungește cu perioada cuprinsă între data solicitării probei și data obținerii acesteia, dar nu mai mult de:

a) două luni, în cazul în care sunt solicitate probe suplimentare de la contribuabilul/plătitorul solicitant;

b) 3 luni, în cazul în care sunt solicitate probe suplimentare de la autorități sau instituții publice ori de la terțe persoane din România;

c) 6 luni, în cazul în care sunt solicitate probe suplimentare de la autorități fiscale din alte state, potrivit legii.

(3) În situațiile prevăzute la alin. (2) lit. b) și c), organul fiscal are obligația să înștiințeze contribuabilul/plătitorul cu privire la prelungirea termenului de soluționare a cererii.

(4) În situația prevăzută la alin. (2) lit. a), termenul de două luni poate fi prelungit de organul fiscal la cererea contribuabilului/plătitorului.

(5) În situația în care, pe baza analizei de risc, soluționarea cererii necesită efectuarea inspecției fiscale, termenul de soluționare a cererii este de cel mult 90 de zile de la înregistrarea cererii, prevederile alin. (2)-(4) aplicându-se în mod corespunzător. În acest caz contribuabilul/plătitorul este notificat cu privire la termenul de soluționare aplicabil în termen de 5 zile de la finalizarea analizei de risc. Inspecția fiscală pentru soluționarea cererii este o inspecție fiscală parțială în sensul art. 115.

(6) Inspecția fiscală pentru soluționarea cererii potrivit alin. (5) poate fi suspendată în condițiile art. 127. În acest caz, nu sunt aplicabile prevederile alin. (2). Perioadele în care inspecția fiscală este suspendată nu sunt incluse în calculul termenului prevăzut la alin. (5).

Articolul 78

Cazul de forță majoră și cazul fortuit

(1) Termenele prevăzute de lege pentru îndeplinirea obligațiilor fiscale, după caz, nu încep să curgă sau se suspendă în situația în care îndeplinirea acestor obligații a fost împiedicată de ivirea unui caz de forță majoră sau a unui caz fortuit.

(2) Obligațiile fiscale se consideră a fi îndeplinite în termen, fără perceperea de dobânzi, penalități de întârziere sau majorări de întârziere, după caz, ori aplicarea de sancțiuni prevăzute de lege, dacă acestea se execută în termen de 60 de zile de la încetarea evenimentelor prevăzute la alin. (1).

Capitolul VII

Transmiterea cererilor de către contribuabili/plătitori și identificarea acestora în mediul electronic

Articolul 79

Transmiterea cererilor la organul fiscal prin mijloace electronice de transmitere la distanță

(1) Contribuabilul/Plătitorul poate transmite organului fiscal competent cereri, înscrisuri sau orice alte documente și prin mijloace electronice de transmitere la distanță în condițiile alin. (4) ori (5).

(2) Data depunerii cererii, înscrisului sau documentului este data înregistrării acesteia/acestuia, astfel cum rezultă din mesajul electronic transmis de registratura electronică a Ministerului Finanțelor Publice sau a autorității administrației publice locale, după caz.

(3) În sensul prezentului cod, prin registratură electronică se înțelege sistemul electronic de înregistrare și tranzacționare a documentelor și a informațiilor primite sau emise de organul fiscal prin mijloace electronice.

(4) În cazul cererilor, înscrisurilor sau documentelor transmise de către contribuabil/plătitor organului fiscal central, mijloacele electronice de transmitere la distanță, procedura de transmitere a cererilor, înscrisurilor ori documentelor prin mijloace electronice de transmitere la distanță, precum și condițiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice cu avizul ministrului pentru societatea informațională.

(5) În cazul cererilor, înscrisurilor sau documentelor transmise de către contribuabil/plătitor organului fiscal local, mijloacele electronice de transmitere la distanță, procedura de transmitere a cererilor, înscrisurilor ori documentelor prin mijloace electronice de transmitere la distanță, precum și condițiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice, cu avizul ministrului pentru societatea informațională. Pentru organul fiscal local, consiliul local stabilește, prin hotărâre, în funcție de capacitatea tehnică disponibilă, mijloacele electronice de transmitere la distanță ce pot fi utilizate de către contribuabil/plătitor.

Articolul 80

Identificarea contribuabilului/plătitorului în mediul electronic

Contribuabilul/Plătitorul care depune cereri, înscrisuri sau documente la organul fiscal, prin mijloace electronice de transmitere la distanță, se identifică în relația cu organul fiscal astfel:

a) persoanele juridice, asocierile și alte entități fără personalitate juridică, precum și persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent ori exercită profesii libere se identifică numai cu certificate calificate;

b) persoanele fizice, altele decât cele prevăzute la lit. a), se identifică prin intermediul furnizorilor de servicii publice de autentificare electronică autorizați potrivit legii sau prin diverse dispozitive, cum ar fi certificat calificat, credențiale de tip utilizator/parolă însoțite de liste de coduri de autentificare de unică folosință, telefon mobil, digipass ori alte dispozitive stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice, cu avizul ministrului pentru societatea informațională, în cazul identificării acestor persoane în relația cu organul fiscal central sau, după caz, prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice cu avizul ministrului pentru societatea informațională, în cazul identificării acestor persoane în relația cu organul fiscal local. În aceste cazuri, cererile, înscrisurile sau documentele se consideră semnate dacă sunt îndeplinite toate condițiile din ordinele prevăzute la art. 79 alin. (4) și (5).

Titlul IV

Înregistrarea fiscală

Articolul 81

Sfera activității de înregistrare fiscală

- (1) Înregistrarea fiscală reprezintă activitatea de atribuire a codului de identificare fiscală, de organizare a registrului contribuabililor/plătitorilor și de eliberare a certificatului de înregistrare fiscală.
- (2) Cu excepția cazului în care prin lege se prevede altfel, atribuirea codului de identificare fiscală se face exclusiv de către organul fiscal central, pe baza declarației de înregistrare fiscală.

Articolul 82

Obligația de înregistrare fiscală

- (1) Orice persoană sau entitate care este subiect într-un raport juridic fiscal se înregistrează fiscal primind un cod de identificare fiscală. Codul de identificare fiscală este:

- a) pentru persoanele juridice, precum și pentru asocieri și alte entități fără personalitate juridică, cu excepția celor prevăzute la lit. b), codul de înregistrare fiscală atribuit de organul fiscal;
- b) pentru persoanele fizice și juridice, precum și pentru alte entități care se înregistrează potrivit legii speciale la registrul comerțului, codul unic de înregistrare atribuit potrivit legii speciale;
- c) pentru persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere, cu excepția celor prevăzute la lit. b), codul de înregistrare fiscală atribuit de organul fiscal;
- d) pentru persoanele fizice, altele decât cele prevăzute la lit. c), codul numeric personal atribuit potrivit legii speciale;
- e) pentru persoanele fizice care nu dețin cod numeric personal, numărul de identificare fiscală atribuit de organul fiscal.

- (2) În scopul administrării impozitului pe venit, în cazul persoanelor fizice care sunt contribuabili potrivit dispozițiilor din Codul fiscal privind impozitul pe venit, codul de identificare fiscală este codul numeric personal.

- (3) Prin excepție de la dispozițiile art. 18 alin. (1), pentru persoanele fizice prevăzute la alin. (1) lit. e), precum și pentru persoanele juridice nerezidente, care realizează numai venituri supuse regulilor de impunere la sursă, iar impozitul reținut este final, atribuirea codului de identificare fiscală se poate face de organul fiscal, la solicitarea plătitorului de venit.

- (4) Au obligația depunerii declarației de înregistrare fiscală și persoanele prevăzute la alin. (1) lit. d) și e) care au calitatea de angajator.

- (5) Persoanele fizice care dețin cod numeric personal și sunt supuse impozitului pe venit se înregistrează fiscal la data depunerii primei declarații fiscale.

- (6) Declarația de înregistrare fiscală se depune în termen de 30 de zile de la:

- a) data înființării potrivit legii, în cazul persoanelor juridice, asocierilor și al altor entități fără personalitate juridică;
- b) data eliberării actului legal de funcționare, data începerii activității, data obținerii primului venit sau dobândirii calității de angajator, după caz, în cazul persoanelor fizice.

- (7) În scopul administrării creanțelor fiscale, organul fiscal central poate să înregistreze, din oficiu sau la cererea altei autorități care administrează creanțe fiscale, un subiect de drept fiscal care nu și-a îndeplinit obligația de înregistrare fiscală, potrivit legii. Procedura de înregistrare din oficiu sau la cererea altei autorități care administrează creanțe fiscale se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

- (8) În cazul contribuabililor nerezidenți care desfășoară activități pe teritoriul României prin unul sau mai multe sedii permanente, odată cu depunerea declarației de înregistrare fiscală, aceștia au obligația să indice sediul permanent desemnat potrivit dispozițiilor din Codul fiscal. În cazul înregistrării fiscale declarația de înregistrare fiscală se depune la organul fiscal în raza căruia se află sediul permanent ce urmează a fi desemnat.

- (9) În cazurile prevăzute la alin. (3) și (7), atribuirea codului de identificare fiscală se face pe baza cererii depuse de solicitant, cu excepția cazului în care înregistrarea fiscală se efectuează din oficiu.

- (10) Declarația de înregistrare fiscală depusă potrivit prezentului articol trebuie însoțită de copii ale documentelor doveditoare ale informațiilor înscrise în aceasta.

- (11) Data înregistrării fiscale este:

- a) data depunerii declarației fiscale, în cazul contribuabililor prevăzuți la alin. (5);
- b) data atribuirii codului de identificare fiscală, în celelalte cazuri.

Articolul 83

Prevederi speciale privind înregistrarea fiscală a persoanelor fizice nerezidente

- (1) Odată cu solicitarea înregistrării unei societăți la registrul comerțului, potrivit legii, sau, după caz, la cesiunea părților sociale ori a acțiunilor, respectiv la numirea de noi reprezentanți legali sau la cooptarea de noi asociați ori acționari, cu prilejul efectuării majorării de capital social, oficiile registrului comerțului de pe lângă tribunale

transmit direct sau prin intermediul Oficiului Național al Registrului Comerțului, pe cale electronică, Ministerului Finanțelor Publice, solicitarea de atribuire a numărului de identificare fiscală pentru persoanele fizice nerezidente care, potrivit actului constitutiv, au calitatea de fondator, asociat, acționar ori administrator în cadrul societății respective.

(2) Pe baza datelor transmise potrivit prevederilor alin. (1), Ministerul Finanțelor Publice atribuie numărul de identificare fiscală, înregistrează fiscal persoanele fizice nerezidente prevăzute la alin. (1) și emite certificatul de înregistrare fiscală, cu excepția cazului în care aceste persoane sunt înregistrate fiscal. Prevederile art. 87 sunt aplicabile în mod corespunzător. Certificatul de înregistrare fiscală se emite și se transmite către oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunal în aceeași zi sau cel mai târziu a doua zi.

(3) Certificatul de înregistrare fiscală se comunică de către oficiile registrului comerțului de pe lângă tribunale societății în care această persoană deține una dintre calitățile menționate la alin. (1), împreună cu documentele prevăzute la [art. 8 din Legea nr. 359/2004](#) privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 84

Identificarea contribuabilului/plătitorului în relația cu organul fiscal local

În scopul administrării impozitelor și taxelor locale, contribuabilul/plătitorul se identifică în relația cu organul fiscal local, astfel:

- a) persoanele fizice, prin codul numeric personal atribuit potrivit legii speciale;
- b) persoanele fizice care nu dețin cod numeric personal, prin numărul de identificare fiscală atribuit de organul fiscal potrivit art. 82;
- c) persoanele juridice, prin codul de înregistrare fiscală atribuit de organul fiscal potrivit art. 82.

Articolul 85

Declararea filialelor și sediilor secundare

(1) Contribuabilul/Plătitorul are obligația de a declara organului fiscal central, în termen de 30 de zile, înființarea de sedii secundare.

(2) Contribuabilul/Plătitorul cu domiciliul fiscal în România are obligația de a declara, în termen de 30 de zile, înființarea de filiale și sedii secundare în străinătate.

(3) În sensul prezentului articol, prin sediu secundar se înțelege un loc prin care se desfășoară integral sau parțial activitatea contribuabilului/plătitorului, cum ar fi: birou, magazin, atelier, depozit și altele asemenea.

(4) Prin sediu secundar se înțelege și un șantier de construcții, un proiect de construcție, ansamblu sau montaj ori activități de supervizare legate de acestea, numai dacă șantierul, proiectul sau activitățile durează mai mult de 6 luni. Sunt sedii secundare sediile permanente definite potrivit Codului fiscal.

(5) Contribuabilul/Plătitorul care înregistrează sediile secundare ca plătitoare de salarii și de venituri asimilate salariilor potrivit [Legii nr. 273/2006](#) privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, nu are obligația declarării acestor sedii potrivit prezentului articol. Dispozițiile [art. 32 alin. \(7\) din Legea nr. 273/2006](#), cu modificările și completările ulterioare, rămân aplicabile.

(6) Declarația este însoțită de o copie de pe certificatul de înregistrare fiscală a contribuabilului/plătitorului de care aparține sediul secundar sau filiala, precum și de copii ale documentelor doveditoare ale informațiilor înscrise în aceasta.

Articolul 86

Forma și conținutul declarației de înregistrare fiscală

(1) Declarația de înregistrare fiscală se întocmește prin completarea unui formular pus la dispoziție gratuit de organul fiscal central și este însoțită de acte doveditoare ale informațiilor cuprinse în aceasta.

(2) Declarația de înregistrare fiscală cuprinde: datele de identificare a contribuabilului/plătitorului, datele privind vectorul fiscal, datele privind sediile secundare, datele de identificare a împuternicitului, datele privind situația juridică a contribuabilului/plătitorului, precum și alte informații necesare administrării creanțelor fiscale.

Articolul 87

Certificatul de înregistrare fiscală

(1) Pe baza declarației de înregistrare fiscală depuse potrivit art. 81 alin. (2) sau, după caz, a cererii depuse potrivit art. 82 alin. (9), organul fiscal central eliberează certificatul de înregistrare fiscală, în termen de 10 zile de la data depunerii declarației ori a cererii. În certificatul de înregistrare fiscală se înscrie obligatoriu codul de identificare fiscală.

(2) Eliberarea certificatelor de înregistrare fiscală nu este supusă taxelor extrajudiciare de timbru.

(3) În cazul pierderii, furtului sau distrugerii certificatului de înregistrare fiscală, organul fiscal eliberează un duplicat al acestuia, în baza cererii contribuabilului/plătitorului și a dovezii de publicare a pierderii, furtului ori distrugerii în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.

(4) Dispozițiile prezentului articol sunt aplicabile, în mod corespunzător, și pentru certificatul de înregistrare în scopuri de TVA.

Articolul 88

Modificări ulterioare înregistrării fiscale

(1) Modificările ulterioare ale datelor din declarația de înregistrare fiscală trebuie aduse la cunoștință organului fiscal central, în termen de 15 zile de la data producerii acestora, prin completarea și depunerea declarației de mențiuni.

(2) În cazul modificărilor intervenite în datele declarate inițial și înscrise în certificatul de înregistrare fiscală, contribuabilul/plătitorul depune, odată cu declarația de mențiuni, și certificatul de înregistrare fiscală, în vederea anulării acestuia și eliberării unui nou certificat.

(3) Declarația de mențiuni este însoțită de documente care atestă modificările intervenite.

(4) Prevederile prezentului articol se aplică în mod corespunzător ori de câte ori contribuabilul/plătitorul constată erori în declarația de înregistrare fiscală.

Articolul 89

Modificări ulterioare înregistrării fiscale în cazul persoanelor fizice sau juridice ori altor entități supuse înregistrării în registrul comerțului

(1) Modificările intervenite în datele declarate inițial de persoanele fizice, juridice sau de alte entități care se înregistrează potrivit legii speciale la registrul comerțului se fac potrivit dispozițiilor legii speciale.

(2) În cazul persoanelor sau entităților prevăzute la alin. (1), modificările intervenite în datele declarate inițial în vectorul fiscal se declară la organul fiscal central.

Articolul 90

Radierea înregistrării fiscale

(1) Radierea înregistrării fiscale reprezintă activitatea de retragere a codului de identificare fiscală și a certificatului de înregistrare fiscală.

(2) La încetarea calității de subiect de drept fiscal, persoanele sau entitățile înregistrate fiscal prin declarație de înregistrare fiscală potrivit art. 81 și 82 trebuie să solicite radierea înregistrării fiscale, prin depunerea unei declarații de radiere. Declarația se depune în termen de 30 de zile de la încetarea calității de subiect de drept fiscal și trebuie însoțită de certificatul de înregistrare fiscală în vederea anulării acestuia. Radierea înregistrării fiscale se poate efectua și din oficiu, de către organul fiscal, ori de câte ori acesta constată îndeplinirea condițiilor de radiere a înregistrării și nu s-a depus declarație de radiere.

(3) Radierea înregistrării fiscale se efectuează din oficiu, de către organul fiscal central, în cazul decesului persoanei fizice sau, după caz, încetării existenței persoanei juridice potrivit legii.

(4) Codul de identificare fiscală retras ca urmare a radierii înregistrării fiscale poate fi utilizat ulterior radierii numai pentru îndeplinirea, de către succesorii persoanelor/entităților care și-au încetat existența, a obligațiilor fiscale aferente perioadelor în care persoana/entitatea a avut calitatea de subiect de drept fiscal.

Articolul 91

Registrul contribuabililor/plătitorilor

(1) Organul fiscal central organizează evidența contribuabililor/plătitorilor în cadrul registrului contribuabililor/plătitorilor, care conține:

- a) datele de identificare a contribuabilului/plătitorului;
- b) date privind vectorul fiscal;
- c) alte informații necesare administrării creanțelor fiscale.

(2) Datele prevăzute la alin. (1) se completează pe baza informațiilor comunicate de contribuabil/plătitor, de oficiul registrului comerțului, de serviciul de evidență a populației, de la alte autorități și instituții, precum și a constatărilor proprii ale organului fiscal central.

(3) Datele din registrul contribuabililor/plătitorilor pot fi modificate din oficiu ori de câte ori se constată că acestea nu corespund stării de fapt reale. Modificările se comunică contribuabilului/plătitorului.

(4) Tipurile de obligații fiscale pentru care, potrivit legii, contribuabilul/plătitorul are obligația declarării lor și care formează vectorul fiscal sunt stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Articolul 92

Registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați

(1) Contribuabilul/Plătitorul persoană juridică sau orice entitate fără personalitate juridică este declarat inactiv și îi sunt aplicabile prevederile din Codul fiscal privind efectele inactivității dacă se află în una dintre următoarele situații:

- a) nu își îndeplinește, pe parcursul unui semestru calendaristic, nicio obligație declarativă prevăzută de lege;

- b)** se sustrage controalelor efectuate de organul fiscal central prin declararea unor date de identificare a domiciliului fiscal care nu permit organului fiscal identificarea acestuia;
- c)** organul fiscal central constată că nu funcționează la domiciliul fiscal declarat;
- d)** inactivitatea temporară înscrisă la registrul comerțului;
- e)** durata de funcționare a societății este expirată;
- f)** societatea nu mai are organe statutare;
- g)** durata deținerii spațiului cu destinația de sediu social este expirată.
- (2)** În cazul prevăzut la alin. (1) lit. a), declararea în inactivitate nu se poate face înainte de împlinirea termenului de 15 zile prevăzut la art. 107 alin. (1).
- (3)** În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. f) și g), declararea în inactivitate se va face după împlinirea termenului de 30 de zile de la comunicarea către contribuabil/plătitor a unei notificări referitoare la situațiile respective.
- (4)** Declararea ca inactiv a contribuabilului/plătitorului, precum și reactivarea acestuia se efectuează de către organul fiscal central, prin decizie, emisă conform competențelor și procedurii stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F., care se comunică contribuabilului/plătitorului.
- (5)** Contribuabilul/Plătitorul declarat inactiv se reactivează dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:
- a)** își îndeplinește toate obligațiile declarative prevăzute de lege;
- b)** nu înregistrează obligații fiscale restante;
- c)** organul fiscal central constată că funcționează la domiciliul fiscal declarat.
- (6)** În cazul contribuabilului/plătitorului prevăzut la alin. (1) lit. d)-g), în vederea reactivării, pe lângă condițiile prevăzute la alin. (5), trebuie să nu se mai afle în situația pentru care a fost declarat inactiv, conform mențiunilor înscrise în registrele în care a fost înregistrat.
- (7)** Condiția prevăzută la alin. (5) lit. a) se consideră îndeplinită și în cazul în care obligațiile fiscale au fost stabilite, prin decizie, de către organul fiscal central.
- (8)** Prin excepție de la prevederile alin. (5), contribuabilul/plătitorul pentru care s-a deschis procedura insolvenței în formă simplificată, contribuabilul/plătitorul care a intrat în faliment sau contribuabilul/plătitorul pentru care s-a pronunțat ori a fost adoptată o hotărâre de dizolvare se reactivează de organul fiscal central, la cererea acestora, după îndeplinirea obligațiilor declarative.
- (9)** Ori de câte ori se constată că un contribuabil/plătitor a fost declarat inactiv din eroare, organul fiscal central emitent anulează decizia de declarare a contribuabilului/plătitorului ca inactiv, cu efect pentru viitor și pentru trecut.
- (10)** A.N.A.F. organizează evidența contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi/reactivați în cadrul Registrului contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați, care conține:
- a)** datele de identificare a contribuabilului/plătitorului;
- b)** data declarării ca inactiv a contribuabilului/plătitorului;
- c)** data reactivării;
- d)** denumirea organului fiscal central care a emis decizia de declarare în inactivitate/reactivare;
- e)** alte mențiuni.
- (11)** Registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați este public și se afișează pe site-ul A.N.A.F.
- (12)** Înscrierea în registrul prevăzut la alin. (11) se face de către organul fiscal central emitent, după comunicarea deciziei de declarare în inactivitate/reactivare, în termen de cel mult 5 zile de la data comunicării.
- (13)** Decizia de declarare în inactivitate/reactivare produce efecte față de terți din ziua următoare datei înscrierii în registrul prevăzut la alin. (10).
- (14)** Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Titlul V

Stabilirea creanțelor fiscale

Capitolul I

Dispoziții generale

Articolul 93

Sfera și actele de stabilire a creanțelor fiscale

- (1)** Stabilirea creanțelor fiscale reprezintă activitatea de determinare a materiei impozabile, de calculare a bazei de impozitare și a creanțelor fiscale.
- (2)** Creanțele fiscale se stabilesc astfel:
- a)** prin declarație de impunere, în condițiile art. 95 alin. (4) și art. 102 alin. (2);
- b)** prin decizie de impunere emisă de organul fiscal, în celelalte cazuri.
- (3)** Dispozițiile alin. (2) sunt aplicabile și în cazurile în care creanțele fiscale sunt scutite la plată conform reglementărilor legale, precum și în cazul unei rambursări de taxă pe valoarea adăugată.

Articolul 94

Stabilirea creanțelor fiscale sub rezerva verificării ulterioare

- (1) Quantumul creanțelor fiscale se stabilește sub rezerva verificării ulterioare, cu excepția cazului în care stabilirea a avut loc ca urmare a unei inspecții fiscale sau a unei verificări a situației fiscale personale.
- (2) Decizia de impunere sub rezerva verificării ulterioare poate fi desființată sau modificată, din inițiativa organului fiscal ori la solicitarea contribuabilului/plătitorului, pe baza constatărilor organului fiscal competent.
- (3) Rezerva verificării ulterioare se anulează numai la împlinirea termenului de prescripție a dreptului de a stabili creanțe fiscale sau ca urmare a inspecției fiscale ori a verificării situației fiscale personale
- (4) În situația în care contribuabilul/plătitorul corectează declarațiile de impunere în condițiile art. 105 alin. (6), se redeschide rezerva verificării ulterioare astfel:
 - a) pentru elementele bazei de impozitare ce fac obiectul corecției, în cazul în care rezerva verificării ulterioare s-a anulat ca urmare a inspecției fiscale ori a verificării situației fiscale personale;
 - b) pentru toate elementele bazei de impozitare, în cazul în care rezerva verificării ulterioare s-a anulat ca urmare a împlinirii termenului de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale.

Capitolul II

Dispoziții privind decizia de impunere

Articolul 95

Decizia de impunere

- (1) Decizia de impunere se emite de organul fiscal competent.
- (2) Organul fiscal emite decizie de impunere ori de câte ori acesta stabilește sau modifică baza de impozitare ca urmare a unei verificări documentare, a unei inspecții fiscale ori a unei verificări a situației fiscale personale, efectuate în condițiile legii.
- (3) Decizia de impunere se emite, dacă este necesar, și în cazul în care nu s-a emis decizie referitoare la baza de impozitare potrivit art. 99.
- (4) Declarația de impunere întocmită potrivit art. 102 alin. (2) este asimilată cu o decizie de impunere, sub rezerva unei verificări ulterioare, și produce efectele juridice ale înștiințării de plată de la data depunerii acesteia.
- (5) În situația în care legea nu prevede obligația de calculare a impozitului, declarația de impunere este asimilată unei decizii referitoare la baza de impozitare.
- (6) Decizia de impunere și decizia referitoare la obligațiile de plată accesorii constituie și înștiințări de plată, de la data comunicării acestora, în condițiile în care se stabilesc sume de plată.

Articolul 96

Renunțarea la stabilirea creanței fiscale

- (1) Organul fiscal renunță la stabilirea creanței fiscale și nu emite decizie de impunere ori de câte ori constată încetarea persoanei juridice sau decesul persoanei fizice și nu există succesori.
- (2) Organul fiscal central renunță la stabilirea creanței fiscale și nu emite decizie de impunere în situația în care creanța fiscală principală este mai mică de 20 de lei. În situația în care decizia are ca obiect mai multe tipuri de creanțe fiscale principale, plafonul se aplică totalului acestor creanțe.
- (3) În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal local, prin hotărâre, autoritățile deliberative pot stabili plafonul creanțelor fiscale la care pot renunța, care nu poate depăși limita maximă prevăzută la alin. (2).

Articolul 97

Forma și conținutul deciziei de impunere

Decizia de impunere trebuie să cuprindă, pe lângă elementele prevăzute la art. 46, și tipul creanței fiscale, baza de impozitare, precum și quantumul acesteia, pentru fiecare perioadă impozabilă.

Articolul 98

Acte administrative fiscale asimilate deciziilor de impunere

Sunt asimilate deciziilor de impunere și următoarele acte administrative fiscale:

- a) deciziile privind soluționarea cererilor de rambursare de taxă pe valoarea adăugată și deciziile privind soluționarea cererilor de restituiri de creanțe fiscale;
- b) deciziile referitoare la bazele de impozitare;
- c) deciziile referitoare la obligațiile fiscale accesorii;
- d) deciziile privind nemodificarea bazei de impozitare.

Articolul 99

Deciziile referitoare la bazele de impozitare

- (1) Bazele de impozitare se stabilesc separat, prin decizie referitoare la bazele de impozitare, în următoarele situații:

- a)** când venitul impozabil este realizat de mai multe persoane. Decizia cuprinde și repartizarea venitului impozabil pe fiecare persoană care a participat la realizarea venitului;
- b)** când sursa venitului impozabil se află pe raza altui organ fiscal decât cel competent teritorial. În acest caz, competența de a stabili baza de impozitare o deține organul fiscal pe raza căruia se află sursa venitului.
- (2)** Dacă venitul impozabil este realizat de mai multe persoane, atunci acestea pot să-și numească un împuternicit comun în relația cu organul fiscal.

Articolul 100

Decizii privind stabilirea unor creanțe bugetare

- (1)** Creanțele bugetare reprezentând prejudicii/plăți nelegale din fonduri publice ce trebuie recuperate potrivit legii se stabilesc prin decizie, de către autoritățile competente, în măsura în care legea specială nu prevede altfel.
- (2)** Decizia prevăzută la alin. (1) este titlu de creanță bugetară potrivit art. 1 pct. 38 și poate fi contestată potrivit prezentului cod. Contestația se soluționează de către autoritatea emitentă. Dispozițiile titlului VIII sunt aplicabile în mod corespunzător.

Capitolul III

Dispoziții privind declarația fiscală

Articolul 101

Obligația depunerii declarației fiscale

- (1)** Declarația fiscală se depune de către persoanele obligate potrivit Codului fiscal sau altor legi speciale, la termenele stabilite de acestea.
- (2)** În cazul în care legea nu prevede termenul de depunere a declarației fiscale, acest termen se stabilește astfel:
 - a)** prin ordin al ministrului finanțelor publice, în cazul declarațiilor fiscale ce se depun la organul fiscal central;
 - b)** prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice, în cazul declarațiilor fiscale ce se depun la organul fiscal local.
- (3)** Obligația de a depune declarația fiscală se menține și în cazurile în care:
 - a)** a fost efectuată plata obligației fiscale;
 - b)** obligația fiscală respectivă este scutită la plată, conform reglementărilor legale;
 - c)** pentru obligația fiscală nu rezultă, în perioada de raportare, sume de plată, dar există obligația declarativă, conform legii;
 - d)** veniturile sunt obținute în România de contribuabili nerezidenți și care potrivit convențiilor de evitare a dublei impuneri nu sunt impozabile în România.
- (4)** În caz de inactivitate temporară sau în cazul obligațiilor de declarare a unor venituri care, potrivit legii, sunt scutite la plata impozitului pe venit, organul fiscal central poate aproba, la cererea contribuabilului/plătitorului, alte termene sau condiții de depunere a declarațiilor fiscale, în funcție de necesitățile administrării obligațiilor fiscale. Asupra termenelor și condițiilor decide organul fiscal central potrivit competențelor aprobate prin ordin al președintelui A.N.A.F.
- (5)** Contribuabilul/Plătitorul care are sedii secundare înregistrate fiscal ca plătitoare de salarii și venituri asimilate salariilor are obligația de a declara, în numele sediilor secundare, impozitul pe venitul din salarii datorat de acestea, potrivit legii.
- (6)** În cazul contribuabililor nerezidenți care desfășoară activități pe teritoriul României prin mai multe sedii permanente, obligația de declarare prevăzută la alin. (5) se îndeplinește prin sediul permanent desemnat potrivit prevederilor din Codul fiscal.

Articolul 102

Forma și conținutul declarației fiscale

- (1)** Declarația fiscală se întocmește prin completarea unui formular pus la dispoziție gratuit de organul fiscal.
- (2)** În declarația de impunere contribuabilul/plătitorul trebuie să calculeze cuantumul obligației fiscale, dacă acest lucru este prevăzut de lege.
- (3)** Contribuabilul/Plătitorul are obligația de a completa declarația fiscală înscriind corect, complet și cu bună-credință informațiile prevăzute de formular, corespunzătoare situației sale fiscale. Declarația fiscală se semnează de către contribuabil/plătitor sau, după caz, reprezentantul legal ori împuternicitul acestuia.
- (4)** Obligația de semnare a declarației fiscale se consideră a fi îndeplinită și în următoarele situații:
 - a)** în cazul transmiterii declarației fiscale prin sistemul electronic de plăți;
 - b)** în cazul transmiterii declarației fiscale prin sisteme electronice de transmitere la distanță în condițiile art. 103 alin. (1).
- (5)** Declarația fiscală trebuie însoțită de documentația cerută de prevederile legale.

(6) În cazul creanțelor fiscale administrate de către organul fiscal central, prin ordin al președintelui A.N.A.F. se pot stabili tipurile de creanțe fiscale pentru care organul fiscal poate transmite contribuabilului/plătitorului formularele de declarare a creanțelor fiscale, instrucțiunile de completare a acestora, alte informații utile, precum și plicurile preadresate. În acest caz, contravaloarea corespondenței se suportă de către organul fiscal central.

Articolul 103

Depunerea declarației fiscale

(1) Declarația fiscală se depune la registratura organului fiscal competent sau se comunică prin poștă, cu confirmare de primire. Declarația fiscală poate fi transmisă prin mijloace electronice sau prin sisteme electronice de transmitere la distanță. În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central, procedura privind transmiterea declarației fiscale prin mijloace electronice sau prin sisteme electronice de transmitere la distanță se stabilește prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(2) Declarația fiscală poate fi redactată de organul fiscal sub formă de proces-verbal, dacă din motive independente de voința contribuabilului/plătitorului acesta este în imposibilitatea de a scrie.

(3) Data depunerii declarației fiscale este data înregistrării acesteia la organul fiscal sau data depunerii la poștă, după caz. În situația în care declarația fiscală se depune prin mijloace electronice de transmitere la distanță, data depunerii declarației este data înregistrării acesteia pe pagina de internet a organului fiscal, astfel cum rezultă din mesajul electronic de confirmare transmis ca urmare a primirii declarației.

(4) Data depunerii declarației fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță este data înregistrării acesteia pe portal, astfel cum rezultă din mesajul electronic transmis de sistemul de tranzacționare a informațiilor, cu condiția validării conținutului declarației. În cazul în care declarația nu este validată, data depunerii declarației este data validării astfel cum rezultă din mesajul electronic.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (4), în situația în care declarația fiscală a fost depusă până la termenul legal, iar din mesajul electronic transmis de sistemul de tranzacționare a informațiilor rezultă că aceasta nu a fost validată ca urmare a detectării unor erori în completarea declarației, data depunerii declarației este data din mesajul transmis inițial în cazul în care contribuabilul/plătitorul depune o declarație validă până în ultima zi a lunii în care se împlinește termenul legal de depunere.

Articolul 104

Certificarea declarației fiscale depuse la organul fiscal central

(1) Contribuabilul/Plătitorul poate opta pentru certificarea declarației fiscale, inclusiv a declarației fiscale rectificative, anterior depunerii acestora la organul fiscal central, de către un consultant fiscal care a dobândit această calitate potrivit reglementărilor legale cu privire la organizarea și exercitarea activității de consultanță fiscală și care este înscris ca membru activ în Registrul consultanților fiscali și al societăților de consultanță fiscală.

(2) Certificarea declarației fiscale se realizează cu/fără rezerve, potrivit normelor de certificare aprobate, în condițiile legii, de Camera Consultanților Fiscali, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice. Documentele care se încheie ca urmare a certificării trebuie să cuprindă obligatoriu explicații cu privire la cuantumul și natura creanței fiscale declarate, precum și, după caz, cauzele care au generat rectificarea, iar în cazul unei certificări cu rezerve, motivația acesteia.

(3) Prin ordin al președintelui A.N.A.F. se aprobă procedura de depunere la organul fiscal a documentului de certificare întocmit de consultantul fiscal potrivit normelor prevăzute la alin. (2), precum și procedura privind schimbul de informații între A.N.A.F. și Camera Consultanților Fiscali.

(4) Certificarea declarației fiscale de către un consultant fiscal care nu este înscris ca membru activ în Registrul consultanților fiscali și al societăților de consultanță fiscală sau de către o persoană care nu are calitatea de consultant fiscal are ca efect lipsa certificării.

(5) Organul fiscal central notifică contribuabilul/plătitorul în cazul în care constată că a fost depusă o declarație fiscală certificată de un consultant fiscal care nu este înscris ca membru activ în Registrul consultanților fiscali și al societăților de consultanță fiscală sau de către o persoană care nu are calitatea de consultant fiscal, potrivit legii. În cazul în care certificarea nu se depune în termen de 30 de zile de la notificare, sunt aplicabile prevederile alin. (4).

(6) Certificarea declarației fiscale de către un consultant fiscal reprezintă un criteriu de evaluare în analiza de risc efectuată de organul fiscal central în scopul selectării contribuabililor/plătitorilor pentru inspecția fiscală.

Articolul 105

Corectarea declarației fiscale

(1) Declarația de impunere poate fi corectată de către contribuabil/plătitor, pe perioada termenului de prescripție a dreptului de a stabili creanțe fiscale.

(2) Declarația informativă poate fi corectată de către contribuabil/plătitor indiferent de perioada la care se referă.

(3) Declarațiile prevăzute la alin. (1) și (2) pot fi corectate prin depunerea unei declarații rectificative.

(4) În cazul taxei pe valoarea adăugată, corectarea erorilor din deconturile de taxă se realizează potrivit prevederilor Codului fiscal. Erorile materiale din decontul de taxă pe valoarea adăugată se corectează potrivit procedurii aprobate prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(5) Declarația de impunere nu poate fi depusă și nu poate fi corectată după anularea rezervei verificării ulterioare.

(6) Prin excepție de la prevederile alin. (5), declarația de impunere poate fi depusă sau corectată după anularea rezervei verificării ulterioare în următoarele situații:

a) în situația în care corecția se datorează îndeplinirii sau neîndeplinirii unei condiții prevăzute de lege care impune corectarea bazei de impozitare și/sau a creanței fiscale aferente;

b) în situația în care prin hotărâri judecătorești definitive s-au stabilit în sarcina plătitorului obligații de plată reprezentând venituri sau diferențe de venituri către beneficiarii acestora care generează obligații fiscale aferente unor perioade pentru care s-a anulat rezerva verificării ulterioare.

(7) În situațiile prevăzute la alin. (6), contribuabilul/plătitorul trebuie să menționeze în declarația de impunere depusă sau rectificată temeiul legal pentru depunerea ori corectarea bazei de impozitare și/sau a creanței fiscale aferente.

(8) În situația în care în timpul inspecției fiscale contribuabilul/plătitorul depune sau corectează declarația de impunere aferentă perioadelor și creanțelor fiscale ce fac obiectul inspecției fiscale, aceasta nu va fi luată în considerare de organul fiscal.

Capitolul IV

Stabilirea bazei de impozitare prin estimare

Articolul 106

Dreptul organului fiscal de a stabili baza de impozitare prin estimare

(1) Organul fiscal stabilește baza de impozitare și creanța fiscală aferentă, prin estimarea rezonabilă a bazei de impozitare, folosind orice probă și mijloc de probă prevăzute de lege, ori de câte ori acesta nu poate determina situația fiscală corectă.

(2) Stabilirea prin estimare a bazei de impozitare se efectuează în situații cum ar fi:

a) în situația prevăzută la art. 107 alin. (1) - (4);

b) în situația în care organul fiscal nu poate determina situația fiscală corectă și constată că evidențele contabile sau fiscale ori declarațiile fiscale sau documentele și informațiile prezentate în cursul controlului fiscal sunt incorecte, incomplete, precum și în situația în care acestea nu există ori nu sunt puse la dispoziția organelor fiscale.

(3) În situațiile în care, potrivit legii, organul fiscal este îndreptățit să stabilească prin estimare bazele de impozitare, acesta identifică acele elemente care sunt cele mai apropiate situației de fapt fiscale. Organul fiscal are obligația menționării în actul de impunere a motivelor de fapt și a temeiului de drept care au determinat folosirea estimării, precum și a criteriilor de estimare.

(4) În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central și în scopul stabilirii prin estimare a bazei de impozitare, organul fiscal poate folosi metode de stabilire prin estimare a bazelor de impozitare, aprobate prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(5) Quantumul creanțelor fiscale rezultate din aplicarea prevederilor prezentului articol sunt stabilite sub rezerva verificării ulterioare, cu excepția celor stabilite în cadrul unei inspecții fiscale.

Articolul 107

Stabilirea din oficiu a creanțelor fiscale ca urmare a nedepunerii declarației de impunere

(1) Nedepunerea declarației de impunere dă dreptul organului fiscal să procedeze la stabilirea din oficiu a creanțelor fiscale prin decizie de impunere. Stabilirea din oficiu nu se poate face înainte de împlinirea unui termen de 15 zile de la înștiințarea contribuabilului/plătitorului privind depășirea termenului legal de depunere a declarației de impunere. Aceste prevederi nu sunt aplicabile după începerea inspecției fiscale pentru obligațiile fiscale nedeclarate.

(2) În înștiințarea prevăzută la alin. (1) organul fiscal informează contribuabilul/plătitorul cu privire la consecințele nedepunerii declarației de impunere.

(3) Stabilirea din oficiu a creanței fiscale se face prin estimarea bazei de impozitare, potrivit art. 106. Organul fiscal procedează la estimarea creanței fiscale ori de câte ori informațiile deținute de organul fiscal nu permit estimarea bazei de impozitare.

(4) Pentru creanțele fiscale administrate de organul fiscal central, înștiințarea pentru nedepunerea declarațiilor și stabilirea din oficiu a creanțelor fiscale nu se face în cazul contribuabilului/plătitorului inactiv, atât timp cât se găsește în această situație.

(5) Contribuabilul/Plătitorul poate depune declarația de impunere pentru creanțele fiscale ce au format obiectul deciziei de impunere emisă potrivit alin. (1), în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei, sub sancțiunea decăderii, chiar dacă acest termen se împlinește după împlinirea termenului de prescripție a dreptului organului fiscal de a stabili creanțe fiscale. Decizia de impunere se anulează de organul fiscal la data depunerii declarației de impunere.

(6) În cazul în care se depune declarația de impunere potrivit alin. (4), după împlinirea termenului de prescripție prevăzut la art. 110, de la data depunerii declarației începe să curgă un nou termen de prescripție.

Capitolul V

Despre evidențele fiscale și contabile

Articolul 108

Obligația de a conduce evidența fiscală

(1) În vederea stabilirii stării de fapt fiscale și a obligațiilor fiscale datorate, contribuabilul/plătitorul are obligația să conducă evidențe fiscale, potrivit actelor normative în vigoare.

(2) În vederea documentării respectării principiului valorii de piață contribuabilul/plătitorul care desfășoară tranzacții cu persoane afiliate are obligația să întocmească dosarul prețurilor de transfer. La solicitarea organului fiscal central competent contribuabilul/plătitorul are obligația de a prezenta dosarul prețurilor de transfer. Cuantumul tranzacțiilor pentru care contribuabilul/plătitorul are obligația întocmirii dosarului prețurilor de transfer, termenele pentru întocmirea acestuia, conținutul dosarului prețurilor de transfer, precum și condițiile în care se solicită acesta se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(3) Sunt evidențe fiscale registrele, situațiile, precum și orice alte înscrisuri care, potrivit legislației fiscale, trebuie întocmite în mod obligatoriu în scopul stabilirii stării de fapt fiscale și a creanțelor fiscale, cum ar fi: jurnalul pentru vânzări, jurnalul pentru cumpărări, registrul de evidență fiscală.

Articolul 109

Reguli pentru conducerea evidențelor contabile și fiscale

(1) Evidențele contabile și fiscale se păstrează, după caz, la domiciliul fiscal al contribuabilului/plătitorului, la sediul social ori la sediile secundare ale acestuia, inclusiv pe suport electronic, sau pot fi încredințate spre păstrare unei societăți autorizate, potrivit legii, să presteze servicii de arhivare.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), evidențele contabile și fiscale ale exercițiului financiar în curs se păstrează, după caz, la domiciliul fiscal al contribuabilului/plătitorului, la sediul social ori la sediile secundare ale acestuia sau, în perioada 1-25 a lunii următoare perioadei fiscale de raportare, la sediul persoanei fizice ori juridice autorizate pentru prelucrarea lor în vederea întocmirii declarațiilor fiscale.

(3) Dispozițiile legale privind păstrarea, arhivarea și limba folosită pentru evidențele contabile sunt aplicabile și pentru evidențele fiscale.

(4) În cazul în care evidențele contabile și fiscale sunt ținute cu ajutorul sistemelor electronice de gestiune, pe lângă datele arhivate în format electronic contribuabilul/plătitorul este obligat să păstreze și să prezinte aplicațiile informatice cu ajutorul cărora le-a generat.

(5) Contribuabilul/Plătitorul este obligat să evidențieze veniturile realizate și cheltuielile efectuate din activitățile desfășurate, prin întocmirea registrelor sau a oricăror altor documente prevăzute de lege.

(6) Contribuabilul/Plătitorul este obligat să utilizeze pentru activitatea desfășurată documente primare și de evidență contabilă stabilite prin lege și să completeze integral rubricile formularelor, corespunzător operațiunilor înregistrate.

(7) Organul fiscal poate lua în considerare orice evidențe relevante pentru impozitare ținute de contribuabil/plătitor.

Capitolul VI

Prescripția dreptului de a stabili creanțe fiscale

Articolul 110

Obiectul, termenul și momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului de stabilire a creanțelor fiscale

(1) Dreptul organului fiscal de a stabili creanțe fiscale se prescrie în termen de 5 ani, cu excepția cazului în care legea dispune altfel.

(2) Termenul de prescripție a dreptului prevăzut la alin. (1) începe să curgă de la data de 1 iulie a anului următor celui pentru care se datorează obligația fiscală, dacă legea nu dispune altfel.

(3) Dreptul de a stabili creanțe fiscale se prescrie în termen de 10 ani în cazul în care acestea rezultă din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală.

(4) Termenul prevăzut la alin. (3) curge de la data săvârșirii faptei ce constituie infracțiune sancționată ca atare printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

Articolul 111

Înteruperea și suspendarea termenului de prescripție a dreptului de a stabili creanțe fiscale

(1) Termenele de prescripție prevăzute la art. 110 se întrerup:

- a)** în cazurile și în condițiile stabilite de lege pentru întreruperea termenului de prescripție a dreptului la acțiune;
- b)** la data depunerii de către contribuabil/plătitor a declarației de impunere după expirarea termenului legal de depunere a acesteia;
- c)** la data la care contribuabilul/plătitorul corectează declarația de impunere sau efectuează un alt act voluntar de recunoaștere a creanței fiscale datorate.

(2) Termenele de prescripție prevăzute la art. 110 se suspendă:

- a)** în cazurile și în condițiile stabilite de lege pentru suspendarea termenului de prescripție a dreptului la acțiune;
- b)** pe perioada cuprinsă între data începerii inspecției fiscale/verificării situației fiscale personale și data emiterii deciziei de impunere ca urmare a efectuării inspecției fiscale/verificării situației fiscale personale, în condițiile respectării duratei legale de efectuare a acestora;
- c)** pe timpul cât contribuabilul/plătitorul se sustrage de la efectuarea inspecției fiscale/verificării situației fiscale personale;
- d)** pe perioada cuprinsă între data declarării unui contribuabil/plătitor inactiv și data reactivării acestuia.

Articolul 112

Efectul împlinirii termenului de prescripție a dreptului de a stabili creanțe fiscale

Dacă organul fiscal constată împlinirea termenului de prescripție a dreptului de stabilire a creanței fiscale, procedează la încetarea procedurii de emitere a titlului de creanță fiscală.

Titlul VI

Controlul fiscal

Capitolul I

Inspecția fiscală

Articolul 113

Obiectul inspecției fiscale

(1) Inspecția fiscală reprezintă activitatea ce are ca obiect verificarea legalității și conformității declarațiilor fiscale, corectitudinii și exactității îndeplinirii obligațiilor în legătură cu stabilirea obligațiilor fiscale de către contribuabil/plătitor, respectării prevederilor legislației fiscale și contabile, verificarea sau stabilirea, după caz, a bazelor de impozitare și a situațiilor de fapt aferente, stabilirea diferențelor de obligații fiscale principale.

(2) În scopul efectuării inspecției fiscale, organul de inspecție fiscală procedează la:

- a)** examinarea documentelor aflate în dosarul fiscal al contribuabilului/plătitorului;
- b)** verificarea concordanței dintre datele din declarațiile fiscale cu cele din evidența contabilă și fiscală a contribuabilului/plătitorului;
- c)** analiza și evaluarea informațiilor fiscale, în vederea confruntării declarațiilor fiscale cu informațiile proprii sau din alte surse și, după caz, a descoperirii de elemente noi relevante pentru aplicarea legislației fiscale;
- d)** verificarea, constatarea și investigarea fiscală a actelor și faptelor rezultând din activitatea contribuabilului/plătitorului supus inspecției sau altor persoane privind legalitatea și conformitatea declarațiilor fiscale, corectitudinea și exactitatea îndeplinirii obligațiilor prevăzute de legislația fiscală și contabilă;
- e)** solicitarea de informații de la terți;
- f)** verificarea locurilor unde se realizează activități generatoare de venituri impozabile ori unde se află bunurile impozabile;
- g)** solicitarea de explicații scrise de la reprezentantul legal al contribuabilului/plătitorului sau împuternicitul acestuia ori de la persoanele prevăzute la art. 124 alin. (1), după caz, ori de câte ori acestea sunt necesare în timpul inspecției fiscale, pentru clarificarea și definitivarea constatărilor;
- h)** informarea reprezentantului legal al contribuabilului/plătitorului sau a împuternicitului acestuia, după caz, cu privire la constatările inspecției fiscale, precum și discutarea acestora;
- i)** stabilirea corectă a bazei de impunere, a diferențelor datorate în plus sau în minus, după caz, față de obligația fiscală principală declarată de către contribuabil/plătitor și/sau stabilită, după caz, de organul fiscal;
- j)** sancționarea potrivit legii a faptelor reprezentând încălcări ale legislației fiscale și contabile constatate și dispunerea de măsuri pentru prevenirea și combaterea abaterilor de la prevederile legislației fiscale și contabile;
- k)** dispunerea măsurilor asigurătorii în condițiile legii;
- l)** aplicarea de sigilii asupra bunurilor, întocmind în acest sens proces-verbal.

(3) Nu intră în atribuțiile inspecției fiscale efectuarea de constatări tehnico-științifice sau orice alte verificări solicitate de organele de urmărire penală în vederea lămuririi unor fapte ori împrejurări ale cauzelor aflate în lucru la aceste instituții.

Articolul 114

Persoanele supuse inspecției fiscale

Inspecția fiscală se exercită asupra oricăror persoane și entități, indiferent de forma lor de organizare, care au obligații de stabilire, reținere sau plată a obligațiilor fiscale prevăzute de lege.

Articolul 115

Formele și întinderea inspecției fiscale

(1) Formele de inspecție fiscală sunt:

a) inspecția fiscală generală, care reprezintă activitatea de verificare a modului de îndeplinire a tuturor obligațiilor fiscale și a altor obligații prevăzute de legislația fiscală și contabilă ce revin unui contribuabil/plătitor, pentru o perioadă de timp determinată;

b) inspecția fiscală parțială, care reprezintă activitatea de verificare a modului de îndeplinire a uneia sau mai multor obligații fiscale, precum și a altor obligații prevăzute de legislația fiscală și contabilă, ce revin unui contribuabil/plătitor pentru o perioadă de timp determinată.

(2) Organul de inspecție fiscală decide asupra efectuării unei inspecții fiscale generale sau parțiale, pe baza analizei de risc.

(3) Inspecția fiscală se poate extinde asupra tuturor raporturilor relevante pentru impozitare, dacă acestea prezintă interes pentru aplicarea legislației fiscale/contabile.

Articolul 116

Metode de control

(1) Pentru efectuarea inspecției fiscale se pot folosi următoarele metode de control:

a) verificarea prin sondaj, care constă în activitatea de verificare selectivă a documentelor și operațiunilor semnificative, care stau la baza modului de calcul, de evidențiere și de plată a obligațiilor fiscale;

b) verificarea exhaustivă, care constă în activitatea de verificare a tuturor documentelor și operațiunilor, care stau la baza modului de calcul, de evidențiere și de plată a obligațiilor fiscale;

c) controlul electronic, care constă în activitatea de verificare a contabilității și a surselor acesteia, prelucrate în mediu electronic, utilizând metode de analiză, evaluare și testare asistate de instrumente informatice specializate.

(2) Selectarea documentelor și a operațiunilor semnificative se apreciază de inspector.

(3) În cazul efectuării inspecției fiscale de către organul fiscal central, prin ordin al președintelui A.N.A.F. se pot aproba metode și proceduri de sondaj.

Articolul 117

Perioada supusă inspecției fiscale

(1) Inspecția fiscală se efectuează în cadrul termenului de prescripție a dreptului de a stabili creanțe fiscale.

(2) Perioada supusă inspecției fiscale începe de la sfârșitul perioadei controlate anterior, în condițiile alin. (1).

Articolul 118

Reguli privind inspecția fiscală

(1) Activitatea de inspecție fiscală se organizează și se desfășoară în baza unor programe anuale, trimestriale și lunare. Condițiile pentru întocmirea programelor se aprobă astfel:

a) prin ordin al președintelui A.N.A.F., în cazul inspecției fiscale efectuate de organul fiscal central;

b) prin acte ale autorităților administrației publice locale emise în condițiile legii, în cazul inspecției fiscale efectuate de organul fiscal local.

(2) Inspecția fiscală se exercită pe baza principiilor independenței, unicității, autonomiei, ierarhizării, teritorialității și descentralizării.

(3) Inspecția fiscală se efectuează o singură dată pentru fiecare tip de creanță fiscală și pentru fiecare perioadă supusă impozitării.

(4) La începerea inspecției fiscale, organul de inspecție fiscală trebuie să prezinte contribuabilului/plătitorului legitimația de inspecție și ordinul de serviciu semnat de conducătorul organului de inspecție fiscală. Începerea inspecției fiscale trebuie consemnată în registrul unic de control ori de câte ori există obligația ținerii acestuia.

(5) Inspecția fiscală are în vedere examinarea tuturor stărilor de fapt și raporturile juridice care sunt relevante pentru impozitare sau verificarea modului de respectare a altor obligații prevăzute de legislația fiscală și contabilă.

(6) Inspecția fiscală se efectuează în așa fel încât să afecteze cât mai puțin activitatea curentă a contribuabilului/plătitorului și să utilizeze eficient timpul stabilit pentru efectuarea inspecției fiscale.

(7) La finalizarea inspecției fiscale, contribuabilul/plătitorul este obligat să dea o declarație scrisă, pe propria răspundere, din care să rezulte că au fost puse la dispoziție toate documentele și informațiile solicitate pentru inspecția fiscală. În declarație se menționează și faptul că au fost restituite toate documentele solicitate și puse la dispoziție de contribuabil/plătitor.

(8) Contribuabilul/Plătitorul are obligația să îndeplinească măsurile prevăzute în actul întocmit cu ocazia inspecției fiscale, în termenele și condițiile stabilite de organul de inspecție fiscală.

Articolul 119

Competența de efectuare a inspecției fiscale

Inspecția fiscală se exercită exclusiv, nemijlocit și neîngrădit de organul fiscal competent potrivit cap. I și II ale titlului III. Organele fiscale care sunt competente să efectueze inspecția fiscală sunt denumite în sensul prezentului capitol organe de inspecție fiscală.

Articolul 120

Reguli speciale privind competența de efectuare a inspecției fiscale de către organul fiscal central

(1) În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central, prin ordin al președintelui A.N.A.F. se pot constitui, la nivelul aparatului central, structuri care au competență în efectuarea inspecției fiscale pe întreg teritoriul țării.

(2) Competența de efectuare a inspecției fiscale de către organul fiscal central se poate delega altui organ fiscal central, în condițiile stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(3) În cazul delegării competenței potrivit alin. (2), organul de inspecție fiscală căruia i s-a delegat competența înștiințează contribuabilul/plătitorul despre delegarea de competență.

Articolul 121

Selectarea contribuabililor/plătitorilor pentru inspecție fiscală

(1) Selectarea contribuabililor/plătitorilor ce urmează a fi supuși inspecției fiscale este efectuată de către organul de inspecție fiscală competent, în funcție de nivelul riscului. Nivelul riscului se stabilește pe baza analizei de risc.

(2) Contribuabilul/Plătitorul nu poate face obiecții cu privire la procedura de selectare folosită.

(3) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul solicitărilor primite de la alte instituții ale statului, precum și în cazul în care în alte acte normative este prevăzută efectuarea unei acțiuni de inspecție fiscală.

Articolul 122

Avizul de inspecție fiscală

(1) Înaintea desfășurării inspecției fiscale, organul de inspecție fiscală are obligația să înștiințeze, în scris, contribuabilul/plătitorul în legătură cu acțiunea care urmează să se desfășoare, prin transmiterea unui aviz de inspecție fiscală.

(2) Avizul de inspecție fiscală se comunică contribuabilului/plătitorului, înainte de începerea inspecției fiscale, astfel:

a) cu 30 de zile pentru marii contribuabili;

b) cu 15 zile pentru ceilalți contribuabili/plătitori.

(3) Contribuabilul/Plătitorul poate renunța la beneficiul perioadei de comunicare a avizului de inspecție fiscală prevăzut la alin. (2).

(4) Avizul de inspecție fiscală se comunică la începerea inspecției fiscale în următoarele situații:

a) în cazul efectuării unei inspecții fiscale la un contribuabil/plătitor aflat în procedura de insolvență;

b) în cazul în care, ca urmare a unui control inopinat, se impune începerea imediată a inspecției fiscale;

c) pentru extinderea inspecției fiscale la perioade sau creanțe fiscale, altele decât cele cuprinse în avizul de inspecție fiscală inițial;

d) în cazul refacerii inspecției fiscale ca urmare a unei decizii de soluționare a contestației;

e) în cazul unor cereri ale contribuabilului/plătitorului pentru a căror soluționare, ca urmare a analizei de risc, este necesară efectuarea inspecției fiscale.

(5) În cazul prevăzut la alin. (2), după primirea avizului de inspecție fiscală, contribuabilul/plătitorul poate solicita, o singură dată, pentru motive justificate, amânarea datei de începere a inspecției fiscale. Amânarea se aprobă sau se respinge prin decizie emisă de conducătorul activității de inspecție fiscală care se comunică contribuabilului. În cazul în care cererea de amânare a fost admisă, în decizie se menționează și data la care a fost reprogramată inspecția fiscală.

(6) În cazul prevăzut la alin. (4), contribuabilul/plătitorul poate solicita suspendarea inspecției fiscale. Prevederile art. 127 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(7) Avizul de inspecție fiscală cuprinde:

a) temeiul juridic al inspecției fiscale;

- b)** data de începere a inspecției fiscale;
- c)** obligațiile fiscale, alte obligații prevăzute de legislația fiscală și contabilă, precum și perioadele ce urmează a fi supuse inspecției fiscale;
- d)** posibilitatea de a solicita amânarea datei de începere a inspecției fiscale.

Articolul 123

Începerea inspecției fiscale

- (1)** În situația în care data de începere a inspecției fiscale înscrisă în aviz este ulterioară împlinirii termenului prevăzut la art. 122 alin. (2), inspecția fiscală nu poate începe înainte de data înscrisă în aviz.
- (2)** Data începerii inspecției fiscale este data menționată în registrul unic de control ori de câte ori există obligația ținerii acestuia. În cazul contribuabilului/plătitorului care nu ține sau nu prezintă organului de inspecție fiscală registrul unic de control, această dată se înscrie într-un proces-verbal de constatare. Procesul-verbal se semnează de către organul de inspecție fiscală și contribuabil/plătitor și se înregistrează la registratura contribuabilului/plătitorului ori de câte ori există o astfel de registratură.
- (3)** Dacă inspecția fiscală nu poate începe în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data prevăzută în aviz, contribuabilul/plătitorul este înștiințat, în scris, asupra noii date de începere a inspecției fiscale.

Articolul 124

Obligația de colaborare a contribuabilului/plătitorului

- (1)** La începerea inspecției fiscale, contribuabilul/plătitorul trebuie informat că poate numi persoane care să dea informații. Dacă informațiile furnizate de contribuabil/plătitor sau de către persoana numită de acesta sunt insuficiente, atunci organul de inspecție fiscală se poate adresa și altor persoane pentru obținerea de informații necesare realizării inspecției fiscale.
- (2)** Contribuabilul/Plătitorul are obligația să colaboreze la constatarea stărilor de fapt fiscale. Acesta este obligat să dea informații, să prezinte la locul de desfășurare a inspecției fiscale toate documentele, precum și orice alte date necesare clarificării situațiilor de fapt relevante din punct de vedere fiscal.
- (3)** Pe toată durata exercitării inspecției fiscale contribuabilul/plătitorul are dreptul de a beneficia de asistență de specialitate sau juridică.

Articolul 125

Locul și timpul desfășurării inspecției fiscale

- (1)** Inspecția fiscală se desfășoară, de regulă, în spațiile de lucru ale contribuabilului/plătitorului. Contribuabilul/Plătitorul trebuie să pună la dispoziție un spațiu adecvat, precum și logistica necesară desfășurării inspecției fiscale.
- (2)** Dacă nu există sau nu poate fi pus la dispoziție un spațiu de lucru adecvat pentru derularea inspecției fiscale, atunci activitatea de inspecție se poate desfășura la sediul organului fiscal sau în orice alt loc stabilit de comun acord cu contribuabilul/plătitorul.
- (3)** Indiferent de locul unde se desfășoară inspecția fiscală, organul de inspecție fiscală are dreptul să inspecteze locurile în care se desfășoară activitatea, sau unde se află bunurile impozabile, în prezența contribuabilului/plătitorului ori a unei persoane desemnate de acesta.
- (4)** Inspecția fiscală se desfășoară, de regulă, în timpul programului de lucru al contribuabilului/plătitorului. Inspecția fiscală se poate desfășura și în afara programului de lucru al contribuabilului/plătitorului, cu acordul scris al acestuia și cu aprobarea conducătorului organului de inspecție fiscală.

Articolul 126

Durata efectuării inspecției fiscale

- (1)** Durata efectuării inspecției fiscale este stabilită de organul de inspecție fiscală, în funcție de obiectivele inspecției, și nu poate fi mai mare de:
 - a)** 180 de zile pentru contribuabilii mari, precum și pentru contribuabilii/plătitorii care au sedii secundare, indiferent de mărime;
 - b)** 90 de zile pentru contribuabilii mijlocii;
 - c)** 45 de zile pentru ceilalți contribuabili.
- (2)** În cazul în care inspecția fiscală nu se finalizează într-o perioadă reprezentând dublul perioadei prevăzute la alin. (1), inspecția fiscală încetează, fără a se emite raport de inspecție fiscală și decizie de impunere sau decizie de nemodificare a bazei de impunere. În acest caz, organul de inspecție fiscală poate relua inspecția, cu aprobarea organului ierarhic superior celui care a aprobat inspecția fiscală inițială, o singură dată pentru aceeași perioadă și aceleași obligații fiscale, cu respectarea prevederilor art. 117 alin. (1).
- (3)** În cazul încetării inspecției fiscale potrivit alin. (2), prevederile art. 111 alin. (2) lit. b) nu sunt aplicabile.

Articolul 127

Suspendarea inspecției fiscale

(1) Conducătorul inspecției fiscale competent poate decide suspendarea unei inspecții fiscale în oricare din următoarele situații și numai dacă apariția acestei situații împiedică finalizarea inspecției fiscale:

a) pentru desfășurarea unuia sau mai multor controale încrucișate în legătură cu actele și operațiunile efectuate de contribuabilul/plătitorul supus inspecției fiscale;

b) pentru ducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse de organul de inspecție fiscală, inclusiv în situația în care acestea privesc elaborarea și prezentarea dosarului prețurilor de transfer;

c) pentru emiterea unei decizii a Comisiei fiscale centrale;

d) pentru efectuarea unei expertize, potrivit art. 63;

e) pentru efectuarea de cercetări specifice în vederea identificării unor persoane sau stabilirii realității unor tranzacții;

f) pentru solicitarea de informații sau documente de la autorități, instituții ori terți, inclusiv de la autorități fiscale din alte state, în legătură cu obiectul inspecției fiscale;

g) pentru finalizarea unor acțiuni de control fiscal efectuate în condițiile legii la același contribuabil/plătitor care pot influența rezultatele inspecției fiscale;

h) pentru efectuarea verificărilor la ceilalți membri ai grupului fiscal unic, definit potrivit Codului fiscal;

i) atunci când, în scopul valorificării informațiilor rezultate din alte acțiuni de inspecție fiscală sau obținute de la alte autorități ori de la terți, se impune începerea de îndată a unei inspecții fiscale la un alt contribuabil/plătitor;

j) în alte cazuri temeinic justificate.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), inspecția fiscală este suspendată până la data la care încetează motivul suspendării, dar nu mai mult de 6 luni de la data suspendării.

(3) Conducătorul inspecției fiscale competent poate decide suspendarea unei inspecții fiscale la cererea justificată a contribuabilului/plătitorului. În acest caz, suspendarea nu poate fi mai mare de 3 luni.

(4) Conducătorul inspecției fiscale competent poate decide suspendarea unei inspecții fiscale în situația în care soluționarea contestației formulate împotriva unui act administrativ fiscal emis anterior sau a unei acțiuni în contencios-administrativ, pentru același contribuabil/plătitor, poate influența rezultatele inspecției fiscale în curs. În acest caz, inspecția fiscală se reia după emiterea deciziei de soluționare a contestației sau după data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

(5) Ori de câte ori conducătorul inspecției fiscale decide suspendarea inspecției, se emite o decizie de suspendare care se comunică contribuabilului/plătitorului.

(6) Data reluării inspecției fiscale se aduce la cunoștința contribuabilului/plătitorului.

(7) Perioadele în care inspecția fiscală este suspendată nu sunt incluse în calculul duratei acesteia.

Articolul 128

Reverificarea

(1) Prin excepție de la prevederile art. 118 alin. (3), conducătorul organului de inspecție fiscală poate decide reverificarea unor tipuri de obligații fiscale pentru o anumită perioadă impozabilă, ca urmare a apariției unor date suplimentare necunoscute organului de inspecție fiscală la data efectuării inspecției fiscale, care influențează rezultatele acesteia.

(2) Prin date suplimentare se înțelege informații, documente sau alte înscrisuri obținute ca urmare a unor controale inopinate desfășurate la alți contribuabili/plătitori ori comunicate organului fiscal de către organele de urmărire penală sau de alte autorități publice ori obținute în orice mod de organul de inspecție fiscală, de natură să modifice rezultatele inspecției fiscale anterioare.

(3) La începerea acțiunii de reverificare, organul de inspecție fiscală este obligat să comunice contribuabilului/plătitorului decizia de reverificare, care poate fi contestată în condițiile prezentului cod. Decizia se comunică în condițiile prevăzute la art. 122 alin. (2)-(6). În acest caz nu se emite și nu se comunică aviz de inspecție fiscală.

(4) Decizia de reverificare conține, pe lângă elementele prevăzute la art. 46 și elementele prevăzute la art. 122 alin. (7) lit. b)-d).

Articolul 129

Refacerea inspecției fiscale

(1) În situația în care, ca urmare a deciziei de soluționare emise potrivit art. 279 se desființează total sau parțial actul administrativ-fiscal atacat, emis în procedura de inspecție fiscală, organul de inspecție fiscală reface inspecția fiscală, cu respectarea dispozițiilor art. 276 alin. (3).

(2) Refacerea inspecției fiscale trebuie să respecte strict perioadele fiscale, precum și considerentele deciziei de soluționare a contestației care au condus la desființare, astfel cum acestea sunt menționate în decizie.

(3) Refacerea inspecției fiscale și emiterea noului act administrativ-fiscal sunt posibile chiar dacă pentru perioadele și obligațiile fiscale vizate de refacere s-a anulat rezerva verificării ulterioare potrivit art. 94 alin. (3).

(4) Refacerea inspecției fiscale se realizează de către o altă echipă de inspecție fiscală decât cea care a încheiat actul desființat.

Articolul 130

Dreptul contribuabilului/plătitorului de a fi informat

(1) Contribuabilul/Plătitorul trebuie informat pe parcursul desfășurării inspecției fiscale despre aspectele constatate în cadrul acțiunii de inspecție fiscală, iar la încheierea acesteia, despre constatările și consecințele lor fiscale.

(2) Organul de inspecție fiscală comunică contribuabilului/plătitorului proiectul de raport de inspecție fiscală, în format electronic sau pe suport hârtie, acordându-i acestuia posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere. În acest scop, odată cu comunicarea proiectului de raport, organul de inspecție fiscală comunică și data, ora și locul la care va avea loc discuția finală.

(3) Contribuabilul/Plătitorul poate renunța la discuția finală, notificând acest fapt organului de inspecție fiscală.

(4) Data încheierii inspecției fiscale este data programată pentru discuția finală cu contribuabilul/plătitorul sau data notificării de către contribuabil/plătitor că renunță la acest drept.

(5) Contribuabilul/Plătitorul are dreptul să își prezinte, în scris, punctul de vedere cu privire la constatările organului de inspecție fiscală, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data încheierii inspecției fiscale. În cazul marilor contribuabili termenul de prezentare a punctului de vedere este de cel mult 7 zile lucrătoare. Termenul poate fi prelungit pentru motive justificate cu acordul conducătorului organului de inspecție fiscală.

Articolul 131

Rezultatul inspecției fiscale

(1) Rezultatul inspecției fiscale se consemnează, în scris, într-un raport de inspecție fiscală, în care se prezintă constatările organului de inspecție fiscală din punctul de vedere faptic și legal și consecințele lor fiscale.

(2) Raportul de inspecție fiscală se întocmește la finalizarea inspecției fiscale și cuprinde toate constatările în legătură cu perioadele și obligațiile fiscale verificate, precum și în legătură cu alte obligații prevăzute de legislația fiscală și contabilă ce au făcut obiectul verificării. În cazul în care contribuabilul/plătitorul și-a exercitat dreptul prevăzut la art. 130 alin. (5), raportul de inspecție fiscală cuprinde și opinia organului de inspecție fiscală, motivată în drept și în fapt, cu privire la punctul de vedere exprimat de contribuabil/plătitor.

(3) La raportul de inspecție fiscală se anexează, ori de câte ori este cazul, acte privind constatări efectuate la sediul contribuabilului/plătitorului sau la sediile secundare ale acestuia, cum ar fi procese-verbale încheiate cu ocazia controalelor inopinate sau de constatare la fața locului și alte asemenea acte.

(4) Raportul de inspecție fiscală stă la baza emiterii:

a) deciziei de impunere, pentru diferențe în plus sau în minus de obligații fiscale principale aferente diferențelor de baze de impozitare;

b) deciziei de nemodificare a bazelor de impozitare, dacă nu se constată diferențe ale bazelor de impozitare și respectiv de obligații fiscale principale;

c) deciziei de modificare a bazelor de impozitare dacă se constată diferențe ale bazelor de impozitare, dar fără stabilirea de diferențe de obligații fiscale principale.

(5) Deciziile prevăzute la alin. (4) se emit în termen de cel mult 25 de zile lucrătoare de la data încheierii inspecției fiscale.

(6) Deciziile prevăzute la alin. (4) se comunică contribuabilului/plătitorului în condițiile art. 47.

Articolul 132

Sesizarea organelor de urmărire penală

(1) Organul de inspecție fiscală are obligația de a sesiza organele judiciare competente în legătură cu constatările efectuate cu ocazia inspecției fiscale și care ar putea întruni elemente constitutive ale unei infracțiuni, în condițiile prevăzute de legea penală.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1) organul de inspecție fiscală are obligația de a întocmi proces-verbal semnat de organul de inspecție fiscală și de către contribuabilul/plătitorul supus inspecției, cu sau fără explicații ori obiecțiuni din partea contribuabilului/plătitorului. În cazul în care cel supus inspecției fiscale refuză să semneze procesul-verbal, organul de inspecție fiscală consemnează despre aceasta în procesul-verbal. În toate cazurile procesul-verbal trebuie comunicat contribuabilului/plătitorului.

(3) Procesul-verbal întocmit potrivit alin. (2) reprezintă act de sesizare și stă la baza documentației de sesizare a organelor de urmărire penală.

Articolul 133

Decizia de impunere provizorie

(1) Pe perioada desfășurării inspecției fiscale, organul de inspecție fiscală emite decizii de impunere provizorii pentru obligațiile fiscale principale suplimentare aferente unei perioade și unui tip de obligație verificată. În acest caz, prin excepție de la prevederile art. 131, nu se întocmește raport de inspecție fiscală. În acest scop, organul fiscal informează în cel mult 5 zile lucrătoare, contribuabilul/plătitorul cu privire la finalizarea unei perioade fiscale și a unui tip de obligație fiscală verificată.

(2) Deciziile de impunere provizorii prevăzute la alin. (1) se emit la cererea contribuabilului/plătitorului, în scopul plății obligațiilor fiscale suplimentare.

(3) Obligațiile fiscale stabilite prin decizii de impunere provizorii se includ în deciziile întocmite în condițiile art. 131 și se contestă împreună cu acestea. Sumele stabilite prin decizie de impunere provizorie se regularizează în decizia de impunere emisă potrivit art. 131.

(4) Titlul de creanță prevăzut la alin. (1) devine executoriu la data la care devine executorie decizia de impunere emisă potrivit art. 131.

Capitolul II

Controlul inopinat

Articolul 134

Obiectul controlului inopinat

(1) Organul fiscal poate efectua un control fără înștiințarea prealabilă a contribuabilului/plătitorului, denumit în continuare control inopinat.

(2) Controlul inopinat constă în:

a) verificarea faptică și documentară, în principal, ca urmare a unor informații cu privire la existența unor fapte de încălcare a legislației fiscale;

b) verificarea documentelor și operațiunilor impozabile ale unui contribuabil/plătitor, în corelație cu cele deținute de persoana sau entitatea supusă unui control fiscal, denumită control încrucișat;

c) verificarea unor elemente ale bazei de impozitare sau cu privire la situația fiscală faptică, precum și constatarea, analiza și evaluarea unui risc fiscal specific.

(3) Durata efectuării controlului inopinat este stabilită de conducătorul organului de control, în funcție de obiectivele controlului, și nu poate fi mai mare de 30 de zile.

(4) Pentru aceleași operațiuni și obligațiile fiscale aferente acestora nu se poate derula concomitent și un control inopinat cu o inspecție fiscală derulată la același contribuabil.

Articolul 135

Reguli privind desfășurarea controlului inopinat

(1) La începerea controlului inopinat, organul de control este obligat să prezinte contribuabilului/plătitorului legitimația de control și ordinul de serviciu.

(2) Efectuarea controlului inopinat trebuie consemnată în registrul unic de control, potrivit legii.

(3) La finalizarea controlului inopinat se încheie proces-verbal, care constituie mijloc de probă în sensul art. 55. Un exemplar al procesului-verbal se comunică contribuabilului/plătitorului.

(4) Contribuabilul/Plătitorul își poate exprima punctul de vedere față de constatările menționate în procesul-verbal în termen de 5 zile lucrătoare de la comunicare.

(5) Prevederile art. 113 alin. (2) lit. a), b), e), f), g), j), k) și l), art. 118 alin. (8), art. 124, 125 și art. 132 sunt aplicabile în mod corespunzător și în cazul controlului inopinat.

Capitolul III

Controlul antifraudă

Articolul 136

Competența de efectuare a controlului operativ și inopinat

Controlul operativ și inopinat se efectuează de către inspectorii antifraudă, cu excepția celor din cadrul Direcției de combatere a fraudelor, în condițiile legii.

Articolul 137

Reguli privind controlul operativ și inopinat

(1) Controlul operativ și inopinat se poate efectua și în scopul realizării de operațiuni de control tematic care reprezintă activitatea de verificare prin care se urmărește constatarea, analiza și evaluarea unui risc fiscal specific uneia sau mai multor activități economice determinate.

(2) La începerea controlului operativ și inopinat, inspectorul antifraudă este obligat să se legitimeze în condițiile legii.

(3) Ori de câte ori controlul operativ și inopinat se efectuează la sediul social sau la sediile secundare ale contribuabilului/plătitorului, acesta se consemnează în registrul unic de control, potrivit legii.

(4) La finalizarea controlului operativ și inopinat se încheie procese-verbale de control/acte de control, în condițiile legii.

Capitolul IV

Verificarea situației fiscale personale de către organul fiscal central

Articolul 138

Obiectul și regulile privind verificarea persoanelor fizice

(1) Organul fiscal central are dreptul de a efectua o verificare fiscală a ansamblului situației fiscale personale a persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit.

(2) Pentru verificarea situației fiscale personale a persoanei fizice, organul fiscal central efectuează următoarele activități preliminare:

a) analiza de risc pentru stabilirea riscului probabil pentru un grup de persoane fizice sau pentru cazuri punctuale, la solicitarea unor instituții ori autorități publice;

b) selectarea grupului de persoane care vor fi supuse verificării fiscale prealabile documentare;

c) verificarea fiscală prealabilă documentară.

(3) Competența de exercitare a verificării situației fiscale personale și a activităților preliminare acestea se stabilește prin ordin al președintelui A.N.A.F. Aparatul central al A.N.A.F. are competență în efectuarea verificării persoanelor fizice, potrivit prezentului capitol, pe întregul teritoriu al țării.

(4) Prin situație fiscală personală se înțelege totalitatea drepturilor și a obligațiilor de natură patrimonială, a fluxurilor de trezorerie și a altor elemente de natură să determine starea de fapt fiscală reală a persoanei fizice pe perioada verificată.

(5) Verificarea fiscală prealabilă documentară constă în compararea între, pe de o parte, veniturile declarate de persoana fizică sau de plătitori și, pe de altă parte, veniturile estimate determinate în baza situației fiscale personale a persoanei fizice. Această verificare se efectuează având în vedere documentele și informațiile deținute/obținute de organul fiscal central care au relevanță pentru determinarea situației fiscale, fără notificarea persoanei fizice.

(6) Dacă organul fiscal central constată o diferență semnificativă între, pe de o parte, veniturile declarate de persoana fizică sau de plătitori și, pe de altă parte, veniturile estimate determinate în baza situației fiscale personale, acesta continuă verificarea prevăzută la alin. (1) prin comunicarea avizului de verificare. Diferența este semnificativă dacă între veniturile estimate calculate în baza situației fiscale personale și veniturile declarate de persoana fizică sau de plătitori este o diferență mai mare de 10% din veniturile declarate, dar nu mai puțin de 50.000 lei.

(7) În situația în care organul fiscal central constată diferențe semnificative conform alin. (6), acesta solicită persoanei fizice prezentarea, în termen de cel mult 60 de zile de la comunicarea avizului de verificare, sub sancțiunea decăderii, de documente justificative sau alte clarificări relevante pentru situația sa fiscală. Termenul se poate prelungi cu 30 de zile, o singură dată, la solicitarea justificată a persoanei fizice, cu acordul organului fiscal central.

(8) Persoana supusă verificării are obligația de a depune o declarație de patrimoniu și de venituri la solicitarea organului fiscal central. În situația în care solicitarea are loc odată cu comunicarea avizului de verificare, declarația se depune în termenul prevăzut la alin. (7). În acest caz, solicitarea se anexează la avizul de verificare. În situația în care solicitarea are loc pe perioada verificării, declarația se depune în termen de 15 zile de la data comunicării solicitării.

(9) Elementele de patrimoniu și de venituri ce trebuie declarate de persoana fizică supusă verificării, precum și modelul declarației se stabilesc prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(10) Cu ocazia verificării situației fiscale personale, organul fiscal central stabilește veniturile obținute de persoana fizică în cursul perioadei verificate. În acest scop organul fiscal central utilizează metode indirecte de stabilire a veniturilor, aprobate prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(11) În cazul în care există diferențe între veniturile stabilite potrivit alin. (10) și veniturile declarate de persoana fizică, organul fiscal central solicită persoanei fizice informații și documente pentru clarificarea diferenței.

(12) Organul fiscal central apreciază asupra metodei indirecte folosite și a întinderii acesteia, în limitele rezonabilității și echității, asigurând o proporție justă între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru atingerea acestuia.

(13) Ori de câte ori, pe parcursul verificării situației fiscale personale, organul fiscal central apreciază că sunt necesare noi documente sau informații relevante pentru verificare, le poate solicita persoanei fizice, în condițiile prezentului cod. În acest caz, organul fiscal central stabilește un termen rezonabil, care nu poate fi mai mic de 10 zile, pentru prezentarea documentelor și/sau a informațiilor solicitate.

(14) Pe parcursul derulării verificării situației fiscale personale, persoana fizică supusă verificării are dreptul să prezinte orice documente justificative sau explicații pentru stabilirea situației fiscale reale. Cu ocazia prezentării documentelor justificative sau explicațiilor, concluziile se consemnează într-un document semnat de ambele părți. În cazul în care persoana fizică verificată refuză semnarea documentului, se consemnează refuzul de semnare.

(15) La începerea verificării situației fiscale personale, persoana fizică verificată este informată că poate numi persoane care să dea informații.

(16) Dacă informațiile persoanei fizice verificate sau cele ale persoanei numite de aceasta sunt insuficiente, atunci organul fiscal central se poate adresa și altor persoane pentru obținerea de informații, în condițiile prezentului cod.

(17) Persoana fizică verificată trebuie informată pe parcursul desfășurării verificării situației fiscale personale asupra constatărilor rezultate din verificare.

(18) Verificarea situației fiscale personale se efectuează o singură dată pentru impozitul pe venit și pentru fiecare perioadă impozabilă.

Articolul 139

Drepturile și obligațiile organului fiscal central

În scopul verificării situației fiscale personale, organul fiscal central poate proceda la:

- a)** solicitarea, în condițiile legii, de informații de la autorități și instituții publice;
- b)** analiza tuturor informațiilor, documentelor și a altor mijloace de probă referitoare la situația fiscală a persoanei fizice verificate;
- c)** confruntarea informațiilor obținute prin administrarea mijloacelor de probă cu cele din declarațiile fiscale depuse, conform legii, de persoana fizică verificată sau, după caz, de plătitorii de venit ori terțe persoane;
- d)** solicitarea, în condițiile legii, de informații, clarificări, explicații, documente și alte asemenea mijloace de probă de la persoana fizică verificată și/sau de la persoane cu care aceasta a avut ori are raporturi economice sau juridice;
- e)** discutarea constatărilor organului fiscal central cu persoana fizică verificată și/sau cu împuterniciții acesteia;
- f)** stabilirea, dacă este cazul, a bazei de impozitare, ajustată pe fiecare categorie de venit, precum și a obligațiilor fiscale corespunzătoare acesteia;
- g)** dispunerea măsurilor asigurătorii, în condițiile legii.

Articolul 140

Perioada, locul și durata desfășurării verificării situației fiscale personale

(1) Perioada pentru care se determină starea de fapt fiscală a persoanei fizice verificate este perioada impozabilă definită de Codul fiscal.

(2) Verificarea situației fiscale personale se efectuează în cadrul termenului de prescripție a dreptului organului fiscal de a stabili creanțe fiscale.

(3) Verificarea situației fiscale personale se desfășoară la sediul organului fiscal central sau, la cererea persoanei fizice supuse verificării, la domiciliul său ori la domiciliul/sediul persoanei care îi acordă asistență de specialitate sau juridică potrivit art. 124 alin. (3).

(4) Solicitarea scrisă a persoanei fizice pentru desfășurarea verificării la domiciliul său sau la domiciliul/sediul persoanei care îi acordă asistență se depune la organul fiscal înainte de data începerii verificării fiscale înscrisă în avizul de verificare. Cererea se soluționează în termen de 5 zile de la înregistrare.

(5) Pentru efectuarea verificării la domiciliul persoanei fizice sau la domiciliul/sediul persoanei care îi acordă asistență de specialitate ori juridică trebuie ca spațiul pus la dispoziția organului fiscal central să fie adecvat pentru efectuarea verificărilor. Prin spațiu adecvat desfășurării verificărilor se înțelege asigurarea unui spațiu, în limita posibilității persoanei fizice, care să permită desfășurarea activităților legate de controlul documentelor și elaborarea actului de control.

(6) Durata efectuării verificării situației fiscale personale este stabilită de organul fiscal central și nu poate fi mai mare de 6 luni de la data începerii verificării fiscale comunicată, respectiv de 12 luni în cazul în care sunt necesare informații din străinătate.

(7) Perioadele prevăzute de lege sau stabilite de organul fiscal central pentru prezentarea documentelor și/sau a informațiilor solicitate nu sunt incluse în calculul duratei verificării fiscale.

Articolul 141

Avizul de verificare

(1) Avizul de verificare prevăzut la art. 138 alin. (6) cuprinde:

- a)** temeiul juridic al verificării;
- b)** data de începere a verificării;
- c)** perioada ce urmează a fi supusă verificării;
- d)** posibilitatea de a solicita amânarea datei de începere a verificării. Amânarea se poate solicita o singură dată, pentru motive justificate;
- e)** solicitarea de informații și înscrisuri relevante pentru verificare.

(2) Cererea de amânare prevăzută la alin. (1) lit. d) se soluționează în termen de cel mult 5 zile de la data înregistrării acesteia. În situația în care organul fiscal central a aprobat amânarea datei de începere a verificării fiscale, comunică persoanei fizice data la care a fost reprogramată acțiunea de verificare fiscală.

(3) Prin avizul de verificare, persoana fizică este înștiințată că are dreptul de a beneficia de asistență de specialitate sau juridică.

Articolul 142

Suspendarea verificării

(1) Verificarea situației fiscale personale poate fi suspendată când este îndeplinită una dintre următoarele condiții și numai dacă neîndeplinirea acesteia împiedică finalizarea verificării:

- a)** pentru efectuarea unei expertize potrivit prezentului cod;
- b)** pentru efectuarea de cercetări în vederea identificării unor persoane sau în vederea stabilirii realității unor tranzacții;
- c)** la solicitarea scrisă a persoanei fizice ca urmare a apariției unei situații obiective, confirmată de organul fiscal central desemnat pentru efectuarea verificării, care conduce la imposibilitatea continuării verificării. Pe parcursul unei verificări, persoana fizică poate solicita suspendarea acesteia doar o singură dată;
- d)** pentru solicitarea unor informații suplimentare de la terțe persoane sau de la autoritățile fiscale similare din alte state;
- e)** la propunerea structurii care coordonează activitatea de verificare fiscală a persoanelor fizice, pentru valorificarea unor informații rezultate din alte verificări, primite de la alte autorități sau instituții publice ori de la terți.

(2) Data de la care se suspendă acțiunea de verificare este comunicată persoanei fizice prin decizie de suspendare.

(3) După încetarea condițiilor care au generat suspendarea, verificarea situației fiscale personale este reluată, data acesteia fiind comunicată în scris persoanei fizice.

Articolul 143

Dreptul de colaborare al persoanei fizice verificate

Persoana fizică verificată are dreptul să colaboreze la constatarea stărilor de fapt fiscale, în condițiile legii. Aceasta are dreptul să dea informații, să prezinte înscrisuri relevante pentru verificarea fiscală, precum și orice alte date necesare clarificării situațiilor de fapt relevante din punct de vedere fiscal.

Articolul 144

Reverificarea

Prin excepție de la prevederile art. 138 alin. (18), conducătorul organului fiscal central competent poate decide reverificarea unei anumite perioade dacă de la data încheierii verificării fiscale și până la data împlinirii termenului de prescripție apar date suplimentare necunoscute organului fiscal la data efectuării verificării.

Articolul 145

Raportul de verificare

(1) Rezultatul verificării situației fiscale personale se consemnează într-un raport scris în care se prezintă constatările din punct de vedere faptic și legal.

(2) La raportul privind rezultatele verificării se anexează documentele care au stat la baza constatărilor, documentele întâlnirilor și orice alte acte care au legătură cu constatările efectuate în cauză. Documentele prezentate de persoana fizică verificată se predau organului fiscal central, sub semnătură.

(3) La finalizarea verificării situației fiscale personale, organul fiscal central prezintă persoanei fizice constatările și consecințele lor fiscale, acordându-i acesteia posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere potrivit art. 9, cu excepția cazului în care bazele de impozitare nu au suferit nicio modificare în urma verificării sau a cazului în care persoana fizică renunță la acest drept și notifică, în scris, acest fapt organului fiscal.

(4) Data, ora și locul prezentării concluziilor se comunică, în scris, persoanei fizice, în timp util.

(5) Persoana fizică are dreptul să prezinte, în scris, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data prezentării concluziilor, punctul de vedere cu privire la constatările verificării situației fiscale personale, punct de vedere ce se anexează la raportul de verificare și asupra căruia organul fiscal central se pronunță în cuprinsul raportului.

Articolul 146

Decizia de impunere

(1) Raportul prevăzut la art. 145 stă la baza emiterii deciziei de impunere sau, după caz, a unei decizii de încetare a procedurii de verificare, în cazul în care nu se ajustează baza de impozitare.

(2) Decizia de impunere sau de încetare a procedurii de verificare se comunică persoanei fizice verificate.

(3) În cazul în care se constată că declarațiile fiscale, documentele și informațiile prezentate în cadrul procedurii de verificare sunt incorecte, incomplete, false sau dacă persoana fizică verificată refuză, în cadrul aceleiași proceduri, prezentarea documentelor pentru verificare ori acestea nu sunt prezentate în termenul legal sau persoana se sustrage prin orice alte mijloace de la verificare, organul fiscal central stabilește baza de impozitare ajustată pentru impozitul pe venit și emite decizia de impunere.

Articolul 147

Alte norme aplicabile

Dispozițiile prezentului capitol se completează cu dispozițiile capitolului I în măsura în care nu contravin regulilor speciale privind verificarea situației fiscale personale.

Capitolul V Verificarea documentară

Articolul 148

Sfera și obiectul verificării documentare

- (1) Pentru stabilirea corectă a situației fiscale a contribuabilului/plătitorului, organul fiscal poate proceda la o verificare documentară.
- (2) Verificarea documentară constă în efectuarea unei analize de coerență a situației fiscale a contribuabilului/plătitorului, pe baza documentelor existente la dosarul fiscal al contribuabilului/plătitorului, precum și pe baza oricăror informații și documente transmise de terți sau deținute de organul fiscal, care au relevanță pentru determinarea situației fiscale.

Articolul 149

Rezultatul verificării documentare

- (1) În situația în care, ca urmare a verificării documentare, organul fiscal constată diferențe față de creanțele fiscale, veniturile sau bunurile impozabile și/sau informațiile în legătură cu acestea declarate de contribuabil/plătitor, acesta înștiințează contribuabilul/plătitorul despre constatările efectuate. Odată cu înștiințarea, organul fiscal solicită și documentele pe care contribuabilul/plătitorul trebuie să le prezinte în vederea clarificării situației fiscale.
- (2) În cazul în care documentele solicitate potrivit alin. (1) nu au fost prezentate de contribuabil/plătitor în termen de 30 de zile de la comunicarea înștiințării sau documentele prezentate nu sunt suficiente pentru clarificarea situației fiscale, organul fiscal stabilește diferențele de creanțe fiscale datorate prin emiterea unei decizii de impunere sau dispune măsurile necesare respectării prevederilor legale, după caz.
- (3) Decizia de impunere prevăzută la alin. (2) este o decizie sub rezerva verificării ulterioare.
- (4) Decizia de impunere emisă în condițiile prezentului articol fără audierea contribuabilului/plătitorului este nulă.

Capitolul VI Dispoziții finale privind controlul fiscal efectuat de organul fiscal central

Articolul 150

Regimul actelor de sesizare a organelor de urmărire penală

- (1) Procesele-verbale de sesizare a organelor de urmărire penală prin care organele fiscale constată situații de fapt ce ar putea întruni elementele constitutive ale unei infracțiuni, precum și procesele-verbale încheiate la solicitarea organelor de urmărire penală, prin care se evaluează prejudiciul nu sunt acte administrativ-fiscale în sensul prezentului cod.
- (2) Pe baza proceselor-verbale prevăzute la alin. (1), organul fiscal organizează evidența fiscală a sumelor reprezentând prejudiciul înscrise în aceste procese-verbale, distinct de evidența creanțelor fiscale.
- (3) Contribuabilul/Plătitorul sau altă persoană interesată poate să plătească sumele înscrise în procesele-verbale prevăzute la alin. (1) sau, după caz, pretențiile organului fiscal înscrise în documentele prin care s-a constituit parte civilă în procesul penal.
- (4) Ori de câte ori, prin actele emise de organele judiciare, rezultă că persoana care a efectuat plata nu datorează sumele achitate, acestea se restituie. În acest caz, dreptul la restituire se naște la data comunicării actului de către organul judiciar.
- (5) Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă astfel:
 - a) prin ordin al președintelui A.N.A.F., în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central;
 - b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice, în cazul creanțelor fiscale administrate de organele fiscale locale.

Articolul 151

Dispoziții finale privind controlul fiscal efectuat de organul fiscal central și local

- (1) Delimitarea competențelor diferitelor structuri de control din cadrul A.N.A.F. se realizează prin ordin al președintelui A.N.A.F.
- (2) Structurile de control din cadrul A.N.A.F. au obligația de a colabora în scopul efectuării controlului fiscal prevăzut de prezentul titlu, în condițiile stabilite prin ordinul prevăzut la alin. (1).
- (3) Delimitarea competențelor diferitelor structuri de control din cadrul organului fiscal local se realizează prin hotărâre a autorității deliberative.

Titlul VII
Colectarea creanțelor fiscale
Capitolul I
Dispoziții generale

Articolul 152

Colectarea creanțelor fiscale

- (1) În sensul prezentului titlu, colectarea creanțelor fiscale reprezintă totalitatea activităților care au ca scop stingerea creanțelor fiscale.
- (2) Colectarea creanțelor fiscale se face în temeiul unui titlu de creanță fiscală sau al unui titlu executoriu, după caz.

Articolul 153

Evidența creanțelor fiscale

- (1) În scopul exercitării activității de colectare a creanțelor fiscale, organul fiscal organizează, pentru fiecare contribuabil/plătitor, evidența creanțelor fiscale și modul de stingere a acestora. Evidența se organizează pe baza titlurilor de creanță fiscală și a actelor referitoare la stingerea creanțelor fiscale.
- (2) Contribuabilul/Plătitorul are acces la informațiile din evidența creanțelor fiscale, la cererea acestuia, adresată organului fiscal competent.
- (3) Accesul la evidența creanțelor fiscale se efectuează potrivit procedurii și condițiilor aprobate, astfel:
- a) prin ordin al președintelui A.N.A.F., în cazul evidenței creanțelor fiscale organizate de organul fiscal central;
 - b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice, în cazul evidenței creanțelor fiscale organizate de organul fiscal local.

Articolul 154

Scadența creanțelor fiscale

- (1) Creanțele fiscale sunt scadente la expirarea termenelor prevăzute de Codul fiscal sau de alte legi care le reglementează.
- (2) În cazul în care legea nu prevede scadența, aceasta se stabilește astfel:
- a) prin ordin al ministrului finanțelor publice, în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central;
 - b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice, în cazul creanțelor fiscale administrate de organele fiscale locale.
- (3) Pentru creanțele fiscale administrate de organul fiscal central stabilite pe baza declarațiilor de impunere, care se plătesc în contul unic și care au scadența diferită de data de 25, aceasta se înlocuiește cu data de 25 a lunii prevăzute de actul normativ care le reglementează.

Articolul 155

Prevederi speciale privind scadența și declararea creanțelor fiscale

- (1) Persoanele juridice care, în cursul unei perioade fiscale, se dizolvă cu lichidare potrivit legii, au obligația să depună declarațiile fiscale și să plătească obligațiile fiscale aferente până la data depunerii bilanțului în condițiile legii.
- (2) Creanțele fiscale administrate de organul fiscal central pentru care, potrivit Codului fiscal sau altor legi care le reglementează, scadența și/sau termenul de declarare se împlinesc la 25 decembrie, sunt scadente și/sau se declară până la data de 21 decembrie. În situația în care data de 21 decembrie, este zi nelucrătoare, creanțele fiscale sunt scadente și/sau se declară până în ultima zi lucrătoare anterioară datei de 21 decembrie.
- (3) Obligațiile fiscale stabilite de organul fiscal central prin decizii de plăți anticipate comunicate după expirarea termenelor de plată prevăzute de Codul fiscal, în cazul contribuabililor care nu au avut obligația efectuării de plăți anticipate în anul precedent întrucât nu au realizat venituri sunt scadente în termen de 5 zile de la data comunicării deciziei de plăți anticipate.

Articolul 156

Termenele de plată

- (1) Pentru diferențele de obligații fiscale principale și pentru obligațiile fiscale accesorii, stabilite prin decizie potrivit legii, termenul de plată se stabilește în funcție de data comunicării deciziei, astfel:
- a) dacă data comunicării este cuprinsă în intervalul 1-15 din lună, termenul de plată este până la data de 5 a lunii următoare, inclusiv;
 - b) dacă data comunicării este cuprinsă în intervalul 16-31 din lună, termenul de plată este până la data de 20 a lunii următoare, inclusiv.
- (2) Dispozițiile alin. (1) sunt aplicabile în mod corespunzător și în următoarele cazuri:

- a) al deciziei de atragere a răspunderii solidare, emisă potrivit art. 26;
 - b) al deciziei emise potrivit art. 100 în cazul în care legea nu prevede un alt termen de plată;
 - c) al deciziei de impunere emise de organul fiscal, potrivit legii, pe baza declarației rectificative depuse de contribuabil.
- (3) Pentru obligațiile fiscale eșalonate la plată, precum și pentru accesoriile acestora termenul de plată se stabilește prin documentul prin care se acordă eșalonarea.

Articolul 157

Obligații fiscale restante

- (1) Prin obligații fiscale restante se înțelege:
- a) obligații fiscale pentru care s-a împlinit scadența sau termenul de plată;
 - b) diferențele de obligații fiscale principale și accesorii stabilite prin decizie de impunere, chiar dacă pentru acestea nu s-a împlinit termenul de plată prevăzut la art. 156 alin. (1).
- (2) Nu sunt considerate obligații fiscale restante:
- a) obligațiile fiscale pentru care s-au acordat și sunt în derulare înlesniri la plată, potrivit legii, dacă pentru acestea nu s-a împlinit termenul de plată prevăzut în actul de acordare a înlesnirii;
 - b) obligațiile fiscale stabilite în acte administrative fiscale a căror executare este suspendată în condițiile [Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare;
 - c) obligațiile fiscale cu termene de plată viitoare stabilite în planul de reorganizare judiciară aprobat în condițiile legii.
- (3) Nu se consideră că un contribuabil înregistrează obligații fiscale restante în situația în care suma obligațiilor fiscale înscrise în certificatul de atestare fiscală emis de organul fiscal, este mai mică sau egală cu suma de rambursat/restituit. În certificatul de atestare fiscală se face mențiune în acest sens.

Articolul 158

Certificatul de atestare fiscală emis de organul fiscal central

- (1) Certificatul de atestare fiscală se emite de organul fiscal central competent la solicitarea contribuabilului/plătitorului. Certificatul se emite și din oficiu sau la solicitarea altor autorități publice, în cazurile și în condițiile prevăzute de reglementările legale în vigoare, precum și la solicitarea oricărei persoane care deține titluri de participare la o societate.
- (2) Certificatul de atestare fiscală se eliberează pe baza datelor cuprinse în evidența creanțelor fiscale a organului fiscal central competent și cuprinde obligațiile fiscale restante existente în sold în ultima zi a lunii anterioare depunerii cererii și nestinse până la data eliberării acestuia, precum și alte creanțe bugetare individualizate în titluri executorii emise potrivit legii și existente în evidența organului fiscal central în vederea recuperării.
- (3) În certificatul de atestare fiscală se înscriu orice alte mențiuni cu privire la situația fiscală a contribuabilului/plătitorului, prevăzute prin ordin al președintelui A.N.A.F.
- (4) Organul fiscal central emitent înscrie în certificatul de atestare fiscală sumele certe, lichide și exigibile pe care contribuabilul/plătitorul solicitant le are de încasat de la autorități contractante definite potrivit [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006](#) privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 337/2006](#), cu modificările și completările ulterioare. Înscrierea se face în baza unui document eliberat de autoritatea contractantă prin care se certifică faptul că sumele sunt certe, lichide și exigibile.
- (5) Certificatul de atestare fiscală se emite în maximum 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii și poate fi utilizat de persoana interesată pe o perioadă de până la 30 de zile de la data eliberării. În cazul persoanelor fizice, perioada în care poate fi utilizat este de până la 90 de zile de la data eliberării. Pe perioada de utilizare, certificatul poate fi prezentat de contribuabil/plătitor, în original sau în copie legalizată, oricărui solicitant.
- (6) Prin excepție de la prevederile alin. (5), în situația contribuabilului/plătitorului supus unei inspecții fiscale și care solicită eliberarea unui certificat de atestare fiscală în scopul radierii din registrele în care a fost înregistrat, certificatul de atestare fiscală se emite în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei de impunere sau a deciziei de nemodificare a bazei de impozitare, după caz.

Articolul 159

Certificatul de atestare fiscală emis de organul fiscal local

- (1) Certificatul de atestare fiscală se emite de organul fiscal local, la solicitarea contribuabilului/plătitorului. Certificatul se emite și la solicitarea autorităților publice în cazurile și în condițiile prevăzute de reglementările legale în vigoare, precum și la solicitarea notarului public, conform delegării date de către contribuabil.
- (2) Certificatul de atestare fiscală se eliberează pe baza datelor cuprinse în evidența creanțelor fiscale a organului fiscal local și cuprinde obligațiile fiscale restante și, după caz, obligațiile fiscale scadente până în prima

zi a lunii următoare depunerii cererii, precum și alte creanțe bugetare individualizate în titluri executorii emise potrivit legii și existente în evidența organului fiscal local în vederea recuperării.

(3) Certificatul de atestare fiscală se emite în termen de cel mult două zile lucrătoare de la data solicitării și este valabil 30 de zile de la data emiterii.

(4) Certificatul de atestare fiscală emis în condițiile prezentului articol poate fi prezentat în original sau în copie legalizată oricărui solicitant.

(5) Pentru înstrăinarea dreptului de proprietate asupra clădirilor, terenurilor și a mijloacelor de transport, proprietarii bunurilor ce se înstrăinează trebuie să prezinte certificate de atestare fiscală prin care să se ateste achitarea tuturor obligațiilor de plată datorate bugetului local al unității administrativ-teritoriale în a cărei rază se află înregistrat fiscal bunul ce se înstrăinează, potrivit alin. (2). Pentru bunul ce se înstrăinează, proprietarul bunului trebuie să achite impozitul datorat pentru anul în care se înstrăinează bunul, cu excepția cazului în care pentru bunul ce se înstrăinează impozitul se datorează de altă persoană decât proprietarul.

(6) Actele prin care se înstrăinează clădiri, terenuri, respectiv mijloace de transport, cu încălcarea prevederilor alin. (5), sunt nule de drept.

(7) Prevederile alin. (5) și (6) nu sunt aplicabile în cazul procedurii de executare silită, procedurii insolvenței și procedurilor de lichidare.

Articolul 160

Solicitarea certificatului de atestare fiscală de către alte persoane decât contribuabilul

(1) Orice persoană fizică sau juridică, alta decât cea prevăzută la art. 69 alin. (4), poate solicita organelor fiscale certificatul de atestare fiscală sau documente care să ateste situația fiscală a unui contribuabil numai cu acordul scris al contribuabilului în cauză.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), ori de câte ori se dezbate succesiunea unei persoane fizice decedate, notarul public are obligația de a solicita organului fiscal central și organului fiscal local, certificatul de atestare fiscală pentru persoana fizică pentru care se dezbate succesiunea.

Articolul 161

Plata obligațiilor fiscale în cazuri speciale

Orice persoană poate efectua, pentru sine sau pentru altă persoană, plata unor obligații fiscale pentru care s-a împlinit termenul de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale sau termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită ori obligațiile fiscale erau datorate de o persoană juridică care și-a încetat existența. Persoana care efectuează plata trebuie să depună la organul fiscal o declarație pe propria răspundere cu privire la opțiunea efectuării unei asemenea plăți.

Articolul 162

Publicarea listelor debitorilor care înregistrează obligații fiscale restante

(1) Organele fiscale au obligația de a publica pe pagina de internet proprie lista debitorilor persoane fizice și juridice care înregistrează obligații fiscale restante, precum și cuantumul acestor obligații.

(2) Lista se publică trimestrial, până în ultima zi a primei luni din trimestrul următor de raportare și cuprinde obligațiile fiscale restante la sfârșitul trimestrului și neachitate la data publicării listei, al căror plafon se stabilește astfel:

a) în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central, prin ordin al președintelui A.N.A.F.;

b) în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal local, prin hotărâre a consiliului local.

(3) Înainte de publicare, obligațiile fiscale restante se notifică debitorilor. Obligațiile fiscale ale sediilor secundare plătitoare de salarii și venituri asimilate salariilor se notifică persoanei în structura căreia acestea funcționează.

(4) În termen de 15 zile de la achitarea integrală a obligațiilor fiscale datorate, organul fiscal competent operează modificările pentru fiecare debitor care și-a achitat aceste obligații.

(5) Prevederile prezentului articol se aplică și pentru obligațiile fiscale stabilite prin titluri de creanță împotriva cărora contribuabilul a exercitat căile de atac prevăzute de lege, până la soluționarea căilor de atac, caz în care organul fiscal face mențiuni cu privire la această situație. Ori de câte ori contribuabilul obține suspendarea executării actului administrativ fiscal în condițiile [Legii nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile prevederile alin. (4).

Capitolul II

Stingerea creanțelor fiscale prin plată, compensare și restituire

Articolul 163

Dispoziții privind efectuarea plății

(1) Plățile către organul fiscal se efectuează prin intermediul băncilor, trezoreriilor și al altor instituții autorizate să deruleze operațiuni de plată.

(2) În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central debitorii efectuează plata acestora într-un cont unic, prin utilizarea unui ordin de plată pentru Trezoreria Statului pentru obligațiile fiscale datorate bugetului de stat și a unui ordin de plată pentru Trezoreria Statului pentru celelalte obligații fiscale. Tipurile de obligații fiscale supuse acestor prevederi se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(3) Distribuirea sumelor din contul unic se face de organul fiscal competent, distinct pe fiecare buget sau fond, după caz, proporțional cu obligațiile fiscale datorate.

(4) În cazul în care suma plătită nu acoperă obligațiile fiscale datorate unui buget sau fond, distribuirea în cadrul fiecărui buget sau fond se face în următoarea ordine:

- a) pentru toate impozitele și contribuțiile sociale cu reținere la sursă;
- b) pentru toate celelalte obligații fiscale principale;
- c) pentru obligațiile fiscale accesorii aferente obligațiilor prevăzute la lit. a) și b).

(5) În cazul în care suma achitată nu acoperă toate obligațiile fiscale aferente uneia dintre categoriile prevăzute la alin. (4), distribuirea se face, în cadrul categoriei respective, proporțional cu obligațiile fiscale datorate.

(6) Metodologia de distribuire a sumelor plătite în contul unic și de stingere a obligațiilor fiscale se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(7) Plata obligațiilor fiscale, altele decât cele prevăzute la alin. (2), se efectuează de către debitori, distinct pe fiecare tip de creanță fiscală.

(8) În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal local, debitorii efectuează plata acestora potrivit prevederilor alin. (7). Dispozițiile alin. (1), (9), (11) și (12) sunt aplicabile și plăților efectuate la organul fiscal local.

(9) Plata obligațiilor fiscale se efectuează de debitor. Plata poate fi efectuată în numele debitorului și de către o altă persoană decât acesta.

(10) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în cazul în care debitorii beneficiază de înlesniri la plată potrivit reglementărilor legale în vigoare ori se află sub incidența legislației privind insolvența, distribuirea sumelor achitate în contul unic se efectuează de către organul fiscal competent, potrivit ordinii prevăzute la art. 165 alin. (1) sau (6), după caz, indiferent de tipul de creanță.

(11) În cazul stingerii prin plată a obligațiilor fiscale, momentul plății este:

- a) în cazul plăților în numerar, data înscrisă în documentul de plată eliberat de organul fiscal, unitățile Trezoreriei Statului sau organele ori persoanele abilitate de acestea;
- b) în cazul plăților efectuate prin mandat poștal, data poștei, înscrisă pe mandatul poștal;
- c) în cazul plăților efectuate prin decontare bancară, data la care băncile debitează contul persoanei care efectuează plata pe baza instrumentelor de decontare specifice, astfel cum această informație este transmisă prin mesajul electronic de plată de către instituția bancară inițiatore, potrivit reglementărilor specifice în vigoare, cu excepția situației prevăzute la art. 177, data putând fi dovedită prin extrasul de cont;
- d) în cazul plăților efectuate prin intermediul cardurilor bancare, data la care a fost efectuată tranzacția, astfel cum este confirmată prin procedura de autorizare a acesteia. În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central, procedura și tipurile de creanțe fiscale care pot fi plătite prin intermediul cardurilor bancare se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(12) În cazul stingerii obligațiilor fiscale prin valorificarea garanției constituite potrivit art. 211 lit. a), data stingerii este data constituirii garanției.

Articolul 164

Dispoziții privind corectarea erorilor din documentele de plată întocmite de debitori

(1) Plata obligațiilor fiscale efectuată într-un cont bugetar eronat este valabilă, de la momentul efectuării acesteia, în condițiile prezentului articol. La cererea debitorului, organul fiscal competent efectuează îndreptarea erorilor din documentele de plată întocmite de debitor, în suma și din contul debitorului înscrise în documentul de plată, cu condiția debitării contului acestuia și a creditării unui cont bugetar.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în cazul în care plata s-a efectuat în alt buget decât cel al cărui venit este creanța fiscală plătită, cu condiția ca acestea să fie administrate de același organ fiscal iar plata să nu fi stins creanțele datorate bugetului în care s-a încasat suma plătită eronat, cu excepția cazului în care în evidența fiscală debitorul înregistrează sume plătite în plus cel puțin la nivelul plății eronate.

(3) În cazul plăților efectuate în alt buget, organul fiscal competent dispune unității Trezoreriei Statului transferul sumelor plătite eronat către bugetul căruia obligația fiscală este datorată.

(4) În situația în care plata obligațiilor fiscale s-a efectuat utilizând un cod de identificare fiscală eronat, eroarea din documentul de plată poate fi corectată cu condiția ca plata să nu fi stins creanțele datorate bugetului în care s-a încasat suma plătită eronat, cu excepția cazului în care în evidența fiscală debitorul înregistrează sume plătite în plus cel puțin la nivelul plății eronate. În acest caz, cererea de îndreptare a erorii se depune de cel care a efectuat plata la organul fiscal competent.

(5) Cererea de îndreptare a erorilor din documentele de plată poate fi depusă în termen de 5 ani, sub sancțiunea decăderii. Termenul începe să curgă de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a efectuat plata.

(6) Procedura de îndreptare a erorilor din documentele de plată se aprobă astfel:

a) prin ordin al ministrului finanțelor publice, în cazul plăților efectuate la organul fiscal central;

b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice, în cazul plăților efectuate la organul fiscal local.

Articolul 165

Ordinea stingerii obligațiilor fiscale

(1) Dacă un debitor datorează mai multe tipuri de obligații fiscale, iar suma plătită nu este suficientă pentru a stinge toate obligațiile, atunci se stinge obligația fiscală pe care o indică debitorul, potrivit legii, sau care este distribuită potrivit prevederilor art. 163, după caz, stingerea efectuându-se, de drept, în următoarea ordine:

a) toate obligațiile fiscale principale, în ordinea vechimii, și apoi obligațiile fiscale accesorii, în ordinea vechimii;

b) obligațiile cu scadențe viitoare, la solicitarea debitorului.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal local cu suma plătită se sting cu prioritate amenzile contravenționale individualizate în titluri executorii, în ordinea vechimii, chiar dacă debitorul indică un alt tip de obligație fiscală. Aceste prevederi nu se aplică în cazul plății taxelor astfel cum sunt definite la art. 1 pct. 36.

(3) În scopul stingerii obligațiilor fiscale, vechimea acestora se stabilește astfel:

a) în funcție de scadență, pentru obligațiile fiscale principale;

b) în funcție de termenul de plată prevăzut la art. 156 alin. (1), pentru diferențele de obligații fiscale principale stabilite de organul fiscal competent, precum și pentru obligațiile fiscale accesorii;

c) în funcție de data depunerii la organul fiscal a declarațiilor fiscale rectificative, pentru diferențele de obligații fiscale principale stabilite de contribuabil/plătitor, în cazul în care legea prevede obligația acestuia de a calcula cuantumul obligației fiscale;

d) în funcție de data primirii, în condițiile legii, a titlurilor executorii transmise de alte instituții.

(4) Pentru beneficiarii unei eşalonări la plată, ordinea de stingere este următoarea:

a) ratele de eşalonare și/sau, după caz, obligațiile fiscale de a căror plată depinde menținerea valabilității eşalonării la plată;

b) sumele datorate în contul următoarelor rate din graficul de plată, până la concurența cu suma eşalonată la plată sau până la concurența cu suma achitată, după caz.

(5) Pentru beneficiarii unei amânări la plată, ordinea de stingere este următoarea:

a) obligațiile fiscale datorate, altele decât cele care fac obiectul amânării la plată;

b) obligațiile fiscale amânate la plată.

(6) Cu excepția situațiilor prevăzute la art. 167 alin. (11) și (12), pentru debitorii care se află sub incidența legislației privind insolvența, ordinea de stingere este următoarea:

a) obligații fiscale născute după data deschiderii procedurii insolvenței, în ordinea vechimii;

b) sume datorate în contul ratelor din programele de plăți ale obligațiilor fiscale, cuprinse în planul de reorganizare judiciară confirmat, precum și obligațiile fiscale accesorii datorate pe perioada reorganizării, dacă în plan s-au prevăzut calcularea și plata acestora;

c) obligații fiscale născute anterior datei la care s-a deschis procedura insolvenței, în ordinea vechimii, până la stingerea integrală a acestora, în situația contribuabililor aflați în stare de faliment;

d) alte obligații fiscale în afara celor prevăzute la lit. a)-c).

(7) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul contribuabililor care beneficiază de ajutor de stat sub formă de subvenții de la bugetul de stat pentru completarea veniturilor proprii, potrivit legii, se sting cu prioritate obligațiile fiscale aferente perioadei fiscale la care se referă subvenția, indiferent dacă plata este efectuată din subvenție sau din veniturile proprii.

(8) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul obligațiilor fiscale de plată stabilite de organele de inspecție fiscală, precum și a amenzilor de orice fel, se sting cu prioritate obligația fiscală sau amenda pe care o alege contribuabilul.

(9) Organul fiscal competent comunică debitorului modul în care a fost efectuată stingerea obligațiilor fiscale, cu cel puțin 5 zile înainte de următorul termen de plată a obligațiilor fiscale.

Articolul 166

Reguli speciale privind stingerea creanțelor fiscale prin plată sau compensare

(1) Plățile efectuate de către debitori nu se distribuie și nu sting obligațiile fiscale înscrise în titluri executorii pentru care executarea silită este suspendată în condițiile art. 233 alin. (1) lit. a) și d) și alin. (7), cu excepția situației în care contribuabilul optează pentru stingerea acestora potrivit art. 165 alin. (8).

(2) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile și în cazul stingerii obligațiilor fiscale prin compensare.

Articolul 167

Compensarea

(1) Prin compensare se sting creanțele statului sau unităților administrativ-teritoriale ori subdiviziunilor acestora reprezentând impozite, taxe, contribuții și alte sume datorate bugetului general consolidat cu creanțele debitorului reprezentând sume de rambursat, de restituit sau de plată de la buget, până la concurența celei mai mici sume, când ambele părți dobândesc reciproc atât calitatea de creditor, cât și pe cea de debitor, cu condiția ca respectivele creanțe să fie administrate de aceeași autoritate publică, inclusiv unitățile subordonate acesteia. Prin sume de plată de la buget se înțeleg sumele pe care statul sau unitatea/subdiviziunea administrativ-teritorială trebuie să le plătească unei persoane, inclusiv cele care rezultă din raporturi juridice contractuale, dacă acestea sunt stabilite prin titluri executorii.

(2) Creanțele debitorului se compensează cu obligații datorate aceluiași buget, urmând ca din diferența rămasă să fie compensate obligațiile datorate altor bugete, în mod proporțional, cu respectarea condițiilor prevăzute la alin. (1).

(3) Creanțele fiscale rezultate din raporturi juridice vamale se compensează cu creanțele debitorului reprezentând sume de restituit de aceeași natură. Eventualele diferențe rămase se compensează cu alte obligații fiscale ale debitorului, în ordinea prevăzută la alin. (2).

(4) Dacă legea nu prevede altfel, compensarea operează de drept la data la care creanțele există deodată, fiind deopotrivă certe, lichide și exigibile.

(5) În sensul prezentului articol, creanțele sunt exigibile:

a) la data scadenței, potrivit art. 154 sau 155, după caz;

b) la termenul prevăzut de lege pentru depunerea decontului cu sumă negativă de TVA cu opțiune de rambursare, în limita sumei aprobate la rambursare prin decizia emisă de organul fiscal central, potrivit legii;

c) la data depunerii cererii de restituire, în limita sumei aprobate pentru restituire prin decizia emisă de organul fiscal central, potrivit legii, pentru cererile de restituire a accizei sau taxei pe valoarea adăugată, după caz, depuse potrivit Codului fiscal;

d) la data comunicării deciziei, pentru obligațiile fiscale principale, precum și pentru obligațiile fiscale accesorii stabilite de organul fiscal competent prin decizie;

e) la data depunerii la organul fiscal a declarațiilor de impunere rectificative, pentru diferențele de obligații fiscale principale stabilite de contribuabil/plătitor în cazul în care legea prevede obligația acestuia de a calcula cuantumul obligației fiscale;

f) la data comunicării actului de individualizare a sumei, pentru obligațiile de plată de la buget;

g) la data primirii, în condițiile legii, de către organul fiscal a titlurilor executorii emise de alte instituții, în vederea executării silite;

h) la data nașterii dreptului la restituire pentru sumele de restituit potrivit art. 168, astfel:

1. la data plății pentru sumele achitate în plus față de obligațiile fiscale datorate;
2. la data prevăzută de lege pentru depunerea declarației anuale de impozit pe profit, în cazul impozitului pe profit de restituit rezultat din regularizarea anuală, potrivit legii. Restituirea se face în limita sumei rămase după regularizarea impozitului anual cu plățile anticipate neachitate;
3. la data emiterii deciziei de impunere anuală, în cazul impozitului pe venit de restituit rezultat din regularizarea anuală, potrivit legii. Restituirea se face în limita sumei rămase după regularizarea impozitului anual cu plățile anticipate neachitate;
4. la data procesului-verbal de distribuire, pentru sumele rămase după efectuarea distribuirii prevăzute la art. 258;
5. la data prevăzută de lege pentru depunerea declarației fiscale, în cazul sumelor de restituit rezultate din regularizarea prevăzută la art. 170;
6. la data depunerii cererii de restituire, în limita sumei aprobate pentru restituire prin decizia emisă de organul fiscal potrivit legii, pentru celelalte cazuri de sume de restituit.

(6) Creanțele fiscale rezultate din cesiunea notificată potrivit prevederilor art. 28 se sting prin compensare cu obligațiile cesionarului la data notificării cesiunii.

(7) Compensarea se constată de către organul fiscal competent, la cererea debitorului sau din oficiu. Dispozițiile art. 165 privind ordinea stingerii datoriilor sunt aplicabile în mod corespunzător.

(8) Organul fiscal competent comunică debitorului decizia cu privire la efectuarea compensării, în termen de 7 zile de la data efectuării operațiunii.

(9) Se compensează, în condițiile prezentului articol, suma negativă a taxei pe valoarea adăugată din decontul de taxă cu opțiune de rambursare depus de reprezentantul unui grup fiscal constituit potrivit Codului fiscal cu obligațiile fiscale ale membrilor grupului fiscal, în următoarea ordine:

a) obligațiile fiscale ale reprezentantului grupului fiscal;

b) obligațiile fiscale ale celorlalți membri ai grupului fiscal, la alegerea organului fiscal central.

(10) În cazul în care taxa pe valoarea adăugată de plată se stinge prin regularizare cu suma negativă de taxă, potrivit Codului fiscal, data stingerii taxei de plată este data prevăzută de lege pentru depunerea decontului în care s-a efectuat regularizarea.

(11) Pentru debitorii care se află sub incidența legislației privind insolvența și care depun un decont cu sumă negativă de taxă pe valoarea adăugată cu opțiune de rambursare după data deschiderii procedurii insolvenței, suma aprobată la rambursare se compensează în condițiile prezentului articol cu obligațiile fiscale născute după data deschiderii procedurii insolvenței.

(12) Prin excepție de la prevederile alin. (11), suma negativă de taxă pe valoarea adăugată solicitată la rambursare în primul decont depus după data deschiderii procedurii insolvenței, potrivit Codului fiscal, se compensează, în condițiile prezentului articol, cu obligațiile fiscale ale debitorului născute anterior deschiderii procedurii.

Articolul 168

Restituiri de sume

(1) Se restituie, la cerere, contribuabilului/plătitorului orice sumă plătită sau încasată fără a fi datorată.

(2) În situația în care s-a făcut o plată fără a fi datorată, cel pentru care s-a făcut astfel plata are dreptul la restituirea sumei respective.

(3) Prevederile prezentului articol se aplică și pentru sumele de restituit ca urmare a aplicării, potrivit legii, a scutirii indirecte sau a altor asemenea scutiri.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (1), se restituie din oficiu următoarele sume:

a) cele de restituit, reprezentând diferențe de impozite rezultate din regularizarea anuală a impozitului pe venit datorat de persoanele fizice, care se restituie în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere;

b) cele încasate prin poprire, în plus față de creanțele fiscale pentru care s-a înființat poprirea, care se restituie în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data încasării.

(5) Diferențele de impozit pe venit și/sau contribuții sociale de restituit mai mici de 10 lei rămân în evidența fiscală spre a fi compensate cu datorii viitoare, urmând să se restituie atunci când suma cumulată a acestora depășește limita menționată.

(6) Prin excepție de la alin. (5), diferențele mai mici de 10 lei se restituie în numerar numai la solicitarea contribuabilului/plătitorului.

(7) În cazul restituirii sumelor în valută confiscate, aceasta se realizează conform legii, în lei la cursul de referință al pieței valutare pentru euro, comunicat de Banca Națională a României, de la data rămânerii definitivă a hotărârii judecătorești prin care se dispune restituirea.

(8) În cazul în care contribuabilul/plătitorul înregistrează obligații restante, restituirea/ rambursarea se efectuează numai după efectuarea compensării potrivit prezentului cod.

(9) În cazul în care suma de rambursat sau de restituit este mai mică decât obligațiile restante ale contribuabilului/plătitorului, se efectuează compensarea până la concurența sumei de rambursat sau de restituit.

(10) În cazul în care suma de rambursat sau de restituit este mai mare decât suma reprezentând obligații restante ale contribuabilului/plătitorului, compensarea se efectuează până la concurența obligațiilor restante, diferența rezultată restituindu-se contribuabilului/ plătitorului.

(11) În cazul în care după decesul persoanei fizice sau încetarea persoanei juridice se stabilesc sume de restituit sau de rambursat prin hotărâri judecătorești definitive, aceste sume se restituie sau se rambursează numai dacă există succesori ori alți titulari care au dobândit drepturile de rambursare sau de restituire în condițiile legii.

(12) În cazul în care din eroare, instituțiile de credit virează organului fiscal sume reprezentând credite nerambursabile sau finanțări primite de la instituții sau organizații internaționale pentru derularea unor programe ori proiecte, prin excepție de la prevederile alin. (8), sumele respective se restituie la cererea instituției de credit sau a contribuabilului/plătitorului, chiar dacă acesta înregistrează obligații restante.

Articolul 169

Prevederi speciale privind rambursarea taxei pe valoarea adăugată

(1) Taxa pe valoarea adăugată solicitată la rambursare prin deconturile cu sumă negativă de taxă pe valoarea adăugată cu opțiune de rambursare, depuse în cadrul termenului legal de depunere, se rambursează de organul fiscal central, potrivit procedurii și condițiilor aprobate prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(2) În cazul deconturilor cu sumă negativă de taxă pe valoarea adăugată cu opțiune de rambursare, depuse după termenul legal de depunere, suma negativă din acestea se preia în decontul perioadei următoare.

(3) Organul fiscal central decide în condițiile prevăzute în ordinul menționat la alin. (1) dacă efectuează inspecția fiscală anterior sau ulterior aprobării rambursării, în baza unei analize de risc.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în cazul decontului cu sumă negativă de taxă pe valoarea adăugată cu opțiune de rambursare pentru care suma solicitată la rambursare este de până la 45.000 lei, organul fiscal central rambursează taxa cu efectuarea, ulterior, a inspecției fiscale.

(5) Dispozițiile alin. (4) nu se aplică:

a) în cazul în care contribuabilul/plătitorul are înscrise în cazierul fiscal fapte care sunt sancționate ca infracțiuni;

b) în cazul în care organul fiscal central, pe baza informațiilor deținute, constată că există riscul unei rambursări necuvenite.

(6) În cazul decontului cu sumă negativă de taxă pe valoarea adăugată depus în numele unui grup fiscal constituit potrivit Codului fiscal, dispozițiile alin. (5) sunt aplicabile atât pentru reprezentantul grupului fiscal, cât și pentru membrii acestuia.

(7) Ori de câte ori, în condițiile prezentului articol, rambursarea se aprobă cu inspecție fiscală ulterioară, inspecția fiscală se decide în baza unei analize de risc.

(8) Deconturile cu sumă negativă de taxă pe valoarea adăugată cu opțiune de rambursare pentru care suma solicitată la rambursare este de până la 45.000 lei, depuse de persoane impozabile aflate în una dintre situațiile prevăzute la alin. (5), se soluționează după efectuarea inspecției fiscale anticipate.

Articolul 170

Prevederi speciale privind restituirea impozitului pe venit reținut la sursă

(1) În situația în care plătitorul a reținut la sursă un impozit pe venit în cuantum mai mare decât cel legal datorat, restituirea acestuia se efectuează de către plătitor, la cererea contribuabilului depusă în termenul de prescripție a dreptului de a cere restituirea prevăzut la art. 219.

(2) Sumele restituite de către plătitor se regularizează de către acesta cu obligațiile fiscale de același tip datorate în perioada fiscală în care s-a efectuat restituirea prin depunerea unei declarații de regularizare/cerere de restituire. Declarația de regularizare/cererea de restituire poate fi depusă și ulterior, în cadrul termenului de prescripție a dreptului de a cere restituirea. Pentru diferențele de restituit sunt aplicabile prevederile art. 167 sau 168, după caz.

(3) În cazul contribuabililor nerezidenți care depun certificatul de rezidență fiscală ulterior reținerii la sursă a impozitului de către plătitorul de venit, restituirea și regularizarea, potrivit prezentului articol, se efectuează chiar dacă pentru perioada fiscală în care creanța fiscală restituită a fost datorată s-a ridicat rezerva verificării ulterioare, ca urmare a efectuării inspecției fiscale.

(4) Pentru impozitul pe venit care se regularizează potrivit prezentului articol, plătitorul nu depune declarație rectificativă.

(5) În situația în care plătitorul nu mai există sau acesta se află în procedura insolvenței potrivit [Legii nr. 85/2014](#) privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, restituirea impozitului pe venit reținut la sursă în cuantum mai mare decât cel legal datorat se efectuează de către organul fiscal central competent, în baza cererii de restituire depuse de contribuabil. Prin organ fiscal central competent se înțelege organul fiscal central competent pentru administrarea creanțelor fiscale ale contribuabilului solicitant.

(6) Plătitorul are obligația de a corecta, dacă este cazul, declarațiile informative corespunzătoare regularizării efectuate.

(7) Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Articolul 171

Regularizarea obligațiilor fiscale în cazul reconsiderării unei tranzacții de către organul fiscal central

(1) Obligațiile fiscale stabilite de organul fiscal central ca urmare a reconsiderării unei tranzacții, potrivit legii, se regularizează cu obligațiile fiscale declarate/plătite de contribuabil/plătitor aferente respectivei tranzacții. În acest caz, sumele achitate în contul obligațiilor fiscale declarate/plătite de contribuabil/plătitor se consideră a reprezenta plăți anticipate în contul obligațiilor fiscale stabilite ca urmare a reconsiderării.

(2) Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Articolul 172

Obligația băncilor supuse regimului de supraveghere specială sau de administrare specială

Băncile supuse regimului de supraveghere specială sau de administrare specială și care efectuează plățile dispuse în limita încasărilor vor deconta zilnic, cu prioritate, sumele reprezentând obligații fiscale cuprinse în ordinele de plată emise de debitori și/sau obligații fiscale înscrise în adresa de înființare a popririi transmisă de organele fiscale.

Capitolul III

Dobânzi, penalități de întârziere și penalități de nedeclarare

Articolul 173

Dispoziții generale privind dobânzi și penalități de întârziere

(1) Pentru neachitarea la termenul de scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale, se datorează după acest termen dobânzi și penalități de întârziere.

(2) Nu se datorează dobânzi și penalități de întârziere pentru sumele datorate cu titlu de amenzi de orice fel, obligații fiscale accesorii stabilite potrivit legii, cheltuieli de executare silită, cheltuieli judiciare, sumele confiscate, precum și sumele reprezentând echivalentul în lei al bunurilor și sumelor confiscate care nu sunt găsite la locul faptei.

(3) Pentru diferențele de obligații fiscale stabilite prin declarații de impunere rectificative sau decizii de impunere, nu se datorează obligații fiscale accesorii pentru suma plătită în contul obligației fiscale principale, dacă, anterior stabilirii obligațiilor fiscale, debitorul a efectuat o plată, iar suma plătită nu a stins alte obligații. Aceste dispoziții sunt aplicabile și în situația în care debitorul a efectuat plata obligației fiscale, iar declarația de impunere a fost depusă ulterior efectuării plății.

(4) Dobânzile și penalitățile de întârziere se fac venit la bugetul căruia îi aparține creanța principală.

(5) Dobânzile și penalitățile de întârziere se stabilesc prin decizii, cu excepția situației prevăzute la art. 227 alin. (8).

(6) Dobânzile și penalitățile de întârziere pot fi actualizate anual, prin hotărâre a Guvernului, în funcție de evoluția ratei dobânzii de referință a Băncii Naționale a României.

Articolul 174

Dobânzi

(1) Dobânzile se calculează pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate, inclusiv.

(2) Pentru diferențele suplimentare de creanțe fiscale rezultate din corectarea declarațiilor sau modificarea unei decizii de impunere, dobânzile se datorează începând cu ziua imediat următoare scadenței creanței fiscale pentru care s-a stabilit diferența și până la data stingerii acesteia, inclusiv.

(3) În situația în care diferențele rezultate din corectarea declarațiilor de impunere sau modificarea unei decizii de impunere sunt negative în raport cu sumele stabilite inițial, se datorează dobânzi pentru suma datorată după corectare ori modificare, începând cu ziua imediat următoare scadenței și până la data stingerii acesteia, inclusiv.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (1), se datorează dobânzi după cum urmează:

a) pentru creanțele fiscale stinse prin executare silită, până la data întocmirii procesului-verbal de distribuire, inclusiv. În cazul plății prețului în rate, dobânzile se calculează până la data întocmirii procesului-verbal de distribuire a avansului. Pentru suma rămasă de plată, dobânzile sunt datorate de către cumpărător;

b) pentru obligațiile fiscale datorate de către debitorul declarat insolubil care nu are venituri și bunuri urmăribile, până la data trecerii în evidența separată, potrivit prevederilor art. 265.

(5) Nivelul dobânzii este de 0,02% pentru fiecare zi de întârziere.

Articolul 175

Dobânzi în cazul impozitelor administrate de organul fiscal central pentru care perioada fiscală este anuală

(1) Pentru neachitarea la scadență a obligațiilor fiscale reprezentând impozite pentru care perioada fiscală este anuală, se datorează dobânzi după cum urmează:

a) în anul fiscal de impunere, pentru obligațiile fiscale stabilite, potrivit legii, de organul fiscal central sau de contribuabili, inclusiv cele reprezentând plăți anticipate, dobânzile se calculează din ziua următoare termenului de scadență și până la data stingerii sau, după caz, până în ultima zi a anului fiscal de impunere, inclusiv;

b) pentru sumele neachitate în anul de impunere potrivit lit. a), dobânzile se calculează începând cu prima zi a anului fiscal următor până la data stingerii acestora, inclusiv;

c) în cazul în care obligația fiscală stabilită prin decizia de impunere anuală sau declarația de impunere anuală, după caz, este mai mică decât cea stabilită prin deciziile de plăți anticipate sau declarațiile depuse în cursul anului de impunere, dobânzile se recalculează, începând cu prima zi a anului fiscal următor celui de impunere, la soldul neachitat în raport cu impozitul anual stabilit prin decizia de impunere anuală sau declarația de impunere anuală, urmând a se face regularizarea dobânzilor în mod corespunzător;

d) pentru diferențele de impozit rămase de achitat, conform deciziei de impunere anuală sau declarației de impunere anuală, dobânzile se datorează începând cu ziua următoare termenului de scadență prevăzut de lege. În cazul impozitului pe venit, această regulă se aplică numai dacă declarația de venit a fost depusă până la termenul prevăzut de lege. În situația în care declarația de venit nu a fost depusă până la termenul prevăzut de lege, dobânda se datorează începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui de impunere.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul în care contribuabilii nu-și îndeplinesc obligațiile declarative, iar creanța fiscală se stabilește de organul fiscal central prin decizie, precum și în cazul declarației depuse potrivit art. 107 alin. (5). În acest caz, în scopul aplicării alin. (1) lit. a), creanța aferentă unei perioade fiscale, stabilită de

organul fiscal central, se repartizează pe termenele de plată corespunzătoare din anul de impunere, cu excepția cazului în care obligațiile fiscale au fost stabilite în anul fiscal de impunere.

(3) În cazul în care, în cadrul unei proceduri de control fiscal, organul fiscal central stabilește diferențe de impozit suplimentare, dobânzile se calculează la diferența de impozit începând cu prima zi a anului fiscal următor celui de impunere.

Articolul 176

Penalități de întârziere

(1) Penalitățile de întârziere se calculează pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate, inclusiv. Dispozițiile art. 174 alin. (2)-(4) și art. 175 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Nivelul penalității de întârziere este de 0,01% pentru fiecare zi de întârziere.

(3) Penalitatea de întârziere nu înlătură obligația de plată a dobânzilor.

(4) Penalitatea de întârziere nu se aplică pentru obligațiile fiscale principale nedeclarate de contribuabil/plătitor și stabilite de organul de inspecție fiscală prin decizii de impunere.

Articolul 177

Dobânzi și penalități de întârziere în cazul plăților efectuate prin decontare bancară

(1) Nedecontarea de către instituțiile de credit a sumelor cuvenite bugetului general consolidat în termen de 3 zile lucrătoare de la data debitării contului contribuabilului/plătitorului nu îl exonerează pe contribuabil/plătitor de obligația de plată a sumelor respective și atrage pentru acesta dobânzi și penalități de întârziere la nivelul celor prevăzute la art. 174 și 176, după termenul de 3 zile.

(2) Pentru recuperarea sumelor datorate bugetului general consolidat și nedecontate de instituțiile de credit, precum și a dobânzilor și penalităților de întârziere prevăzute la alin. (1), contribuabilul/plătitorul se poate îndrepta împotriva instituției de credit respective.

Articolul 178

Dobânzi și penalități de întârziere în cazul compensării

În cazul creanțelor fiscale stinse prin compensare, dobânzile și penalitățile de întârziere, după caz, se calculează până la data prevăzută la art. 167 alin. (4).

Articolul 179

Dobânzi și penalități de întârziere în cazul deschiderii procedurii insolvenței

În cazul debitorilor cărora li s-a deschis procedura insolvenței, pentru creanțele fiscale născute anterior sau ulterior datei deschiderii procedurii insolvenței se datorează dobânzi și penalități de întârziere, potrivit legii care reglementează această procedură.

Articolul 180

Dobânzi și penalități de întârziere în cazul debitorilor pentru care s-a pronunțat o hotărâre de dizolvare

(1) Pentru creanțele fiscale născute anterior sau ulterior datei înregistrării hotărârii de dizolvare a debitorului în registrul comerțului, începând cu această dată nu se mai datorează și nu se calculează dobânzi și penalități de întârziere.

(2) În cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă a fost desființat actul care a stat la baza înregistrării dizolvării, se calculează dobânzi și penalități de întârziere între data înregistrării în registrul comerțului a actelor de dizolvare și data rămânerii definitive a hotărârii de desființare.

Articolul 181

Penalitatea de nedeclarare în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central

(1) Pentru obligațiile fiscale principale nedeclarate sau declarate incorect de contribuabil/plătitor și stabilite de organul de inspecție fiscală prin decizii de impunere, contribuabilul/plătitorul datorează o penalitate de nedeclarare de 0,08% pe fiecare zi, începând cu ziua imediat următoare scadenței și până la data stingerii sumei datorate, inclusiv, din obligațiile fiscale principale nedeclarate sau declarate incorect de contribuabil/plătitor și stabilite de organul de inspecție fiscală prin decizii de impunere.

(2) Penalitatea de nedeclarare stabilită potrivit alin. (1) se reduce, la cererea contribuabilului/plătitorului, cu 75%, dacă obligațiile fiscale principale stabilite prin decizie:

a) se sting prin plată sau compensare până la termenul prevăzut la art. 156 alin. (1);

b) sunt eşalonate la plată, în condițiile legii. În acest caz, reducerea se acordă la finalizarea eşalonării la plată.

(3) Penalitatea de nedeclarare prevăzută la alin. (1) se majorează cu 100% în cazul în care obligațiile fiscale principale au rezultat ca urmare a săvârşirii unor fapte de evaziune fiscală, constatate de organele judiciare, potrivit legii.

(4) Aplicarea penalității de nedeclarare prevăzute de prezentul articol nu înlătură obligația de plată a dobânzilor prevăzute de prezentul cod.

- (5) Penalitatea de nedeclarare constituie venit al bugetului de stat.
- (6) Organul fiscal nu stabilește penalitatea de nedeclarare prevăzută de prezentul articol dacă aceasta este mai mică de 50 lei.
- (7) Penalitatea de nedeclarare nu se aplică dacă obligațiile fiscale principale nedeclarate sau declarate incorect de contribuabil/plătitor și stabilite de organul de inspecție fiscală prin decizii de impunere rezultă din aplicarea unor prevederi ale legislației fiscale de către contribuabil/plătitor, potrivit interpretării organului fiscal cuprinse în norme, instrucțiuni, circulare sau opinii comunicate contribuabilului/plătitorului de către organul fiscal central.
- (8) Despre aplicarea penalității de nedeclarare potrivit alin. (1) sau, după caz, despre neaplicarea acesteia potrivit alin. (6) sau (7), se consemnează și se motivează în raportul de inspecție fiscală. Prevederile art. 130 alin. (5) și ale art. 131 alin. (2) sunt aplicabile în mod corespunzător.
- (9) În situația în care obligațiile fiscale principale sunt stabilite de organul de inspecție fiscală ca urmare a nedepunerii declarației de impunere, se aplică numai penalitatea de nedeclarare, fără a se aplica sancțiunea contravențională pentru nedepunerea declarației.
- (10) Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.
- (11) Cu excepția situației prevăzute la alin. (3), penalitatea de nedeclarare nu poate fi mai mare decât nivelul creanței fiscale principale la care se aplică, ori de câte ori prin aplicarea metodei de calcul prevăzute la alin. (1) penalitatea de nedeclarare depășește acest nivel.

Articolul 182

Dobânzi în cazul sumelor de restituit sau de rambursat de la buget

- (1) Pentru sumele de restituit sau de rambursat de la buget, contribuabilul/plătitorul are dreptul la dobândă din ziua următoare expirării termenului prevăzut la art. 168 alin. (4) sau la art. 77, după caz, până la data stingerii prin oricare dintre modalitățile prevăzute de lege. Acordarea dobânzilor se face la cererea contribuabilului/plătitorului.
- (2) În cazul creanțelor contribuabilului/plătitorului rezultate din anularea unui act administrativ fiscal prin care au fost stabilite obligații fiscale de plată și care au fost stinse anterior anulării, contribuabilul/plătitorul este îndreptățit la dobândă începând cu ziua în care a operat stingerea creanței fiscale individualizate în actul administrativ anulat și până în ziua restituirii sau compensării creanței contribuabilului/plătitorului rezultate în urma anulării actului administrativ fiscal. Această prevedere nu se aplică în situația în care contribuabilul/plătitorul a solicitat acordarea de despăgubiri, în condițiile art. 18 din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și în situația prevăzută la art. 107 alin. (5).
- (3) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile și pentru creanțele fiscale ce au făcut obiectul unei cereri de restituire, respinsă de organul fiscal, dar admisă definitiv de organul de soluționare a contestațiilor sau de instanța judecătorească.
- (4) Nivelul dobânzii este cel prevăzut la art. 174 alin. (5) și se suportă din același buget din care se restituie ori se rambursează, după caz, sumele solicitate de contribuabil/plătitor.

Articolul 183

Majorări de întârziere în cazul obligațiilor fiscale datorate bugetelor locale

- (1) Prin excepție de la prevederile art. 173 și 176, pentru neachitarea la termenul de scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale datorate bugetelor locale, se datorează după acest termen majorări de întârziere.
- (2) Nivelul majorării de întârziere este de 1% din cuantumul obligațiilor fiscale principale neachitate în termen, calculată pentru fiecare lună sau fracțiune de lună, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate, inclusiv.
- (3) Prevederile art. 173-180 și art. 182 sunt aplicabile în mod corespunzător.
- (4) Pentru sumele de restituit de la bugetul local se datorează majorări de întârziere. Nivelul și modul de calcul al majorării de întârziere sunt cele prevăzute la alin. (2).

Capitolul IV Înlesniri la plată

Secțiunea 1

Instituirea posibilității acordării înlesnirilor la plată

Articolul 184

Instituirea posibilității acordării eșalonărilor la plată de către organul fiscal central

- (1) Organele fiscale centrale pot acorda la cererea debitorilor eșalonări la plată pe o perioadă de cel mult 5 ani. Pentru debitorii care nu constituie niciun fel de garanție potrivit prezentului capitol, eșalonarea se acordă pe cel mult 6 luni.

(2) În sensul prezentului capitol, asocierile fără personalitate juridică care, potrivit legii, au calitatea de debitor sunt asimilate persoanelor juridice.

(3) Eșalonarea la plată se acordă pentru toate obligațiile fiscale înscrise în certificatul de atestare fiscală, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezentul capitol.

(4) Prevederile alin. (3) se aplică și pentru obligațiile fiscale preluate de organele fiscale de la alt organ fiscal sau de la altă autoritate publică ca urmare a transferului de competență, în situația în care acesta are loc pe perioada derulării unei eşalonări la plată. În acest scop, organul fiscal competent comunică debitorului o înștiințare de plată privind obligațiile fiscale individualizate în acte administrative preluate ca urmare a transferului de competență, precum și deciziile referitoare la obligațiile fiscale accesorii aferente.

(5) În scopul acordării eşalonării la plată, sunt asimilate obligațiilor fiscale:

a) amenzile de orice fel administrate de organul fiscal;

b) creanțele bugetare stabilite de alte organe și transmise spre recuperare organelor fiscale, potrivit legii, inclusiv creanțele bugetare rezultate din raporturi juridice contractuale stabilite prin hotărâri judecătorești sau alte înscrisuri care, potrivit legii, constituie titluri executorii.

(6) Eșalonarea la plată nu se acordă pentru:

a) obligațiile fiscale care au făcut obiectul unei eşalonări acordate în temeiul prezentului capitol, care și-a pierdut valabilitatea;

b) obligațiile fiscale care au scadența și/sau termenul de plată după data eliberării certificatului de atestare fiscală;

c) obligațiile fiscale care, la data eliberării certificatului de atestare fiscală, intră sub incidența art. 167, în limita sumei de rambursat/de restituit/de plată de la buget;

d) obligațiile fiscale stabilite prin acte administrative fiscale care, la data eliberării certificatului de atestare fiscală, sunt suspendate în condițiile art. 14 sau 15 din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. În cazul în care suspendarea executării actului administrativ fiscal încetează după data comunicării unei decizii de eşalonare la plată, debitorul poate solicita includerea în eşalonare a obligațiilor fiscale ce au făcut obiectul suspendării, precum și a obligațiilor fiscale accesorii aferente. În acest scop, organul fiscal competent comunică debitorului o înștiințare de plată privind obligațiile fiscale individualizate în acte administrative pentru care a încetat suspendarea executării, precum și deciziile referitoare la obligațiile fiscale accesorii aferente.

(7) Eșalonarea la plată nu se acordă nici pentru obligațiile fiscale în sumă totală mai mică de 500 lei în cazul persoanelor fizice și 5.000 lei în cazul persoanelor juridice.

(8) Perioada de eşalonare la plată se stabilește de organul fiscal competent în funcție de cuantumul obligațiilor fiscale și de capacitatea financiară de plată a debitorului. Perioada de eşalonare la plată acordată nu poate fi mai mare decât perioada de eşalonare la plată solicitată.

Articolul 185

Instituirea posibilității acordării înlesnirilor la plată de către organul fiscal local

(1) La cererea temeinic justificată a contribuabilului, organul fiscal local poate acorda pentru obligațiile fiscale restante următoarele înlesniri la plată:

a) eşalonări și/sau amânări la plata obligațiilor fiscale, precum și a obligațiilor bugetare prevăzute la art. 184 alin. (5);

b) scutiri sau reduceri de majorări de întârziere.

(2) Eșalonarea la plată se acordă pe o perioadă de cel mult 5 ani, iar amânarea la plată se acordă pe o perioadă de cel mult 6 luni, dar care nu poate depăși data de 20 decembrie a anului fiscal în care se acordă.

(3) Pe perioada pentru care au fost acordate amânări sau eşalonări la plată, pentru obligațiile fiscale principale eşalonate sau amânate la plată, se datorează majorări de întârziere de 0,5% pe lună sau fracțiuni de lună, reprezentând echivalentul prejudiciului.

(4) Pe perioada eşalonării și/sau amânării la plată, un procent de 50% din majorările de întârziere reprezentând componenta de penalitate a acestora, aferente obligațiilor fiscale eşalonate sau amânate la plată, se amână la plată. În situația în care sumele eşalonate sau amânate au fost stinse în totalitate, majorările de întârziere amânate la plată se anulează.

(5) Pentru obligațiile fiscale eşalonate și/sau amânate la plată, contribuabilii trebuie să constituie garanții astfel:

a) în cazul persoanelor fizice, o sumă egală cu două rate medii din eşalonare, reprezentând obligații fiscale locale eşalonate și majorări de întârziere calculate, în cazul eşalonărilor la plată, sau o sumă rezultată din raportul dintre contravaloarea debitelor amânate și majorările de întârziere calculate și numărul de luni aprobate pentru amânare la plată, în cazul amânărilor la plată;

b) în cazul persoanelor juridice garanția trebuie să acopere totalul obligațiilor fiscale eşalonate și/sau amânate la plată.

- (6) Prin hotărâre a autorității deliberative se aprobă procedura de acordare a înlesnirilor la plată.
- (7) În cazul contribuabilului persoană juridică, acordarea înlesnirilor prevăzute la alin. (1) lit. b) se realizează cu respectarea regulilor în domeniul ajutorului de stat.

Secțiunea a 2-a

Procedura de acordare a eșalonării la plată de către organul fiscal central

Articolul 186

Condiții de acordare a eșalonării la plată

(1) Pentru acordarea unei eșalonări la plată de către organul fiscal central, debitorul trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) să se afle în dificultate generată de lipsa temporară de disponibilități bănești și să aibă capacitate financiară de plată pe perioada de eșalonare la plată. Aceste situații se apreciază de organul fiscal competent pe baza programului de restructurare sau de redresare financiară ori a altor informații și/sau documente relevante, prezentate de debitor sau deținute de organul fiscal;

b) să aibă constituită garanția potrivit art. 193;

c) să nu se afle în procedura insolvenței;

d) să nu se afle în dizolvare potrivit prevederilor legale în vigoare;

e) să nu li se fi stabilit răspunderea potrivit legislației privind insolvența și/sau răspunderea solidară, potrivit prevederilor art. 25 și 26. Prin excepție, dacă actele prin care s-a stabilit răspunderea sunt definitive în sistemul căilor administrative și judiciare de atac, iar suma pentru care a fost atrasă răspunderea a fost achitată, condiția se consideră îndeplinită.

(2) Pe lângă condițiile prevăzute la alin. (1), debitorul trebuie să aibă depuse toate declarațiile fiscale, potrivit vectorului fiscal. Această condiție trebuie îndeplinită la data eliberării certificatului de atestare fiscală.

(3) Condiția prevăzută la alin. (2) se consideră îndeplinită și în cazul în care, pentru perioadele în care nu s-au depus declarații fiscale, obligațiile fiscale au fost stabilite, prin decizie, de către organul fiscal.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. b), în situația debitorilor care nu dețin bunuri în proprietate sau acestea sunt insuficiente pentru a constitui garanțiile prevăzute de prezentul capitol, organul fiscal poate acorda eșalonarea la plată dacă sunt îndeplinite celelalte condiții prevăzute la alin. (1). În acest caz, penalitățile de întârziere aferente obligațiilor fiscale principale eșalonate nu se amână la plată și se includ în eșalonare.

Articolul 187

Cererea de acordare a eșalonării la plată

(1) Cererea de acordare a eșalonării la plată, denumită în continuare cerere, se depune la registratura organului fiscal competent sau se transmite prin poștă cu confirmare de primire și se soluționează de organul fiscal competent, în termen de 60 de zile de la data înregistrării cererii.

(2) Conținutul cererii, precum și documentele justificative care se anexează acestuia se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Articolul 188

Retragerea cererii de acordare a eșalonării la plată

(1) Cererea poate fi retrasă de debitor până la emiterea deciziei de eșalonare la plată sau a deciziei de respingere. Organul fiscal competent comunică debitorului decizia prin care se ia act de retragerea cererii.

(2) Prin retragerea cererii, debitorul nu pierde dreptul de a depune o nouă cerere.

Articolul 189

Prevederi speciale privind stingerea obligațiilor fiscale

În cazul în care în perioada dintre data eliberării certificatului de atestare fiscală și data comunicării deciziei de eșalonare la plată debitorul efectuează plăți în conturile bugetare aferente tipurilor de creanțe fiscale ce fac obiectul eșalonării la plată, se sting mai întâi obligațiile exigibile în această perioadă și apoi obligațiile cuprinse în certificatul de atestare fiscală, în condițiile art. 207 alin. (2) sau (3), după caz.

Articolul 190

Alte prevederi speciale privind stingerea obligațiilor fiscale administrate de organul fiscal central

(1) Pentru deconturile cu sumă negativă de TVA cu opțiune de rambursare depuse până la data eliberării certificatului de atestare fiscală se aplică dispozițiile art. 167.

(2) Pe perioada derulării eșalonării la plată, cu sumele de rambursat/de restituit se sting obligațiile în ordinea prevăzută la art. 165 alin. (4), în limita sumei aprobate la rambursare/restituire.

(3) Prin excepție de la prevederile art. 167 alin. (5) lit. b), în cazul deconturilor cu sumă negativă de TVA cu opțiune de rambursare depuse în perioada dintre data eliberării certificatului de atestare fiscală și data emiterii deciziei de eșalonare la plată, momentul exigibilității sumei de rambursat este data emiterii deciziei de rambursare.

(4) Prin data emiterii deciziei de rambursare, prevăzută la alin. (3), se înțelege data înregistrării acesteia la organul fiscal competent.

(5) Diferențele de obligații fiscale rămase nestinse în urma soluționării deconturilor cu sumă negativă de TVA cu opțiune de rambursare se comunică debitorului printr-o înștiințare de plată.

Articolul 191

Eliberarea certificatului de atestare fiscală

(1) După primirea cererii, organul fiscal competent eliberează, din oficiu, certificatul de atestare fiscală, pe care îl comunică debitorului. Eliberarea certificatului de atestare fiscală în scopul acordării eșalonării la plată nu este supusă taxei extrajudiciare de timbru.

(2) Certificatul de atestare fiscală se eliberează în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), termenul de eliberare a certificatului de atestare fiscală este de cel mult 10 zile lucrătoare în cazul cererilor depuse de debitorii persoane fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere.

(4) Prin excepție de la prevederile art. 158 și 159, după caz, certificatul de atestare fiscală cuprinde obligațiile fiscale restante existente în sold la data eliberării acestuia.

(5) Atunci când există diferențe între sumele solicitate de către debitor în cerere și cele înscrise în certificatul de atestare fiscală, se procedează la punerea de acord a acestora.

(6) Prin excepție de la prevederile art. 158 și 159, după caz, certificatul de atestare fiscală are valabilitate de 90 de zile de la data eliberării.

Articolul 192

Modul de soluționare a cererii

(1) Cererea debitorului se soluționează de organul fiscal competent prin decizie de eșalonare la plată ori decizie de respingere, după caz.

(2) Cuantumul și termenele de plată a ratelor de eșalonare se stabilesc prin grafice de eșalonare care fac parte integrantă din decizia de eșalonare la plată. În sensul art. 167, ratele sunt exigibile la aceste termene de plată, cu excepția situației prevăzute la art. 190 alin. (2).

(3) Cererea se soluționează prin decizie de respingere în oricare dintre următoarele situații:

a) în cazul cererilor depuse pentru obligațiile prevăzute la art. 184 alin. (6) și (7);

b) nu sunt îndeplinite condițiile de acordare prevăzute la art. 186 alin. (1) și (2);

c) debitorul nu depune documentele justificative necesare soluționării cererii;

d) cererea și documentele aferente nu prezintă nicio modificare față de condițiile de acordare a eșalonării la plată dintr-o cerere anterioară care a fost respinsă;

e) în cazul stingerii în totalitate, până la data emiterii deciziei de eșalonare la plată, a obligațiilor fiscale care au făcut obiectul cererii de eșalonare la plată.

(4) După eliberarea certificatului de atestare fiscală și, după caz, punerea de acord a sumelor potrivit art. 191 alin. (5), organul fiscal competent verifică încadrarea cererii în prevederile prezentului capitol și comunică debitorului decizia de respingere sau acordul de principiu privind eșalonarea la plată, după caz.

Articolul 193

Garanții

(1) În termen de cel mult 30 de zile de la data comunicării acordului de principiu, debitorul trebuie să constituie garanții. La cererea temeinic justificată a debitorului, organul fiscal competent poate aproba prelungirea acestui termen cu cel mult 30 de zile.

(2) Pentru obligațiile fiscale eșalonate la plată, precum și cele care fac obiectul amânării la plată potrivit art. 208, de până la 5.000 lei în cazul persoanelor fizice și, respectiv, 20.000 lei în cazul persoanelor juridice, nu este necesară constituirea de garanții.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), următoarele categorii de debitori nu trebuie să constituie garanții:

a) instituțiile publice, astfel cum sunt definite prin [Legea nr. 500/2002](#) privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin [Legea nr. 273/2006](#), cu modificările și completările ulterioare, după caz;

b) autoritățile/serviciile publice autonome înființate prin lege organică;

c) unitățile și instituțiile de drept public prevăzute la [art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2002](#) privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 324/2003](#), cu modificările și completările ulterioare;

d) instituțiile de învățământ superior de stat.

(4) Debitorii prevăzuți la alin. (3), precum și debitorii prevăzuți la art. 186 alin. (4), care dețin în proprietate bunuri, constituie garanții astfel:

a) dacă valoarea bunurilor acoperă valorile prevăzute la alin. (13) sau (15), după caz, debitorii constituie garanții la nivelul acestor valori, cu respectarea prevederilor prezentului articol;

b) dacă valoarea bunurilor nu acoperă valorile prevăzute la alin. (13) sau (15), după caz, debitorii constituie garanții la valoarea bunurilor deținute în proprietate, cu respectarea prevederilor prezentului articol.

(5) Prin acordul de principiu organul fiscal stabilește perioada de eșalonare la plată, data până la care este valabilă garanția în cazul în care aceasta este constituită sub forma scrisorii de garanție/poliței de asigurare de garanție, precum și cuantumul garanției, cu menționarea sumelor eșalonate la plată, a dobânzilor datorate pe perioada de eșalonare la plată și a procentului prevăzut la alin. (13), corespunzător perioadei de eșalonare.

(6) Garanțiile pot consta în:

a) mijloace bănești consemnate pe numele debitorului la dispoziția organului fiscal la o unitate a Trezoreriei Statului;

b) scrisoare de garanție/poliță de asigurare de garanție potrivit art. 211;

c) instituirea sechestrului asigurator asupra bunurilor proprietate a debitorului;

d) încheierea unui contract de ipotecă sau gaj în favoarea organului fiscal competent pentru executarea obligațiilor fiscale ale debitorului pentru care există un acord de eșalonare la plată, având ca obiect bunuri proprietate a unei terțe persoane. Aceste bunuri trebuie să fie libere de orice sarcini, cu excepția cazului în care acestea sunt sechestrate exclusiv de către organul fiscal competent, cu respectarea limitelor prevăzute la alin. (16).

(7) Pot forma obiect al garanțiilor constituite potrivit alin. (6) bunurile mobile care nu au durată normală de funcționare expirată potrivit [Legii nr. 15/1994](#) privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și bunurile mobile care, deși au durată normală de funcționare expirată, au fost supuse reevaluării potrivit regulilor contabile în vigoare.

(8) Bunul ce constituie obiect al garanției prevăzute la alin. (6) lit. d) nu poate să mai constituie obiect al unei garanții pentru eșalonarea la plată a obligațiilor unui alt debitor.

(9) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazul în care valoarea bunurilor proprietatea debitorului deja sechestrate de organul fiscal acoperă valoarea prevăzută la alin. (13) sau (15), după caz, cu condiția prezentării unui raport de evaluare cu valori actualizate ale bunurilor sechestrate la data depunerii cererii, în termenul prevăzut la alin. (1). Dispozițiile alin. (11) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(10) În situația în care valoarea bunurilor deja sechestrate de organul fiscal nu acoperă valoarea prevăzută la alin. (13) sau (15), după caz, debitorul constituie garanție potrivit prevederilor alin. (1) pentru diferența de valoare neacoperită.

(11) Bunurile oferite drept garanție potrivit alin. (6) lit. c) și d) se evaluează de un expert evaluator independent, care întocmește un raport de evaluare. În cazul bunurilor imobile a căror valoare stabilită în raportul de evaluare este mai mare decât valoarea orientativă stabilită prin expertizele utilizate de camera notarilor publici, valoarea bunurilor se determină la nivelul valorii orientative stabilite prin expertiza întocmită de camera notarilor publici. În cazul bunurilor mobile a căror valoare stabilită în raportul de evaluare este vădit disproporționată față de valoarea de piață a acestora, organul fiscal competent poate efectua o nouă evaluare, potrivit prevederilor art. 63. În acest caz, termenul de soluționare a cererii se prelungește cu perioada cuprinsă între data depunerii raportului de evaluare și data efectuării noii evaluări.

(12) Pentru bunurile oferite drept garanție potrivit alin. (6) lit. c) și d), debitorul depune la organul fiscal competent, în termenul prevăzut la alin. (1), raportul de evaluare și alte documente stabilite prin ordin emis în condițiile art. 209.

(13) Garanțiile constituite sub formele prevăzute la alin. (6) trebuie să acopere sumele eșalonate la plată, dobânzile datorate pe perioada eșalonării la plată, plus un procent de până la 16% din sumele eșalonate la plată, în funcție de perioada de eșalonare la plată, astfel:

a) pentru eșalonări de la 13 la 24 de luni, procentul este de 4%;

b) pentru eșalonări de la 25 la 36 de luni, procentul este de 8%;

c) pentru eșalonări de la 37 la 48 de luni, procentul este de 12%;

d) pentru eșalonări de peste 49 de luni, procentul este de 16%.

(14) Prin excepție de la prevederile alin. (13), garanțiile constituite sub formele prevăzute la alin. (6) lit. a) și b) trebuie să acopere sumele eșalonate la plată, precum și dobânzile datorate pe perioada eșalonării la plată.

(15) În scopul constituirii garanției sub forma prevăzută la alin. (6) lit. c), dacă bunurile sunt ipotecate/gajate în favoarea altor creditori, valoarea acestor bunuri trebuie să acopere valoarea pentru care s-a constituit ipoteca/gajul, precum și sumele eșalonate la plată, dobânzile datorate pe perioada eșalonării la plată, plus un procent de până la 16% din sumele eșalonate la plată, în funcție de perioada de eșalonare la plată.

(16) În scopul constituirii garanției sub forma prevăzută la alin. (6) lit. d), valoarea acestor bunuri trebuie să acopere obligațiile fiscale ale garantului pentru care organul fiscal competent a instituit sechestrul, precum și sumele eșalonate la plată ale debitorului, dobânzile datorate pe perioada eșalonării la plată, plus un procent de până la 16% din sumele eșalonate la plată, în funcție de perioada de eșalonare la plată.

(17) Perioada de valabilitate a scrisorii de garanție/poliței de asigurare de garanție trebuie să fie cu cel puțin 3 luni mai mare decât scadența ultimei rate din eșalonarea la plată.

(18) Pe parcursul derulării eșalonării la plată, garanția se poate înlocui sau redimensiona în funcție de valoarea ratelor rămase de achitat, la cererea debitorului. În acest caz, procentajul suplimentar al garanției care se ia în calcul la stabilirea valorii garanției este cel în vigoare la data înlocuirii sau redimensionării garanției, corespunzător perioadei de timp rămase din eșalonarea la plată acordată.

(19) Organul fiscal competent eliberează garanțiile după comunicarea deciziei de finalizare a eșalonării la plată, prevăzută la art. 194 alin. (3), cu excepția situației prevăzute la art. 202 alin. (3).

(20) În cazul în care contribuabilul solicită înlocuirea sau redimensionarea garanției potrivit alin. (18), iar sumele rămase din eșalonarea la plată sunt mai mici decât limitele prevăzute la alin. (2), prin excepție de la prevederile alin. (19), organul fiscal eliberează garanțiile.

(21) În cazul în care, pe parcursul derulării eșalonării la plată, garanția constituită potrivit alin. (15) se execută de către un alt creditor, iar sumele distribuite din valorificare, în favoarea organului fiscal competent, nu acoperă valoarea garanțiilor prevăzute la alin. (13), debitorul are obligația reîntregirii acesteia, pentru obligațiile fiscale rămase nestinse din eșalonarea la plată.

(22) În cazul în care, pe parcursul derulării eșalonării la plată, bunul care face obiectul garanției constituite potrivit alin. (6) lit. d) și alin. (16) se execută de către organul fiscal pentru obligațiile de plată ale garantului, debitorul are obligația constituirii de garanții pentru obligațiile fiscale rămase nestinse din eșalonarea la plată. În acest caz, până la constituirea garanției, sumele rămase după efectuarea distribuirii sunt indisponibilizate în favoarea organului fiscal, urmând a stinge obligațiile rămase din eșalonarea la plată dacă garanția nu este constituită în termenul prevăzut la art. 194 alin. (1) lit. m).

(23) La cererea debitorului, organul fiscal competent poate executa garanția constituită sub formele prevăzute la alin. (6) lit. a) și c) sau poate aproba valorificarea bunurilor potrivit înțelegerii părților în condițiile art. 248, în situația în care se stinge întreaga sumă eșalonată la plată.

Articolul 194

Condiții de menținere a valabilității eșalonării la plată

(1) Eșalonarea la plată acordată pentru obligațiile fiscale își menține valabilitatea în următoarele condiții:

a) să se declare și să se achite, potrivit legii, obligațiile fiscale administrate de organul fiscal cu termene de plată începând cu data comunicării deciziei de eșalonare la plată, cu excepția situației în care debitorul a solicitat eșalonarea la plată potrivit art. 195. Eșalonarea la plată își menține valabilitatea și dacă aceste obligații sunt declarate și/sau achitate până la data de 25 a lunii următoare scadenței prevăzute de lege inclusiv sau până la finalizarea eșalonării la plată în situația în care acest termen se împlinește după data stingerii în totalitate a obligațiilor fiscale eșalonate la plată;

b) să se achite, potrivit legii, obligațiile fiscale stabilite de organul fiscal competent prin decizie, cu termene de plată începând cu data comunicării deciziei de eșalonare la plată, cu excepția situației în care debitorul a solicitat eșalonarea la plată potrivit art. 195. Eșalonarea la plată își menține valabilitatea și dacă aceste obligații sunt achitate în cel mult 30 de zile de la termenul de plată prevăzut de lege sau până la finalizarea perioadei de eșalonare la plată în situația în care termenul de 30 de zile se împlinește după această dată;

c) să se achite diferențele de obligații fiscale rezultate din declarații rectificative în termen de cel mult 30 de zile de la data depunerii declarației, cu excepția situației în care debitorul a solicitat eșalonarea la plată potrivit art. 195;

d) să se respecte cuantumul și termenele de plată din graficul de eșalonare. Eșalonarea la plată își menține valabilitatea și dacă rata de eșalonare este achitată până la următorul termen de plată din graficul de eșalonare;

e) să se achite obligațiile fiscale administrate de organul fiscal, nestinse la data comunicării deciziei de eșalonare la plată și care nu fac obiectul eșalonării la plată, în termen de cel mult 90 de zile de la data comunicării acestei decizii;

f) să se achite creanțele stabilite de alte organe decât organele fiscale și transmise spre recuperare organelor fiscale, precum și amenzile de orice fel, pentru care au fost comunicate somații după data comunicării deciziei de eșalonare la plată, în cel mult 180 de zile de la comunicarea somației sau până la finalizarea eșalonării la

plată în situația în care termenul de 180 de zile se împlinește după data stingerii în totalitate a obligațiilor fiscale eşalonate la plată, cu excepția situației în care contribuabilul a solicitat eşalonarea potrivit art. 195;

g) să achite obligațiile fiscale rămase nestinse după soluționarea deconturilor potrivit art. 190 alin. (5), în cel mult 30 de zile de la data comunicării înștiințării de plată, cu excepția situației în care debitorul a solicitat eşalonarea la plată potrivit art. 195;

h) să se achite, în termen de cel mult 30 de zile de la data comunicării înștiințării de plată, obligațiile fiscale stabilite în acte administrative fiscale ce au fost suspendate în condițiile art. 14 sau 15 din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, și pentru care suspendarea executării actului administrativ fiscal a încetat după data comunicării deciziei de eşalonare la plată, cu excepția situației în care debitorul a solicitat eşalonarea la plată a acestor sume;

i) să se achite, în termen de cel mult 30 de zile de la data comunicării înștiințării de plată, obligațiile fiscale stabilite de alte autorități a căror administrare a fost transferată organului fiscal după emiterea unei decizii de eşalonare la plată, cu excepția situației în care debitorul a solicitat eşalonarea la plată a acestor sume;

j) să achite sumele pentru care s-a stabilit răspunderea potrivit prevederilor legislației privind insolvența și/sau răspunderea solidară potrivit prevederilor art. 25 și 26, în cel mult 30 de zile de la data stabilirii răspunderii;

k) să nu intre sub incidența uneia dintre situațiile prevăzute la art. 186 alin. (1) lit. c) și d);

l) să se reîntregească garanția în condițiile prevăzute la art. 193 alin. (21), în cel mult 15 zile de la data distribuirii sumelor rezultate din valorificarea bunurilor de către alți creditori;

m) să constituie garanția în condițiile prevăzute la art. 193 alin. (22), în cel mult 15 zile de la data comunicării de către organul fiscal a înștiințării cu privire la distribuirea sumelor rezultate din valorificarea bunurilor.

(2) În situația în care termenele prevăzute la alin. (1) se împlinesc după data finalizării eşalonării la plată, obligațiile fiscale trebuie stinse până la data finalizării eşalonării la plată.

(3) În situația în care sumele eşalonate la plată au fost stinse în totalitate și au fost respectate condițiile prevăzute la alin. (1), organul fiscal competent comunică debitorului decizia de finalizare a eşalonării la plată.

Articolul 195

Modificarea deciziei de eşalonare la plată în perioada de valabilitate a eşalonării

(1) Pe perioada de valabilitate a eşalonării, decizia de eşalonare la plată poate fi modificată la cererea debitorului prin includerea în eşalonare a următoarelor obligații fiscale cuprinse în certificatul de atestare fiscală emis de organul fiscal competent:

a) cele prevăzute la art. 184 alin. (6) lit. d);

b) obligațiile fiscale stabilite de alte autorități a căror administrare a fost transferată organului fiscal după emiterea unei decizii de eşalonare la plată;

c) obligațiile fiscale principale stabilite de organul de inspecție fiscală prin decizie de impunere, precum și obligațiile fiscale accesorii aferente acestora, cu termene de plată după data comunicării deciziei de eşalonare la plată;

d) obligațiile fiscale administrate de organul fiscal cu termene de plată începând cu data comunicării deciziei de eşalonare la plată;

e) diferențele de obligații fiscale rezultate din declarații rectificative;

f) creanțele stabilite de alte organe și transmise spre recuperare organului fiscal, în situația în care transmiterea creanțelor se efectuează pe perioada derulării eşalonării la plată;

g) obligațiile fiscale rămase nestinse după soluționarea deconturilor potrivit art. 190 alin. (5).

(2) Contribuabilul poate depune cel mult două cereri de modificare a deciziei de eşalonare la plată într-un an de eşalonare sau, după caz, fracție de an de eşalonare, calculat începând cu data comunicării deciziei de eşalonare. Aceste prevederi nu sunt aplicabile obligațiilor fiscale prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) și alin. (11).

(3) Cererea se depune până la împlinirea termenului prevăzut la art. 194 alin. (1) lit. a), b), c), f), g), h) sau i), după caz, și se soluționează de organul fiscal competent prin decizie de modificare a deciziei de eşalonare la plată sau decizie de respingere, după caz.

(4) Pentru obligațiile fiscale prevăzute la alin. (1), includerea în eşalonare se efectuează cu menținerea perioadei de eşalonare deja aprobate.

(5) Prin excepție de la dispozițiile alin. (4), pentru obligațiile fiscale prevăzute la alin. (1), precum și pentru sumele rămase de plată din eşalonarea la plată în derulare, la cererea debitorului, se poate aproba și o altă perioadă de eşalonare, dar care nu poate depăși perioada prevăzută la art. 184 sau 206, după caz. Dispozițiile art. 184 alin. (8) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(6) Cuantumul și termenele de plată ale noilor rate de eşalonare se stabilesc prin grafice de eşalonare care fac parte integrantă din decizia de modificare a deciziei de eşalonare la plată.

(7) Odată cu depunerea cererii, debitorul trebuie să constituie și garanțiile prevăzute de prezentul capitol, corespunzător condițiilor în care urmează să se modifice decizia de eşalonare la plată.

(8) Debitorul nu trebuie să constituie garanții în situația în care valoarea garanțiilor deja constituite acoperă obligațiile fiscale rămase din eșalonarea la plată, precum și obligațiile fiscale pentru care se solicită modificarea deciziei de eșalonare la plată. În situația garanțiilor deja constituite potrivit art. 193 alin. (6) lit. d), se încheie un act adițional la contractul de ipotecă/gaj.

(9) Prevederile art. 208 se aplică în mod corespunzător și penalităților de întârziere aferente sumelor prevăzute la alin. (1).

(10) În situația în care cererea de modificare a deciziei de eșalonare la plată se respinge, debitorul are obligația să plătească sumele prevăzute la alin. (1) în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei de respingere.

(11) În situația în care pe perioada de valabilitate a înlesnirii debitorul obține o suspendare a executării actului administrativ fiscal în care sunt individualizate creanțe fiscale ce fac obiectul eșalonării la plată, decizia de eșalonare la plată se modifică, la cererea debitorului.

Articolul 196

Renunțarea la eșalonarea la plată

(1) Debitorul poate renunța la eșalonarea la plată pe perioada de valabilitate a acesteia, prin depunerea unei cereri de renunțare la eșalonare.

(2) În cazul renunțării la eșalonare, debitorul trebuie să achite obligațiile fiscale rămase din eșalonare până la data la care intervine pierderea valabilității eșalonării la plată. Prevederile art. 194 alin. (3) și art. 208 alin. (3) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(3) În cazul nerespectării obligației prevăzute la alin. (2), sunt aplicabile prevederile referitoare la pierderea valabilității eșalonării la plată.

Articolul 197

Dobânzi și penalități de întârziere

(1) Pe perioada pentru care au fost acordate eșalonări la plată, pentru obligațiile fiscale eșalonate la plată, cu excepția celor prevăzute la art. 173 alin. (2), se datorează și se calculează dobânzi, la nivelul stabilit potrivit art. 174 alin. (5). Prin excepție de la prevederile art. 174 alin. (5), nivelul dobânzii este de 0,015% pentru fiecare zi de întârziere, în situația în care debitorul constituie întreaga garanție sub forma scrisorii de garanție și/sau poliței de asigurare de garanție și/sau consemnării de mijloace bănești la o unitate a Trezoreriei Statului.

(2) Dobânzile se datorează și se calculează pentru fiecare rată din graficul de eșalonare la plată începând cu data emiterii deciziei de eșalonare la plată și până la termenul de plată din grafic sau până la data achitării ratei potrivit art. 194 alin. (1) lit. d), după caz.

(3) Dobânzile datorate și calculate în cazul achitării cu întârziere a ratei potrivit art. 194 alin. (1) lit. d) se comunică prin decizie referitoare la obligațiile de plată accesorii și se achită potrivit prevederilor art. 156 alin. (1).

(4) Penalitatea de întârziere prevăzută la art. 176 se calculează până la data emiterii deciziei de eșalonare la plată.

(5) Pentru creanțele bugetare stabilite de alte organe și transmise spre recuperare organului fiscal, potrivit legii, și pentru care legislația specifică prevede un alt regim privind calculul dobânzilor, sunt aplicabile prevederile legislației specifice.

Articolul 198

Penalitate

(1) Pentru rata de eșalonare la plată achitată cu întârziere până la următorul termen de plată din graficul de eșalonare, potrivit art. 194 alin. (1) lit. d), precum și pentru diferențele de obligații fiscale marcate și rămase nestinse după soluționarea deconturilor cu sumă negativă de TVA cu opțiune de rambursare, potrivit art. 190 alin. (5), se percepe o penalitate, care i se comunică debitorului prin decizie referitoare la obligațiile de plată accesorii și se achită potrivit prevederilor art. 156 alin. (1).

(2) Nivelul penalității este de 5% din:

a) suma rămasă nestinsă din rata de eșalonare, reprezentând obligații fiscale principale și/sau obligații fiscale accesorii eșalonate la plată, inclusiv dobânzile datorate pe perioada eșalonării la plată, după caz;

b) diferențele de obligații fiscale marcate și rămase nestinse după soluționarea deconturilor cu sumă negativă de TVA cu opțiune de rambursare.

(3) Penalitatea se face venit la bugetul de stat.

Articolul 199

Pierderea valabilității eșalonării la plată și consecințele pierderii acesteia

(1) Eșalonarea la plată își pierde valabilitatea la data la care nu sunt respectate dispozițiile art. 194 alin. (1). Organul fiscal competent emite o decizie de constatare a pierderii valabilității eșalonării la plată, care se comunică debitorului.

(2) Pierderea valabilității eșalonării la plată atrage începerea sau continuarea, după caz, a executării silite pentru întreaga sumă nestinsă.

(3) În cazul pierderii valabilității eșalonării la plată, pentru sumele rămase de plată din eșalonarea la plată acordată de organul fiscal central, reprezentând obligații fiscale principale și/sau obligații fiscale accesorii eșalonate la plată, se datorează o penalitate de 5%. Prevederile art. 198 alin. (1) și (3) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 200

Menținerea eșalonării la plată

(1) Debitorul poate solicita organului fiscal competent menținerea unei eșalonări a cărei valabilitate a fost pierdută din cauza nerespectării condițiilor prevăzute la art. 194 alin. (1) lit. a)-j) și l), o singură dată pe perioada de valabilitate a eșalonării, dacă depune o cerere în acest scop înainte de executarea garanției de către organul fiscal competent sau înainte de stingerea obligațiilor fiscale, după caz. Cererea se soluționează prin emiterea unei decizii de menținere a valabilității eșalonării, cu păstrarea perioadei de eșalonare aprobate inițial.

(2) Pentru menținerea valabilității eșalonării, debitorul are obligația să achite obligațiile fiscale exigibile la data comunicării deciziei de menținere a valabilității eșalonării, cu excepția celor care au făcut obiectul eșalonării a cărei valabilitate a fost pierdută, în termen de 90 de zile de la data comunicării deciziei. Prevederile art. 194 sunt aplicabile în mod corespunzător.

Articolul 201

Dobânzi și majorări de întârziere în cazul pierderii valabilității eșalonării la plată

În cazul pierderii valabilității eșalonării la plată acordate de organul fiscal, pentru obligațiile fiscale principale rămase de plată din eșalonarea la plată acordată, se datorează de la data emiterii deciziei de eșalonare la plată dobânzi potrivit art. 174.

Articolul 202

Executarea garanțiilor

(1) În cazul pierderii valabilității eșalonării la plată, organul fiscal competent execută garanțiile în contul obligațiilor fiscale rămase nestinse.

(2) Dacă până la pierderea valabilității eșalonării la plată nu au fost soluționate deconturile cu sumă negativă de TVA cu opțiune de rambursare, garanțiile se execută și în contul obligațiilor marcate în vederea stingerii prin compensare cu sume de rambursat, în limita sumei solicitate la rambursare.

(3) În situația în care deconturile cu sumă negativă de TVA cu opțiune de rambursare nu sunt soluționate până la finalizarea eșalonării la plată, organul fiscal competent execută garanțiile constituite sub formele prevăzute la art. 193 alin. (6) lit. a) și b) în contul obligațiilor marcate, până la emiterea deciziei de finalizare a eșalonării. În acest caz data stingerii obligațiilor marcate este termenul prevăzut de lege pentru depunerea decontului cu sumă negativă de TVA cu opțiune de rambursare. În cazul garanțiilor constituite sub formă de bunuri potrivit art. 193 alin. (6) lit. c) și d), acestea se eliberează după soluționarea deconturilor. Garanțiile constituite sub formele prevăzute la art. 193 alin. (6) lit. c) și d) se execută în situația în care după soluționarea deconturilor au rămas nestinse obligații fiscale.

Articolul 203

Suspendarea executării silite

(1) Pentru sumele care fac obiectul eșalonării la plată a obligațiilor fiscale, precum și pentru obligațiile prevăzute la art. 194 alin. (1) lit. a)-c) și e)-j) nu începe sau se suspendă, după caz, procedura de executare silită, de la data comunicării deciziei de eșalonare la plată. În cazul obligațiilor prevăzute la art. 194 alin. (1) lit. f) executarea silită se suspendă după comunicarea somației.

(2) Odată cu comunicarea deciziei de eșalonare la plată către debitor, organele fiscale competente comunică, în scris, instituțiilor de credit la care debitorul are deschise conturile bancare și/sau terților popriți care dețin /datorează sume de bani debitorului măsura de suspendare a executării silite prin poprire.

(3) În cazul prevăzut la alin. (2), suspendarea executării silite prin poprire bancară are ca efect încetarea indisponibilizării sumelor viitoare provenite din încasările zilnice în conturile în lei și în valută, începând cu data și ora comunicării către instituțiile de credit a adresei de suspendare a executării silite prin poprire.

(4) Sumele existente în cont la data și ora comunicării adresei de suspendare a executării silite rămân indisponibilizate, debitorul putând dispune de acestea numai pentru efectuarea de plăți în scopul:

a) achitării obligațiilor administrate de organele fiscale competente de care depinde menținerea valabilității eșalonării la plată;

b) achitării drepturilor salariale.

(5) În cazul terților popriți, suspendarea executării silită are ca efect încetarea indisponibilizării sumelor datorate de aceștia debitorului, atât a celor prezente, cât și a celor viitoare, până la o nouă comunicare din partea organului fiscal privind continuarea măsurilor de executare silită prin poprire.

(6) Măsurile de executare silită începute asupra bunurilor mobile și/sau imobile proprietate a debitorului se suspendă de la data comunicării deciziei de eșalonare la plată.

Articolul 204

Regimul special al obligațiilor fiscale de a căror plată depinde menținerea autorizației, acordului ori a altui act administrativ similar

(1) Pentru debitorii care au solicitat eșalonarea la plată și care trebuie să achite obligațiile fiscale administrate de organul fiscal central într-un anumit termen pentru a se menține autorizația, acordul ori alt act administrativ similar, autoritatea competentă nu revocă/nu suspendă actul pe motiv de neplată a obligațiilor fiscale la termenul prevăzut în legislația specifică, iar garanțiile constituite nu se execută până la soluționarea cererii de acordare a eșalonării la plată.

(2) În situația în care cererea de acordare a eșalonării la plată a fost respinsă sau retrasă, debitorii prevăzuți la alin. (1) trebuie să achite obligațiile fiscale de a căror plată depinde menținerea autorizației, acordului ori a altui act administrativ similar în scopul menținerii actului, în termen de 15 zile de la data comunicării deciziei de respingere sau a deciziei prin care se ia act de retragerea cererii. În acest caz, o nouă cerere de acordare a eșalonării la plată se poate depune numai după achitarea acestor obligații fiscale.

(3) Pe perioada de valabilitate a eșalonării la plată, autoritatea competentă nu revocă/nu suspendă autorizația, acordul sau alt act administrativ similar pe motiv de neplată a obligațiilor fiscale la termenul prevăzut în legislația specifică, iar garanțiile constituite nu se execută.

Articolul 205

Calcularea termenelor

(1) Termenele stabilite în prezentul capitol, cu excepția celui prevăzut la art. 191 alin. (2) și (3), se calculează pe zile calendaristice începând cu ziua imediat următoare acestor termene și expiră la ora 24,00 a ultimei zile a termenelor.

(2) În situația în care termenele prevăzute la alin. (1) sfârșesc într-o zi de sărbătoare legală sau când serviciul este suspendat, acestea se prelungesc până la sfârșitul primei zile de lucru următoare.

Articolul 206

Prevederi speciale pentru eșalonările la plată acordate de organele fiscale

(1) În cazul debitorilor cu risc fiscal mic, organul fiscal competent poate aproba eșalonarea la plată a obligațiilor fiscale restante, pe o perioadă de cel mult 12 luni.

(2) Pentru a beneficia de eșalonarea la plată prevăzută la alin. (1), debitorul trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) debitorul depune o cerere la organul fiscal competent;

b) sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 186, cu excepția celei prevăzute la art. 186 alin. (1) lit. a);

c) debitorul depune, în cel mult 30 de zile de la data comunicării certificatului de atestare fiscală, o garanție în valoare de minimum 20% din sumele ce pot face obiectul eșalonării la plată, precum și a penalităților de întârziere ce pot face obiectul amânării la plată potrivit art. 208, înscrise în certificatul de atestare fiscală emis în condițiile prezentului capitol.

(3) În sensul prezentului articol este considerat cu risc fiscal mic debitorul care, la data depunerii cererii, îndeplinește, cumulativ, următoarele condiții:

a) nu are fapte înscrise în cazierul fiscal;

b) niciunul dintre administratori și/sau asociați nu a deținut, în ultimii 5 ani anteriori depunerii cererii, calitatea de administrator sau asociat la persoane juridice care au fost lichidate sau la care a fost declanșată procedura insolvenței și la care au rămas obligații fiscale neachitate;

c) nu se află în inactivitate temporară înscrisă la registrul comerțului sau în registre ținute de instanțe judecătorești competente;

d) nu are obligații fiscale restante mai mari de 6 luni;

e) nu a înregistrat pierderi contabile în fiecare an din ultimii 3 ani consecutivi. Pierdere contabilă prevăzută de prezenta literă nu cuprinde pierdere contabilă reportată provenită din ajustările cerute de aplicarea IAS 29 "Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste" de către contribuabilii care aplică sau au aplicat reglementări contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară;

f) în cazul persoanelor juridice, să fi fost înființate cu minimum 12 luni anterior depunerii cererii.

(4) Cererea depusă potrivit prevederilor alin. (2) lit. a) se soluționează de organul fiscal competent în termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia. Acest termen se prelungește cu perioada cuprinsă între data comunicării certificatului de atestare fiscală de către organul fiscal competent și data depunerii garanției de către debitor.

(5) În condițiile prezentului articol, debitorii care, la data depunerii cererii, nu au obligații fiscale restante pot solicita eșalonarea la plată a obligațiilor fiscale declarate, precum și a obligațiilor fiscale stabilite prin decizie de impunere și pentru care nu s-a împlinit scadența sau termenul de plată prevăzut la art. 156 alin. (1), după caz.

(6) Prevederile art. 208 se aplică în mod corespunzător și penalităților de întârziere aferente sumelor eșalonate la plată potrivit prezentului articol.

(7) În situația în care, ulterior emiterii deciziei de eșalonare la plată, organul fiscal constată că informațiile cuprinse în documentele anexate la cererea depusă potrivit alin. (2) lit. a) nu corespund realității, organul fiscal emite decizia de anulare a deciziei de eșalonare la plată și a deciziei de amânare la plată a penalităților de întârziere, aplicându-se în mod corespunzător dispozițiile art. 199, 201 și 202.

Articolul 207

Dispoziții finale

(1) Organul fiscal competent care emite decizia de eșalonare la plată poate îndrepta erorile din conținutul acesteia, din oficiu sau la cererea debitorului, printr-o decizie de îndreptare a erorii. Decizia de îndreptare a erorii produce efecte față de debitor de la data comunicării acesteia, potrivit legii.

(2) În cazul în care în perioada cuprinsă între data eliberării certificatului de atestare fiscală și data comunicării deciziei de eșalonare la plată s-au stins obligații fiscale prin orice modalitate prevăzută de lege și care sunt cuprinse în suma care face obiectul eșalonării la plată, debitorul achită ratele eșalonate până la concurența sumei rămase de plată.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în situația în care, până la emiterea deciziei de eșalonare la plată, se constată că s-au stins mai mult de 50% din obligațiile fiscale care fac obiectul eșalonării la plată, la cererea debitorului, organul fiscal competent eliberează un nou certificat de atestare fiscală, caz în care prevederile prezentului capitol se aplică în mod corespunzător.

(4) Debitorul poate plăti anticipat, parțial sau total, sumele cuprinse în graficul de eșalonare la plată. În acest caz, debitorul notifică organului fiscal, prin cerere, intenția de a stinge anticipat aceste sume. În cazul achitării anticipate parțiale, organul fiscal competent înștiințează debitorul, până la următorul termen de plată din graficul de eșalonare, cu privire la stingerea sumelor datorate în contul următoarelor rate de eșalonare aprobate până la concurența cu suma achitată.

(5) În situația în care se sting anticipat mai mult de 3 rate din graficul de eșalonare la plată, organul fiscal competent, din oficiu, reface graficul de eșalonare, până la următorul termen de plată a ratelor, cu respectarea perioadei de eșalonare aprobate. În acest caz, ratele ce fac obiectul stingerii anticipate sunt exigibile la data plății sau la data emiterii deciziei de rambursare, după caz. Noul grafic de eșalonare se comunică debitorului prin decizia organului fiscal.

(6) În situația în care în graficul de eșalonare există și creanțe bugetare stabilite de alte organe și transmise spre recuperare organului fiscal, potrivit legii, iar acestea au fost stinse, total sau parțial, potrivit legislației specifice, de către organele care le gestionează, graficul de eșalonare se reface în mod corespunzător.

Articolul 208

Amânarea la plată a penalităților de întârziere

(1) Pe perioada eșalonării la plată, penalitățile de întârziere aferente obligațiilor fiscale eșalonate se amână la plată prin decizie care se comunică debitorului odată cu decizia de eșalonare la plată. Aceste prevederi se aplică, după caz, și unui procent de 50% din majorările de întârziere, reprezentând componenta de penalitate a acestora, aferente obligațiilor fiscale eșalonate.

(2) Garanțiile ori valoarea bunurilor prevăzute la art. 193 alin. (13)-(16) trebuie să acopere și penalitățile de întârziere, precum și majorările de întârziere amânate la plată.

(3) În situația în care eșalonarea la plată se finalizează în condițiile art. 194 alin. (3), penalitățile de întârziere, precum și majorările de întârziere amânate la plată se anulează prin decizie care se comunică debitorului odată cu decizia de finalizare a eșalonării la plată.

(4) Pierderea valabilității eșalonării la plată atrage pierderea valabilității amânării la plată a penalităților de întârziere și/sau a majorărilor de întârziere. În acest caz, odată cu decizia de constatare a pierderii valabilității eșalonării la plată se comunică debitorului și decizia de pierdere a valabilității amânării la plată a penalităților de întârziere și/sau a majorărilor de întârziere.

(5) În situația în care eșalonarea la plată își pierde valabilitatea în condițiile art. 199, garanțiile se execută și în contul penalităților de întârziere și/sau majorărilor de întârziere amânate la plată.

Articolul 209

Acte normative de aplicare

Procedura de aplicare a eşalonării la plată acordate de organul fiscal central se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

Capitolul V Garanţii

Articolul 210

Constituirea de garanţii

Organul fiscal solicită constituirea unei garanţii pentru:

- a)** suspendarea executării silite în condiţiile art. 233 alin. (8);
- b)** ridicarea măsurilor asigurătorii;
- c)** asumarea obligaţiei de plată de către altă persoană prin angajament de plată, în condiţiile art. 24 alin. (1) lit. a);
- d)** în alte cazuri prevăzute de lege.

Articolul 211

Tipuri de garanţii

Garanţiile pentru luarea măsurilor prevăzute la art. 210 se pot constitui, în condiţiile legii, prin:

- a)** consemnarea de mijloace băneşti la o unitate a Trezoreriei Statului;
- b)** scrisoare de garanţie emisă de o instituţie de credit sau poliţă de asigurare de garanţie emisă de o societate de asigurare. În cazul în care scrisoarea de garanţie/poliţa de asigurare de garanţie este emisă de o instituţie financiară din afara României, aceasta trebuie să fie confirmată şi acceptată de o instituţie de credit sau de asigurare din România;
- c)** ipotecă asupra unor bunuri imobile sau mobile din ţară;
- d)** gaj asupra bunurilor mobile.

Articolul 212

Valorificarea garanţiilor

- (1)** Organul fiscal competent se îndestulează din garanţiile depuse dacă nu s-a realizat scopul pentru care acestea au fost constituite.
- (2)** În cazul garanţiilor prevăzute la art. 211 lit. a) şi b), organul fiscal dispune instituţiei de credit/societăţii de asigurare emitente sau instituţiei financiare care a confirmat şi acceptat scrisoarea de garanţie/poliţa de asigurare de garanţie, ori unităţii de trezorerie a statului, după caz, virarea sumei de bani în conturile de venituri bugetare corespunzătoare.
- (3)** Valorificarea garanţiilor prevăzute la art. 211 lit. c) şi d) se realizează prin modalităţile şi procedurile prevăzute de dispoziţiile art. 247 alin. (2)-(6) şi ale art. 248-259, care se aplică în mod corespunzător.

Capitolul VI Măsuri asigurătorii

Articolul 213

Poprirea şi sechestrul asigurător

- (1)** Măsurile asigurătorii prevăzute în prezentul capitol se dispun şi se duc la îndeplinire, prin procedura administrativă, de organul fiscal competent.
- (2)** Se dispun măsuri asigurătorii sub forma popririi asigurătorii şi sechestrului asigurător asupra bunurilor mobile şi/sau imobile proprietate a debitorului, precum şi asupra veniturilor acestuia, în cazuri excepţionale, respectiv atunci când există pericolul ca acesta să se sustragă, să îşi ascundă ori să îşi risipească patrimoniul, periclitanđ sau îngreunând în mod considerabil colectarea. Dispoziţiile art. 231 rămân aplicabile.
- (3)** Aceste măsuri pot fi luate şi înainte de emiterea titlului de creanţă, inclusiv în cazul efectuării de controale sau al antrenării răspunderii solidare. Măsurile asigurătorii dispuse atât de organele fiscale competente, cât şi de instanţele judecătoreşti ori de alte organe competente, dacă nu au fost desfiinţate în condiţiile legii, rămân valabile pe toată perioada executării silite, fără îndeplinirea altor formalităţi. Odată cu individualizarea creanţei şi ajungerea acesteia la scadenţă, în cazul neplătii, măsurile asigurătorii se transformă în măsuri executorii.
- (4)** Măsurile asigurătorii se dispun prin decizie emisă de organul fiscal competent. În decizie organul fiscal precizează debitorului că prin constituirea unei garanţii la nivelul creanţei stabilite sau estimate, după caz, măsurile asigurătorii vor fi ridicate.
- (5)** Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii trebuie motivată şi semnată de către conducătorul organului fiscal competent.

(6) Măsurile asigurătorii dispuse potrivit alin. (2), precum și cele dispuse de instanțele judecătorești sau de alte organe competente se duc la îndeplinire în conformitate cu dispozițiile referitoare la executarea silită, care se aplică în mod corespunzător.

(7) În situația în care măsurile asigurătorii au fost luate înainte de emiterea titlului de creanță acestea încetează dacă titlul de creanță nu a fost emis și comunicat în termen de cel mult 6 luni de la data la care au fost dispuse măsurile asigurătorii. În cazuri excepționale, acest termen poate fi prelungit până la un an, de organul fiscal competent, prin decizie. Organul fiscal are obligația să emită decizia de ridicare a măsurilor asigurătorii în termen de cel mult două zile de la împlinirea termenului de 6 luni sau un an, după caz, iar în cazul popririi asigurătorii să elibereze garanția.

(8) Prin excepție de la prevederile alin. (7), în situația în care au fost instituite măsuri asigurătorii și au fost sesizate organele de urmărire penală potrivit legii, măsurile asigurătorii încetează de drept la data la care au fost luate măsuri asigurătorii potrivit [Legii nr. 135/2010](#) privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Bunurile perisabile și/sau degradabile sechestrate asigurător pot fi valorificate:

a) de către debitor cu acordul organului de executare silită, sumele obținute consemnându-se la dispoziția organului de executare silită;

b) prin vânzare în regim de urgență în condițiile art. 247 alin. (4).

(10) În cazul înființării sechestrului asigurător asupra bunurilor imobile, un exemplar al procesului-verbal întocmit de organul de executare silită se comunică pentru notare Biroului de carte funciară.

(11) Notarea potrivit alin. (10) face opozabil sechestrul tuturor acelor care, după notare, vor dobândi vreun drept asupra imobilului respectiv. Actele de dispoziție ce ar interveni ulterior notării prevăzute la alin. (10) sunt lovite de nulitate absolută.

(12) Dacă valoarea bunurilor proprii ale debitorului nu acoperă integral creanța fiscală a bugetului general consolidat, măsurile asigurătorii pot fi înființate și asupra bunurilor deținute de către debitor în proprietate comună cu terțe persoane, pentru cota-parte deținută de acesta.

(13) Împotriva deciziei prin care se dispune instituirea măsurilor asigurătorii, prevăzute la alin. (4), cel interesat poate face contestație la instanța de contencios administrativ competentă.

(14) Împotriva actelor prin care se duc la îndeplinire măsurile asigurătorii cel interesat poate face contestație la executare în conformitate cu prevederile art. 260 și 261.

Articolul 214

Ridicarea măsurilor asigurătorii

(1) Măsurile asigurătorii instituite potrivit art. 213 se ridică, prin decizie motivată, de către creditorul fiscal, când au încetat motivele pentru care au fost dispuse sau la constituirea garanției prevăzute la art. 211, după caz.

(2) Decizia de ridicare a măsurii asigurătorii emisă potrivit alin. (1) se duce la îndeplinire de către organul de executare silită competent și se comunică tuturor celor cărora le-a fost comunicată decizia de dispunere a măsurilor asigurătorii sau celelalte acte de executare în legătură cu acestea.

Capitolul VII

Prescripția dreptului de a cere executarea silită și a dreptului de a cere restituirea

Articolul 215

Începerea termenului de prescripție

(1) Dreptul organului de executare silită de a cere executarea silită a creanțelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere acest drept.

(2) Termenul de prescripție prevăzut la alin. (1) se aplică și creanțelor provenind din amenzi contravenționale.

Articolul 216

Suspendarea termenului de prescripție

Termenul de prescripție prevăzut la art. 215 se suspendă:

a) în cazurile și în condițiile stabilite de lege pentru suspendarea termenului de prescripție a dreptului la acțiune;

b) în cazurile și în condițiile în care suspendarea executării este prevăzută de lege ori a fost dispusă de instanța judecătorească sau de alt organ competent, potrivit legii;

c) pe perioada valabilității înlesnirii acordate potrivit legii;

d) cât timp debitorul își sustrage veniturile și bunurile de la executarea silită;

e) în alte cazuri prevăzute de lege.

Articolul 217

Întreruperea termenului de prescripție

Termenul de prescripție prevăzut la art. 215 se întrerupe:

a) în cazurile și în condițiile stabilite de lege pentru întreruperea termenului de prescripție a dreptului la acțiune;

- b)** pe data îndeplinirii de către debitor, înainte de începerea executării silite sau în cursul acesteia, a unui act voluntar de plată a obligației prevăzute în titlul executoriu ori a recunoașterii în orice alt mod a datoriei;
- c)** pe data îndeplinirii, în cursul executării silite, a unui act de executare silită;
- d)** la data comunicării procesului-verbal de insolabilitate fără bunuri și venituri urmăribile;
- e)** în alte cazuri prevăzute de lege.

Articolul 218

Efecte ale împlinirii termenului de prescripție

- (1)** Dacă organul de executare silită constată împlinirea termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a creanțelor fiscale, acesta va proceda la încetarea măsurilor de realizare și la scăderea acestora din evidența creanțelor fiscale.
- (2)** Sumele achitate de debitor în contul unor creanțe fiscale, după împlinirea termenului de prescripție, nu se restituie.

Articolul 219

Prescripția dreptului de a cere restituirea

Dreptul contribuabilului/plătitorului de a cere restituirea creanțelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la restituire.

Capitolul VIII

Stingerea creanțelor fiscale prin executare silită

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Articolul 220

Organele de executare silită

- (1)** În cazul în care debitorul nu își plătește de bunăvoie obligațiile fiscale datorate, organul fiscal competent, pentru stingerea acestora, procedează la acțiuni de executare silită, potrivit prezentului cod, cu excepția cazului în care există o cerere de restituire/rambursare în curs de soluționare, iar cuantumul sumei solicitate este egal cu sau mai mare decât creanța fiscală datorată de debitor.
- (2)** Organul fiscal care administrează creanțe fiscale este abilitat să ducă la îndeplinire măsurile asigurătorii și să efectueze procedura de executare silită.
- (3)** Creanțele bugetare care, potrivit legii, se administrează de autoritățile sau instituțiile publice, inclusiv cele reprezentând venituri proprii, se pot executa prin executori fiscali organizați în compartimente de specialitate, aceștia fiind abilitați să ducă la îndeplinire măsurile asigurătorii și să efectueze procedura de executare silită, potrivit prevederilor prezentului cod.
- (4)** Organele prevăzute la alin. (2) și (3) sunt denumite în continuare organe de executare silită.
- (5)** Organele de executare silită prevăzute la alin. (4) sunt competente și pentru executarea silită a creanțelor prevăzute la art. 226 alin. (3).
- (6)** În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central, pentru efectuarea procedurii de executare silită este competent organul de executare silită în a cărui rază teritorială se găsesc bunurile urmăribile, coordonarea întregii executări revenind organului de executare silită competent potrivit art. 30. În cazul în care executarea silită se face prin poprire, aplicarea măsurii de executare silită se face de către organul de executare silită coordonator prevăzut la alin. (7)-(9).
- (7)** Coordonarea executării silite în cazul în care s-a dispus atragerea răspunderii solidare cu debitorul aflat în stare de insolabilitate, în condițiile art. 25, precum și în cazul prevăzut de art. 24 alin. (1) lit. b), revine organului de executare silită competent potrivit art. 30.
- (8)** Coordonarea executării silite în cazul în care s-a dispus atragerea răspunderii membrilor organelor de conducere, potrivit prevederilor legislației privind insolvența, revine organului de executare silită competent potrivit art. 30 în a cărui rază teritorială își are/și-a avut domiciliul fiscal debitorul insolvent.
- (9)** Organul de executare silită coordonator în cazul prevăzut la art. 252 alin. (2) este cel în a cărui rază teritorială își are domiciliul fiscal sau își desfășoară activitatea debitorul ale cărui bunuri au fost adjudecate.
- (10)** În cazul în care, potrivit legii, s-a dispus atragerea răspunderii membrilor organelor de conducere, potrivit prevederilor legislației privind insolvența, și pentru creanțe fiscale, prin derogare de la prevederile [art. 173 din Legea nr. 85/2014](#), executarea silită se efectuează potrivit dispozițiilor prezentului cod, de către organul de executare silită prevăzut de acesta. În situația în care atragerea răspunderii privește atât creanțe fiscale administrate de organul fiscal central, cât și creanțe fiscale administrate de organul fiscal local, competența aparține organului fiscal care deține creanța fiscală mai mare. În acest caz, organul de executare silită distribuie sumele realizate potrivit ordinii prevăzute de [Legea nr. 85/2014](#).

(11) Atunci când se constată că există pericolul evident de înstrăinare, substituire sau de sustragere de la executare silită a bunurilor și veniturilor urmăribile ale debitorului, organul de executare silită în a cărui rază teritorială se află domiciliul fiscal al debitorului poate proceda la indisponibilizarea și executarea silită a acestora, indiferent de locul în care se găsesc bunurile.

(12) Organul de executare silită coordonator sesizează în scris celelalte organe prevăzute la alin. (6), comunicându-le titlul executoriu în copie certificată, situația debitorului, contul în care se plătesc sumele încasate, precum și orice alte date utile pentru identificarea debitorului și a bunurilor ori veniturilor urmăribile.

(13) În cazul în care asupra aceluiași venituri ori bunuri ale debitorului a fost pornită executarea, atât pentru realizarea titlurilor executorii privind creanțe fiscale, cât și pentru titluri ce se execută în condițiile prevăzute de alte dispoziții legale, executarea silită se conexează și se efectuează, potrivit dispozițiilor prezentului cod, de către organul de executare silită prevăzut de acesta. În acest caz competența aparține organului fiscal care deține creanța fiscală mai mare. În cazul existenței unui conflict între organele fiscale de executare silită având ca obiect conexarea executării sunt aplicabile prevederile art. 41-43.

(14) Prevederile alin. (13) nu se aplică în următoarele situații:

a) dacă valoarea bunurilor debitorului acoperă doar creanțele altor creditori care dețin garanții cu un rang prioritar față de creditorul fiscal;

b) dacă executarea silită pornită de executorul judecătoresc se află într-o etapă avansată și din valorificarea bunurilor supuse executării silite se asigură recuperarea integrală a creanțelor fiscale.

(15) Dacă asupra aceluiași bunuri ale debitorului au fost pornite executări silite de către un executor judecătoresc și un organ fiscal de executare silită, la cererea persoanei interesate sau a oricăruia dintre executori, instanța judecătorească competentă dispune conexarea executării silite, în condițiile prezentului articol. Dispozițiile art. 654 alin. (2) - (4) din Codul de procedură civilă, republicat, sunt aplicabile în mod corespunzător.

(16) Când se constată că domiciliul fiscal al debitorului se află în raza teritorială a altui organ de executare silită, titlul executoriu împreună cu dosarul executării se transmit acestuia, înștiințându-se, dacă este cazul, organul de la care s-a primit titlul executoriu.

Articolul 221

Reguli speciale privind executarea silită a creanțelor fiscale administrate de organul fiscal local

(1) Autoritățile administrației publice locale sunt obligate să colaboreze și să efectueze procedura de executare silită a creanțelor fiscale datorate bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor.

(2) În situația în care debitorul nu are bunuri urmăribile pe raza teritorială a respectivei unități administrativ-teritoriale sau a subdiviziunii unității administrativ-teritoriale a municipiului, competența pentru efectuarea procedurii de executare silită revine organului fiscal local în a cărui rază teritorială se află bunurile urmăribile.

(3) Organul fiscal local din cadrul autorității administrației publice locale care administrează creanțele fiscale ale bugetului local al unei unități administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziune administrativ-teritorială a municipiului, denumit în prezentul articol autoritate solicitantă, solicită, în scris, organului fiscal local din cadrul autorității administrației publice locale în a cărui rază teritorială se află situate bunurile mobile sau imobile, denumit în prezentul articol autoritate solicitată, efectuarea procedurii de executare silită.

(4) Cererea conține, în mod obligatoriu, următoarele informații:

a) datele de identificare ale debitorului;

b) valoarea creanței de recuperat;

c) valoarea creanțelor fiscale accesorii stabilite, potrivit legii, până la data solicitării;

d) contul în care se virează sumele încasate;

e) orice date necesare pentru identificarea bunurilor urmăribile, dacă este cazul.

(5) Cererea este însoțită obligatoriu de o copie a titlului executoriu.

(6) Autoritatea solicitată confirmă, în scris, primirea cererii, în termen de 10 zile de la data primirii.

(7) Autoritatea solicitată poate refuza efectuarea procedurii de executare silită în următoarele cazuri:

a) titlul executoriu nu este valabil;

b) cererea nu conține toate informațiile prevăzute la alin. (4).

(8) Sumele realizate prin executare silită se virează autorității solicitante. Prevederile art. 256 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 222

Executarea silită în cazul debitorilor solidari

(1) Organul de executare silită coordonator, în cazul debitorilor solidari, este cel în a cărui rază teritorială își are domiciliul fiscal debitorul despre care există indicii că deține mai multe venituri sau bunuri urmăribile.

(2) Coordonarea executării silită în cazul în care s-a dispus atragerea răspunderii solidare în condițiile art. 25 și 26 revine organului de executare silită în a cărui rază teritorială își are domiciliul fiscal debitorul aflat în stare de insolvabilitate sau insolvență sau organul de executare silită competent, desemnat potrivit art. 30, după caz.

(3) Organul de executare silită coordonator înscrie în întregime debitul în evidențele sale și ia măsuri de executare silită, comunicând întregul debit organelor de executare silită în a căror rază teritorială se află domiciliile fiscale ale celorlalți debitori, aplicându-se dispozițiile art. 220.

(4) Organele de executare silită sesizate, cărora li s-a comunicat debitul, după înscrierea acestuia într-o evidență nominală, iau măsuri de executare silită și comunică organului de executare silită coordonator sumele realizate în contul debitorului, în termen de 10 zile de la realizarea acestora.

(5) Dacă organul de executare silită coordonator, care ține evidența întregului debit, constată că acesta a fost realizat prin actele de executare silită făcute de el însuși și de celelalte organe sesizate potrivit alin. (4), el este obligat să ceară în scris acestora din urmă să înceteze de îndată executarea silită.

Articolul 223

Executorii fiscali

(1) Executarea silită se face de organul de executare silită competent prin intermediul executorilor fiscali. Aceștia trebuie să dețină o legitimație de serviciu pe care trebuie să o prezinte în exercitarea activității.

(2) Executorul fiscal este împuternicit în fața debitorului și a terților prin legitimația de executor fiscal și delegație emisă de organul de executare silită.

(3) În scopul efectuării executării silită, executorii fiscali pot:

a) să intre în orice incintă de afaceri a debitorului, persoană juridică, sau în alte incinte unde acesta își păstrează bunurile, în scopul identificării bunurilor sau valorilor care pot fi executate silit, precum și să analizeze evidența contabilă a debitorului în scopul identificării terților care datorează sau dețin în păstrare venituri ori bunuri ale debitorului;

b) să intre în toate încăperile în care se găsesc bunuri sau valori ale debitorului, persoană fizică, precum și să cerceteze toate locurile în care acesta își păstrează bunurile;

c) să solicite și să cerceteze orice document sau element material care poate constitui o probă în determinarea bunurilor proprietate a debitorului;

d) să aplice sigilii asupra bunurilor, întocmind în acest sens proces-verbal;

e) să constate contravenții și să aplice sancțiuni potrivit legii.

(4) Executorul fiscal poate intra în încăperile ce reprezintă domiciliul sau reședința unei persoane fizice, cu consimțământul acesteia, iar în caz de refuz, organul de executare silită cere autorizarea instanței judecătorești competente potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă, republicat.

(5) Accesul executorului fiscal în locuință, în incinta de afaceri sau în orice altă încăpere a debitorului, persoană fizică sau juridică, se poate efectua între orele 6,00-20,00, în orice zi lucrătoare. Executarea începută poate continua în aceeași zi sau în zilele următoare. În cazuri temeinic justificate de pericolul înstrăinării unor bunuri, accesul în încăperile debitorului poate avea loc și la alte ore decât cele menționate, precum și în zilele nelucrătoare, în baza autorizației prevăzute la alin. (4).

(6) În absența debitorului sau dacă acesta refuză accesul în oricare dintre încăperile prevăzute la alin. (3), executorul fiscal poate să pătrundă în acestea în prezența unui reprezentant al poliției ori al jandarmeriei sau a altui agent al forței publice și a doi martori majori, fiind aplicabile prevederile alin. (4) și (5).

Articolul 224

Executarea silită împotriva veniturilor bugetului general consolidat

Impozitele, taxele, contribuțiile sociale și orice alte venituri ale bugetului general consolidat nu pot fi urmărite de niciun creditor pentru nicio categorie de creanțe în cadrul procedurii de executare silită.

Articolul 225

Executarea silită împotriva unei asocieri fără personalitate juridică

Pentru executarea silită a creanțelor fiscale datorate de o asocierie fără personalitate juridică, chiar dacă există un titlu executoriu pe numele asocierii, pot fi executate silit atât bunurile mobile și imobile ale asocierii, cât și bunurile personale ale membrilor acesteia.

Articolul 226

Titlul executoriu și condițiile pentru începerea executării silită

(1) Executarea silită a creanțelor fiscale se efectuează în temeiul unui titlu executoriu emis potrivit prevederilor prezentului cod de către organul de executare silită competent potrivit art. 30.

(2) În titlul executoriu emis, potrivit legii, de organul de executare silită prevăzut la alin. (1) se înscriu creanțele fiscale, principale și accesorii, neachitate la scadență, stabilite și individualizate în titluri de creanță fiscală întocmite și comunicate în condițiile legii, precum și creanțele bugetare individualizate în alte înscrisuri care,

potrivit legii, constituie titluri executorii. Niciun titlu executoriu nu se poate emite în absența unui titlu de creanță fiscală emis și comunicat în condițiile legii sau a unui înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu.

(3) Executarea silită a creanțelor bugetare rezultate din raporturi juridice contractuale se efectuează în baza hotărârii judecătorești sau a altui înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu.

(4) Titlul de creanță devine titlu executoriu la data la care se împlinește scadența sau termenul de plată prevăzut de lege.

(5) Modificarea titlului de creanță atrage modificarea titlului executoriu în mod corespunzător.

(6) Titlul executoriu emis potrivit alin. (1) de organul de executare silită competent conține, pe lângă elementele prevăzute la art. 46, următoarele: cuantumul și natura sumelor datorate și neachitate, descrierea titlului de creanță sau a înscrisului care constituie titlu executoriu, precum și temeiul legal al puterii executorii a titlului.

(7) Netransmiterea proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor în termen de 90 de zile de la comunicarea acestora către contravenient atrage, potrivit legii, răspunderea persoanelor care se fac vinovate de aceasta. Transmiterea cu întârziere a proceselor-verbale nu împiedică executarea silită a acestora în condițiile în care nu a intervenit prescripția executării.

(8) În cazul în care titlurile executorii emise de alte organe decât cele prevăzute la art. 30 alin. (1) nu cuprind unul dintre următoarele elemente: numele și prenumele sau denumirea debitorului, codul numeric personal, codul unic de înregistrare, domiciliul sau sediul, cuantumul sumei datorate, temeiul legal, semnătura organului care l-a emis și dovada comunicării acestora, organul de executare silită restituie de îndată titlurile executorii organelor emitente.

(9) În cazul în care titlul executoriu i-a fost transmis spre executare de către un alt organ, organul de executare silită confirmă primirea, în termen de 30 de zile.

(10) Instituțiile publice finanțate total sau parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și bugetul asigurărilor pentru șomaj, după caz, care nu au organe de executare silită proprii, transmit titlurile executorii privind venituri ale bugetului general consolidat, spre executare silită, organelor fiscale din subordinea A.N.A.F. Sumele astfel realizate se fac venit la bugetul de stat.

(11) Instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii, care nu au organe de executare silită proprii, pot transmite titlurile executorii privind venituri proprii organului fiscal central sau, după caz, organului fiscal local. Sumele astfel realizate se fac venit la bugetul de stat sau la bugetul local, după caz.

(12) Instituțiile publice finanțate total sau parțial de la bugetul local, care nu au organe de executare silită proprii, transmit titlurile executorii privind venituri ale bugetului local, spre executare silită, organului fiscal local. Sumele astfel realizate se fac venit la bugetul local.

(13) Instituțiile publice din subordinea unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale finanțate integral din venituri proprii, care nu au organe de executare silită proprii, pot transmite titlurile executorii privind venituri proprii organului fiscal local. Sumele astfel realizate se fac venit la bugetul local.

Articolul 227

Reguli privind executarea silită

(1) Executarea silită se poate întinde asupra veniturilor și bunurilor proprietate a debitorului, urmăribile potrivit legii, iar valorificarea acestora se efectuează numai în măsura necesară pentru realizarea creanțelor fiscale și a cheltuielilor de executare. Executarea silită a bunurilor proprietate a debitorului, urmăribile potrivit legii, se efectuează, de regulă, în limita a 150% din valoarea creanțelor fiscale, inclusiv a cheltuielilor de executare, cu excepția cazului în care din motive obiective în legătură cu situația patrimonială a debitorului acest nivel nu poate fi respectat.

(2) Sunt supuse sechestrării și valorificării bunurile urmăribile proprietate a debitorului, prezentate de acesta și /sau identificate de către organul de executare silită, în următoarea ordine:

a) bunurile mobile și imobile care nu sunt direct folosite în activitatea ce constituie principala sursă de venit;

b) bunuri care nu sunt nemijlocit predestinate pentru desfășurarea activității care constituie principala sursă de venit;

c) bunurile mobile și imobile ce se află temporar în deținerea altor persoane în baza contractelor de arendă, de împrumut, de închiriere, de concesiune, de leasing și altele;

d) ansamblu de bunuri în condițiile prevederilor art. 246;

e) mașini-unelte, utilaje, materii prime și materiale și alte bunuri mobile, precum și bunuri imobile ce servesc activității care constituie principala sursă de venit;

f) produse finite.

(3) Organul fiscal poate trece la sechestrarea bunurilor din următoarea categorie din cele prevăzute la alin. (2) ori de câte ori valorificarea nu este posibilă.

(4) Bunurile supuse unui regim special de circulație pot fi urmărite numai cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

(5) În cadrul procedurii de executare silită se pot folosi succesiv sau concomitent modalitățile de executare silită prevăzute de prezentul cod.

(6) Executarea silită a creanțelor fiscale nu se perimă.

(7) Executarea silită se desfășoară până la stingerea creanțelor fiscale înscrise în titlul executoriu, inclusiv a creanțelor fiscale accesorii, ori a altor sume, datorate sau acordate potrivit legii prin acesta, precum și a cheltuielilor de executare.

(8) În cazul în care prin titlul executoriu sunt prevăzute, după caz, creanțe fiscale accesorii sau alte sume, fără să fi fost stabilit cuantumul acestora, ele se calculează de către organul de executare silită și se consemnează într-un proces-verbal care constituie titlu executoriu, care se comunică debitorului.

(9) Față de terți, inclusiv față de stat, o garanție reală și celelalte sarcini reale asupra bunurilor au un grad de prioritate care se stabilește de la momentul în care acestea au fost făcute publice prin oricare dintre metodele prevăzute de lege.

Articolul 228

Obligația de informare

În vederea începerii executării silite, organul de executare silită competent se poate folosi de mijloacele de probă prevăzute la art. 55, în vederea determinării averii și a venitului debitorului. La cererea organului fiscal, debitorul este obligat să furnizeze în scris, pe propria răspundere, informațiile solicitate.

Articolul 229

Precizarea naturii debitului

În toate actele de executare silită trebuie să se indice titlul executoriu și să se arate natura și cuantumul debitului ce face obiectul executării.

Articolul 230

Somația

(1) Executarea silită începe prin comunicarea somației. Dacă în termen de 15 zile de la comunicarea somației nu se stinge debitul, se continuă măsurile de executare silită. Somația este însoțită de un exemplar al titlului executoriu emis de organul de executare silită.

(2) Somația cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 46, următoarele: numărul dosarului de executare; suma pentru care se începe executarea silită; termenul în care cel somat urmează să plătească suma prevăzută în titlul executoriu, precum și indicarea consecințelor nerespectării acesteia.

(3) În cazul în care debitorul are de încasat sume certe, lichide și exigibile de la autorități sau instituții publice, executarea silită se continuă prin poprirea acestor sume ori de câte ori, ulterior comunicării somației, se depune la organul fiscal un document eliberat de autoritatea sau instituția publică respectivă prin care se certifică că sumele sunt certe, lichide și exigibile. Prevederile art. 236 se aplică în mod corespunzător.

(4) Nu sunt considerate sume exigibile și nu sunt aplicabile prevederile alin. (3) sumelor aflate în litigiu.

(5) În cazul în care documentul prevăzut la alin. (3) a fost depus ulterior luării unor măsuri de executare silită potrivit prezentului cod, aceste măsuri se ridică după aplicarea măsurii popririi sumelor înscrise în documentul emis de autoritatea sau instituția publică, în limita acestor sume, cu respectarea nivelului prevăzut la art. 227 alin. (1).

(6) În cazul în care documentul prevăzut la alin. (3) a fost depus ulterior stingerii sumelor pentru care s-a început executarea silită, acesta se ia în considerare pentru următoarele executări silite.

Articolul 231

Drepturi și obligații ale terțului

Terțul nu se poate opune sechestrării unui bun al debitorului, invocând un drept de gaj, drept de ipotecă sau un privilegiu. Terțul participă la distribuirea sumelor rezultate din valorificarea bunului, potrivit legii.

Articolul 232

Evaluarea bunurilor supuse executării silite

(1) Înaintea valorificării bunurilor, acestea se evaluează. Evaluarea se efectuează de organul de executare silită prin experți evaluatori proprii sau prin experți evaluatori independenți. Evaluatorii independenți sunt desemnați în condițiile art. 63. Atât evaluatorii proprii, cât și evaluatorii independenți sunt obligați să își îndeplinească atribuțiile ce le revin, astfel cum reies din prezentul cod, din actul prin care s-a dispus expertiza, precum și din actul prin care au fost numiți.

(2) Organul de executare silită actualizează prețul de evaluare ținând cont de rata inflației.

(3) Atunci când se consideră necesar, organul de executare silită procedează la o nouă evaluare.

(4) Organul de executare silită poate proceda la o nouă evaluare în situații cum sunt: când se constată modificări ale prețurilor de circulație pe piața liberă a bunurilor, când valoarea bunului s-a modificat prin deteriorări sau prin amenajări. Prevederile alin. (1) sunt aplicabile în mod corespunzător.

Articolul 233

Suspendarea executării silite

(1) Executarea silită se suspendă:

a) când suspendarea a fost dispusă de instanță sau de creditor, în condițiile legii;

b) la data comunicării aprobării înlesnirii la plată, în condițiile legii;

c) în cazul prevăzut la art. 244;

d) pe o perioadă de cel mult 6 luni, în cazuri excepționale, și doar o singură dată pentru același debitor, prin hotărâre a Guvernului;

e) în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) Executarea silită se suspendă și în cazul în care, ulterior începerii executării silite, se depune o cerere de restituire/rambursare, iar cuantumul sumei solicitate este egal cu sau mai mare decât creanța fiscală pentru care s-a început executarea silită. În acest caz, executarea silită se suspendă la data depunerii cererii.

(3) Pe perioada suspendării executării silite, actele de executare efectuate anterior, precum și orice alte măsuri de executare, inclusiv cele de indisponibilizare a bunurilor, veniturilor ori sumelor din conturile bancare, rămân în ființă.

(4) Suspendarea executării silite prin poprire bancară are ca efect încetarea indisponibilizării sumelor viitoare provenite din încasările zilnice în conturile în lei și în valută, începând cu data și ora comunicării către instituțiile de credit a adresei de suspendare a executării silite prin poprire.

(5) Sumele existente în cont la data și ora comunicării adresei de suspendare a executării silite prin poprire înființată de organul fiscal rămân indisponibilizate, debitorul putând dispune de acestea numai pentru efectuarea de plăți în scopul:

a) achitării obligațiilor fiscale administrate de organele fiscale competente;

b) achitării drepturilor salariale.

(6) În cazul terților popriți, suspendarea executării silite are ca efect încetarea indisponibilizării sumelor datorate de aceștia debitorului, atât a celor prezente, cât și a celor viitoare, până la o nouă comunicare din partea organului de executare silită privind continuarea măsurilor de executare silită prin poprire.

(7) În cazul în care popririle înființate de organul de executare silită generează imposibilitatea debitorului de a-și continua activitatea economică, cu consecințe sociale deosebite, organul fiscal poate dispune, la cererea debitorului și ținând seama de motivele invocate de acesta, fie suspendarea totală, fie suspendarea parțială a executării silite prin poprire. Suspendarea se poate dispune, o singură dată, pe parcursul a 2 ani calendaristici pentru o perioadă de cel mult 6 luni consecutive de la data comunicării către bancă sau alt terț poprit a actului de suspendare a poprii.

(8) Odată cu cererea de suspendare prevăzută la alin. (7), debitorul trebuie să indice bunurile libere de orice sarcini, oferite în vederea sechestrării, sau alte garanții prevăzute de lege, la nivelul sumei pentru care s-a început executarea silită.

(9) Dispozițiile alin. (8) nu se aplică în cazul în care valoarea bunurilor deja sechestrate de organul de executare silită acoperă valoarea creanței pentru care s-a început executarea silită prin poprire.

(10) În situația în care la expirarea perioadei pentru care s-a aprobat suspendarea executării silite prin poprire creanțele fiscale nu au fost stinse în întregime, organul fiscal competent pentru administrarea acestor creanțe procedează la valorificarea garanțiilor prevăzute la alin. (8).

Articolul 234

Încetarea executării silite și ridicarea măsurilor de executare silită

(1) Executarea silită încetează dacă:

a) s-au stins integral obligațiile fiscale prevăzute în titlul executoriu, inclusiv obligațiile de plată accesorii, cheltuielile de executare și orice alte sume stabilite în sarcina debitorului, potrivit legii;

b) a fost desființat titlul executoriu;

c) în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) Măsurile de executare silită aplicate în condițiile prezentului cod se ridică prin decizie întocmită în cel mult două zile de la data la care a încetat executarea silită, de către organul de executare silită. Nerespectarea termenului atrage răspunderea potrivit art. 341 alin. (2).

(3) În măsura în care creanțele fiscale înscrise în titluri executorii se sting prin plată, prin poprire sau prin alte modalități prevăzute de prezentul cod, sechestrele aplicate pe acele titluri asupra bunurilor, cu valoare mai mică ori egală cu suma creanțelor fiscale astfel stinse, se ridică, prin decizie întocmită de organul de executare silită, în cel mult două zile de la data stingerii.

(4) Organul de executare silită ridică poprirea bancară pentru sumele care depășesc cuantumul creanțelor înscrise în adresa de înființare a popririi în situația în care, din informațiile comunicate de bănci, rezultă că sumele indisponibilizate în favoarea organului de executare silită acoperă creanțele fiscale înscrise în adresa de înființare a popririi și sunt îndeplinite condițiile pentru realizarea creanței.

(5) Poprirea bancară se ridică și în situația în care organul de executare silită constată că poprirea a rămas fără obiect.

Articolul 235

Suspendarea executării silite în cazul depunerii unei scrisori de garanție/poliță de asigurare de garanție

(1) În cazul contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale prin care se stabilesc creanțe fiscale, potrivit prezentului cod, inclusiv pe timpul soluționării acțiunii în contencios administrativ, executarea silită se suspendă sau nu începe pentru obligațiile fiscale contestate dacă debitorul depune la organul fiscal competent o scrisoare de garanție/poliță de asigurare de garanție la nivelul obligațiilor fiscale contestate și neachitate. Valabilitatea scrisorii de garanție/poliței de asigurare de garanție trebuie să fie de minimum 6 luni de la data emiterii.

(2) În situația în care pe perioada de valabilitate a scrisorii de garanție/poliței de asigurare de garanție contestația ori acțiunea în contencios administrativ este respinsă, în totalitate sau în parte, organul fiscal execută garanția în ultima zi de valabilitate a acesteia dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) contribuabilul/plătitorul nu plătește obligațiile fiscale pentru care s-a respins contestația sau acțiunea în contencios administrativ;

b) contribuabilul/plătitorul nu depune o nouă scrisoare de garanție/poliță de asigurare de garanție;

c) instanța judecătorească nu a dispus, prin hotărâre executorie, suspendarea executării actului administrativ fiscal potrivit Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Scrisoarea de garanție/Polița de asigurare de garanție rămâne fără obiect în următoarele situații:

a) contestația a fost admisă, în totalitate, de organul de soluționare a contestației;

b) actul administrativ fiscal contestat a fost desființat, în totalitate, de către organul de soluționare a contestației;

c) acțiunea în contencios administrativ a fost admisă în totalitate;

d) instanța judecătorească admite, prin hotărâre executorie, cererea contribuabilului/plătitorului de suspendare a executării actului administrativ fiscal potrivit Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare;

e) dacă pe perioada soluționării contestației, în procedura administrativă sau în procedura de contencios administrativ, contribuabilul/plătitorul achită în totalitate obligațiile fiscale contestate.

(4) În situația în care contribuabilul/plătitorul achită parțial obligațiile fiscale contestate, acesta are posibilitatea de a redimensiona garanția în mod corespunzător.

(5) Pe toată perioada suspendării executării silite potrivit prezentului articol, creanțele fiscale ce fac obiectul suspendării nu se sting, cu excepția situației în care debitorul optează pentru stingerea acestora potrivit art. 165 alin. (8).

Secțiunea a 2-a Executarea silită prin poprire

Articolul 236

Executarea silită a sumelor ce se cuvin debitorilor

(1) Sunt supuse executării silite prin poprire orice sume urmăribile reprezentând venituri și disponibilități bănești în lei și în valută, titluri de valoare sau alte bunuri mobile necorporale, deținute și/sau datorate, cu orice titlu, debitorului de către terțe persoane sau pe care aceștia le vor datora și/sau deține în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.

(2) Sumele reprezentând credite nerambursabile ori finanțări primite de la instituții sau organizații internaționale pentru derularea unor programe ori proiecte nu sunt supuse executării silite prin poprire, în cazul în care împotriva beneficiarului acestora a fost pornită procedura executării silite.

(3) În cazul sumelor urmăribile reprezentând venituri și disponibilități în valută, băncile sunt autorizate să efectueze convertirea în lei a sumelor în valută, fără consimțământul titularului de cont, la cursul de schimb afișat de acestea pentru ziua respectivă.

(4) Sumele ce reprezintă venituri bănești ale debitorului persoană fizică, realizate ca angajat, pensiile de orice fel, precum și ajutoarele sau indemnizațiile cu destinație specială sunt supuse urmăririi numai în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă, republicat.

(5) Poprirea asupra veniturilor debitorilor persoane fizice sau persoane juridice se înființează de către organul de executare silită, printr-o adresă care se comunică terțului poprit, cu respectarea termenului prevăzut la art. 230 și cu înștiințarea debitorului despre înființarea popririi.

(6) Poprirea nu este supusă validării.

(7) Poprirea înființată anterior, ca măsură asigurătorie, devine executorie prin comunicarea copiei certificate de pe titlul executoriu, făcută terțului poprit, și înștiințarea despre aceasta a debitorului.

(8) Poprirea se consideră înființată din momentul primirii adresei de înființare de către terțul poprit. În acest sens, terțul poprit este obligat să înregistreze atât ziua, cât și ora primirii adresei de înființare a popririi.

(9) După înființarea popririi, terțul poprit este obligat:

a) să plătească, de îndată sau după data la care creanța devine exigibilă, organului fiscal suma reținută și cuvenită, în contul indicat de organul de executare silită;

b) să indisponibilizeze bunurile mobile necorporale poprite, înștiințând despre aceasta organul de executare silită;

c) în cazul înființării popririi asigurătorii, cu excepția popririi asigurătorii asupra sumelor din conturile bancare, să vireze, de îndată sau după data la care creanța devine exigibilă, organului fiscal suma indicată, în contul de garanții menționat de organul de executare silită. Suma virată reprezintă o garanție în sensul art. 211 lit. a).

(10) În situația în care, la data comunicării adresei de înființare a popririi, terțul poprit nu datorează vreo sumă de bani debitorului urmărit sau nu va datora în viitor asemenea sume în temeiul unor raporturi juridice existente, înștiințează despre acest fapt organul de executare silită în termen de 5 zile de la primirea adresei de înființare a popririi.

(11) În cazul în care sumele datorate debitorului sunt poprite de mai mulți creditori, terțul poprit anunță în scris despre aceasta pe creditori și procedează la distribuirea sumelor potrivit ordinii de preferință prevăzute la art. 258.

(12) Pentru stingerea creanțelor fiscale, debitorii titulari de conturi bancare pot fi urmăriți prin poprire asupra sumelor din conturile bancare, prevederile alin. (5) aplicându-se în mod corespunzător. În acest caz, prin excepție de la art. 230 alin. (1), poprirea nu poate fi înființată înainte de împlinirea unui termen de 30 de zile de la data comunicării somației.

(13) În măsura în care este necesar, pentru achitarea sumei datorate la data sesizării băncii, potrivit alin. (12), sumele existente, precum și cele viitoare provenite din încasările zilnice în conturile în lei și în valută sunt indisponibilizate în limita sumei necesare pentru realizarea obligației ce se execută silit, astfel cum aceasta rezultă din adresa de înființare a popririi. Băncile au obligația să plătească sumele indisponibilizate în contul indicat de organul de executare silită în termen de 3 zile de la indisponibilizare.

(14) Din momentul indisponibilizării, respectiv de la data și ora primirii adresei de înființare a popririi asupra disponibilităților bănești, băncile nu procedează la decontarea documentelor de plată primite, respectiv la debitarea conturilor debitorilor, și nu acceptă alte plăți din conturile acestora până la achitarea integrală a obligațiilor fiscale înscrise în adresa de înființare a popririi, cu excepția:

a) sumelor necesare plății drepturilor salariale, inclusiv a impozitelor și contribuțiilor aferente acestora, reținute la sursă, dacă, potrivit declarației pe propria răspundere a debitorului sau reprezentantului său legal, rezultă că debitorul nu deține alte disponibilități bănești;

b) sumelor necesare plății accizelor de către antrepozitarii autorizați. În acest caz, debitorul prezintă instituției de credit odată cu dispoziția de plată și copia certificată, conform cu originalul, a autorizației de antrepozitar;

c) sumelor necesare plății accizelor, în numele antrepozitarilor autorizați, de către cumpărătorii de produse energetice;

d) sumelor necesare plății obligațiilor fiscale de care depinde menținerea valabilității înlesnirii. În acest caz, debitorul va prezenta instituției de credit odată cu dispoziția de plată și copia certificată, conform cu originalul, a documentului prin care s-a aprobat înlesnirea la plată.

(15) Pe perioada popririi asigurătorii, băncile acceptă plăți din conturile debitorilor dispuse pentru stingerea sumelor prevăzute la alin. (14), precum și pentru stingerea obligațiilor fiscale aferente bugetelor administrate de organul fiscal care a înființat poprirea.

(16) Încălcarea prevederilor alin. (9), (11), (13), (14) și (18) atrage nulitatea oricărei plăți.

(17) În cazul în care executarea silită este suspendată ori încetează, potrivit legii, organul de executare silită înștiințează de îndată, în scris, instituțiile de credit ori, după caz, terțul poprit pentru sistarea, temporară, totală sau parțială a indisponibilizării conturilor și reținerilor. În caz contrar instituția de credit este obligată să procedeze potrivit dispozițiilor alin. (13) și (14).

(18) În situația în care titlurile executorii nu pot fi onorate în aceeași zi, instituțiile de credit urmăresc executarea acestora din încasările zilnice realizate în contul debitorului.

(19) Dispozițiile alin. (11) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 237

Executarea silită a terțului poprit

(1) Dacă terțul poprit înștiințează organul de executare silită că nu datorează vreo sumă de bani debitorului urmărit, dar din informațiile și documentele deținute organul fiscal are indicii că terțul poprit datorează asemenea sume debitorului, precum și în cazul în care se invocă alte neregularități privind înființarea popririi, instanța judecătorească în a cărei rază teritorială se află domiciliul sau sediul terțului poprit, la cererea organului de executare silită ori a altei părți interesate, pe baza probelor administrate, dispune cu privire la menținerea sau desființarea popririi.

(2) Judecata se face de urgență și cu precădere.

(3) Pe baza hotărârii de menținere a popririi, care constituie titlu executoriu, organul de executare silită poate începe executarea silită a terțului poprit, în condițiile prezentului cod.

Secțiunea a 3-a

Executarea silită a bunurilor mobile

Articolul 238

Executarea silită a bunurilor mobile

(1) Sunt supuse executării silite orice bunuri mobile ale debitorului, cu excepțiile prevăzute de lege.

(2) În cazul debitorului persoană fizică nu pot fi supuse executării silite, fiind necesare vieții și muncii debitorului, precum și familiei sale:

a) bunurile mobile de orice fel care servesc la continuarea studiilor și la formarea profesională, precum și cele strict necesare exercitării profesiei sau a altei ocupații cu caracter permanent, inclusiv cele necesare desfășurării activității agricole, cum sunt uneltele, semințele, îngrășămintele, furajele și animalele de producție și de lucru;

b) bunurile strict necesare uzului personal sau casnic al debitorului și familiei sale, precum și obiectele de cult religios, dacă nu sunt mai multe de același fel;

c) alimentele necesare debitorului și familiei sale pe timp de două luni, iar dacă debitorul se ocupă exclusiv cu agricultura, alimentele strict necesare până la noua recoltă;

d) combustibilul necesar debitorului și familiei sale pentru încălzit și pentru prepararea hranei, socotit pentru 3 luni de iarnă;

e) obiectele necesare persoanelor cu handicap sau destinate îngrijirii persoanelor bolnave;

f) bunurile declarate neurmăribile prin alte dispoziții legale.

(3) Bunurile debitorului persoană fizică necesare desfășurării activității în calitate de profesionist nu sunt exceptate de la executare silită.

(4) Executarea silită a bunurilor mobile se face prin sechestrarea și valorificarea acestora, chiar dacă acestea se află la un terț. Sechestrul se instituie printr-un proces-verbal. În cazul sechestrării autovehiculelor, prevederile art. 740 din Codul de procedură civilă, republicat, sunt aplicabile în mod corespunzător.

(5) Pentru bunurile mobile anterior sechestrate ca măsură asiguratorie nu este necesară o nouă sechestrare.

(6) Executorul fiscal, la începerea executării silite, este obligat să verifice dacă bunurile prevăzute la alin. (5) se găsesc la locul aplicării sechestrului și dacă nu au fost substituite sau degradate, precum și să sechestreze alte bunuri ale debitorului, în cazul în care cele găsite la verificare nu sunt suficiente pentru stingerea creanței.

(7) Bunurile nu se sechestrează dacă prin valorificarea acestora nu s-ar putea acoperi decât cheltuielile executării silite.

(8) Prin sechestrul înființat asupra bunurilor mobile, creditorul fiscal dobândește un drept de gaj care conferă acestuia în raport cu alți creditori aceleași drepturi ca și dreptul de gaj în sensul prevederilor dreptului comun.

(9) De la data întocmirii procesului-verbal de sechestr, bunurile sechestrate sunt indisponibilizate. Cât timp durează executarea silită debitorul nu poate dispune de aceste bunuri decât cu aprobarea dată, potrivit legii, de organul competent. Nerespectarea acestei interdicții atrage răspunderea, potrivit legii, a celui în culpă.

(10) Actele de dispoziție care ar interveni ulterior indisponibilizării prevăzute la alin. (9) sunt lovite de nulitate absolută.

(11) În cazurile în care nu au fost luate măsuri asigurătorii pentru realizarea integrală a creanței fiscale și la începerea executării silite se constată că există pericolul evident de înstrăinare, substituie sau sustragere de la urmărire a bunurilor urmăribile ale debitorului, sechestrarea lor va fi aplicată odată cu comunicarea somației.

Articolul 239

Procesul-verbal de sechestr

(1) Procesul-verbal de sechestr cuprinde:

a) denumirea organului de executare silită, indicarea locului, a datei și a orei când s-a făcut sechestrul;

b) numele și prenumele executorului fiscal care aplică sechestrul, numărul legitimației și al delegației;

c) numărul dosarului de executare, data și numărul de înregistrare a somației, precum și titlul executoriu în baza căruia se face executarea silită;

- d)** temeiul legal în baza căruia se face executarea silită;
- e)** sumele datorate pentru a căror executare silită se aplică sechestrul, inclusiv cele reprezentând obligații fiscale accesorii, precum și actul normativ în baza căruia a fost stabilită obligația fiscală de plată;
- f)** numele, prenumele și domiciliul debitorului persoană fizică ori, în lipsa acestuia, ale persoanei majore care locuiește împreună cu debitorul sau denumirea și sediul debitorului, numele, prenumele și domiciliul altor persoane majore care au fost de față la aplicarea sechestrului, precum și alte elemente de identificare a acestor persoane;
- g)** descrierea bunurilor mobile sechestrate și indicarea valorii estimative a fiecăruia, după aprecierea executorului fiscal, pentru identificarea și individualizarea acestora, menționându-se starea de uzură și eventualele semne particulare ale fiecărui bun, precum și dacă s-au luat măsuri spre neschimbare, cum sunt punerea de sigilii, custodia ori ridicarea de la locul unde se află, sau de administrare ori conservare a acestora, după caz;
- h)** mențiunea că evaluarea urmează a se face înaintea începerii procedurii de valorificare, în cazul în care executorul fiscal nu a putut evalua bunul deoarece acesta necesită cunoștințe de specialitate;
- i)** mențiunea făcută de debitor privind existența sau inexistența unui drept de gaj, ipotecă ori privilegiu, după caz, constituit în favoarea unei alte persoane pentru bunurile sechestrate;
- j)** numele, prenumele și adresa persoanei căreia i s-au lăsat bunurile, precum și locul de depozitare a acestora, după caz;
- k)** eventualele obiecții făcute de persoanele de față la aplicarea sechestrului;
- l)** mențiunea că, în cazul în care în termen de 15 zile de la data încheierii procesului-verbal de sechestrul debitorul nu plătește obligațiile fiscale, se procedează la valorificarea bunurilor sechestrate;
- m)** semnătura executorului fiscal care a aplicat sechestrul și a tuturor persoanelor care au fost de față la sechestrare. Dacă vreuna dintre aceste persoane nu poate sau nu vrea să semneze, executorul fiscal menționează această împrejurare.
- (2)** Câte un exemplar al procesului-verbal de sechestrul se predă debitorului sub semnătură sau i se comunică la domiciliul ori sediul acestuia, precum și, atunci când este cazul, custodelui, acesta din urmă semnând cu mențiunea de primire a bunurilor în păstrare.
- (3)** În vederea valorificării, organul de executare silită este obligat să verifice dacă bunurile sechestrate se găsesc la locul menționat în procesul-verbal de sechestrul, precum și dacă nu au fost substituite sau degradate.
- (4)** Când bunurile sechestrate găsite cu ocazia verificării nu sunt suficiente pentru realizarea creanței fiscale, organul de executare silită efectuează investigațiile necesare pentru identificarea și urmărirea altor bunuri ale debitorului.
- (5)** Dacă se constată că bunurile nu se găsesc la locul menționat în procesul-verbal de sechestrul sau dacă au fost substituite ori degradate, executorul fiscal încheie proces-verbal de constatare. Pentru bunurile găsite cu prilejul investigațiilor efectuate conform alin. (4) se încheie procesul-verbal de sechestrul.
- (6)** Dacă se sechestrează și bunuri gajate pentru garantarea creanțelor altor creditori, organul de executare silită trimite și acestora câte un exemplar din procesul-verbal de sechestrul.
- (7)** Executorul fiscal care constată că bunurile fac obiectul unui sechestrul anterior consemnează aceasta în procesul-verbal, la care anexează o copie de pe procesele-verbale de sechestrul respective. Prin același proces-verbal executorul fiscal declară sechestrate, când este necesar, și alte bunuri pe care le identifică.
- (8)** Bunurile înscrise în procesele-verbale de sechestrul încheiate anterior se consideră sechestrate și în cadrul noii executări silită. În acest sens se întocmește un proces-verbal adițional la procesele-verbale de sechestrul încheiate anterior, cu indicarea titlurilor executorii și cuantumul obligațiilor fiscale născute ulterior procesului-verbal de sechestrul inițial. Procesul-verbal adițional se comunică debitorului, cât și celorlalte părți interesate care au drepturi reale sau sarcini asupra bunului sechestrat, după caz, Biroului de carte funciară ori Arhivei Electronice de Garanții Reale Mobiliare. Prin procesul-verbal creditorul fiscal își menține dreptul de gaj sau ipotecă pe care îl conferă procesul-verbal de sechestrul în raport cu alți creditori.
- (9)** În cazul în care executorul fiscal constată că în legătură cu bunurile sechestrate s-au săvârșit fapte care pot constitui infracțiuni consemnează aceasta în procesul-verbal de sechestrul și are obligația de a sesiza de îndată organele judiciare competente.

Articolul 240

Custodele

- (1)** Bunurile mobile sechestrate pot fi lăsate în custodia debitorului, a creditorului sau a altei persoane desemnate de organul de executare silită ori de executorul fiscal, după caz, ori pot fi ridicate și depozitate de către acesta. Atunci când bunurile sunt lăsate în custodia debitorului sau a altei persoane desemnate conform legii și când se constată că există pericol de substituie ori de degradare, executorul fiscal poate aplica sigiliul asupra bunurilor.

(2) În cazul în care bunurile sechestrate constau în sume de bani în lei sau în valută, titluri de valoare, obiecte de metale prețioase, pietre prețioase, obiecte de artă, colecții de valoare, acestea se ridică și se depun, cel târziu a doua zi lucrătoare, la unitățile specializate. Bunurile care constau în sume de bani în lei, titluri de valoare, obiecte de metale prețioase, pietre prețioase sechestrate pot fi depozitate de organul de executare silită sau de executorul fiscal după caz, și la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului, care au calitatea de depozitar al acestora. Unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului depozitare, precum și procedura de depunere, manipulare și depozitare se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(3) Cel care primește bunurile în custodie semnează procesul-verbal de sechestru.

(4) În cazul în care custodele este o altă persoană decât debitorul sau creditorul, organul de executare silită îi stabilește acestuia o remunerație ținând seama de activitatea depusă.

Articolul 241

Înlocuirea bunurilor sechestrate

La solicitarea debitorului, organul fiscal poate înlocui sechestrul asupra unui bun cu sechestrul asupra altui bun și numai dacă bunul oferit în vederea sechestrării este liber de orice sarcini. Dispozițiile art. 227 alin. (1) sunt aplicabile în mod corespunzător.

Secțiunea a 4-a

Executarea silită a bunurilor imobile

Articolul 242

Executarea silită a bunurilor imobile

(1) Sunt supuse executării silite bunurile imobile proprietate a debitorului. În situația în care debitorul deține bunuri în proprietate comună cu alte persoane, executarea silită se întinde numai asupra bunurilor atribuite debitorului în urma partajului judiciar, respectiv asupra sultei.

(2) Executarea silită imobiliară se întinde de plin drept și asupra bunurilor accesorii bunului imobil, prevăzute de Codul civil. Bunurile accesorii nu pot fi urmărite decât odată cu imobilul.

(3) În cazul debitorului persoană fizică nu poate fi supus executării silite spațiul minim locuit de debitor și familia sa, stabilit în conformitate cu normele legale în vigoare.

(4) Dispozițiile alin. (3) nu sunt aplicabile în cazurile în care executarea silită se face pentru stingerea creanțelor fiscale rezultate din săvârșirea de infracțiuni.

(5) Executorul fiscal care aplică sechestrul încheie un proces-verbal de sechestru, dispozițiile art. 238 alin. (9) - (11), art. 239 alin. (1) și (2) și art. 241 fiind aplicabile.

(6) Sechestrul aplicat asupra bunurilor imobile în temeiul alin. (5) constituie ipotecă legală.

(7) Dreptul de ipotecă conferă creditorului fiscal în raport cu alți creditori aceleași drepturi ca și dreptul de ipotecă, în sensul prevederilor dreptului comun.

(8) Pentru bunurile imobile sechestrate organul de executare silită care a instituit sechestrul va solicita de îndată biroului de carte funciară efectuarea inscripției ipotecare, anexând un exemplar al procesului-verbal de sechestru.

(9) Biroul de carte funciară comunică organului de executare silită, la cererea acestuia, în termen de 10 zile, celelalte drepturi reale și sarcini care grevează imobilul urmărit, precum și titularii acestora, care trebuie înștiințați de către organul de executare silită și chemați la termenele fixate pentru vânzarea bunului imobil și distribuirea prețului.

(10) Creditorii debitorului, alții decât titularii drepturilor prevăzute la alin. (9), sunt obligați ca, în termen de 30 de zile de la înscrierea procesului-verbal de sechestru al bunului imobil în evidențele de publicitate imobiliară, să comunice în scris organului de executare silită titlurile pe care le au pentru bunul imobil respectiv.

Articolul 243

Instituirea administratorului-sechestrului

(1) La instituirea sechestrului și în tot cursul executării silite, organul de executare silită poate numi un administrator-sechestrului, dacă această măsură este necesară pentru administrarea imobilului urmărit, a chiriilor, a arende și a altor venituri obținute din administrarea acestuia, inclusiv pentru apărarea în litigii privind imobilul respectiv.

(2) Administrator-sechestrului poate fi numit creditorul, debitorul ori altă persoană fizică sau juridică.

(3) Administrator-sechestrului consemnează veniturile încasate potrivit alin. (1) la unitățile abilitate și depune recipisa la organul de executare silită.

(4) Când administrator-sechestrului este numită o altă persoană decât creditorul sau debitorul, organul de executare silită îi fixează o remunerație ținând seama de activitatea depusă.

(5) Ori de câte ori este necesar, administrator-sechestrului este obligat să prezinte organului de executare silită situația veniturilor și a cheltuielilor făcute cu administrarea bunului imobil sechestrat.

Articolul 244

Suspendarea executării silite a bunurilor imobile

- (1) După primirea procesului-verbal de sechestrul, debitorul poate solicita organului de executare silită, în termen de 15 zile de la comunicare, să îi aprobe ca plata integrală a creanțelor fiscale să se facă din veniturile bunului imobil urmărit sau din alte venituri ale sale pe timp de cel mult 6 luni.
- (2) De la data aprobării cererii debitorului, executarea silită începută asupra bunului imobil se suspendă.
- (3) Pentru motive temeinice, organul de executare silită poate relua executarea silită imobiliară înainte de expirarea termenului de 6 luni.
- (4) Dacă debitorul persoană juridică căruia i s-a aprobat suspendarea conform prevederilor alin. (2) se sustrage ulterior de la executare silită sau își provoacă insolvabilitatea, sunt aplicabile în mod corespunzător prevederile art. 25.

Secțiunea a 5-a Executarea silită a altor bunuri

Articolul 245

Executarea silită a fructelor neculese și a recoltelor prinse de rădăcini

- (1) Executarea silită a fructelor neculese și a recoltelor prinse de rădăcini, care sunt ale debitorului, se efectuează în conformitate cu prevederile prezentului cod privind bunurile imobile.
- (2) Pentru executarea silită a recoltelor și a fructelor culese sunt aplicabile prevederile prezentului cod privind bunurile mobile.
- (3) Organul de executare silită hotărăște, după caz, valorificarea fructelor neculese sau a recoltelor așa cum sunt prinse de rădăcini ori după ce vor fi culese.

Articolul 246

Executarea silită a unui ansamblu de bunuri

- (1) Bunurile mobile și/sau imobile, proprietate a debitorului, pot fi valorificate individual și/sau în ansamblu dacă organul de executare silită apreciază că astfel acestea pot fi vândute în condiții mai avantajoase.
- (2) Organul de executare silită își poate schimba opțiunea în orice fază a executării, cu reluarea procedurii.
- (3) Pentru executarea silită a bunurilor prevăzute la alin. (1) organul de executare silită procedează la sechestrarea acestora, potrivit prevederilor prezentului cod.
- (4) Prevederile secțiunii a 3-a privind executarea silită a bunurilor mobile și ale secțiunii a 4-a privind executarea silită a bunurilor imobile, precum și ale art. 253 privind plata în rate se aplică în mod corespunzător.

Secțiunea a 6-a Valorificarea bunurilor sechestrate

Articolul 247

Modalități de valorificare a bunurilor sechestrate

- (1) În cazul în care creanța fiscală nu este stinsă în termen de 15 zile de la data încheierii procesului-verbal de sechestrul, se procedează, fără efectuarea altei formalități, la valorificarea bunurilor sechestrate, cu excepția situațiilor în care, potrivit legii, s-a dispus desființarea sechestrului sau suspendarea executării silite.
- (2) Pentru a realiza executarea silită cu rezultate cât mai avantajoase, ținând seama atât de interesul legitim și imediat al creditorului, cât și de drepturile și obligațiile debitorului urmărit, organul de executare silită procedează la valorificarea bunurilor sechestrate în una dintre modalitățile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare și care, față de datele concrete ale cauzei, se dovedesc a fi mai eficiente.
- (3) În sensul alin. (2) organul de executare silită competent procedează la valorificarea bunurilor sechestrate prin:
 - a) înțelegerea părților;
 - b) vânzare în regim de consignație a bunurilor mobile;
 - c) vânzare directă;
 - d) vânzare la licitație;
 - e) alte modalități admise de lege, inclusiv valorificarea bunurilor prin case de licitații, agenții imobiliare sau societăți de brokeraj, după caz.
- (4) Dacă au fost sechestrate bunuri perisabile sau supuse degradării, acestea pot fi vândute în regim de urgență. Evaluarea și valorificarea acestor bunuri se efectuează de către organele fiscale, la prețul pieței.
- (5) Procedura de evaluare și valorificare se aprobă astfel:
 - a) prin ordin al președintelui A.N.A.F., în cazul creanțelor administrate de organul fiscal central;
 - b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice, în cazul creanțelor administrate de organul fiscal local.

(6) Dacă din cauza unei contestații sau a unei învoielii între părți data, locul ori ora vânzării directe sau la licitație a fost schimbată de organul de executare silită, se efectuează alte publicații și anunțuri, potrivit art. 250.

(7) Vânzarea bunurilor sechestrate se face numai către persoane fizice sau juridice care nu au obligații fiscale restante.

Articolul 248

Valorificarea bunurilor sechestrate potrivit înțelegerii părților

(1) Valorificarea bunurilor potrivit înțelegerii părților se realizează de debitorul însuși, cu acordul organului de executare silită, astfel încât să se asigure o recuperare corespunzătoare a creanței fiscale. Debitorul este obligat să prezinte în scris organului de executare silită propunerile ce i s-au făcut și nivelul de acoperire a creanțelor fiscale, indicând numele și adresa potențialului cumpărător, precum și termenul în care acesta din urmă va achita prețul propus.

(2) Prețul propus de cumpărător și acceptat de organul de executare silită nu poate fi mai mic decât prețul de evaluare.

(3) Organul de executare silită, după analiza propunerilor prevăzute la alin. (1), comunică aprobarea indicând termenul și contul bugetar în care prețul bunului trebuie plătit de cumpărător.

(4) Indisponibilizarea prevăzută la art. 238 alin. (9) și (10) se ridică după creditarea contului bugetar prevăzut la alin. (3).

Articolul 249

Valorificarea bunurilor sechestrate prin vânzare directă

(1) Valorificarea bunurilor prin vânzare directă se poate realiza în următoarele cazuri:

a) pentru bunurile prevăzute la art. 247 alin. (4);

b) înaintea începerii procedurii de valorificare prin licitație, dacă se recuperează integral creanța fiscală;

c) după finalizarea unei licitații, dacă bunul/bunurile sechestrat/e nu a/au fost vândute și se oferă cel puțin prețul de evaluare.

(2) Vânzarea directă se realizează prin încheierea unui proces-verbal care constituie titlu de proprietate.

(3) În cazul în care organul de executare silită înregistrează în condițiile prevăzute la alin. (1) mai multe cereri, vinde bunul persoanei care oferă cel mai mare preț față de prețul de evaluare.

(4) Vânzarea directă a bunurilor se face chiar dacă se prezintă un singur cumpărător.

Articolul 250

Vânzarea bunurilor sechestrate la licitație

(1) Pentru valorificarea bunurilor sechestrate prin vânzare la licitație organul de executare silită este obligat să efectueze publicitatea vânzării cu cel puțin 10 zile înainte de data fixată pentru desfășurarea licitației.

(2) Publicitatea vânzării se realizează prin afișarea anunțului privind vânzarea la sediul organului de executare silită, al primăriei în a cărei rază teritorială se află bunurile sechestrate, la sediul și domiciliul debitorului, la locul vânzării, dacă acesta este altul decât cel unde se află bunurile sechestrate, pe imobilul scos la vânzare, în cazul vânzării bunurilor imobile, și prin anunțuri într-un cotidian național de largă circulație, într-un cotidian local, în pagina de internet sau, după caz, în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, precum și prin alte modalități prevăzute de lege.

(3) Despre data, ora și locul licitației trebuie înștiințați și debitorul, custodele, administratorul-sechestrului, precum și titularii drepturilor reale și ai sarcinilor care grevează bunul urmărit.

(4) Anunțul privind vânzarea cuprinde următoarele elemente:

a) denumirea organului fiscal emitent;

b) data la care a fost emis;

c) numele și semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, și ștampila organului fiscal emitent;

d) numărul dosarului de executare silită;

e) bunurile care se oferă spre vânzare și descrierea lor sumară;

f) prețul de evaluare ori prețul de pornire a licitației, în cazul vânzării la licitație, pentru fiecare bun oferit spre vânzare;

g) indicarea, dacă este cazul, a drepturilor reale și a privilegiilor care grevează bunurile;

h) data, ora și locul vânzării;

i) invitația, pentru toți cei care pretind vreun drept asupra bunurilor, să înștiințeze despre aceasta organul de executare silită înainte de data stabilită pentru vânzare;

j) invitația către toți cei interesați în cumpărarea bunurilor să se prezinte la termenul de vânzare la locul fixat în acest scop și până la acel termen să prezinte oferte de cumpărare;

- k)** mențiunea că ofertanții sunt obligați să depună în cazul vânzării la licitație, până la termenul prevăzut la alin. (7), o taxă de participare ori o scrisoare de garanție, reprezentând 10% din prețul de pornire a licitației;
- l)** mențiunea că toți cei interesați în cumpărarea bunurilor trebuie să prezinte dovada emisă de organele fiscale că nu au obligații fiscale restante;
- m)** data afișării publicației de vânzare;
- n)** obligații ce revin cumpărătorului potrivit prevederilor legale speciale, cum ar fi obligațiile de mediu, obligațiile de conservare a patrimoniului național sau altele asemenea;
- o)** alte informații de interes pentru cumpărător, dacă sunt cunoscute de organul fiscal.
- (5)** Licitatia se ține la locul unde se află bunurile sechestrate sau la locul stabilit de organul de executare silită, după caz.
- (6)** Debitorul este obligat să permită ținerea licitației în spațiile pe care le deține, dacă sunt adecvate acestui scop.
- (7)** Pentru participarea la licitație ofertanții depun, cu cel puțin o zi înainte de data licitației, următoarele documente:
- a)** oferta de cumpărare;
- b)** dovada plății taxei de participare sau a constituirii garanției sub forma scrisorii de garanție, potrivit alin. (15) ori (16);
- c)** împuternicirea persoanei care îl reprezintă pe ofertant;
- d)** pentru persoanele juridice române, copie de pe certificatul unic de înregistrare eliberat de oficiul registrului comerțului;
- e)** pentru persoanele juridice străine, actul de înmatriculare tradus în limba română;
- f)** pentru persoanele fizice române, copie de pe actul de identitate;
- g)** pentru persoanele fizice străine, copie de pe actul de identitate/pașaport.
- (8)** Ofertele de cumpărare pot fi depuse direct sau transmise prin poștă. Nu se admit oferte telefonice, telegrafice, transmise prin telex sau telefax.
- (9)** Persoanele înscrise la licitație se pot prezenta și prin mandatar care trebuie să își justifice calitatea prin procură specială autentică. Debitorul nu poate licita nici personal, nici prin persoană interpusă.
- (10)** În cazul plății taxei de participare la licitație prin decontare bancară sau prin mandat poștal, executorul fiscal verifică, la data ținerii licitației, creditarea contului curent general al Trezoreriei Statului indicat de organul de executare silită pentru virarea acesteia.
- (11)** Prețul de pornire a licitației este prețul de evaluare pentru prima licitație, diminuat cu 25% pentru a doua licitație și cu 50% pentru următoarele licitații.
- (12)** Licitatia începe de la cel mai mare preț din ofertele de cumpărare scrise, dacă acesta este superior celui prevăzut la alin. (11), iar în caz contrar începe de la acest din urmă preț.
- (13)** Adjudecarea se face în favoarea participantului care a oferit cel mai mare preț, dar nu mai puțin decât prețul de pornire. În cazul prezentării unui singur ofertant la licitație, comisia poate să îl declare adjudecatar dacă acesta oferă cel puțin prețul de pornire a licitației.
- (14)** În situația în care nici la a treia licitație nu se vinde bunul se organizează o nouă licitație. În acest caz bunul poate fi vândut la cel mai mare preț oferit, chiar dacă acesta este inferior prețului de pornire a licitației.
- (15)** Taxa de participare reprezintă 10% din prețul de pornire a licitației și se plătește în lei la unitatea teritorială a Trezoreriei Statului. În termen de 5 zile de la data întocmirii procesului-verbal de licitație, organul fiscal restituie taxa de participare participanților care au depus oferte de cumpărare și care nu au fost declarați adjudecatari, iar în cazul adjudecării, taxa se reține în contul prețului. Taxa de participare nu se restituie ofertanților care nu s-au prezentat la licitație, celui care a refuzat încheierea procesului-verbal de adjudecare, precum și adjudecatarului care nu a plătit prețul. Taxa de participare care nu se restituie se face venit la bugetul de stat, cu excepția cazului în care executarea silită este organizată de organul fiscal local, caz în care taxa de participare se face venit la bugetul local.
- (16)** Pentru participarea la licitație, ofertanții pot constitui și garanții, în condițiile legii, sub forma scrisorii de garanție.
- (17)** Scrisoarea de garanție, constituită în condițiile alin. (16), se valorifică de organul de executare silită în cazul în care ofertantul este declarat adjudecatar și/sau în situațiile prevăzute la alin. (15) teza a treia.

Articolul 251

Comisia de licitație

- (1)** Vânzarea la licitație a bunurilor sechestrate este organizată de o comisie condusă de un președinte.
- (2)** Comisia de licitație este constituită din 3 persoane desemnate de conducătorul organului fiscal.

(3) Comisia de licitație verifică și analizează documentele de participare și afișează la locul licitației, cu cel puțin o oră înaintea începerii acestora, lista cuprinzând ofertanții care au depus documentația completă de participare.

(4) Ofertanții se identifică după numărul de ordine de pe lista de participare, după care președintele comisiei anunță obiectul licitației, precum și modul de desfășurare a acesteia.

(5) La termenele fixate pentru ținerea licitației executorul fiscal dă citire mai întâi anunțului de vânzare și apoi ofertelor scrise primite până la data prevăzută la art. 250 alin. (7).

(6) Dacă la prima licitație nu s-au prezentat ofertanți sau nu s-a obținut cel puțin prețul de pornire a licitației conform art. 250 alin. (11), organul de executare silită fixează un termen în cel mult 30 de zile, în vederea Ținerii celei de-a doua licitații.

(7) În cazul în care nu s-a obținut prețul de pornire nici la a doua licitație ori nu s-au prezentat ofertanți, organul de executare silită fixează un termen în cel mult 30 de zile, în vederea Ținerii celei de-a treia licitații.

(8) La a treia licitație creditorii urmăritori sau intervenienți nu pot să adjucece bunurile oferite spre vânzare la un preț mai mic de 50% din prețul de evaluare.

(9) Pentru fiecare termen de licitație se efectuează o nouă publicitate a vânzării, conform prevederilor art. 250.

(10) După licitarea fiecărui bun se întocmește un proces-verbal privind desfășurarea și rezultatul licitației.

(11) În procesul-verbal prevăzut la alin. (10) se menționează, pe lângă elementele prevăzute la art. 46, și următoarele: datele de identificare ale cumpărătorului; numărul dosarului de executare silită; indicarea bunurilor adjudecate, a prețului la care bunul a fost adjudecat și a taxei pe valoarea adăugată, dacă este cazul; toți cei care au participat la licitație și sumele oferite de fiecare participant, precum și, dacă este cazul, menționarea situațiilor în care vânzarea nu s-a realizat.

Articolul 252

Adjudecarea

(1) După adjudecarea bunului adjudecatarul este obligat să plătească prețul, diminuat cu contravaloarea taxei de participare, în lei, în numerar la o unitate a Trezoreriei Statului sau prin decontare bancară, în cel mult 5 zile de la data adjudecării.

(2) Dacă adjudecatarul nu plătește prețul, licitația se reia în termen de 10 zile de la data adjudecării. În acest caz, adjudecatarul este obligat să plătească cheltuielile prilejuite de noua licitație și, în cazul în care prețul obținut la noua licitație este mai mic, diferența de preț. Adjudecatarul poate să achite prețul oferit inițial și să facă dovada achitării acestuia până la termenul prevăzut la art. 250 alin. (7), caz în care este obligat numai la plata cheltuielilor cauzate de noua licitație.

(3) Cu sumele încasate din eventuala diferență de preț, percepute în temeiul alin. (2), se sting creanțele fiscale înscrise în titlul executoriu în baza căruia s-a început executarea silită.

(4) Dacă la următoarea licitație bunul nu a fost vândut, fostul adjudecatar este obligat să plătească toate cheltuielile prilejuite de urmărirea acestuia.

(5) Suma reprezentând diferența de preț și/sau cheltuielile prevăzute la alin. (1) și (4) se stabilesc de organul de executare silită, prin proces-verbal, care constituie titlu executoriu potrivit prezentului cod. Contestarea procesului-verbal se face potrivit procedurii prevăzute la titlul VIII.

(6) Termenul prevăzut la alin. (1) se aplică și în cazul valorificării conform Țnțelegerii părților sau prin vânzare directă.

Articolul 253

Plata în rate

(1) În cazul vânzării la licitație a bunurilor imobile, cumpărătorii pot solicita plata prețului în rate, în cel mult 12 rate lunare, cu un avans de minimum 50% din prețul de adjudecare a bunului imobil și cu plata unei dobânzi sau majorări de Țntârziere, după caz, stabilite conform prezentului cod. Organul de executare silită stabilește condițiile și termenele de plată a prețului în rate.

(2) Cumpărătorul nu poate Țnstrăina bunul imobil decât după plata prețului în Țntregime și a dobânzii sau majorării de Țntârziere stabilite.

(3) În cazul neplății avansului prevăzut la alin. (1), dispozițiile art. 252 se aplică în mod corespunzător.

(4) Suma reprezentând dobânda sau majorarea de Țntârziere, după caz, nu stinge creanțele fiscale pentru care s-a început executarea silită și constituie venit al bugetului de stat ori local, după caz.

(5) În cazul plății în rate potrivit prezentului articol, adjudecatarul este debitor pentru diferența de preț.

(6) Procedura de valorificare a bunurilor cu plata în rate se aprobă astfel:

a) prin ordin al președintelui A.N.A.F., în cazul creanțelor administrate de organul fiscal central;

b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice, în cazul creanțelor fiscale administrate de organele fiscale locale.

Articolul 254

Procesul-verbal de adjudecare

(1) În cazul vânzării bunurilor imobile, organul de executare silită încheie procesul-verbal de adjudecare, în termen de cel mult 5 zile de la plata în întregime a prețului sau a avansului prevăzut la art. 253 alin. (1), dacă bunul a fost vândut cu plata în rate. Procesul-verbal de adjudecare constituie titlu de proprietate, transferul dreptului de proprietate operând la data încheierii acestuia. Un exemplar al procesului-verbal de adjudecare a bunului imobil se transmite, în cazul vânzării cu plata în rate, biroului de carte funciară pentru a înscrie interdicția de înstrăinare și grevare a bunului până la plata integrală a prețului și a dobânzii sau majorării de întârziere, după caz, stabilite pentru imobilul transmis, pe baza căruia se face înscrierea în cartea funciară.

(2) Procesul-verbal de adjudecare întocmit în condițiile alin. (1) cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 46, și următoarele mențiuni:

- a)** numărul dosarului de executare silită;
- b)** numărul și data procesului-verbal de desfășurare a licitației;
- c)** datele de identificare ale cumpărătorului;
- d)** datele de identificare ale debitorului;
- e)** prețul la care s-a adjudecat bunul și taxa pe valoarea adăugată, dacă este cazul;
- f)** modalitatea de plată a diferenței de preț în cazul în care vânzarea s-a făcut cu plata în rate;
- g)** datele de identificare a bunului;
- h)** mențiunea că acest document constituie titlu de proprietate și că poate fi înscris în cartea funciară;
- i)** mențiunea că pentru creditor procesul-verbal de adjudecare constituie documentul pe baza căruia se emite titlu executoriu împotriva cumpărătorului care nu plătește diferența de preț, în cazul în care vânzarea s-a făcut cu plata prețului în rate;
- j)** semnătura cumpărătorului sau a reprezentantului său legal, după caz.

(3) În cazul în care cumpărătorul căruia i s-a încuviințat plata prețului în rate nu plătește restul de preț în condițiile și la termenele stabilite, el poate fi executat silit pentru plata sumei datorate în temeiul titlului executoriu emis de organul de executare silită competent pe baza procesului-verbal de adjudecare.

(4) În cazul vânzării bunurilor mobile, după plata prețului, executorul fiscal întocmește în termen de 5 zile un proces-verbal de adjudecare care constituie titlu de proprietate.

(5) Procesul-verbal de adjudecare întocmit în condițiile alin. (4) cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 46, și elementele prevăzute la alin. (2) din prezentul articol, cu excepția lit. f), h) și i), precum și mențiunea că acest document constituie titlu de proprietate. Câte un exemplar al procesului-verbal de adjudecare se transmite organului de executare silită coordonator și cumpărătorului.

(6) În cazul valorificării bunurilor prin vânzare directă sau licitație, predarea bunului către cumpărător se face de către organul de executare silită pe bază de proces-verbal de predare-primire.

Articolul 255

Reluarea procedurii de valorificare a bunurilor sechestrate

(1) Dacă bunurile supuse executării silite nu au putut fi valorificate prin modalitățile prevăzute la art. 247, se procedează astfel:

- a)** în cazul bunurilor imobile organul de executare silită menține măsura de indisponibilizare, până la împlinirea termenului de prescripție; în cadrul acestui termen organul de executare silită poate relua oricând procedura de valorificare și poate, după caz, să ia măsura numirii, menținerii ori schimbării administratorului sechestrului;
- b)** în cazul bunurilor mobile, se consideră că acestea nu au valoare de piață și se restituie debitorului; odată cu restituirea bunului mobil organul fiscal ridică și sechestrul; dispozițiile art. 234 alin. (2) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) În cazul bunurilor prevăzute la alin. (1) lit. a), cu ocazia reluării procedurii în cadrul termenului de prescripție, dacă organul de executare silită consideră că nu se impune o nouă evaluare, prețul de pornire a licitației nu poate fi mai mic decât 50% din prețul de evaluare a bunurilor.

(3) În cazul în care debitorii căroră urmează să li se restituie bunurile nu se mai află la domiciliul fiscal declarat și, în urma demersurilor întreprinse, nu au putut fi identificați, organul fiscal procedează la înștiințarea acestora, cu procedura prevăzută pentru comunicarea prin publicitate potrivit art. 47, că bunul în cauză este păstrat la dispoziția proprietarului până la împlinirea termenului de prescripție, după care urmează a fi valorificat potrivit dispozițiilor legale privind valorificarea bunurilor intrate în proprietatea privată a statului, dacă legea nu prevede altfel.

(4) Cele arătate la alin. (3) se consemnează într-un proces-verbal întocmit de organul fiscal.

(5) În cazul bunurilor imobile, în baza procesului-verbal prevăzut la alin. (4) în condițiile legii urmează a fi sesizată instanța judecătorească competentă cu acțiune în constatarea dreptului de proprietate privată a statului asupra bunului respectiv.

Capitolul IX

Cheltuieli

Articolul 256

Cheltuieli de executare silită

- (1) Cheltuielile ocazionate cu efectuarea procedurii de executare silită sunt în sarcina debitorului.
- (2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central, cheltuielile generate de comunicarea somației și a adresei de înființare a popririi sunt suportate de organul fiscal central.
- (3) Suma cheltuielilor cu executarea silită se stabilește de organul de executare, prin proces-verbal, care constituie titlu executoriu potrivit prezentului cod și are la bază documente privind cheltuielile efectuate.
- (4) Cheltuielile de executare silită a creanțelor fiscale se avansează de organul de executare silită, din bugetul acestuia.
- (5) Cheltuielile de executare silită care nu au la bază documente care să ateste că au fost efectuate în scopul executării silită nu sunt în sarcina debitorului urmărit.
- (6) Sumele recuperate în contul cheltuielilor de executare silită se fac venit la bugetul din care au fost avansate, cu excepția sumelor reprezentând cheltuieli de executare silită a creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central, care se fac venit la bugetul de stat, dacă legea nu prevede altfel.

Capitolul X

Eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin executare silită

Articolul 257

Sumele realizate din executare silită

- (1) Suma realizată în cursul procedurii de executare silită reprezintă totalitatea sumelor încasate după comunicarea somației prin orice modalitate prevăzută de prezentul cod.
- (2) Sumele realizate din executare silită potrivit alin. (1) sting creanțele fiscale în ordinea vechimii titlurilor executorii, cu excepția situației prevăzute la art. 230 alin. (3)-(6). În cadrul titlului executoriu se sting mai întâi creanțele fiscale principale, în ordinea vechimii, și apoi creanțele fiscale accesorii, în ordinea vechimii. Prevederile art. 165 alin. (3) referitoare la ordinea vechimii sunt aplicabile în mod corespunzător. Sumele realizate ca urmare a popririi prevăzute la art. 230 alin. (3)-(6) sting creanțele fiscale incluse în titlurile executorii pentru care s-a aplicat această măsură.
- (3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în cazul sumelor realizate prin plată sau compensare, stingerea se face potrivit prevederilor art. 163 și 165.
- (4) Dacă suma ce reprezintă atât creanța fiscală, cât și cheltuielile de executare este mai mică decât suma realizată prin executare silită, cu diferența se procedează la compensare, potrivit art. 167, sau se restituie, la cerere, debitorului, după caz.
- (5) Despre sumele de restituit debitorul trebuie înștiințat de îndată.

Articolul 258

Ordinea de distribuire

- (1) În cazul în care executarea silită a fost pornită de mai mulți creditori sau când până la eliberarea ori distribuirea sumei rezultate din executare au depus și alți creditori titlurile lor, organele prevăzute la art. 220 procedează la distribuirea sumei potrivit următoarei ordini de preferință, dacă legea nu prevede altfel:
 - a) creanțele reprezentând cheltuielile de orice fel, făcute cu urmărirea și conservarea bunurilor al căror preț se distribuie, inclusiv cheltuielile făcute în interesul comun al creditorilor;
 - b) cheltuielile de înmormântare a debitorului, în raport cu condiția și starea acestuia;
 - c) creanțele reprezentând salarii și alte datorii asimilate acestora, pensiile, sumele cuvenite șomerilor, potrivit legii, ajutoarele pentru întreținerea și îngrijirea copiilor, pentru maternitate, pentru incapacitate temporară de muncă, pentru prevenirea îmbolnăvirilor, refacerea sau întărirea sănătății, ajutoarele de deces, acordate în cadrul asigurărilor sociale de stat, precum și creanțele reprezentând obligația de reparare a pagubelor cauzate prin moarte, vătămarea integrității corporale ori a sănătății;
 - d) creanțele rezultând din obligații de întreținere, alocații pentru copii sau de plată a altor sume periodice destinate asigurării mijloacelor de existență;
 - e) creanțele fiscale provenite din impozite, taxe, contribuții sociale și din alte sume stabilite potrivit legii, datorate bugetului de stat, bugetului Trezoreriei Statului, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor locale și bugetelor fondurilor speciale, inclusiv amenzile cuvenite bugetului de stat sau bugetelor locale;
 - f) creanțele rezultând din împrumuturi acordate de stat;
 - g) creanțele reprezentând despăgubiri pentru repararea pagubelor pricinuite proprietății publice prin fapte ilicite;

h) creanțele rezultând din împrumuturi bancare, din livrări de produse, prestări de servicii sau executări de lucrări, precum și din chirii, redevențe ori arenzi;

i) alte creanțe.

(2) Pentru plata creanțelor care au aceeași ordine de preferință, dacă legea nu prevede altfel, suma realizată din executare se repartizează între creditori proporțional cu creanța fiecăruia.

Articolul 259

Reguli privind eliberarea și distribuirea

(1) Creditorii fiscali care au un privilegiu prin efectul legii și care îndeplinesc condiția de publicitate sau posesie a bunului mobil au prioritate, în condițiile prevăzute la art. 227 alin. (9), la distribuirea sumei rezultate din vânzare față de alți creditori care au garanții reale asupra bunului respectiv.

(2) Accesoriiile creanței principale prevăzute în titlul executoriu urmează ordinea de preferință a creanței principale.

(3) Dacă există creditori care, asupra bunului vândut, au drepturi de gaj, ipotecă sau alte drepturi reale, despre care organul de executare silită a luat cunoștință în condițiile art. 239 alin. (6) și ale art. 242 alin. (9), la distribuirea sumei rezultate din vânzarea bunului, creanțele lor sunt plătite înaintea creanțelor prevăzute la art. 258 alin. (1) lit. b). În acest caz, organul de executare silită este obligat să îi înștiințeze din oficiu pe creditorii în favoarea cărora au fost conservate aceste sarcini, pentru a participa la distribuirea prețului.

(4) Creditorii care nu au participat la executarea silită pot depune titlurile lor în vederea participării la distribuirea sumelor realizate prin executare silită, numai până la data întocmirii de către organele de executare silită a procesului-verbal privind eliberarea sau distribuirea acestor sume.

(5) Eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executarea silită se efectuează numai după trecerea unui termen de 15 zile de la data depunerii sumei, când organul de executare silită procedează, după caz, la eliberarea ori distribuirea sumei, cu înștiințarea părților și a creditorilor care și-au depus titlurile.

(6) Eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executarea silită se consemnează de executorul fiscal de îndată într-un proces-verbal, care se semnează de toți cei îndreptățiți.

(7) Cel nemulțumit de modul în care se face eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executarea silită poate cere executorului fiscal să consemneze în procesul-verbal obiecțiile sale.

(8) După întocmirea procesului-verbal prevăzut la alin. (6) niciun creditor nu mai este în drept să ceară să participe la distribuirea sumelor rezultate din executarea silită.

Capitolul XI

Contestația la executare silită

Articolul 260

Contestația la executare silită

(1) Persoanele interesate pot face contestație împotriva oricărui act de executare efectuat cu încălcarea prevederilor prezentului cod de către organele de executare silită, precum și în cazul în care aceste organe refuză să îndeplinească un act de executare în condițiile legii.

(2) Dispozițiile privind suspendarea provizorie a executării silite prevăzute de Codul de procedură civilă, republicat, nu sunt aplicabile.

(3) Contestația poate fi făcută și împotriva titlului executoriu în temeiul căruia a fost pornită executarea, în cazul în care acest titlu nu este o hotărâre dată de o instanță judecătorească sau de alt organ jurisdicțional și dacă pentru contestarea lui nu există o altă procedură prevăzută de lege.

(4) Contestația se introduce la instanța judecătorească competentă și se judecă în procedură de urgență.

Articolul 261

Termen de contestare

(1) Contestația se poate face în termen de 15 zile, sub sancțiunea decăderii, de la data când:

a) contestatorul a luat cunoștință de executarea ori de actul de executare pe care le contestă, din comunicarea somației sau din altă înștiințare primită ori, în lipsa acestora, cu ocazia efectuării executării silite sau în alt mod;

b) contestatorul a luat cunoștință, potrivit lit. a), de refuzul organului de executare silită de a îndeplini un act de executare;

c) cel interesat a luat cunoștință, potrivit lit. a), de eliberarea sau distribuirea sumelor pe care le contestă.

(2) Contestația prin care o terță persoană pretinde că are un drept de proprietate sau un alt drept real asupra bunului urmărit poate fi introdusă cel mai târziu în termen de 15 zile după efectuarea executării.

(3) Neintroducerea contestației în termenul prevăzut la alin. (2) nu îl împiedică pe cel deal treilea să își realizeze dreptul pe calea unei cereri separate, potrivit dreptului comun.

Articolul 262

Judecarea contestației

- (1) La judecarea contestației instanța citează și organul de executare silită în a cărui rază teritorială se găsesc bunurile urmărite ori, în cazul executării prin poprire, își are sediul sau domiciliul terțul poprit.
- (2) La cererea părții interesate instanța poate decide, în cadrul contestației la executare, asupra împărțirii bunurilor pe care debitorul le deține în proprietate comună cu alte persoane.
- (3) Dacă admite contestația la executare, instanța, după caz, poate dispune anularea actului de executare contestat sau îndreptarea acestuia, anularea ori încetarea executării înseși, anularea sau lămurirea titlului executoriu ori efectuarea actului de executare a cărui îndeplinire a fost refuzată.
- (4) În cazul anulării actului de executare contestat sau al încetării executării înseși și al anulării titlului executoriu, instanța poate dispune prin aceeași hotărâre să i se restituie celui îndreptățit suma ce i se cuvine din valorificarea bunurilor ori din reținerile prin poprire.
- (5) În cazul respingerii contestației contestatorul poate fi obligat, la cererea organului de executare silită, la despăgubiri pentru pagubele cauzate prin întârzierea executării, iar când contestația a fost exercitată cu rea-credință, el poate fi obligat și la plata unei amenzi potrivit art. 720 alin. (3) din Codul de procedură civilă, republicat.

Capitolul XII

Stingerea creanțelor fiscale prin alte modalități

Articolul 263

Darea în plată

- (1) Creanțele fiscale administrate de organul fiscal central, cu excepția celor cu reținere la sursă și a accesoriilor aferente acestora, a drepturilor vamale și a altor creanțe transmise spre colectare organului fiscal central, precum și creanțele fiscale administrate de organul fiscal local pot fi stinse, la cererea debitorului, oricând, cu acordul creditorului fiscal, prin trecerea în proprietatea publică a statului sau, după caz, a unității administrativ-teritoriale a bunurilor imobile reprezentând construcție și teren aferent, precum și terenuri fără construcții, după caz, chiar dacă acestea sunt supuse executării silite de către organul fiscal competent, potrivit prezentului cod.
- (2) În cazul creanțelor fiscale stinse prin dare în plată, data stingerii este data procesului-verbal de trecere în proprietatea publică a bunului imobil.
- (3) Dispozițiile alin. (1) sunt aplicabile și debitorilor prevăzuți la art. 24 alin. (1) lit. a). În acest caz, prin excepție de la prevederile alin. (1), bunurile imobile oferite în vederea stingerii prin dare în plată trebuie să nu fie supuse executării silite și să nu fie grevate de alte sarcini cu excepția ipotecii constituite în condițiile art. 24 alin. (1) lit. a).
- (4) În termen de 90 de zile de la data comunicării procesului-verbal de trecere în proprietatea publică a bunului imobil, instituția care a solicitat preluarea în administrare a bunului are obligația de a efectua demersurile pentru inițierea hotărârii de constituire a dreptului de administrare potrivit art. 867 din Codul civil.
- (5) În scopul prevăzut la alin. (1), organul fiscal transmite cererea, însoțită de propunerile sale, comisiei numite prin ordin al ministrului finanțelor publice sau, după caz, prin hotărâre a autorității deliberative. În aceleași condiții se stabilește și documentația care însoțește cererea.
- (6) Comisia prevăzută la alin. (5) analizează cererea numai în condițiile existenței unor solicitări de preluare în administrare, potrivit legii, a acestor bunuri din care să rezulte că bunurile respective urmează a fi destinate uzului și interesului public și numai dacă s-a efectuat inspecția fiscală la respectivul contribuabil. Comisia hotărăște, prin decizie, asupra modului de soluționare a cererii. În cazul admiterii cererii, comisia dispune organului fiscal competent încheierea procesului-verbal de trecere în proprietatea publică a bunului imobil și stingerea creanțelor fiscale. Comisia poate respinge cererea în situația în care bunurile imobile oferite nu sunt destinate uzului sau interesului public.
- (7) Procesul-verbal de trecere în proprietatea publică a bunului imobil constituie titlu de proprietate.
- (8) În cazul în care operațiunea de transfer al proprietății bunurilor imobile prin dare în plată este taxabilă, cu valoarea stabilită, potrivit legii, plus taxa pe valoarea adăugată, se stinge cu prioritate taxa pe valoarea adăugată aferentă operațiunii de dare în plată.
- (9) Bunurile imobile trecute în proprietatea publică conform alin. (1) sunt date în administrare în condițiile legii, cu condiția menținerii, pe o perioadă de 5 ani, a uzului și a interesului public. Până la intrarea în vigoare a actului prin care s-a dispus darea în administrare, imobilul se află în custodia instituției care a solicitat preluarea în administrare. Instituția care are bunul în custodie are obligația inventarierii acestuia, potrivit legii.
- (10) La data întocmirii procesului-verbal pentru trecerea în proprietatea publică a statului a bunului imobil încetează măsura de indisponibilizare a acestuia, precum și calitatea de administrator-sechestrar a persoanelor desemnate conform legii, dacă este cazul.
- (11) Eventualele cheltuieli de administrare efectuate în perioada cuprinsă între data încheierii procesului-verbal de trecere în proprietatea publică a statului a bunurilor imobile și preluarea în administrare prin hotărâre a Guvernului sunt suportate de instituția publică solicitantă. În cazul în care Guvernul hotărăște darea în

administrare către altă instituție publică decât cea solicitantă, cheltuielile de administrare se suportă de instituția publică căreia i-a fost atribuit bunul în administrare.

(12) În cazul în care bunurile imobile trecute în proprietatea publică conform prezentului cod au fost revendicate și restituite, potrivit legii, terțelor persoane, debitorul este obligat la plata sumelor stinse prin această modalitate. Creanțele fiscale renasc la data la care bunurile imobile au fost restituite terțului.

(13) În cazul în care, în interiorul termenului de prescripție a creanțelor fiscale, comisia prevăzută la alin. (6) ia cunoștință despre unele aspecte privind bunurile imobile, necunoscute la data aprobării cererii debitorului, aceasta poate decide, pe baza situației de fapt, revocarea, în tot sau în parte, a deciziei prin care s-a aprobat stingerea unor creanțe fiscale prin trecerea bunurilor imobile în proprietatea publică, dispozițiile alin. (12) aplicându-se în mod corespunzător.

(14) În situațiile prevăzute la alin. (12) și (13), pentru perioada cuprinsă între data trecerii în proprietatea publică și data la care au renăscut creanțele fiscale, respectiv data revocării deciziei prin care s-a aprobat darea în plată, nu se datorează dobânzi, penalități de întârziere sau majorări de întârziere, după caz.

Articolul 264

Conversia în acțiuni a obligațiilor fiscale

(1) La contribuabilii/plătitorii la care statul este acționar integral sau majoritar se poate aproba, în condițiile legii și cu respectarea procedurilor privind ajutorul de stat, conversia în acțiuni a obligațiilor fiscale principale administrate de organul fiscal central reprezentând impozite, taxe, contribuții sociale obligatorii și alte sume datorate bugetului general consolidat, inclusiv amenzile de orice fel care se fac venit la bugetul de stat, precum și obligațiile fiscale accesorii, datorate și neachitate, cu excepția obligațiilor fiscale principale cu reținere la sursă și a accesoriilor aferente acestora și obligațiile fiscale către fondul de risc ca urmare a împrumuturilor externe garantate de stat.

(2) În aplicarea alin. (1), prin hotărâre a Guvernului, se aprobă contribuabilii/plătitorii la care se realizează stingerea obligațiilor fiscale prin conversie în acțiuni.

(3) Conversia în acțiuni prevăzută la alin. (1) se realizează numai cu respectarea dreptului de preferință al acționarilor existenți, în condițiile legii și conform prevederilor actelor constitutive.

(4) Instituția publică ce exercită calitatea de acționar în numele statului la data efectuării conversiei exercită drepturile și obligațiile statului român în calitate de acționar pentru acțiunile emise în favoarea statului de operatorii economici prevăzuți la alin. (1) și înregistrează în evidențele contabile aceste acțiuni.

(5) La contribuabilii/plătitorii cu capital integral sau majoritar de stat la care s-a deschis procedura insolvenței, potrivit legii, conversia creanțelor bugetare în acțiuni poate fi prevăzută prin planul de reorganizare, în condițiile legii, cu acordul expres, în scris, al creditorului. Prevederile alin. (4) rămân aplicabile.

(6) În vederea stingerii prin conversie în acțiuni a obligațiilor prevăzute la alin. (1), organul fiscal competent emite, din oficiu, certificatul de atestare fiscală.

(7) Certificatul de atestare fiscală emis potrivit alin. (6) se comunică contribuabililor/plătitorilor prevăzuți la alin. (1).

(8) Conversia obligațiilor cuprinse în certificatul de atestare fiscală se face la valoarea nominală a acțiunilor.

(9) Data stingerii obligațiilor prevăzute la alin. (1) este data realizării conversiei.

(10) Operarea în evidențele contabile ale contribuabilului/plătitorului a conversiei în acțiuni a creanței prevăzute la alin. (1) se face în baza certificatului de atestare fiscală emis de organul fiscal competent potrivit alin. (6) și comunicat contribuabilului/plătitorului potrivit alin. (7).

(11) Începând cu data emiterii certificatului de atestare fiscală, pentru obligațiile principale datorate de contribuabil/plătitor care fac obiectul conversiei în acțiuni, nu se calculează și nu se datorează obligații accesorii.

(12) Pentru obligațiile care fac obiectul prezentului articol, executarea silită se suspendă la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului prevăzute la alin. (2) și încetează la data conversiei în acțiuni a creanțelor.

(13) Instituția publică sub autoritatea căreia funcționează contribuabilul/plătitorul exercită drepturile și obligațiile statului român, în calitate de acționar unic sau majoritar, după caz, și înregistrează acțiunile emise de contribuabil/plătitor în favoarea statului ca urmare a conversiei creanțelor prevăzute la alin. (1), ținându-se evidența acestora distinct potrivit reglementărilor privind contabilitatea instituțiilor publice în vigoare.

(14) La contribuabilii/plătitorii la care o unitate administrativ-teritorială/subdiviziune administrativ-teritorială este acționar integral sau majoritar, se poate aproba, în condițiile legii și cu respectarea procedurilor privind ajutorul de stat, conversia în acțiuni a obligațiilor fiscale principale administrate de organul fiscal local reprezentând impozite, taxe locale și alte sume datorate bugetului local, inclusiv amenzile de orice fel care se fac venit la bugetul local, precum și obligațiile fiscale accesorii, datorate și neachitate.

(15) În aplicarea alin. (14), prin hotărâre a autorității deliberative, se aprobă contribuabilii/plătitorii la care se realizează stingerea obligațiilor fiscale prin conversie în acțiuni.

(16) Prevederile alin. (3)-(13) sunt aplicabile în mod corespunzător și pentru conversia prevăzută la alin. (14).

Articolul 265

Conduita organului fiscal în cazul insolvabilității și al deschiderii procedurii insolvenței potrivit [Legii nr. 85/2014](#)

(1) În sensul prezentului cod este insolvabil debitorul ale cărui venituri ori bunuri urmăribile au o valoare mai mică decât obligațiile fiscale de plată sau care nu are venituri ori bunuri urmăribile.

(2) Pentru obligațiile fiscale ale debitorilor declarați în stare de insolvență care nu au venituri sau bunuri urmăribile, conducătorul organului de executare silită dispune scoaterea creanței din evidența curentă și trecerea ei într-o evidență separată pe baza procesului-verbal de insolvență.

(3) În cazul debitorilor prevăzuți la alin. (2) executarea silită se întrerupe. Organul fiscal are obligația ca cel puțin o dată pe an să efectueze o investigație asupra stării acestor contribuabili, care nu constituie acte de executare silită.

(4) În cazurile în care se constată că debitorii au dobândit venituri sau bunuri urmăribile, organele de executare silită iau măsurile necesare de trecere din evidența separată în evidența curentă și de executare silită.

(5) În vederea recuperării creanțelor fiscale de la debitorii care se află în stare de insolvență potrivit [Legii nr. 85/2014](#), organul fiscal solicită înscrierea la masa credală a impozitelor, taxelor, contribuțiilor sociale existente în evidența creanțelor fiscale la data declarării insolvenței.

(6) Dispozițiile alin. (5) se aplică și în vederea recuperării creanțelor fiscale de la debitorii aflați în lichidare în condițiile legii.

(7) Cererile organelor fiscale privind începerea procedurii insolvenței sunt scutite de consemnarea vreunei cauțiuni.

(8) În situația în care organul fiscal central deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor, A.N.A.F. poate decide desemnarea unui administrator judiciar/lichidator, stabilindu-i și remunerația. Confirmarea administratorului judiciar/lichidatorului desemnat de A.N.A.F. de către judecătorul-sindic se efectuează, conform [art. 45 alin. \(1\) lit. e\) din Legea nr. 85/2014](#).

(9) În dosarele în care organul fiscal deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor, acesta are dreptul să verifice activitatea administratorului judiciar/lichidatorului și să îi solicite prezentarea documentelor referitoare la activitatea desfășurată și onorariile încasate.

Articolul 266

Anularea creanțelor fiscale

(1) În situațiile în care cheltuielile de executare, exclusiv cele privind comunicarea prin poștă, sunt mai mari decât creanțele fiscale supuse executării silită, conducătorul organului de executare silită poate aproba anularea debitelor respective.

(2) În cazul prevăzut la art. 265 alin. (2), dacă la sfârșitul perioadei de prescripție se constată că debitorul nu a dobândit bunuri sau venituri urmăribile, organele de executare silită procedează la anularea obligațiilor fiscale.

(3) Anularea se face și atunci când organul fiscal constată că debitorul persoană fizică este dispărut sau decedat fără să fi lăsat venituri ori bunuri urmăribile.

(4) Obligațiile fiscale datorate de debitori, persoane juridice, radiați din registrele în care au fost înregistrați potrivit legii se anulează după radieră dacă pentru plata acestora nu s-a atras răspunderea altor persoane, potrivit legii.

(5) Creanțele fiscale restante administrate de organul fiscal central, aflate în sold la data de 31 decembrie a anului, mai mici de 40 lei, se anulează. Plafonul se aplică totalului creanțelor fiscale datorate și neachitate de debitori.

(6) În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal local, prin hotărâre, autoritățile deliberative pot stabili plafonul creanțelor fiscale care pot fi anulate, care nu poate depăși limita maximă prevăzută la alin. (5).

(7) Prevederile alin. (6) se aplică totalului creanțelor fiscale datorate și neachitate de debitori aflate în sold la data de 31 decembrie a anului.

Capitolul XIII

Dispoziții speciale privind colectarea

Articolul 267

Dispoziții speciale privind colectarea

Prevederile prezentului titlu se aplică și pentru colectarea amenzilor de orice fel și altor creanțe bugetare, pe baza unor titluri executorii de creanță bugetară, transmise spre recuperare organului fiscal.

Titlul VIII

Soluționarea contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale

Capitolul I

Dreptul la contestație

Articolul 268

Posibilitatea de contestare

- (1) Împotriva titlului de creanță, precum și împotriva altor acte administrative fiscale se poate formula contestație potrivit prezentului titlu. Contestația este o cale administrativă de atac și nu înlătură dreptul la acțiune al celui care se consideră lezat în drepturile sale printr-un act administrativ fiscal.
- (2) Este îndreptățit la contestație numai cel care consideră că a fost lezat în drepturile sale printr-un act administrativ fiscal.
- (3) Baza de impozitare și creanța fiscală stabilite prin decizie de impunere se contestă numai împreună.
- (4) Pot fi contestate în condițiile alin. (3) și deciziile de nemodificare a bazei de impozitare prin care nu sunt stabilite creanțe fiscale.
- (5) În cazul deciziilor referitoare la baza de impozitare, reglementate potrivit art. 99 alin. (1), contestația se poate depune de orice persoană care participă la realizarea venitului.
- (6) Bazele de impozitare constatate separat într-o decizie referitoare la baza de impozitare pot fi atacate numai prin contestarea acestei decizii.

Articolul 269

Forma și conținutul contestației

- (1) Contestația se formulează în scris și va cuprinde:
 - a) datele de identificare a contestatorului;
 - b) obiectul contestației;
 - c) motivele de fapt și de drept;
 - d) dovezile pe care se întemeiază;
 - e) semnătura contestatorului sau a împuternicitului acestuia. Dovada calității de împuternicit al contestatorului, persoană fizică sau juridică, se face potrivit legii.
- (2) Obiectul contestației îl constituie numai sumele și măsurile stabilite și înscrise de organul fiscal în titlul de creanță sau în actul administrativ fiscal atacat.
- (3) În contestațiile care au ca obiect sume se specifică cuantumul sumei totale contestate, individualizată pe categorii de creanțe fiscale, precum și accesorii ale acestora. În situația în care se constată nerespectarea acestei obligații, organul fiscal de soluționare competent solicită contestatorului, în scris, ca acesta să precizeze, în termen de 5 zile de la comunicarea solicitării, cuantumul sumei contestate, individualizată. În cazul în care contestatorul nu comunică suma, se consideră contestat întregul act administrativ fiscal atacat.
- (4) Contestația se depune la organul fiscal emitent al actului administrativ atacat și nu este supusă taxelor extrajudiciare de timbru.

Articolul 270

Termenul de depunere a contestației

- (1) Contestația se depune în termen de 45 de zile de la data comunicării actului administrativ fiscal, sub sancțiunea decăderii.
- (2) În cazul în care contestația nu este depusă la organul fiscal emitent, aceasta se înaintează, în termen de cel mult 5 zile de la data primirii, organului fiscal emitent al actului administrativ atacat.
- (3) În cazul în care competența de soluționare nu aparține organului emitent al actului administrativ fiscal atacat, contestația se înaintează de către acesta, în termen de 5 zile de la înregistrare, organului de soluționare competent.
- (4) Dacă actul administrativ fiscal nu conține elementele prevăzute la art. 46 alin. (2) lit. i), contestația poate fi depusă, în termen de 3 luni de la data comunicării actului administrativ fiscal, la organul fiscal emitent al actului administrativ atacat.

Articolul 271

Retragerea contestației

- (1) Contestația poate fi retrasă de către contestator până la soluționarea acesteia. În acest caz, organul de soluționare competent comunică contestatorului decizia prin care se ia act de renunțarea la contestație.
- (2) Prin retragerea contestației nu se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului prevăzut la art. 270.

Capitolul II

Competența de soluționare a contestațiilor. Decizia de soluționare

Articolul 272

Organul competent

(1) Contestațiile formulate împotriva deciziilor de impunere, a actelor administrative fiscale asimilate deciziilor de impunere, deciziilor pentru regularizarea situației emise în conformitate cu legislația în materie vamală, a măsurii de diminuare a pierderii fiscale stabilite prin dispoziție de măsuri, precum și împotriva deciziei de reverificare, emise de organul fiscal central, se soluționează de către structurile specializate de soluționare a contestațiilor.

(2) Structura specializată de soluționare a contestațiilor din cadrul direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice în a căror rază teritorială își au domiciliul fiscal contestatarul este competentă pentru soluționarea contestațiilor ce au ca obiect:

a) creanțe fiscale în cuantum de până la 5 milioane lei;

b) măsura de diminuare a pierderii fiscale și deciziile de reverificare, cu excepția celor pentru care competența de soluționare aparține structurii prevăzute la alin. (4).

(3) Contestațiile formulate de contribuabilii nerezidenți care nu au pe teritoriul României un sediu permanent ce au ca obiect creanțe fiscale în cuantum de până la 5 milioane lei se soluționează de structura specializată de soluționare a contestațiilor din cadrul direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice competentă pentru administrarea creanțelor respectivului contribuabil nerezident. În cazul în care competența de administrare a creanțelor datorate de contribuabilul nerezident revine Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, competența de soluționare a contestațiilor revine direcției generale prevăzute la alin. (4).

(4) Direcția generală de soluționare a contestațiilor din cadrul A.N.A.F. este competentă pentru soluționarea contestațiilor care au ca obiect:

a) creanțe fiscale în cuantum de 5 milioane lei sau mai mare;

b) măsura de diminuare a pierderii fiscale în cuantum de 5 milioane lei sau mai mare;

c) creanțe fiscale și măsura de diminuare a pierderii fiscale indiferent de cuantum, precum și decizia de reverificare, în cazul contestațiilor formulate de marii contribuabili;

d) creanțe fiscale și măsura de diminuare a pierderii fiscale indiferent de cuantum, precum și decizia de reverificare, în cazul contestațiilor formulate de contribuabili împotriva actelor emise de organele fiscale din aparatul central al A.N.A.F.

(5) Contestațiile formulate împotriva altor acte administrative fiscale decât cele prevăzute la alin. (1) se soluționează de către organele fiscale emitente.

(6) Competența de soluționare a contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale emise de organul fiscal central prevăzută la alin. (2)-(4) se poate delega altui organ de soluționare, în condițiile stabilite prin ordinul președintelui A.N.A.F. Contestatorul și persoanele introduse în procedura de soluționare a contestației sunt informați cu privire la schimbarea competenței de soluționare a contestației.

(7) Contestațiile formulate împotriva actelor administrative fiscale emise de organele fiscale locale se soluționează de către aceste organe fiscale.

(8) Contestațiile formulate împotriva actelor administrative fiscale emise de alte autorități publice care, potrivit legii, administrează creanțe fiscale se soluționează de către aceste autorități.

Articolul 273

Decizia de soluționare

(1) În soluționarea contestației, organul de soluționare competent se pronunță prin decizie.

(2) Decizia emisă în soluționarea contestației este definitivă în sistemul căilor administrative de atac și este obligatorie pentru organul fiscal emitent al actelor administrative fiscale contestate.

Articolul 274

Forma și conținutul deciziei de soluționare a contestației

(1) Decizia de soluționare a contestației se emite în formă scrisă și cuprinde: preambulul, considerentele și dispozitivul.

(2) Preambulul cuprinde: denumirea organului învestit cu soluționarea, datele de identificare ale contestatorului, numărul de înregistrare a contestației la organul de soluționare competent, obiectul cauzei, precum și sinteza susținerilor părților atunci când organul competent de soluționare a contestației nu este organul emitent al actului atacat.

(3) Considerentele cuprind motivele de fapt și de drept care au format convingerea organului de soluționare competent în emiterea deciziei.

(4) Dispozitivul cuprinde soluția pronunțată, calea de atac, termenul în care aceasta poate fi exercitată și instanța competentă.

(5) Decizia se semnează de către conducătorul structurii de soluționare a contestației ori conducătorul organului fiscal emitent al actului administrativ atacat sau de înlocuitorii acestora, după caz.

Capitolul III

Dispoziții procedurale

Articolul 275

Introducerea altor persoane în procedura de soluționare

- (1) Organul de soluționare competent poate introduce, din oficiu sau la cerere, în soluționarea contestației, după caz, alte persoane ale căror interese juridice de natură fiscală sunt afectate în urma emiterii deciziei de soluționare a contestației. Înainte de introducerea altor persoane, contestatorul va fi ascultat conform art. 9.
- (2) Persoanele care participă la realizarea venitului în sensul art. 268 alin. (5) și nu au înaintat contestație vor fi introduse din oficiu.
- (3) Persoanei introduse în procedura de contestație i se vor comunica toate cererile și declarațiile celorlalte părți. Această persoană are drepturile și obligațiile părților rezultate din raportul juridic fiscal ce formează obiectul contestației și are dreptul să înainteze propriile sale cereri.
- (4) Dispozițiile Codului de procedură civilă, republicat, referitoare la intervenția forțată și voluntară sunt aplicabile.

Articolul 276

Soluționarea contestației

- (1) În soluționarea contestației organul competent verifică motivele de fapt și de drept care au stat la baza emiterii actului administrativ fiscal. Analiza contestației se face în raport cu susținerile părților, cu dispozițiile legale invocate de acestea și cu documentele existente la dosarul cauzei. Soluționarea contestației se face în limitele sesizării.
- (2) Organul de soluționare competent, pentru lămurirea cauzei, poate solicita:
 - a) punctul de vedere al direcțiilor de specialitate din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, A.N.A.F. sau al altor instituții și autorități competente să se pronunțe în cauzele respective;
 - b) efectuarea, de către organele competente, a unei constatări la fața locului în condițiile art. 65.
- (3) Prin soluționarea contestației nu se poate crea o situație mai grea contestatorului în propria cale de atac.
- (4) Contestatorul, intervenienții sau împuterniciții acestora poate/pot să depună probe noi în susținerea cauzei. În această situație, organului fiscal emitent al actului administrativ fiscal atacat sau organului care a efectuat activitatea de control, după caz, i se oferă posibilitatea să se pronunțe asupra acestora.
- (5) Contestatorul poate solicita organului de soluționare competent susținerea orală a contestației. În acest caz, organul de soluționare fixează un termen pentru care convoacă, la sediul său, contestatorul și reprezentantul organului fiscal emitent al actului administrativ fiscal contestat. Această solicitare poate fi adresată organului de soluționare competent în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării contestației sub sancțiunea decăderii.
- (6) Organul de soluționare competent se pronunță mai întâi asupra excepțiilor de procedură și asupra celor de fond, iar, când se constată că acestea sunt întemeiate, nu se mai procedează la analiza pe fond a cauzei.
- (7) Contestațiile formulate potrivit prezentului titlu se soluționează în termenul prevăzut la art. 77.

Articolul 277

Suspendarea procedurii de soluționare a contestației pe cale administrativă

- (1) Organul de soluționare competent poate suspenda, prin decizie motivată, soluționarea cauzei atunci când:
 - a) organul care a efectuat activitatea de control a sesizat organele în drept cu privire la existența indiciilor săvârșirii unei infracțiuni în legătură cu mijloacele de probă privind stabilirea bazei de impozitare și a cărei constatare ar avea o înrăurire hotărâtoare asupra soluției ce urmează să fie dată în procedură administrativă;
 - b) soluționarea cauzei depinde, în tot sau în parte, de existența ori inexistența unui drept care face obiectul unei alte judecăți.
- (2) La cererea contestatorului, organul de soluționare competent suspendă procedura și stabilește termenul până la care aceasta se suspendă. Termenul de suspendare nu poate fi mai mare de 6 luni de la data acordării. Suspendarea poate fi solicitată o singură dată.
- (3) Procedura administrativă este reluată la încetarea motivului care a determinat suspendarea sau, după caz, la expirarea termenului stabilit de organul de soluționare competent potrivit alin. (2), indiferent dacă motivul care a determinat suspendarea a încetat ori nu.
- (4) Hotărârea definitivă a instanței penale prin care se soluționează acțiunea civilă este opozabilă organelor de soluționare competente, cu privire la sumele pentru care statul s-a constituit parte civilă.

Articolul 278

Suspendarea executării actului administrativ fiscal

- (1) Introducerea contestației pe calea administrativă de atac nu suspendă executarea actului administrativ fiscal.

(2) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere dreptului contestatorului de a cere suspendarea executării actului administrativ fiscal, în temeiul [Legii nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare. Instanța competentă poate suspenda executarea, dacă se depune o cauțiune, după cum urmează:

- a) de 10%, dacă această valoare este până la 10.000 lei;
- b) de 1.000 lei plus 5% pentru ceea ce depășește 10.000 lei;
- c) de 5.500 lei plus 1% pentru ceea ce depășește 100.000 lei;
- d) de 14.500 lei plus 0,1% pentru ceea ce depășește 1.000.000 lei.

(3) În cazul suspendării executării actului administrativ fiscal, dispusă de instanțele de judecată în baza prevederilor [Legii nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, toate efectele actului administrativ fiscal sunt suspendate până la încetarea acesteia și obligațiile fiscale nu se înscriu în certificatul de atestare fiscală.

(4) Prin excepție de la prevederile art. 173, în cazul în care instanța judecătorească de contencios administrativ admite cererea contribuabilului/plătitorului de suspendare a executării actului administrativ fiscal potrivit prevederilor [Legii nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, nu se datorează penalități de întârziere pe perioada suspendării. În cazul creanțelor administrate de organul fiscal local, pe perioada suspendării se datorează majorări de întârziere de 0,5% pe lună sau fracțiune de lună, reprezentând echivalentul prejudiciului.

(5) Suspendarea executării actului administrativ fiscal dispusă potrivit [art. 14 din Legea nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare, încetează de drept și fără nicio formalitate dacă acțiunea în anularea actului administrativ fiscal nu a fost introdusă în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei de soluționare a contestației.

Capitolul IV

Soluții asupra contestației

Articolul 279

Soluții asupra contestației

- (1) Prin decizie contestația poate fi admisă, în totalitate sau în parte, ori respinsă.
- (2) În cazul admiterii contestației se decide, după caz, anularea totală sau parțială a actului atacat.
- (3) Prin decizie se poate desființa total sau parțial, actul administrativ atacat în situația în care din documentele existente la dosar și în urma demersurilor întreprinse la organul fiscal emitent al actului atacat nu se poate stabili situația de fapt în cauza dedusă soluționării prin raportare la temeiurile de drept invocate de organul emitent și de contestator. În acest caz, organul emitent al actului desființat urmează să încheie un nou act administrativ fiscal care trebuie să aibă în vedere strict considerentele deciziei de soluționare a contestației. Pentru un tip de creanță fiscală și pentru o perioadă supusă impozitării desființarea actului administrativ fiscal se poate pronunța o singură dată.
- (4) Soluția de desființare este pusă în executare în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei, iar noul act administrativ fiscal emis vizează strict aceeași perioadă și același obiect al contestației pentru care s-a pronunțat soluția de desființare.
- (5) Prin decizie se poate suspenda soluționarea cauzei, în condițiile prevăzute de art. 277.
- (6) Prin decizie se poate constata nulitatea actului atacat.
- (7) În cazul soluțiilor de desființare, dispozițiile art. 129 alin. (3) se aplică în mod corespunzător pentru toate categoriile de acte administrativ fiscale contestate, chiar dacă la data refacerii inspecției/controlului termenul de prescripție ar fi împlinit.

Articolul 280

Respingerea contestației pentru neîndeplinirea condițiilor procedurale

- (1) Dacă organul de soluționare competent constată neîndeplinirea unei condiții procedurale, contestația se respinge fără a se proceda la analiza pe fond a cauzei.
- (2) Contestația nu poate fi respinsă dacă poartă o denumire greșită.

Articolul 281

Comunicarea deciziei și calea de atac

- (1) Decizia privind soluționarea contestației se comunică contestatorului, persoanelor introduse în procedura de soluționare a contestației, precum și organului fiscal emitent al actului administrativ atacat.
- (2) Deciziile emise în soluționarea contestațiilor împreună cu actele administrative fiscale la care se referă pot fi atacate de către contestator sau de către persoanele introduse în procedura de soluționare a contestației, la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă, în condițiile legii.
- (3) În situația atacării la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă potrivit alin. (2) a deciziei prin care s-a dispus desființarea, încheierea noului act administrativ fiscal ca urmare a soluției de desființare emise în procedura de soluționare a contestației se face în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștință organului fiscal a deciziei de desființare.

(4) În situația în care instanța judecătorească de contencios administrativ competentă potrivit alin. (2) admite, în totalitate sau în parte, acțiunea prevăzută la alin. (3), organul fiscal emitent anulează în mod corespunzător noul act administrativ fiscal, precum și, după caz, actele administrative subsecvente, iar contestatorul este pus în situația anterioară emiterii deciziei de desființare.

(5) În situația nesoluționării contestației în termen de 6 luni de la data depunerii contestației contestatorul se poate adresa instanței de contencios administrativ competentă pentru anularea actului. La calculul acestui termen nu sunt incluse perioadele în care procedura de soluționare a contestației este suspendată potrivit art. 277.

(6) Procedura de soluționare a contestației încetează la data la care organul fiscal a luat la cunoștință de acțiunea în contencios administrativ formulată de contribuabil/plătitor.

(7) În situația atacării la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă potrivit alin. (2) a deciziei prin care s-a respins contestația de către organul fiscal fără ca acesta să intre în cercetarea fondului raportului juridic fiscal, dacă instanța constată că soluția adoptată de către organul fiscal este nelegală și/sau netemeinică, se va pronunța și asupra fondului raportului juridic fiscal.

Titlul IX

Procedura amiabilă pentru evitarea/eliminarea dublei impunerii

Articolul 282

Procedura amiabilă

(1) În baza prevederilor convenției sau acordului de evitare a dublei impunerii, contribuabilul/plătitorul rezident în România, care consideră că impozitarea în celălalt stat contractant nu este conformă cu prevederile convenției ori acordului respectiv, poate solicita A.N.A.F. inițierea procedurii amiabile.

(2) A.N.A.F. realizează procedura amiabilă și în cazul în care autoritatea competentă a statului cu care România are încheiată o convenție sau un acord de evitare a dublei impunerii îi solicită acest lucru.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se completează cu prevederile Convenției privind eliminarea dublei impunerii în legătură cu ajustarea profiturilor întreprinderilor asociate (90/436/EEC), a Codului de conduită revizuit pentru punerea în aplicare efectivă a Convenției privind eliminarea dublei impunerii în legătură cu ajustarea profiturilor întreprinderilor asociate (2009/C322/01), precum și a convențiilor ori acordurilor de evitare a dublei impunerii încheiate de România cu alte state.

(4) Modalitatea de derulare a procedurii amiabile se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Articolul 283

Procedura pentru eliminarea dublei impunerii între persoane române afiliate

(1) În sensul prezentului articol, prin dublă impunere se înțelege situația în care același venit/profit impozabil se impozitează la două sau mai multe persoane române afiliate între care s-au încheiat tranzacții.

(2) În cazul tranzacțiilor între persoane române afiliate, ajustarea/estimarea venitului sau cheltuielii uneia dintre persoanele afiliate, efectuată de către organul fiscal competent pentru administrarea creanțelor datorate de respectiva persoană, este opozabilă și organului fiscal pentru administrarea creanțelor celeilalte persoane afiliate.

(3) Ajustarea/Estimarea se decide de organul fiscal competent prin emiterea deciziei de impunere pentru contribuabilul/plătitorul verificat. În vederea evitării dublei impunerii, în cazul ajustării/estimării venitului/cheltuielii uneia dintre persoanele române afiliate, după rămânerea definitivă a deciziei de impunere în sistemul căilor administrative și judiciare de atac, organul fiscal competent pentru administrarea contribuabilului/plătitorului verificat emite decizia de ajustare/estimare.

(4) Decizia de ajustare/estimare se comunică atât celeilalte/celorlalte persoane române afiliate, cât și organului fiscal competent pentru administrarea creanțelor datorate de cealaltă/celelalte persoană(e) română(e) afiliată(e) și este opozabilă organului fiscal numai dacă cealaltă/celelalte persoană(e) română(e) afiliată(e) a(u) aplicat prevederile alin. (5), efectuând corecțiile pentru evitarea dublei impunerii.

(5) În vederea eliminării dublei impunerii ca urmare a ajustării/estimării venitului sau cheltuielii, cealaltă persoană afiliată poate corecta, corespunzător deciziei de ajustare/estimare, declarația de impunere aferentă perioadei fiscale în care s-a desfășurat respectiva tranzacție. Această situație reprezintă o condiție care impune corectarea bazei de impozitare potrivit prevederilor art. 105 alin. (6).

(6) Modelul și conținutul deciziei de ajustare/estimare, modalitatea de emitere a acesteia, precum și procedura de ajustare/estimare se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

Titlul X

Aspecte internaționale

Capitolul I

Secțiunea 1 Dispoziții generale

Articolul 284

Scopul

- (1)** Prezentul capitol reglementează normele și procedurile potrivit cărora România cooperează cu celelalte state membre din cadrul Uniunii Europene, denumite în continuare state membre, în vederea realizării unui schimb de informații care este în mod previzibil relevant pentru administrarea și aplicarea legilor interne ale statelor membre în privința taxelor și impozitelor prevăzute la art. 285.
- (2)** Prezentul capitol conține și dispoziții privind schimbul de informații prevăzut la alin. (1) prin mijloace electronice, precum și norme și proceduri potrivit cărora România cooperează cu Comisia Europeană pe teme de coordonare și evaluare.
- (3)** Prezentul capitol nu afectează aplicarea în România a normelor privind asistența reciprocă în materie penală și nu aduce atingere îndeplinirii niciunei obligații a României în temeiul altor instrumente juridice, inclusiv acorduri bilaterale sau multilaterale, în ceea ce privește cooperarea administrativă extinsă.

Articolul 285

Sfera de aplicare

- (1)** Prezentul capitol se aplică tuturor tipurilor de taxe și impozite percepute de către stat, unitățile administrativ-teritoriale ori subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, ori în numele acestora.
- (2)** Fără a aduce atingere prevederilor alin. (1), prezentul capitol nu se aplică:
 - a)** taxei pe valoarea adăugată, taxelor vamale și accizelor, care fac obiectul unei alte legislații a Uniunii Europene privind cooperarea administrativă dintre statele membre;
 - b)** contribuțiilor obligatorii la sistemul de securitate socială plătibile statului sau instituțiilor de securitate socială de drept public.
- (3)** Taxele și impozitele, astfel cum sunt prevăzute la alin. (1), nu se interpretează în niciun caz ca incluzând:
 - a)** taxele, cum ar fi cele pentru certificate și alte documente emise de autoritățile publice;
 - b)** contribuțiile de natură contractuală, cum ar fi sumele stabilite pentru utilitățile publice.
- (4)** Prezentul capitol se aplică taxelor și impozitelor prevăzute la alin. (1), percepute în cadrul teritoriilor unde tratatele Uniunii Europene sunt aplicabile în temeiul art. 52 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Articolul 286

Definiții

În sensul prezentului capitol, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- a)** autoritate competentă a unui stat membru - autoritatea care a fost desemnată ca atare de către statul membru respectiv. În cazul în care acționează în temeiul prezentului capitol, un birou central de legătură, un departament de legătură sau un funcționar autorizat este considerat, de asemenea, autoritate competentă prin delegare, potrivit art. 287;
- b)** birou central de legătură - un birou care a fost desemnat ca fiind responsabilul principal pentru contactele cu alte state membre în domeniul cooperării administrative;
- c)** departament de legătură - orice birou, altul decât biroul central de legătură, care a fost astfel desemnat în vederea schimbului direct de informații în temeiul prezentului capitol;
- d)** funcționar autorizat - orice funcționar care este autorizat să facă schimb direct de informații în temeiul prezentului capitol;
- e)** autoritate solicitantă - biroul central de legătură, un departament de legătură sau orice funcționar autorizat al unui stat membru care înaintează o cerere de asistență în numele autorității competente;
- f)** autoritate solicitată - biroul central de legătură, un departament de legătură sau orice funcționar autorizat al unui stat membru care primește o cerere de asistență în numele autorității competente;
- g)** anchetă administrativă - toate controalele, verificările și alte acțiuni întreprinse de statele membre în exercitarea atribuțiilor lor, în scopul asigurării aplicării corecte a legislației fiscale;
- h)** schimb de informații la cerere - transmiterea de informații efectuată pe baza unei cereri adresate de statul membru solicitant statului membru solicitat într-un caz specific;
- i)** schimb de informații automat - comunicarea sistematică a informațiilor predefinite referitoare la rezidenții din alte state membre către statul membru de rezidență relevant, fără cerere prealabilă, la intervale regulate prestabilite. În sensul art. 291, informațiile disponibile se referă la informații din dosarele fiscale ale statelor membre care comunică informațiile respective, care pot fi accesate în conformitate cu procedurile de colectare

și procesare a informațiilor din acel stat membru. În sensul art. 291 alin. (4) și (7), al art. 304 alin. (2) și al art. 308 alin. (2) și (3), orice termen scris cu inițială majusculă are sensul atribuit conform definițiilor corespunzătoare prevăzute în anexa nr. 1 la prezentul cod;

j) schimb de informații spontan - comunicarea nesistematică, în orice moment și fără o cerere prealabilă, a unor informații către un alt stat membru;

k) persoană - orice persoană fizică ori juridică, orice asociere de persoane căreia îi este recunoscută, prin lege, capacitatea de a încheia acte juridice, dar care nu are statut de persoană juridică, sau orice altă entitate, indiferent de natura ori forma acesteia, fie că are sau nu personalitate juridică, care deține ori gestionează active care, alături de venitul generat de acestea, sunt supuse unor taxe ori impozite care fac obiectul prezentului capitol;

l) mijloace electronice - utilizarea unui echipament electronic pentru procesarea, inclusiv compresia digitală, și stocarea datelor și prin utilizarea transmisiei prin fir a transmisiei radio, a tehnologiilor optice sau a altor mijloace electromagnetice;

m) rețea CCN - platforma comună bazată pe rețeaua comună de comunicații (CCN) dezvoltată de Uniunea Europeană pentru a asigura toate transmisiile prin mijloace electronice între autoritățile competente din domeniul vamal și fiscal.

Articolul 287

Autoritatea competentă din România

(1) Autoritatea competentă din România pentru aplicarea prevederilor prezentului capitol, precum și pentru contactele cu Comisia Europeană este A.N.A.F.

(2) Prin ordin al președintelui A.N.A.F., se desemnează biroul central de legătură. Autoritatea competentă din România este responsabilă de informarea Comisiei Europene și a celorlalte state membre cu privire la desemnarea biroului central de legătură.

(3) Prin ordinul prevăzut la alin. (2), biroul central de legătură poate fi desemnat responsabil și de contactele cu Comisia Europeană. Autoritatea competentă din România este responsabilă de informarea Comisiei Europene cu privire la acest lucru.

(4) Autoritatea competentă din România poate desemna departamente de legătură cu competențe repartizate potrivit legislației sau politicii sale naționale. Biroul central de legătură are responsabilitatea de a actualiza lista departamentelor de legătură și de a o pune la dispoziția birourilor centrale de legătură din celelalte state membre interesate, precum și a Comisiei Europene.

(5) Autoritatea competentă din România poate desemna funcționari autorizați. Biroul central de legătură are responsabilitatea de a actualiza lista acestor funcționari autorizați și de a o pune la dispoziția birourilor centrale de legătură din celelalte state membre interesate, precum și a Comisiei Europene.

(6) Funcționarii implicați în cooperarea administrativă în temeiul prezentului capitol sunt considerați, în orice situație, ca fiind funcționari autorizați în acest sens, potrivit condițiilor prevăzute de autoritățile competente.

(7) În cazul în care un departament de legătură ori un funcționar autorizat, desemnat potrivit alin. (4) sau (5), trimite ori primește o cerere sau un răspuns la o cerere de cooperare, acesta informează biroul central de legătură din România, potrivit procedurilor prevăzute de acesta din urmă.

(8) În cazul în care un departament de legătură ori un funcționar autorizat, desemnat potrivit alin. (4) sau (5), primește o cerere de cooperare care necesită o acțiune în afara competenței care i-a fost repartizată potrivit legislației ori politicii naționale din România, el transmite fără întârziere această cerere biroului central de legătură din România și informează autoritatea solicitantă. În acest caz, perioada prevăzută la art. 290 începe în ziua următoare transmiterii cererii de cooperare către biroul central de legătură.

Secțiunea a 2-a Schimbul de informații

§1. Schimbul de informații la cerere

Articolul 288

Procedura aplicabilă schimbului de informații la cerere

La cererea autorității solicitante din alt stat membru, autoritatea solicitată din România comunică acesteia orice informații prevăzute la art. 284 alin. (1) pe care le deține sau pe care le obține în urma anchetelor administrative.

Articolul 289

Anchete administrative

(1) Autoritatea solicitată din România asigură efectuarea oricăror anchete administrative necesare pentru a obține informațiile prevăzute la art. 288.

(2) Cererea prevăzută la art. 288 poate conține solicitarea motivată a unei anchete administrative specifice. În cazul în care autoritatea solicitată din România decide că nu este necesară nicio anchetă administrativă, aceasta comunică de îndată autorității solicitante din alt stat membru motivele acestei decizii.

(3) Pentru a obține informațiile solicitate sau a efectua ancheta administrativă cerută, autoritatea solicitată din România urmează aceleași proceduri ca atunci când acționează din propria inițiativă ori la cererea unei alte autorități din România.

(4) În cazul în care autoritatea solicitantă din alt stat membru îi solicită în mod expres, autoritatea solicitată din România transmite documente originale, cu condiția ca acest lucru să nu contravină dispozițiilor în vigoare din România.

Articolul 290

Termene pentru schimbul de informații la cerere

(1) Autoritatea solicitată din România furnizează informațiile prevăzute la art. 288 în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai mult de 6 luni de la data primirii cererii. În cazul în care autoritatea solicitată din România deține deja informațiile cerute, transmiterea acestora se face în termen de două luni de la data primirii cererii.

(2) Pentru anumite cazuri speciale, autoritatea solicitantă din alt stat membru și cea solicitată din România pot conveni asupra unor termene diferite de cele prevăzute la alin. (1).

(3) Autoritatea solicitată din România confirmă autorității solicitante din alt stat membru, dacă este posibil prin mijloace electronice, primirea unei cereri fără întârziere, dar nu mai mult de 7 zile lucrătoare de la primire.

(4) În termen de o lună de la primirea cererii, autoritatea solicitată din România notifică autorității solicitante din alt stat membru orice nereguli ale cererii, precum și nevoia unor eventuale informații suplimentare. Într-un astfel de caz, termenele prevăzute la alin. (1) se calculează din ziua următoare celei în care autoritatea solicitată din România primește informațiile suplimentare necesare.

(5) În cazul în care autoritatea solicitată din România nu este în măsură să răspundă în termenul stabilit, aceasta notifică autorității solicitante din alt stat membru fără întârziere, dar nu mai mult de 3 luni de la primirea cererii, motivele nerespectării termenului și data la care consideră că va fi în măsură să ofere un răspuns.

(6) În cazul în care autoritatea solicitată din România nu se află în posesia informațiilor solicitate și nu este în măsură să răspundă sau refuză să răspundă unei cereri de informații din motivele prevăzute la art. 300, aceasta notifică autorității solicitante din alt stat membru motivele sale fără întârziere, dar nu mai mult de o lună de la data primirii cererii.

§2. Schimbul automat obligatoriu de informații

Articolul 291

Sfera de aplicare și condițiile schimbului automat obligatoriu de informații

(1) Autoritatea competentă din România comunică autorității competente a oricărui alt stat membru, prin schimb automat, informațiile referitoare la perioadele de impozitare care încep după data de 1 ianuarie 2014 și care sunt disponibile cu privire la rezidenții din acel stat membru și la următoarele categorii specifice de venituri și de capital, astfel cum sunt acestea înțelese în temeiul legislației naționale din România:

- a)** venituri din muncă;
- b)** remunerații și alte beneficii plătite administratorilor și altor persoane asimilate acestora;
- c)** produse de asigurări de viață neacoperite de alte instrumente juridice ale Uniunii Europene, în cazul schimbului de informații sau al altor măsuri similare;
- d)** pensii;
- e)** proprietatea asupra bunurilor imobile și venituri din bunuri imobile.

(2) Autoritatea competentă din România informează Comisia Europeană cu privire la categoriile specifice de venituri și de capital prevăzute la alin. (1) despre care au informații disponibile, precum și orice modificări ulterioare care au fost aduse.

(3) Autoritatea competentă din România poate indica autorității competente a oricărui alt stat membru faptul că nu dorește să primească informații referitoare la una sau mai multe dintre categoriile de venituri și de capital prevăzute la alin. (1), iar România informează Comisia Europeană în acest sens. În cazul în care România nu informează Comisia Europeană despre oricare dintre categoriile cu privire la care deține informații disponibile poate fi considerată drept stat care nu dorește să primească informații potrivit alin. (1).

(4) Instituțiile Financiare Raportare din România sunt obligate să aplice normele de raportare și de precauție incluse în anexele nr. 1 și nr. 2 care fac parte integrantă din prezentul cod și să asigure punerea în aplicare eficace și respectarea acestor norme în conformitate cu Secțiunea a IX-a din anexa nr. 1 la prezentul cod. În temeiul normelor de raportare și de precauție aplicabile, prevăzute în anexele nr. 1 și nr. 2 la prezentul cod, autoritatea competentă din România comunică autorității competente din orice alt stat membru, prin intermediul schimbului automat, în termenul prevăzut la alin. (6) lit. b), următoarele informații aferente perioadelor impozabile care încep la 1 ianuarie 2016 referitoare la un Cont care face obiectul raportării:

a) numele, adresa, numărul (numerele) de identificare fiscală (NIF), precum și data și locul nașterii (în cazul unei persoane fizice) ale fiecărei Persoane care face obiectul raportării și care este Titular de cont al contului respectiv și, în cazul unei Entități care este Titular de cont și care, după aplicarea normelor de precauție

prevăzute în anexele la prezentul cod, este identificată ca având una sau mai multe Persoane care exercită controlul și care este o Persoană care face obiectul raportării, numele, adresa și NIF ale Entității, precum și numele, adresa, NIF și data și locul nașterii fiecărei Persoane care face obiectul raportării;

b) numărul de cont (sau echivalentul său funcțional în absența unui număr de cont);

c) numele și numărul de identificare, dacă este cazul, al Instituției Financiare Raportoare;

d) soldul sau valoarea contului, inclusiv Valoarea de răscumpărare în cazul unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau al unui Contract de rentă viageră, la sfârșitul anului calendaristic relevant sau al altei perioade de raportare adecvate sau, în cazul în care contul a fost închis în cursul anului sau al perioadei respective, închiderea contului;

e) în cazul oricărui Cont de custodie:

(i) cuantumul brut total al dobânzilor, cuantumul brut total al dividendelor și cuantumul brut total al altor venituri generate în legătură cu activele deținute în cont, în fiecare caz plătite sau creditate în contul respectiv sau în legătură cu respectivul cont, în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate;

(ii) încasările brute totale din vânzarea sau răscumpărarea Activelor Financiare plătite sau creditate în cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate în legătură cu care Instituția Financiară Raportoare a acționat drept custode, broker, reprezentant sau orice alt fel de mandatar al Titularului de cont;

f) în cazul oricărui Cont de depozit, cuantumul brut total al dobânzilor plătite sau creditate în cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate;

g) în cazul oricărui alt cont decât cele prevăzute la lit. e) sau f), cuantumul brut total plătit sau creditat Titularului de cont în legătură cu respectivul cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate în legătură cu care Instituția Financiară Raportoare este debitoare, inclusiv suma agregată a oricăror răscumpărări plătite Titularului de cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate. În scopul schimbului de informații în temeiul prezentului alineat, în absența unor dispoziții contrare prevăzute la prezentul alineat sau în anexele la prezentul cod, cuantumul și descrierea plăților efectuate în legătură cu un Cont care face obiectul raportării se stabilesc în conformitate cu legislația națională a statului membru care comunică informațiile. Primul și al doilea paragraf de la prezentul alineat au prioritate față de alin. (1) lit. c) sau orice alt instrument juridic al Uniunii Europene, inclusiv față de prevederile cap. IV al titlului VI din Codul fiscal care transpun [Directiva 2003/48/CE](#) a Consiliului din 3 iunie 2003 privind impozitarea veniturilor din economii sub forma plăților de dobânzi, în măsura în care schimbul de informații în cauză ar intra sub incidența alin. (1) lit. c) sau a oricărui alt instrument juridic al Uniunii Europene, inclusiv față de prevederile Codului fiscal care transpun [Directiva 2003/48/CE](#).

(5) Înainte de data de 1 iulie 2016, autoritatea competentă din România pune la dispoziția Comisiei Europene, în fiecare an, statistici cu privire la volumul schimburilor automate și, în măsura posibilului, informații cu privire la costurile și beneficiile administrative și de altă natură relevante legate de schimburile care au avut loc și orice potențiale modificări atât pentru administrațiile fiscale, cât și pentru terți.

(6) Comunicarea informațiilor se desfășoară după cum urmează:

a) în cazul categoriilor prevăzute la alin. (1): cel puțin o dată pe an, în termen de 6 luni de la sfârșitul anului fiscal din statul membru respectiv pe parcursul căruia au devenit disponibile informațiile;

b) în cazul informațiilor prevăzute la alin. (4): anual, în termen de 9 luni de la sfârșitul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate la care se referă informațiile.

(7) În sensul lit. B pct. 1 lit. c) și al lit. C pct. 17 lit. g) din secțiunea VIII a anexei nr. 1 la prezentul cod, autoritatea competentă din România furnizează Comisiei Europene lista entităților și conturilor care trebuie tratate drept Instituții Financiare Nonraportoare, respectiv drept Conturi Excluse. Autoritatea competentă din România informează de asemenea Comisia Europeană în cazul în care survin eventuale modificări în acest sens. România garantează faptul că aceste tipuri de Instituții Financiare Nonraportoare și de Conturi Excluse îndeplinesc toate cerințele enumerate la lit. B pct. 1 lit. c) și la lit. C pct. 17 lit. g) din secțiunea VIII a anexei nr. 1 la prezentul cod și, în special, că statutul unei Instituții Financiare drept Instituție Financiară Nonraportoare sau statutul unui cont drept Cont Exclus nu aduce atingere obiectivelor prezentului capitol.

(8) În cazul în care România convine cu alte state membre să facă automat schimb de informații referitoare la categorii suplimentare de venituri și de capital în cadrul unor acorduri bilaterale sau multilaterale pe care le încheie, România comunică acordurile respective Comisiei Europene care le pune la dispoziția tuturor celorlalte state membre.

§3. Schimbul spontan de informații

Articolul 292

Sfera de aplicare și condițiile schimbului spontan de informații

(1) Autoritatea competentă din România comunică autorității competente din orice alt stat membru interesat informațiile prevăzute la art. 284 alin. (1), în oricare dintre următoarele situații:

- a) autoritatea competentă din România are dovezi pe baza cărora presupune că pot exista pierderi fiscale într-un alt stat membru;
 - b) o persoană impozabilă obține o reducere sau o scutire de impozit în România, care ar putea determina o mărire a impozitului ori o obligație de plată a impozitului într-un alt stat membru;
 - c) afacerile între o persoană impozabilă din România și o persoană impozabilă din alt stat membru sunt realizate printr-una sau mai multe țări, astfel încât să rezulte o scădere a impozitului în România ori în celălalt stat membru sau în amândouă;
 - d) autoritatea competentă din România are dovezi pe baza cărora presupune că poate avea loc o diminuare a impozitului în urma unor transferuri artificiale ale profiturilor în cadrul unor grupuri de întreprinderi;
 - e) informațiile transmise unui stat membru de către autoritatea competentă a altui stat membru au permis obținerea unor informații care pot fi importante în evaluarea impozitului datorat în cel de-al doilea stat membru.
- (2) Autoritatea competentă din România poate să comunice, prin schimb spontan, autorităților competente din celelalte state membre orice informații de care are cunoștință și care pot fi utile acestora.

Articolul 293

Termene pentru schimbul spontan de informații

- (1) Autoritatea competentă din România căreia i se pun la dispoziție informațiile prevăzute la art. 292 alin. (1) transmite informațiile respective autorității competente a oricărui alt stat membru interesat, cât de curând posibil, dar nu mai târziu de o lună de la data la care informațiile au fost puse la dispoziție.
- (2) Autoritatea competentă din România căreia i se comunică informațiile în temeiul art. 292 confirmă, dacă este posibil prin mijloace electronice, primirea acestor informații autorității competente care le-a furnizat, fără întârziere, dar nu mai mult de 7 zile lucrătoare de la primire.

Secțiunea a 3-a

Alte forme de cooperare administrativă

§1. Prezența în birourile administrative și participarea la anchetele administrative

Articolul 294

Sfera de aplicare și condiții

- (1) Prin acord între autoritatea solicitantă din alt stat membru și autoritatea solicitată din România și potrivit condițiilor stabilite de aceasta din urmă, funcționarii împuterniciți de autoritatea solicitantă din alt stat membru pot, în vederea schimbului de informații prevăzut la art. 284 alin. (1), să fie prezenți în birourile în care își desfășoară activitatea autoritățile administrative ale României și/sau să fie prezenți la anchetele administrative efectuate pe teritoriul României. În cazul în care informațiile solicitate sunt incluse în documente la care funcționarii autorității solicitate din România au acces, funcționarii autorității solicitante din alt stat membru primesc copii ale acestor documente.
- (2) În măsura în care acest lucru este permis potrivit legislației din România, acordul prevăzut la alin. (1) poate prevedea că, atunci când funcționarii autorității solicitante din alt stat membru sunt prezenți în timpul anchetelor administrative, ei pot intervieva diverse persoane și pot examina diverse registre. Refuzul unei persoane care face obiectul unei anchete de a respecta măsurile de control luate de funcționarii autorității solicitante din alt stat membru este tratat de către autoritatea solicitată din România drept un refuz împotriva propriilor săi funcționari.
- (3) Funcționarii împuterniciți de statul membru solicitant prezenți în România potrivit alin. (1) trebuie să fie în măsură să prezinte în orice moment o împuternicire scrisă în care le sunt indicate identitatea și calitatea oficială.

§2. Cooperarea administrativă prin efectuarea de controale simultane

Articolul 295

Controale simultane

- (1) În cazul în care România convine cu unul sau mai multe state membre să efectueze controale simultane, fiecare pe teritoriul propriu, ale uneia ori mai multor persoane care prezintă un interes comun sau complementar, pentru a face schimb cu informațiile astfel obținute, sunt aplicabile prevederile alin. (2)-(4).
- (2) Autoritatea competentă din România identifică în mod independent persoanele pentru care intenționează să propună un control simultan. Ea notifică autorităților competente din celelalte state membre implicate orice cazuri pentru care propune efectuarea unui control simultan și indică motivele acestei alegeri, precum și perioada în care trebuie efectuate aceste controale.
- (3) Autoritatea competentă din România decide dacă dorește să participe la controalele simultane și confirmă autorității competente care a propus controlul simultan acordul său sau îi comunică refuzul său motivat.
- (4) Autoritatea competentă din România desemnează un reprezentant însărcinat cu supravegherea și coordonarea operațiunii de control.

§3. Notificări administrative

Articolul 296

Cereri de notificare

(1) La cererea autorității competente a unui stat membru, autoritatea competentă din România comunică destinatarului, potrivit art. 47, toate actele și deciziile emise de autoritățile administrative ale statului membru solicitant și care se referă la aplicarea pe teritoriul său a legislației privind taxele și impozitele reglementate de prezentul capitol.

(2) Cererile de notificare precizează obiectul actului sau al deciziei care trebuie notificat(ă) și indică numele și adresa destinatarului, precum și orice alte informații care pot facilita identificarea acestuia.

(3) Autoritatea solicitată din România informează de îndată autoritatea solicitantă din alt stat membru cu privire la răspunsul său la cererea respectivă și îi comunică, în special, data la care actul sau decizia a fost notificat(ă) destinatarului.

(4) Autoritatea solicitantă din România formulează o cerere de notificare în temeiul prezentului articol numai în cazul în care nu este în măsură să efectueze notificarea potrivit normelor care reglementează notificarea instrumentelor în cauză în România sau în cazul în care o astfel de notificare ar cauza dificultăți disproporționate. Autoritatea competentă din România poate transmite orice document, prin scrisoare recomandată sau prin sisteme electronice de transmitere la distanță, în mod direct unei persoane aflate pe teritoriul unui alt stat membru.

§4. Rezultatul utilizării informațiilor

Articolul 297

Condiții

(1) În cazul în care autoritatea competentă din România furnizează informații în temeiul art. 288 sau art. 292, aceasta poate solicita autorității competente care primește informațiile să transmită rezultatul utilizării informațiilor primite. În cazul în care i se solicită un asemenea răspuns, autoritatea competentă din România care a primit informațiile transmite autorității competente care a furnizat informațiile rezultatul utilizării informațiilor, fără a aduce atingere normelor privind secretul fiscal și protecția datelor, aplicabile în România, în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai mult de 3 luni de la momentul în care se cunoaște rezultatul utilizării informațiilor solicitate.

(2) Autoritatea competentă din România transmite anual celorlalte state membre rezultatul utilizării informațiilor ce fac obiectul schimbului automat de informații, potrivit măsurilor practice convenite bilateral.

§5. Schimbul de experiență și de bune practici

Articolul 298

Sfera de aplicare și condiții

(1) Împreună cu Comisia Europeană și celelalte state membre, autoritatea competentă din România examinează și evaluează cooperarea administrativă prevăzută de prezentul capitol și fac schimb de experiență în scopul îmbunătățirii acestei cooperări și, dacă este cazul, al elaborării unor norme în domeniile respective.

(2) Alături de Comisia Europeană și celelalte state membre, autoritatea competentă din România poate elabora orientări cu privire la orice aspect considerat necesar pentru schimbul de bune practici și schimbul de experiență.

Secțiunea a 4-a

Condiții aplicabile cooperării administrative

Articolul 299

Transmiterea de informații și documente

(1) Informațiile comunicate României de către statele membre sub orice formă potrivit prezentului capitol intră sub incidența secretului profesional și se bucură de protecția conferită informațiilor de acest tip în temeiul legislației din România. Astfel de informații pot fi utilizate pentru administrarea și aplicarea legislației din România referitoare la taxele și impozitele prevăzute la art. 285. Aceste informații pot fi utilizate, de asemenea, pentru stabilirea și recuperarea altor taxe și impozite prevăzute la art. 311 sau pentru stabilirea și recuperarea contribuțiilor obligatorii la sistemul de securitate socială. De asemenea, acestea pot fi folosite în legătură cu procedurile judiciare și administrative care pot implica sancțiuni, inițiate ca urmare a încălcării legislației fiscale, fără a aduce atingere normelor și dispozițiilor generale care reglementează drepturile făptuitorului, suspectului sau inculpatului ori contravenientului, precum și ale martorilor în cadrul acestor proceduri.

(2) Informațiile și documentele primite de România potrivit prezentului capitol pot fi utilizate în alte scopuri decât cele prevăzute la alin. (1), cu permisiunea autorității competente a statului membru care comunică

informații potrivit prezentului capitol și numai în măsura în care acest lucru este permis în temeiul legislației din România. O astfel de permisiune se acordă de România dacă informațiile pot fi utilizate în scopuri asemănătoare în România.

(3) Dacă autoritatea competentă din România consideră că informațiile primite de la autoritatea competentă a unui alt stat membru pot fi utile, în scopurile prevăzute la alin. (1), autorității competente a unui al treilea stat membru, le poate transmite acesteia din urmă, cu condiția ca această transmitere să respecte normele și procedurile prevăzute de prezentul capitol. Autoritatea competentă din România informează autoritatea competentă a statului membru din care provin informațiile cu privire la intenția sa de a transmite informațiile respective unui stat membru terț. În situația în care România este stat membru din care provin informațiile, aceasta se poate opune transmiterii informațiilor respective în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii comunicării din partea statului membru care dorește să transmită informațiile.

(4) Permisunea de a utiliza potrivit alin. (2) informațiile transmise în temeiul alin. (3) poate fi acordată numai de către autoritatea competentă din România.

(5) Informațiile, rapoartele, declarațiile și orice alte documente, precum și copiile certificate sau extrasele din aceste documente, obținute de autoritatea solicitată din alt stat membru și comunicate autorității solicitante din România în temeiul prezentului capitol, pot fi invocate ca dovezi de către organismele competente din România, în același mod ca informațiile, rapoartele, declarațiile și orice alte documente similare furnizate de o autoritate din România.

Articolul 300

Limite

(1) Autoritatea solicitată din România furnizează autorității solicitante dintr-un alt stat membru informațiile prevăzute la art. 288, cu condiția ca autoritatea solicitantă să fi epuizat sursele uzuale de informații pe care le-ar fi putut utiliza în această situație pentru a obține informațiile solicitate, fără a risca să pună în pericol atingerea scopului urmărit. Autoritatea solicitantă din România solicită informațiile prevăzute la art. 288 autorității solicitate din alt stat membru numai în situația în care au fost epuizate sursele uzuale de informații pe care le-ar fi putut utiliza în această situație pentru a obține informațiile solicitate, fără a risca să pună în pericol atingerea scopului urmărit.

(2) Prezentul capitol nu impune României obligația de a efectua anchete sau de a comunica informații, în cazul în care efectuarea acestor anchete sau obținerea informațiilor respective pentru propriile scopuri ar fi contrară legislației din România.

(3) Autoritatea competentă din România poate refuza să furnizeze informații, în cazul în care statul membru solicitant nu este în măsură, din motive juridice, să furnizeze informații similare.

(4) Furnizarea de informații poate fi refuzată în cazul în care ar conduce la divulgarea unui secret comercial, industrial sau profesional ori a unui procedeu comercial sau a unor informații a căror divulgare ar fi contrară ordinii publice.

(5) Autoritatea solicitată din România comunică autorității solicitante din alt stat membru motivele refuzului de a răspunde la cererea de informații.

Articolul 301

Obligații

(1) În cazul în care un stat membru solicită informații în temeiul prezentului capitol, România recurge la mecanismul său de colectare de informații pentru a obține informațiile solicitate, chiar dacă acestea nu îi sunt necesare pentru propriile scopuri fiscale. Această obligație nu aduce atingere art. 300 alin. (2)-(4), ale căror dispoziții nu pot fi în niciun caz interpretate în sensul autorizării României să refuze furnizarea informațiilor pentru motivul că acestea nu prezintă un interes național.

(2) Prevederile art. 300 alin. (2) și (4) nu pot fi în niciun caz interpretate ca permițând autorității solicitate din România să refuze furnizarea de informații pentru motivul că aceste informații sunt deținute de o bancă, de o altă instituție financiară, de o persoană desemnată sau care acționează în calitate de agent ori de administrator sau că informațiile respective se referă la participațiile la capitalul unei persoane.

(3) Fără a aduce atingere alin. (2), România poate refuza transmiterea informațiilor solicitate în cazul în care aceste informații se referă la perioade de impozitare dinainte de data de 1 ianuarie 2011, iar transmiterea unor astfel de informații ar fi putut fi refuzată în temeiul art. 8 alin. (1) din [Directiva 77/799/CEE](#) din 19 decembrie 1977 privind asistența reciprocă acordată de autoritățile competente din statele membre în domeniul impozitării directe și al impozitării primelor de asigurare, dacă ar fi fost solicitate înainte de data de 11 martie 2011.

Articolul 302

Lărgirea cooperării extinse oferite unei țări terțe

În cazul în care România oferă unei țări terțe o cooperare mai extinsă decât cea prevăzută de prezentul capitol, România nu poate refuza o astfel de cooperare extinsă cu niciunul dintre celelalte state membre care doresc să inițieze o astfel de cooperare extinsă reciprocă cu România.

Articolul 303

Formulare-tip și formate electronice

(1) Cererile de informații și de anchete administrative formulate potrivit art. 288 și răspunsurile aferente, confirmările de primire, cererile de informații generale suplimentare și declarațiile de incapacitate sau de refuz formulate în temeiul art. 290 se trimit, în măsura posibilului, pe baza unui formular-tip adoptat de Comisia Europeană, potrivit procedurii prevăzute la art. 5 și 10 din [Regulamentul \(UE\) nr. 182/2011](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie. Formularele-tip pot fi însoțite de rapoarte, declarații sau orice alte documente, precum și de copii certificate ori de extrase din acestea.

(2) Formularul-tip prevăzut la alin. (1) include cel puțin următoarele informații care trebuie furnizate de către autoritatea solicitantă:

- a) identitatea persoanei care face obiectul examinării sau al anchetei;
- b) scopul fiscal urmărit.

(3) În măsura în care se cunosc și în acord cu evoluțiile internaționale, autoritatea solicitantă din România poate furniza numele și adresa oricărei persoane despre care se crede că deține informațiile solicitate, precum și orice element care poate facilita colectarea de informații de către autoritatea solicitată din alt stat membru.

(4) Informațiile spontane și confirmarea acestora, prevăzute la art. 292 și, respectiv, art. 293, cererile de notificări administrative prevăzute la art. 296 și rezultatul utilizării informațiilor prevăzut la art. 297 se transmit prin intermediul formularului-tip adoptat de Comisia Europeană, potrivit procedurii prevăzute la art. 5 și 10 din [Regulamentul \(UE\) nr. 182/2011](#).

(5) Schimbul automat obligatoriu de informații prevăzut la art. 291 se efectuează utilizând un format electronic standardizat conceput pentru facilitarea unui astfel de schimb automat și bazat pe formatul electronic existent, în temeiul articolului privind schimbul automat de informații din titlul VI al Codului fiscal care transpune art. 9 din [Directiva 2003/48/CE](#) a Consiliului din 3 iunie 2003 privind impozitarea veniturilor din economii sub forma plăților de dobânzi, format care trebuie utilizat pentru toate tipurile de schimb automat de informații, adoptat de Comisia Europeană în conformitate cu procedura prevăzută la art. 5 și 10 din [Regulamentul \(UE\) nr. 182/2011](#).

Articolul 304

Măsuri practice

(1) Informațiile comunicate în temeiul prezentului capitol se furnizează, în măsura posibilului, prin mijloace electronice, utilizând rețeaua CCN.

(2) În situația în care Comisia Europeană efectuează orice adaptare a rețelei CCN, România este responsabilă să efectueze orice adaptare a sistemelor sale necesară pentru a permite schimbul de informații de acest tip prin intermediul rețelei CCN și să asigure securitatea sistemelor sale. Autoritatea competentă din România notifică fiecărei persoane care face obiectul raportării încălcarea securității datelor sale atunci când respectiva încălcare este de natură să afecteze în mod negativ protecția datelor cu caracter personal sau a vieții private a persoanei în cauză. România renunță la orice cerere de rambursare a cheltuielilor ocazionate de aplicarea prezentului capitol, exceptând, după caz, cheltuielile cu onorariile plătite experților.

(3) Cererile de cooperare, inclusiv cererile de notificare, și documentele anexate pot fi redactate în orice limbă aleasă de comun acord de autoritatea solicitată și autoritatea solicitantă. Cererile respective sunt însoțite de o traducere în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru al autorității solicitate numai în situații speciale, când autoritatea solicitată motivează cererea de traducere.

Articolul 305

Obligații speciale

Autoritatea competentă din România dispune toate măsurile necesare pentru:

- a) a asigura o coordonare internă eficientă a măsurilor de organizare prevăzute la art. 287;
- b) a stabili o cooperare directă cu autoritățile celorlalte state membre, prevăzute la art. 287;
- c) a asigura buna funcționare a sistemului de cooperare administrativă prevăzut de prezentul capitol.

Secțiunea a 5-a Relațiile cu Comisia Europeană

Articolul 306

Evaluare

(1) Autoritatea competentă din România examinează și evaluează funcționarea sistemului de cooperare administrativă prevăzut de prezentul capitol.

(2) Autoritatea competentă din România transmite Comisiei Europene orice informații pertinente necesare pentru evaluarea eficacității cooperării administrative prevăzute de prezentul capitol în ceea ce privește combaterea fraudei și a evaziunii fiscale.

(3) Autoritatea competentă din România transmite Comisiei Europene o evaluare anuală a eficacității schimbului automat obligatoriu de informații prevăzut la art. 291, precum și rezultatele practice obținute.

(4) Informațiile comunicate Comisiei Europene de autoritatea competentă din România în temeiul alin. (2) și (3), precum și orice raport sau document elaborat de Comisia Europeană pe baza acestor informații pot fi transmise altor state membre. Astfel de informații transmise României intră sub incidența secretului profesional și beneficiază de protecția acordată informațiilor asemănătoare conform legislației din România. Rapoartele și documentele întocmite de Comisia Europeană pot fi utilizate de România doar în scopuri analitice, fără a se publica sau a se pune la dispoziția unei alte persoane ori a unui alt organism fără acordul expres al Comisiei Europene.

Secțiunea a 6-a

Relațiile cu țările terțe

Articolul 307

Schimbul de informații cu țările terțe

(1) În cazul în care autoritatea competentă din România primește de la o țară terță informații care sunt în mod previzibil relevante pentru administrarea și aplicarea legislației române în privința taxelor și impozitelor prevăzute la art. 285, autoritatea competentă din România poate, în măsura în care acest lucru este permis în temeiul unui acord cu țara terță respectivă, să comunice aceste informații autorităților competente ale statelor membre pentru care ar putea fi utile și oricărei autorități solicitante din alt stat membru.

(2) Autoritatea competentă din România poate transmite unei țări terțe, potrivit normelor interne privind comunicarea datelor cu caracter personal către țările terțe, informații obținute în temeiul prezentului capitol, dacă toate condițiile de mai jos sunt îndeplinite:

a) autoritatea competentă a statului membru din care provin informațiile și-a dat acordul cu privire la comunicarea acestora;

b) țara terță în cauză s-a angajat să coopereze pentru strângerea dovezilor care să ateste caracterul neregulamentar sau ilegal al tranzacțiilor care sunt susceptibile să contravină legislației fiscale ori să constituie o încălcare a acesteia.

Secțiunea a 7-a

Dispoziții generale și finale

Articolul 308

Protecția datelor

(1) Toate schimburile de informații efectuate în temeiul prezentului capitol se realizează cu respectarea [Legii nr. 677/2001](#) pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Instituțiile Financiare Raportoare și autoritățile competente din România au calitatea de operator de date cu caracter personal în conformitate cu prevederile [Legii nr. 677/2001](#), cu modificările și completările ulterioare.

(3) Fără a aduce atingere alin. (1), fiecare Instituție Financiară Raportoare din România informează fiecare Persoană care face obiectul raportării cu privire la faptul că informațiile care o privesc prevăzute la art. 291 alin. (4) sunt selectate și transferate în conformitate cu prezentul capitol și furnizează persoanei toate informațiile la care aceasta are dreptul în temeiul [Legii nr. 677/2001](#), cu modificările și completările ulterioare, în timp util pentru ca persoana să își poată exercita drepturile în materie de protecție a datelor cu caracter personal, înainte ca Instituția Financiară Raportoare să transmită informațiile prevăzute la art. 291 alin. (4) autorității competente din România.

Articolul 309

Păstrarea informațiilor

Informațiile prelucrate în conformitate cu prezentul capitol se păstrează o perioadă care nu depășește perioada necesară pentru atingerea obiectivelor prezentului capitol și, în orice caz, în conformitate cu legislația din România referitoare la termenele de prescripție, ale fiecărui operator de date.

Capitolul II

Asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Articolul 310

Scopul

Prezentul capitol stabilește norme privind asistența în vederea recuperării în România a unor creanțe stabilite într-un alt stat membru al Uniunii Europene, precum și asistența în vederea recuperării într-un alt stat membru al Uniunii Europene a creanțelor stabilite în România.

Articolul 311

Sfera de aplicare

(1) Prezentul capitol se aplică următoarelor creanțe:

- a)** tuturor taxelor, impozitelor și drepturilor de orice fel prelevate de către un stat membru sau în numele acestuia ori de către subdiviziunile sale teritoriale sau administrative, inclusiv autorități locale, sau în numele acestora ori în numele Uniunii Europene;
- b)** rambursărilor, intervențiilor și altor măsuri care fac parte din sistemul de finanțare integrală sau parțială a Fondului European de Garantare Agricolă (FEGA) și a Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), inclusiv sumelor care se percep în legătură cu aceste acțiuni;
- c)** prelevărilor și altor drepturi prevăzute în cadrul organizării comune a pieței din sectorul zahărului.

(2) Prezentul capitol se aplică și pentru:

- a)** sancțiunile administrative, amenzile, taxele și suprataxele în legătură cu creanțele pentru care se poate solicita asistență reciprocă potrivit alin. (1), care sunt stabilite de autoritățile administrative responsabile de perceperea taxelor, impozitelor sau drepturilor în cauză ori de desfășurarea de anchete administrative în privința acestora sau care sunt confirmate de organismele administrative sau judiciare la cererea autorităților administrative menționate;
- b)** taxele pentru certificate și alte documente similare emise în legătură cu procedurile administrative privind taxele, impozitele și drepturile;
- c)** obligațiile fiscale accesorii și costurile în legătură cu creanțele pentru care poate fi solicitată asistență reciprocă potrivit alin. (1) ori potrivit lit. a) sau b) a prezentului alineat, după caz.

(3) Prezentul capitol nu se aplică:

- a)** contribuțiilor obligatorii la sistemul de securitate socială care trebuie plătite fie statului membru sau unei subdiviziuni a acestuia, fie instituțiilor de securitate socială de drept public;
- b)** taxelor care nu sunt prevăzute la alin. (2);
- c)** drepturilor de natură contractuală, cum ar fi sumele stabilite pentru utilități publice;
- d)** sancțiunilor cu caracter penal impuse în cadrul unei proceduri penale sau altor sancțiuni cu caracter penal care nu intră sub incidența prevederilor alin. (2) lit. a).

Articolul 312

Definiții

În sensul prezentului capitol, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- a)** autoritate solicitantă - un birou central de legătură, un birou de legătură sau un departament de legătură al unui stat membru care transmite o cerere de asistență cu privire la o creanță prevăzută la art. 311;
- b)** autoritate solicitată - un birou central de legătură, un birou de legătură sau un departament de legătură al unui stat membru căruia îi este transmisă o cerere de asistență;
- c)** persoană - orice persoană fizică sau juridică, orice asocierie de persoane căreia îi este recunoscută, prin lege, capacitatea de a încheia acte juridice, dar care nu are statut de persoană juridică, sau orice altă entitate, indiferent de natura ori forma acesteia, fie că are sau nu are personalitate juridică, ce deține ori gestionează active care, alături de venitul generat de acestea, sunt supuse unor taxe, impozite sau drepturi care fac obiectul prezentului capitol;
- d)** mijloace electronice - utilizarea unui echipament electronic pentru procesarea, inclusiv compresia digitală, și stocarea datelor și utilizarea transmisiei prin fir, a transmisiei radio, a tehnologiilor optice sau a altor mijloace electromagnetice;
- e)** rețea RCC - platforma comună bazată pe rețeaua comună de comunicații (RCC) dezvoltată de Uniunea Europeană pentru toate transmisiile prin mijloace electronice între autoritățile competente din domeniul vamal și fiscal.

Articolul 313

Autoritatea competentă din România

(1) Autoritățile competente din România pentru aplicarea prevederilor prezentului capitol sunt:

- a)** A.N.A.F., pentru creanțele prevăzute la art. 311 alin. (1) lit. a) și b);

- b)** Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, pentru creanțele prevăzute la art. 311 alin. (1) lit. c).
- (2)** Autoritățile prevăzute la alin. (1) sunt competente și pentru asistență la recuperarea creanțelor prevăzute la art. 311 alin. (2), aferente creanțelor principale pentru a căror asistență la recuperare sunt competente.
- (3)** Prin ordin al președintelui A.N.A.F. se desemnează biroul central de legătură, care este responsabil pentru contactele cu alte state membre în domeniul asistenței reciproce care face obiectul prezentului capitol, precum și pentru contactele cu Comisia Europeană.
- (4)** Autoritățile competente din România pot desemna birouri de legătură care să fie responsabile de contactele cu alte state membre în materie de asistență reciprocă în ceea ce privește unul sau mai multe tipuri sau categorii specifice de taxe, impozite și drepturi prevăzute la art. 311.
- (5)** În cazul în care un birou de legătură primește o cerere de asistență reciprocă ce necesită măsuri care nu țin de competența ce i-a fost atribuită, acesta înaintează cererea, fără întârziere, biroului competent, dacă este cunoscut, sau biroului central de legătură și informează autoritatea solicitantă în consecință.
- (6)** Autoritățile competente din România informează Comisia Europeană cu privire la biroul său central de legătură și la orice birouri de legătură pe care le-a desemnat.
- (7)** Toate comunicările sunt trimise de către biroul central de legătură sau în numele acestuia, de la caz la caz, cu acordul biroului central de legătură, asigurându-se eficiența comunicării.

Secțiunea a 2-a

Schimbul de informații

Articolul 314

Furnizarea de informații

- (1)** La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată furnizează orice informații pe care le apreciază că sunt relevante pentru autoritatea solicitantă, în vederea recuperării creanțelor sale prevăzute la art. 311. În scopul furnizării acestor informații, autoritatea solicitată asigură realizarea oricăror anchete administrative necesare pentru obținerea acestora.
- (2)** Autoritatea solicitată nu este obligată să furnizeze informații:
- a)** pe care nu le-ar putea obține în vederea recuperării creanțelor similare născute în statul membru solicitat;
 - b)** care ar divulga un secret comercial, industrial sau profesional;
 - c)** a căror divulgare ar aduce atingere securității statului membru solicitat sau care ar fi contrare ordinii publice a acestuia.
- (3)** Autoritatea solicitată nu poate refuza furnizarea de informații pentru motivul că aceste informații sunt deținute de o bancă, de o altă instituție financiară, de o persoană desemnată sau care acționează în calitate de agent ori de administrator sau că informațiile respective se referă la participațiile la capitalul unei persoane.
- (4)** Autoritatea solicitată informează autoritatea solicitantă în legătură cu motivele de refuz al unei cereri de informații.

Articolul 315

Schimbul de informații fără cerere prealabilă

În cazul în care urmează să se efectueze o rambursare/restituire de impozite, taxe sau drepturi, altele decât taxa pe valoarea adăugată, către o persoană stabilită ori având domiciliul într-un alt stat membru, statul membru din care urmează să se efectueze rambursarea/restituirea poate informa statul membru unde este stabilită sau unde își are domiciliul persoana respectivă cu privire la rambursarea/restituirea ce urmează a se efectua.

Articolul 316

Prezența în birourile administrative și participarea la anchetele administrative

- (1)** Prin acord între autoritatea solicitantă și autoritatea solicitată și în concordanță cu procedurile stabilite de autoritatea solicitată, funcționarii autorizați de autoritatea solicitantă pot, în vederea promovării asistenței reciproce prevăzute de prezentul capitol:
- a)** să fie prezenți în birourile în care autoritățile administrative ale statului membru solicitat își desfășoară activitatea;
 - b)** să fie prezenți la anchetele administrative efectuate pe teritoriul statului membru solicitat;
 - c)** să însoțească funcționarii competenți din statul membru solicitat în cursul procedurilor judiciare din respectivul stat membru.
- (2)** Acordul prevăzut la alin. (1) lit. b) poate prevedea ca funcționarii din statul membru solicitant să poată intervieva persoane și examina registre, în cazul în care legislația în vigoare în statul membru solicitat permite acest lucru.
- (3)** Funcționarii autorizați de autoritatea solicitantă care utilizează posibilitățile oferite prin alin. (1) și (2) sunt în măsură să prezinte în orice moment o împuternicire scrisă în care le sunt indicate identitatea și calitatea oficială.

Secțiunea a 3-a

Asistență pentru notificarea documentelor

Articolul 317

Cererea de notificare a anumitor documente referitoare la creanțe

(1) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată notifică persoanei căreia îi sunt destinate, denumită în continuare destinatar, toate actele și deciziile, inclusiv pe cele de natură judiciară, privind o creanță sau recuperarea acesteia, emise de statul membru solicitant.

(2) Cererea de notificare prevăzută la alin. (1) este însoțită de un formular-tip care conține cel puțin următoarele informații:

- a) numele, adresa și orice alte informații utile pentru identificarea destinatarului;
- b) scopul notificării și termenul în care aceasta ar trebui efectuată;
- c) o descriere a documentelor anexate, a tipului de creanță și a valorii creanței pentru care se formulează cererea;
- d) numele, adresa și alte date de contact cu privire la biroul responsabil de documentele anexate și, în cazul în care este diferit, biroul de la care se pot obține informații suplimentare privind documentele notificate sau posibilitățile de a contesta obligația de plată.

(3) Autoritatea solicitantă depune o cerere de notificare în temeiul prezentului capitol numai atunci când nu poate efectua notificarea în conformitate cu normele care reglementează notificarea documentului în cauză în statul membru solicitant sau atunci când o astfel de notificare ar cauza dificultăți disproporționate.

(4) Autoritatea solicitată informează de îndată autoritatea solicitantă în privința oricărei acțiuni întreprinse în urma cererii de notificare, în special în legătură cu data notificării documentului către destinatar.

Articolul 318

Mijloace de notificare

(1) Autoritatea solicitată se asigură că procedura de notificare în statul membru solicitat se efectuează potrivit reglementărilor legale și practicilor administrative naționale în vigoare în statul membru solicitat.

(2) Prevederile alin. (1) nu aduc atingere niciunei alte forme de notificare utilizate de o autoritate competentă a statului membru solicitant, în conformitate cu normele în vigoare în respectivul stat membru.

(3) O autoritate competentă stabilită pe teritoriul statului membru solicitant poate notifica direct orice document prin scrisoare recomandată sau prin poștă electronică unei persoane dintr-un alt stat membru.

Secțiunea a 4-a

Măsurile asigurătorii sau de recuperare

Articolul 319

Cererea de recuperare

(1) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată recuperează creanțele care fac obiectul unui titlu ce permite executarea în statul membru solicitant.

(2) De îndată ce autoritatea solicitantă are cunoștință despre orice informații relevante cu privire la cazul care a motivat cererea de recuperare, aceasta le transmite autorității solicitate.

Articolul 320

Condiții aplicabile cererilor de recuperare

(1) Autoritatea solicitantă nu poate formula o cerere de recuperare dacă și atâta vreme cât creanța și/sau titlul care permite executarea acesteia în statul membru solicitant sunt contestate în statul membru respectiv, cu excepția cazurilor în care se aplică art. 323 alin. (6).

(2) Înainte ca autoritatea solicitantă să formuleze o cerere de recuperare se aplică procedurile de recuperare adecvate disponibile în statul membru solicitant, cu următoarele excepții:

- a) atunci când este evident că nu există active pentru recuperare în statul membru solicitant sau că astfel de proceduri nu vor duce la plata integrală a creanței și că autoritatea solicitantă deține informații specifice care indică faptul că persoana în cauză are active în statul membru solicitat;
- b) atunci când aplicarea unor astfel de proceduri în statul membru solicitant ar cauza dificultăți disproporționate.

Articolul 321

Titlul executoriu și alte documente însoțitoare

(1) Orice cerere de recuperare este însoțită de un titlu uniform care permite executarea în statul membru solicitat. Acest titlu uniform care permite executarea în statul membru solicitat reflectă conținutul principal al

titlului inițial care permite executarea și constituie baza unică a măsurilor asigurătorii și de recuperare luate în statul membru solicitat. Acesta nu face obiectul niciunui act de recunoaștere, completare sau înlocuire în respectivul stat membru.

(2) Titlul uniform care permite executarea conține cel puțin următoarele informații:

a) informații relevante pentru identificarea titlului inițial care permite executarea, o descriere a creanței, inclusiv natura acesteia, perioada acoperită de creanță, orice date relevante pentru procesul de executare și valoarea creanței și diferitele componente ale acesteia, precum creanța principală și creanțele fiscale accesorii datorate;

b) numele, adresa și alte informații utile pentru identificarea debitorului;

c) numele, adresa și alte date de contact cu privire la biroul responsabil de evaluarea creanței și, în cazul în care acesta este diferit, biroul de la care se pot obține informații suplimentare privind creanța sau posibilitățile de a contesta obligația de plată.

(3) Cererea de recuperare a unei creanțe poate fi însoțită de alte documente referitoare la creanță emise de statul membru solicitant.

Articolul 322

Recuperarea creanței

(1) În scopul recuperării creanței în statul membru solicitat, orice creanță pentru care a fost formulată o cerere de recuperare este tratată ca și când ar fi o creanță a statului membru solicitat, cu excepția cazului în care prezentul capitol prevede altfel. Autoritatea solicitată utilizează prerogativele conferite și procedurile legale din statul membru solicitat aplicabile creanțelor cu privire la aceleași taxe, impozite sau drepturi ori, în absența acestora, cu privire la taxe, impozite sau drepturi similare, cu excepția cazului în care prezentul capitol prevede altfel.

(2) Dacă autoritatea solicitată consideră că pe teritoriul statului său nu se colectează taxe, impozite sau drepturi identice ori similare, aceasta utilizează prerogativele conferite și procedurile legale din statul membru solicitat aplicabile creanțelor rezultate din impozitul pe venitul persoanelor fizice, cu excepția cazului în care prezentul capitol prevede altfel.

(3) Statul membru solicitat nu este obligat să acorde creanțelor altor state membre preferințele acordate pentru creanțe similare apărute în respectivul stat membru, cu excepția cazurilor în care statele membre vizate convin altfel sau există dispoziții contrare în legislația statului membru solicitat. Un stat membru care acordă preferințe pentru creanțe altui stat membru nu poate refuza acordarea acelorași facilități pentru aceleași creanțe sau pentru creanțe similare altor state membre, în aceleași condiții.

(4) Statul membru solicitat recuperează creanța în moneda sa națională.

(5) Autoritatea solicitată informează cu diligența necesară autoritatea solicitantă cu privire la orice acțiune întreprinsă cu privire la cererea de recuperare.

(6) Începând cu data la care este primită cererea de recuperare, autoritatea solicitată percepe dobânzi pentru plata cu întârziere, potrivit legislației în vigoare în statul membru solicitat. În cazul României sunt aplicabile prevederile art. 174.

(7) Autoritatea solicitată poate, în cazul în care legislația în vigoare în statul membru solicitat permite acest lucru, să acorde debitorului un termen de plată sau să acorde pentru aceste creanțe eşalonarea la plată și să perceapă dobândă în acest sens. Autoritatea solicitată informează ulterior autoritatea solicitantă cu privire la orice astfel de decizie.

(8) Fără a aduce atingere prevederilor art. 329 alin. (1), autoritatea solicitată îi transferă autorității solicitante sumele recuperate aferente creanței, precum și dobânzile prevăzute la alin. (6) și (7).

Articolul 323

Litigii

(1) Litigiile cu privire la creanță, la titlul inițial care permite executarea în statul membru solicitant sau la titlul uniform care permite executarea în statul membru solicitat și litigiile legate de validitatea unei notificări efectuate de o autoritate competentă a statului membru solicitant sunt de competența autorităților competente ale statului membru solicitant. Dacă, în cursul procedurii de recuperare, creanța, titlul inițial care permite executarea în statul membru solicitant sau titlul uniform care permite executarea în statul membru solicitat este contestată/contestat de o parte interesată, autoritatea solicitată informează respectiva parte interesată că o astfel de acțiune trebuie introdusă de aceasta din urmă în fața autorității competente a statului membru solicitant, potrivit legislației în vigoare în statul respectiv.

(2) Litigiile cu privire la măsurile de executare luate în statul membru solicitat sau cu privire la validitatea unei notificări efectuate de o autoritate competentă a statului membru solicitat sunt introduse în fața organismului competent pentru soluționarea litigiului al statului membru respectiv, potrivit legislației în vigoare a acestui stat.

(3) Atunci când una dintre acțiunile prevăzute la alin. (1) a fost introdusă în fața organismului competent al statului membru solicitant, autoritatea solicitantă informează autoritatea solicitată cu privire la aceasta și precizează care sunt elementele creanței ce nu fac obiectul contestației.

(4) De îndată ce autoritatea solicitată primește informațiile prevăzute la alin. (3), fie din partea autorității solicitante, fie din partea părții interesate, aceasta suspendă procedura de executare în ceea ce privește partea contestată a creanței, până la primirea deciziei organismului competent în materie, cu excepția cazurilor în care autoritatea solicitantă formulează o cerere contrară, potrivit alin. (6).

(5) La cererea autorității solicitante sau în cazul în care se consideră necesar de către autoritatea solicitată, fără să se aducă atingere prevederilor art. 325, autoritatea solicitată poate recurge la măsuri asigurătorii pentru a garanta recuperarea, în măsura în care reglementările legale în vigoare în statul membru solicitat permit acest lucru.

(6) Potrivit reglementărilor legale și practicilor administrative în vigoare în statul membru în care își are sediul, autoritatea solicitantă poate cere autorității solicitate să recupereze o creanță contestată sau o parte contestată a creanței, în măsura în care reglementările legale și practicile administrative în vigoare în statul membru solicitat permit acest lucru. Orice astfel de cerere se motivează. Dacă rezultatul ulterior al contestației este favorabil debitorului, autoritatea solicitantă are obligația de a rambursa orice sumă recuperată, precum și de a plăti orice compensație datorată, potrivit reglementărilor legale în vigoare în statul membru solicitat.

(7) Dacă autoritățile competente ale statului membru solicitant sau ale statului membru solicitat au inițiat o procedură amiabilă, iar rezultatul procedurii poate afecta creanța cu privire la care a fost solicitată asistență, măsurile de recuperare sunt suspendate sau blocate până la încheierea procedurii respective, cu excepția cazurilor de urgență imediată datorate fraudei sau insolvenței. În cazul în care măsurile de recuperare sunt suspendate sau blocate, sunt aplicabile prevederile alin. (5).

Articolul 324

Modificarea sau retragerea cererii de asistență pentru recuperare

(1) Autoritatea solicitantă informează imediat autoritatea solicitată cu privire la orice modificare ulterioară adusă cererii sale de recuperare sau cu privire la retragerea cererii sale, precizând motivele modificării sau retragerii acesteia.

(2) Dacă modificarea cererii este rezultatul unei decizii luate de organismul competent prevăzut la art. 323 alin. (1), autoritatea solicitantă comunică decizia respectivă împreună cu un titlu uniform revizuit care permite executarea în statul membru solicitat. Autoritatea solicitată continuă măsurile de recuperare pe baza titlului revizuit. Măsurile asigurătorii sau de recuperare deja luate pe baza titlului uniform inițial care permite executarea în statul membru solicitat pot continua pe baza titlului revizuit, cu excepția cazului în care modificarea cererii se datorează lipsei de valabilitate a titlului inițial care permite executarea în statul membru solicitant sau a titlului uniform inițial care permite executarea în statul membru solicitat. Dispozițiile art. 321 și 323 sunt aplicabile în mod corespunzător.

Articolul 325

Cererea de măsuri asigurătorii

(1) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată ia măsurile asigurătorii necesare, dacă acestea sunt permise de legislația sa națională și în conformitate cu practicile sale administrative, pentru a asigura recuperarea în cazul în care creanța sau titlul care permite executarea în statul membru solicitant este contestată/contestat la momentul formulării cererii sau în cazul în care creanța nu face încă obiectul unui titlu care să permită executarea în statul membru solicitant, în măsura în care sunt, de asemenea, posibile măsuri asigurătorii, într-o situație similară, în temeiul legislației naționale și al practicilor administrative ale statului membru solicitant. Documentul elaborat pentru a permite aplicarea de măsuri asigurătorii în statul membru solicitant și referitor la creanța pentru care se solicită asistența reciprocă, dacă este cazul, însoțește cererea de măsuri asigurătorii în statul membru solicitat. Acest document nu face obiectul niciunui act de recunoaștere, completare sau înlocuire în statul membru solicitat.

(2) Cererea de măsuri asigurătorii poate fi însoțită de alte documente referitoare la creanță, emise în statul membru solicitant.

Articolul 326

Normele aplicabile cererilor de măsuri asigurătorii

Pentru aplicarea dispozițiilor art. 325 sunt aplicabile, în mod corespunzător, dispozițiile art. 319 alin. (2), art. 322 alin. (1)-(5), art. 323 și 324.

Articolul 327

Limite ale obligațiilor autorității solicitate

(1) Autoritatea solicitată nu este obligată să acorde asistența prevăzută la art. 319-325 dacă recuperarea creanței este de natură să genereze, din cauza situației debitorului, grave dificultăți de ordin economic sau

social în statul membru solicitat, în măsura în care reglementările legale și practicile administrative în vigoare în respectivul stat membru permit o astfel de excepție în cazul creanțelor naționale.

(2) Autoritatea solicitată nu este obligată să acorde asistența prevăzută la art. 314 și la art. 316-325 dacă cererea inițială de asistență, potrivit prevederilor art. 314, 316, 317, 319 sau art. 325, este efectuată cu privire la creanțe care au o vechime mai mare de 5 ani, acest termen începând de la momentul scadenței creanței în statul membru solicitant și până la momentul cererii inițiale de asistență. În cazul în care creanța sau titlul inițial care permite executarea în statul membru solicitant este contestată/contestat, termenul de 5 ani începe din momentul în care în statul membru solicitant se stabilește faptul că nu mai este posibilă contestarea creanței sau a titlului care permite executarea. În cazul în care se acordă o amânare a plății sau un plan de eşalonare a plății de către autoritățile competente din statul membru solicitant, termenul de 5 ani începe din momentul în care întregul termen de plată a expirat. Cu toate acestea, în aceste cazuri, autoritatea solicitată nu este obligată să acorde asistență cu privire la creanțe care sunt mai vechi de 10 ani, termen calculat de la momentul scadenței creanței în statul membru solicitant.

(3) Un stat membru nu este obligat să acorde asistență dacă valoarea totală a creanțelor reglementate de prezentul capitol, pentru care se solicită asistență, este mai mică de 1.500 euro.

(4) Autoritatea solicitată informează autoritatea solicitantă în legătură cu motivele refuzului unei cereri de asistență.

Articolul 328

Aspecte privind prescripția

(1) Aspectele privind termenele de prescripție sunt reglementate exclusiv de legislația în vigoare în statul membru solicitant.

(2) În ceea ce privește suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripție, toate demersurile efectuate în vederea recuperării creanțelor de către autoritatea solicitată sau în numele acesteia, în temeiul unei cereri de asistență, care au drept efect suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripție, în conformitate cu legislația în vigoare în statul membru solicitat, sunt considerate a avea același efect în statul membru solicitant, cu condiția ca efectul corespunzător să fie prevăzut în reglementările legale în vigoare în statul membru solicitant.

(3) Dacă suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripție nu este posibilă în temeiul reglementărilor legale în vigoare în statul membru solicitat, toate demersurile efectuate în vederea recuperării creanțelor de către autoritatea solicitată sau în numele acesteia în temeiul unei cereri de asistență care, dacă ar fi fost efectuate de către autoritatea solicitantă în propriul stat membru sau în numele acesteia, ar fi dus la suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripție, potrivit legislației în vigoare în statul membru solicitant, sunt considerate a fi fost efectuate în statul membru solicitant, în ceea ce privește efectul respectiv.

(4) Prevederile alin. (2) și (3) nu afectează dreptul autorităților competente din statul membru solicitant de a lua măsuri pentru a suspenda, întrerupe sau prelungi termenul de prescripție, potrivit reglementărilor în vigoare în statul membru respectiv.

(5) Autoritatea solicitantă și autoritatea solicitată se informează reciproc cu privire la orice acțiune care întrerupe, suspendă sau prelungeste termenul de prescripție a creanței pentru care au fost solicitate măsuri asigurătorii sau de recuperare sau care poate produce acest efect.

Articolul 329

Costuri

(1) În plus față de sumele prevăzute la art. 322 alin. (8), autoritatea solicitată urmărește să recupereze de la debitor cheltuielile legate de recuperare pe care le-a suportat și le reține, potrivit reglementărilor legale în vigoare din statul membru solicitat.

(2) Statele membre renunță reciproc la toate cererile privind rambursarea cheltuielilor rezultate din asistența reciprocă pe care și-o acordă potrivit prezentului capitol.

(3) Cu toate acestea, în cazul unor recuperări care creează dificultăți deosebite, care implică cheltuieli foarte mari sau care se referă la crima organizată, autoritatea solicitantă și autoritatea solicitată pot să convină asupra unor modalități de rambursare specifice cazurilor în speță.

(4) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (2) și (3), statul membru solicitant rămâne răspunzător față de statul membru solicitat pentru toate cheltuielile și toate pierderile suportate în legătură cu acțiunile recunoscute ca fiind nejustificate, în ceea ce privește fie fondul creanței, fie valabilitatea titlului emis de autoritatea solicitantă care permite executarea și/sau aplicarea de măsuri asigurătorii.

Secțiunea a 5-a

Dispoziții generale aplicabile tuturor tipurilor de cereri de asistență

Articolul 330

Formulare-tip și mijloace de comunicare

(1) Cererile de informații în temeiul art. 314 alin. (1), cererile de notificare în temeiul art. 317 alin. (1), cererile de recuperare în temeiul art. 319 alin. (1) sau cererile de măsuri asigurătorii în temeiul art. 325 alin. (1) se transmit prin mijloace electronice, utilizându-se un formular-tip, cu excepția cazurilor în care acest lucru nu este posibil din motive tehnice. În măsura posibilului, aceste formulare se folosesc și pentru comunicările ulterioare cu privire la cerere.

(2) Titlul uniform care permite executarea în statul membru solicitat, documentul care permite aplicarea de măsuri asigurătorii în statul membru solicitant și celelalte documente prevăzute la art. 321 și 325 se transmit, de asemenea, prin mijloace electronice, cu excepția cazurilor în care acest lucru nu este posibil din motive tehnice.

(3) Formularul-tip poate fi însoțit, dacă este cazul, de rapoarte, declarații și orice alte documente sau de copii certificate pentru conformitate sau extrase din acestea, care sunt, de asemenea, transmise pe cale electronică, cu excepția cazurilor în care acest lucru nu este posibil din motive tehnice.

(4) Formularele-tip și comunicările pe cale electronică pot, de asemenea, să fie utilizate pentru schimbul de informații în temeiul art. 315.

(5) Dispozițiile alin. (1)-(4) nu se aplică informațiilor și documentației obținute prin prezența în birourile administrative dintr-un alt stat membru sau prin participarea la anchetele administrative dintr-un alt stat membru, potrivit art. 316.

(6) În cazul în care comunicările nu se efectuează pe cale electronică sau prin intermediul formularelor-tip, acest lucru nu va afecta valabilitatea informațiilor obținute sau a măsurilor luate pentru executarea cererii de asistență.

Articolul 331

Limba utilizată

(1) Toate cererile de asistență, formularele-tip pentru notificare și titlurile uniforme care permit executarea în statul membru solicitat sunt trimise în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru solicitat sau sunt însoțite de o traducere în una dintre aceste limbi. Faptul că anumite părți sunt scrise într-o limbă, altă decât limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale statului membru solicitat, nu afectează valabilitatea acestora sau a procedurii, în măsura în care acea limbă este stabilită de comun acord între statele membre interesate.

(2) Documentele a căror notificare este solicitată potrivit art. 317 pot fi transmise autorității solicitate într-o limbă oficială a statului membru solicitant.

(3) În cazul în care o cerere este însoțită de alte documente decât cele prevăzute la alin. (1) și (2), autoritatea solicitată poate, dacă este necesar, să ceară autorității solicitante o traducere a acestor documente în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru solicitat sau în orice altă limbă asupra căreia statele membre interesate au convenit bilateral.

Articolul 332

Divulgarea informațiilor și a documentelor

(1) Informațiile comunicate sub orice formă, în temeiul prezentului capitol, sunt reglementate de obligația păstrării secretului fiscal și beneficiază de protecția acordată informațiilor similare în temeiul legislației naționale a statului membru care le-a primit. Astfel de informații pot fi utilizate în scopul aplicării de măsuri asigurătorii sau de executare în privința creanțelor care intră sub incidența prezentului capitol. De asemenea, astfel de informații pot fi utilizate pentru evaluarea și impunerea contribuțiilor obligatorii la sistemul de securitate socială.

(2) Persoanele acreditate în mod corespunzător de Autoritatea de Acreditare de Securitate a Comisiei Europene pot avea acces la aceste informații numai în măsura în care acest lucru este necesar pentru întreținerea și dezvoltarea rețelei RCC.

(3) Statul membru care furnizează informațiile permite utilizarea acestora în alte scopuri decât cele prevăzute la alin. (1) în statul membru care primește informațiile, în cazul în care, în temeiul legislației statului membru care furnizează informațiile, acestea pot fi utilizate în scopuri similare.

(4) În cazul în care autoritatea solicitantă sau solicitată consideră că informațiile obținute în temeiul prezentului capitol ar putea fi folositoare, în scopurile prevăzute la alin. (1), unui al treilea stat membru, ea poate să transmită respectivele informații acestui al treilea stat membru, cu condiția ca transmiterea acestor informații să fie conformă cu normele și procedurile stabilite în prezentul capitol. Aceasta informează statul membru de la care provin informațiile cu privire la intenția sa de a transmite informațiile respective unui stat membru terț. Statul membru de la care provin informațiile se poate opune acestei transmiteri a informațiilor, în termen de 10 zile lucrătoare de la data la care a primit comunicarea din partea statului membru care dorește să transmită informațiile.

(5) Permisivitatea de a utiliza, în temeiul alin. (3), informații care au fost transmise în temeiul alin. (4) poate fi acordată numai de către statul membru de unde provin informațiile.

(6) Informațiile comunicate sub orice formă în temeiul prezentului capitol pot fi invocate sau utilizate drept probe de toate autoritățile din statul membru care primește informațiile, pe aceeași bază ca și informațiile similare obținute în respectivul stat.

Secțiunea a 6-a

Dispoziții finale

Articolul 333

Aplicarea altor acorduri privind asistența

(1) Prezentul capitol nu aduce atingere îndeplinirii niciunei obligații de furnizare de asistență mai extinsă, care decurge din acorduri sau înțelegeri bilaterale ori multilaterale, inclusiv în domeniul notificării actelor judiciare sau extrajudiciare.

(2) În cazul în care România încheie astfel de acorduri sau înțelegeri bilaterale ori multilaterale cu privire la aspecte reglementate de prezentul capitol și care nu se referă la cazuri individuale, informează fără întârziere Comisia Europeană în acest sens.

(3) Atunci când acordă asistență reciprocă mai extinsă în temeiul unui acord sau al unei înțelegeri bilateral/bilaterale ori multilateral/multilaterale, România poate utiliza rețeaua de comunicații electronice și formularele-tip adoptate pentru punerea în aplicare a prezentului capitol.

Articolul 334

Norme de aplicare

Normele de aplicare a dispozițiilor art. 313 alin. (3) și (4), art. 314 alin. (1), art. 317, 319, art. 321 alin. (1) și (2), art. 322 alin. (5)-(8), art. 324, art. 325 alin. (1) și ale art. 330 alin. (1)-(4) sunt normele aprobate de Comisia Europeană.

Articolul 335

Raportare

(1) România, prin intermediul biroului central de legătură, informează Comisia Europeană anual, cel târziu până la 31 martie, cu privire la următoarele:

a) numărul de cereri de informații, de comunicare și de recuperare sau de măsuri asigurătorii transmise fiecărui stat membru solicitat și primite de la fiecare stat membru solicitant în fiecare an;

b) valoarea creanțelor pentru care se solicită asistență pentru recuperare și sumele recuperate.

(2) România, prin intermediul biroului central de legătură, poate furniza, de asemenea, orice alte informații care ar putea fi folositoare pentru a evalua asistența reciprocă oferită în temeiul prezentului capitol.

Titlul XI

Sancțiuni

Articolul 336

Contravenții

(1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate, potrivit legii, infracțiuni:

a) nedepunerea de către contribuabil/plătitor la termenele prevăzute de lege a declarațiilor de înregistrare fiscală, de radiere a înregistrării fiscale sau de mențiuni;

b) neîndeplinirea de către contribuabil/plătitor la termen a obligațiilor de declarare prevăzute de lege, a bunurilor și veniturilor impozabile sau, după caz, a impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume, precum și orice informații în legătură cu impozitele, taxele, contribuțiile, bunurile și veniturile impozabile, dacă legea prevede declararea acestora;

c) nerespectarea de către contribuabil/plătitor, precum și de persoanele cu care acesta are sau a avut raporturi economice sau juridice a obligației de a pune la dispoziția organului fiscal registre, evidențe, documente de afaceri și orice alte înscrisuri la locul indicat de organul fiscal potrivit art. 64, precum și nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligației prevăzute la art. 65 alin. (3);

d) nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligației prevăzute la art. 118 alin. (7);

e) nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligațiilor de întocmire a dosarului prețurilor de transfer în condițiile și la termenele prevăzute prin ordinul președintelui A.N.A.F., precum și nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligației de a prezenta dosarul prețurilor de transfer la solicitarea organului fiscal central în condițiile art. 108 alin. (2);

f) nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligației de a păstra, precum și a obligației de a prezenta organului fiscal, a datelor arhivate în format electronic și a aplicațiilor informatice cu ajutorul cărora le-a generat, potrivit art. 109 alin. (4);

g) neîndeplinirea măsurilor dispuse în termenele și condițiile stabilite de organul de inspecție fiscală potrivit art. 118 alin. (8);

h) nefurnizarea la termen de către contribuabil/plătitor a informațiilor periodice solicitate de organul fiscal potrivit art. 59;

i) nerespectarea de către instituțiile de credit a oricărei obligații privind furnizarea informațiilor potrivit art. 61, precum și nerespectarea de către bănci a obligațiilor de decontare prevăzute la art. 172;

j) nerespectarea de către orice entitate a obligației privind furnizarea informațiilor, potrivit art. 61;

k) nerespectarea obligațiilor ce-i revin terțului poprit, potrivit art. 236 alin. (9)-(11);

l) neîndeplinirea la termen de către Biroul de carte funciară a obligației de comunicare prevăzute la art. 242 alin. (9);

m) refuzul debitorului supus executării silite de a preda bunurile organului de executare silită spre a fi sechestrate sau de a le pune la dispoziție acestuia pentru a fi identificate și evaluate;

n) refuzul contribuabilului/plătitorului de a prezenta organului fiscal bunurile materiale supuse impozitelor, taxelor, contribuțiilor sociale, în vederea stabilirii realității declarației fiscale;

o) nereținerea, potrivit legii, de către plătitorii obligațiilor fiscale, a sumelor reprezentând impozite și contribuții cu reținere la sursă;

p) reținerea și nevărsarea în totalitate, de către plătitorii obligațiilor fiscale, a sumelor reprezentând impozite și contribuții cu reținere la sursă;

r) nerespectarea de către contribuabil/plătitor sau persoana împuternicită de acesta, precum și nerespectarea de către persoanele cu care contribuabilul/plătitorul are sau a avut raporturi economice sau juridice, a obligației de a furniza organului fiscal informațiile necesare determinării stării de fapt fiscale potrivit art. 58 alin. (1);

s) nerespectarea de către persoana supusă verificării situației fiscale personale a obligației de a depune declarația de patrimoniu și de venituri, potrivit art. 138 alin. (8);

ș) efectuarea de operațiuni intracomunitare de către persoanele care au obligația înscrierii în Registrul operatorilor intracomunitari fără a fi înscrise, conform legii, în acest registru;

t) nerespectarea de către instituția solicitantă a obligației de a iniția hotărârea de constituire a dreptului de administrare, potrivit art. 263 alin. (4);

ț) netransmiterea, de către instituțiile financiare, la termenul prevăzut de lege a informațiilor prevăzute la art. 62 sau transmiterea de informații incorecte ori incomplete.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează astfel:

a) cu amendă de la 25.000 lei la 27.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii și mari și cu amendă de la 6.000 lei la 8.000 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum și pentru persoanele fizice, în cazul săvârșirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. c);

b) cu amendă de la 5.000 lei la 7.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii și mari și cu amendă de la 1.000 lei la 1.500 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum și pentru persoanele fizice, în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. d);

c) cu amendă de la 12.000 lei la 14.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii și mari și cu amendă de la 2.000 lei la 3.500 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum și pentru persoanele fizice, în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. e)-h);

d) cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii și mari și cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum și pentru persoanele fizice, în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. a), b), i)-m) și Ț);

e) cu amendă de la 4.000 lei la 10.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii și mari și cu amendă de la 2.000 lei la 5.000 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum și pentru persoanele fizice, în cazul săvârșirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. n) și r);

f) cu amendă de la 4.000 lei la 6.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii și mari și cu amendă de la 1.000 lei la 1.500 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum și pentru persoanele fizice, în cazul săvârșirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. o) și p), dacă obligațiile fiscale sustrase la plată sunt de până la 50.000 lei inclusiv;

g) cu amendă de la 12.000 lei la 14.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii și mari și cu amendă de la 4.000 lei la 6.000 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum și pentru persoanele fizice, în cazul săvârșirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. o) și p), dacă obligațiile fiscale sustrase la plată sunt cuprinse între 50.000 lei și 100.000 lei inclusiv;

h) cu amendă de la 25.000 lei la 27.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii și mari și cu amendă de la 6.000 lei la 8.000 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum și pentru persoanele fizice, în cazul săvârșirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. o) și p), dacă obligațiile fiscale sustrase la plată sunt mai mari de 100.000 lei;

- i) cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. s);
- j) cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. ș);
- k) cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. t).
- (3) În cazul persoanelor fizice nedepunerea la termenele prevăzute de lege a declarațiilor de venit constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50 lei la 500 lei.
- (4) În cazul asocierilor și al altor entități fără personalitate juridică, contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amenda prevăzută pentru persoanele fizice.
- (5) Nedepunerea la termen a declarațiilor fiscale pentru obligațiile datorate bugetelor locale se sancționează potrivit Codului fiscal.
- (6) Sumele încasate în condițiile prezentului titlu se fac venit la bugetul de stat sau bugetele locale, după caz.

Articolul 337

Contravenții în cazul declarațiilor recapitulative

- (1) Constituie contravenții următoarele fapte:
 - a) nedepunerea la termenele prevăzute de lege a declarațiilor recapitulative reglementate de normele din Codul fiscal privind taxa pe valoarea adăugată;
 - b) depunerea de declarații recapitulative incorecte ori incomplete.
- (2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează astfel:
 - a) cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei în cazul săvârșirii faptei prevăzute la lit. a);
 - b) cu amendă de la 500 lei la 1.500 lei în cazul săvârșirii faptei prevăzute la lit. b).
- (3) Nu se sancționează contravențional:
 - a) persoanele care corectează declarația recapitulativă până la termenul legal de depunere a următoarei declarații recapitulative, dacă fapta prevăzută la alin. (1) lit. b) nu a fost constatată de organul fiscal anterior corectării;
 - b) persoanele care, ulterior termenului legal de depunere, corectează declarațiile ca urmare a unui fapt neimputabil persoanei impozabile.

Articolul 338

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor

- (1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către organele fiscale competente, cu excepția contravenției prevăzute la art. 336 alin. (1) lit. t) pentru care constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se face de persoanele stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice sau, după caz, hotărâre a autorității deliberative.
- (2) Sancțiunile contravenționale prevăzute la art. 336 și 337 se aplică, după caz, persoanelor fizice sau persoanelor juridice. În cazul asocierilor și al altor entități fără personalitate juridică, sancțiunile se aplică reprezentanților acestora.
- (3) Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia jumătate din minimul amenzii prevăzute în prezentul cod, agentul constatatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

Articolul 339

Dispoziții aplicabile

Dispozițiile prezentului titlu se completează cu dispozițiile [Ordonanței Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificările și completările ulterioare.

Titlul XII

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 340

Dispoziții privind regimul vamal

Neplata la termenul legal a taxelor care se datorează în vamă, potrivit legii, cu excepția celor prevăzute la art. 157 alin. (2), atrage interzicerea efectuării operațiunilor de vămuire până la stingerea integrală a acestora.

Articolul 341

Dispoziții privind funcționarii publici din cadrul organelor fiscale

- (1) În exercitarea atribuțiilor de serviciu funcționarii publici din cadrul organelor fiscale sunt investiți cu exercițiul autorității publice și beneficiază de protecție potrivit legii.
- (2) Statul și unitățile administrativ-teritoriale răspund patrimonial pentru prejudiciile cauzate contribuabilului de funcționarii publici din cadrul organelor fiscale, în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

(3) Încălcarea de către funcționarii publici, cu vinovăție, a îndatoririlor de serviciu atrage răspunderea potrivit [Legii nr. 188/1999](#) privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Prevederile [art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 46/2009](#) privind îmbunătățirea procedurilor fiscale și diminuarea evaziunii fiscale, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 324/2009](#), rămân aplicabile.

Articolul 342

Acte normative de aplicare

(1) Formularele necesare și instrucțiunile de utilizare a acestora privind administrarea creanțelor fiscale de către organul fiscal central, precum și orice norme sau instrucțiuni necesare aplicării unitare a prezentului cod se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(2) Formularele necesare și instrucțiunile de utilizare a acestora, pentru administrarea creanțelor fiscale de către organul fiscal local, precum și orice norme sau instrucțiuni necesare aplicării unitare a prezentului cod, se aprobă prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice.

(3) Formularele necesare și instrucțiunile de utilizare a acestora, privind realizarea creanțelor bugetului general consolidat administrate de alte autorități publice care administrează creanțe fiscale, se aprobă prin ordin al ministrului de resort sau al conducătorului instituției publice, după caz.

(4) Ordinele ministrului finanțelor publice, ale președintelui A.N.A.F., precum și celelalte ordine prevăzute de prezentul cod se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția ordinelor prin care sunt reglementate exclusiv norme de lucru interne care vizează atribuții și schimbul de informații între structurile organului fiscal.

Articolul 343

Scutirea organelor fiscale de plata taxelor

Organele fiscale sunt scutite de taxe, tarife, comisioane sau cauțiuni pentru cererile, acțiunile și orice alte măsuri pe care le îndeplinesc în vederea administrării creanțelor fiscale, cu excepția celor privind comunicarea actului administrativ fiscal.

Articolul 344

Scutirea de la plata taxelor extrajudiciare de timbru

CertIFICATELE, adevărurile sau alte documente pentru care legea prevede plata taxei extrajudiciare de timbru, eliberate de organele fiscale sunt scutite de taxe extrajudiciare de timbru.

Articolul 345

Înscrierea creanțelor la Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare

A.N.A.F. este autorizată ca operator care, prin structurile de specialitate cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale, inclusiv unitățile subordonate A.N.A.F., ca agenți împuterniciți, să înscrie garanțiile reale la Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare pentru creanțele fiscale administrate de către organul fiscal central, precum și pentru creanțele fiscale administrate de organele fiscale locale.

Articolul 346

Conflictul temporal al actelor normative

(1) Reglementările emise în temeiul actelor normative prevăzute la art. 354 rămân aplicabile până la data aprobării actelor normative de aplicare a prezentului cod, în măsura în care nu contravin prevederilor acestuia.

(2) Trimiterile făcute prin alte acte normative la [Ordonanța Guvernului nr. 92/2003](#) privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se consideră a fi făcute la prezentul cod.

Articolul 347

Dispoziții privind termenele

Termenele în curs la data intrării în vigoare a prezentului cod se calculează după normele legale în vigoare la data când au început să curgă.

Articolul 348

Confiscări

(1) Confiscările dispuse potrivit legii se duc la îndeplinire de către organele care au dispus confiscarea. Confiscările dispuse de instanțele de judecată se duc la îndeplinire de către Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Afacerilor Interne sau, după caz, de către alte autorități publice abilitate de lege, prin organele competente, stabilite prin ordin comun al conducătorilor instituțiilor în cauză, iar valorificarea se face de organele competente ale Ministerului Finanțelor Publice, sau de către alte autorități publice abilitate de lege, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(2) În situația în care confiscările privesc sume exprimate în monedă străină, sumele se convertesc în lei la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României, valabil la data rămânerii definitive a măsurii confiscării.

(3) Sumele confiscate, precum și cele realizate din valorificarea bunurilor confiscate, mai puțin cheltuielile impuse de ducerea la îndeplinire și de valorificare, se fac venit la bugetul de stat sau bugetele locale, după caz, conform legii.

Articolul 349

Constatarea faptelor ce pot constitui infracțiuni

(1) Ori de câte ori, organele fiscale constată că există indicii privind săvârșirea unor infracțiuni în legătură cu situații de fapt ce intră în competența de constatare a organelor fiscale, acestea întocmesc procese-verbale/acte de control, în baza cărora sesizează organele de urmărire penală cu privire la faptele constatate.

(2) Procesul-verbal sau actul de control încheiat potrivit competențelor ce revin organelor fiscale, documentele ridicate și explicațiile scrise solicitate, potrivit legii, după caz, precum și alte înscrisuri care au valoare probatorie de înscrisuri în procesul penal se trimit organelor de urmărire penală împreună cu actul de sesizare.

Articolul 350

Colaborarea cu organele de urmărire penală

(1) La solicitarea organelor de urmărire penală, când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unei situații de fapt și este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei, personalul desemnat din cadrul A.N.A.F. efectuează controale fiscale.

(2) În cazuri temeinic justificate, după începerea urmăririi penale, cu avizul procurorului, poate fi solicitată A.N.A.F. efectuarea de controale fiscale, conform obiectivelor stabilite.

(3) Rezultatul controalelor prevăzute la alin. (1) și (2) se consemnează în procese-verbale, care constituie mijloace de probă. Procesele-verbale nu constituie titlu de creanță fiscală în sensul prezentului cod.

Articolul 351

Soluționarea căilor de atac în cazul actelor administrative fiscale privind debitorii în insolvență

Prin derogare de la dispozițiile [art. 75 din Legea nr. 85/2014](#), actele administrative fiscale emise înainte și după intrarea în insolvență se supun controlului instanțelor specializate de contencios administrativ fiscal.

Articolul 352

Aplicarea legii noi și ultraactivarea legii vechi

(1) Dispozițiile prezentului cod se aplică numai procedurilor de administrare începute după intrarea acestuia în vigoare.

(2) Procedurile de administrare începute înainte de data intrării în vigoare a prezentului cod rămân supuse legii vechi.

(3) Dispozițiile art. 181 sunt aplicabile creanțelor fiscale născute după data de 1 ianuarie 2016.

Articolul 353

Intrarea în vigoare

Prezentul cod intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2016.

Articolul 354

Abrogări

La data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă:

a) [Ordonanța Guvernului nr. 92/2003](#) privind [Codul de procedură fiscală](#), republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007, cu modificările și completările ulterioare;

b) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011](#) privind reglementarea acordării eșalonărilor la plată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 22 martie 2011, aprobată prin [Legea nr. 15/2012](#), cu modificările și completările ulterioare;

c) [Hotărârea Guvernului nr. 1.050/2004](#) pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a [Ordonanței Guvernului nr. 92/2003](#) privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 20 iulie 2004;

d) [Hotărârea Guvernului nr. 529/2007](#) pentru aprobarea Procedurii de emitere a soluției fiscale individuale anticipate și a acordului de preț în avans, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 395 din 12 iunie 2007;

e) [art. 1-5 din Legea nr. 161/2003](#) privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 21 aprilie 2003, cu modificările și completările ulterioare;

f) [Hotărârea Guvernului nr. 248/2011](#) privind aprobarea Procedurii de aplicare a metodelor indirecte pentru stabilirea bazei impozabile ajustate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 191 din 18 martie 2011, cu modificările și completările ulterioare.

Prevederile capitolului I al titlului X transpun [Directiva 2011/16/UE](#) a Consiliului din 15 februarie 2011 privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal și de abrogare a [Directivei 77/799/CEE](#), publicată în Jurnalul Oficial al

Uniunii Europene, seria L, nr. 64 din 11 martie 2011, astfel cum a fost modificată prin [Directiva 2014/107/UE](#) a Consiliului din 9 decembrie 2014 de modificare a [Directivei 2011/16/UE](#) în ceea ce privește schimbul automat obligatoriu de informații în domeniul fiscal, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 359 din 16 decembrie 2014.

Prevederile capitolului II al titlului X transpun [Directiva 2010/24/UE](#) a Consiliului din 16 martie 2010 privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de impozite, taxe și alte măsuri, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 84 din 31 martie 2010 și rectificată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 100 din 22 aprilie 2010.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALERIU-ȘTEFAN ZGONEA

PREȘEDINTELE SENATULUI

CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-TĂRICEANU

București, 20 iulie 2015.

Nr. 207.

Anexa 1

NORME

de raportare și de precauție pentru schimbul
de informații referitoare la conturile financiare

Prezenta anexă stabilește normele de raportare și de precauție care trebuie să fie aplicate de către Instituțiile Financiare Raportoare pentru a permite României să comunice, prin schimb automat, informațiile prevăzute la art. 291 alin. (4). Prezenta anexă prevede, de asemenea, normele și procedurile administrative care trebuie să fie în vigoare în România pentru a se asigura punerea în aplicare eficace și respectarea procedurilor de raportare și de precauție, prezentate în continuare.

Secțiunea I

Cerințe generale de raportare

A. Sub rezerva dispozițiilor lit. C-E ale prezentei secțiuni, fiecare Instituție Financiară Raportoare trebuie să raporteze autorității competente din România următoarele informații cu privire la fiecare Cont care face obiectul raportării al respectivelor Instituții Financiare Raportoare:

1. numele, adresa, statul membru (statele membre) de rezidență, numărul (numerele) de identificare fiscală (NIF) și data și locul nașterii (în cazul unei persoane fizice) ale fiecărei Persoane care face obiectul raportării, care este Titular de cont al respectivului cont și, în cazul unei Entități care este Titular de cont și care, după aplicarea procedurilor de precauție în conformitate cu secțiunile V, VI și VII, este identificată ca având una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării, numele, adresa, statul membru (statele membre) de rezidență și numărul (numerele) de identificare fiscală (NIF) ale Entității, precum și numele, adresa, statul membru (statele membre) de rezidență și numărul (numerele) de identificare fiscală (NIF) și data și locul nașterii fiecărei Persoane care face obiectul raportării;
2. numărul de cont (sau echivalentul său funcțional în absența unui număr de cont);
3. numele și numărul de identificare, dacă este cazul, al Instituției Financiare Raportoare;
4. soldul sau valoarea contului, inclusiv Valoarea de răscumpărare în cazul unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau al unui Contract de rentă viageră, valabilă la sfârșitul anului calendaristic relevant sau la sfârșitul altei perioade de raportare adecvate sau, în cazul în care contul a fost închis în cursul anului sau al perioadei în cauză, închiderea contului;
5. în cazul oricărui Cont de custodie:
 - a) quantumul brut total al dobânzilor, quantumul brut total al dividendelor și quantumul brut total al altor venituri generate în legătură cu activele deținute în cont, în fiecare caz plătite sau creditate în contul respectiv sau în legătură cu respectivul cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate;
 - b) încasările brute totale din vânzarea sau răscumpărarea Activelor Financiare plătite sau creditate în cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate în legătură cu care Instituția Financiară Raportoare a acționat drept custode, broker, reprezentant sau orice alt fel de mandatar al Titularului de cont;
6. în cazul oricărui Cont de depozit, quantumul brut total al dobânzilor plătite sau creditate în cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate;

7. în cazul oricărui cont care nu este descris la pct. 5 sau 6, din cuantumul brut total plătit sau creditat Titularului de cont în legătură cu respectivul cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate în legătură cu care Instituția Financiară Raportoare este debitoare, inclusiv cuantumul agregat al oricăror rambursări plătite Titularului de cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate.

B. Informațiile raportate trebuie să identifice moneda în care este exprimată fiecare sumă.

C. Fără a aduce atingere pct. 1 al lit. A, cu privire la fiecare Cont care face obiectul raportării care este un Cont Preexistent, nu este obligatorie raportarea NIF sau a datei nașterii în cazul în care acestea nu figurează în registrele Instituției Financiare Raportoare și nu există o altă cerință care să impună respectivei Instituții Financiare Raportoare să colecteze aceste informații în temeiul dreptului intern sau al oricărui instrument juridic al Uniunii. Cu toate acestea, o Instituție Financiară Raportoare are obligația să depună eforturi rezonabile pentru a obține NIF și data nașterii în ceea ce privește Conturile Preexistente până la sfârșitul celui de al doilea an calendaristic care urmează anului în care respectivele Conturi Preexistente au fost identificate drept Conturi care fac obiectul raportării.

D. Fără a aduce atingere pct. 1 al lit. A, nu există obligația raportării NIF în cazul în care acesta nu este emis de către statul membru relevant sau de o altă jurisdicție de rezidență.

E. Fără a aduce atingere pct. 1 al lit. A, nu există obligația raportării locului nașterii, cu excepția următoarelor cazuri:

1. Instituția Financiară Raportoare este obligată, în alt mod, să obțină și să raporteze această informație în temeiul legislației din România sau Instituția Financiară Raportoare este sau a fost obligată, în alt mod, să obțină și să raporteze această informație în temeiul oricărui instrument juridic al Uniunii în vigoare sau care a fost în vigoare la 5 ianuarie 2015;

2. informația este disponibilă și poate fi căutată în bazele de date electronice păstrate de Instituția Financiară Raportoare.

Secțiunea a II-a

Cerințe generale de precauție

A. Un cont este considerat drept Cont care face obiectul raportării începând de la data la care este identificat ca atare în conformitate cu procedurile de precauție prevăzute în secțiunile II-VII și, cu excepția cazului în care se prevede altfel, informațiile cu privire la un Cont care face obiectul raportării trebuie raportate anual, în anul calendaristic următor anului la care se referă informațiile.

B. Soldul sau valoarea unui cont se stabilește ca fiind cel/cea valabil/valabilă în ultima zi a anului calendaristic sau a unei alte perioade de raportare adecvate.

C. În cazul în care soldul sau pragul valorii urmează să se stabilească în ultima zi a unui an calendaristic, soldul sau valoarea în cauză trebuie stabilit/stabilită în ultima zi a perioadei de raportare care se încheie cu sau în anul calendaristic respectiv.

D. Instituțiile Financiare Raportoare pot să utilizeze prestatori de servicii în scopul îndeplinirii obligațiilor de raportare și de precauție impuse respectivei Instituții Financiare Raportoare, prevăzute de legislația națională, dar responsabilitatea pentru respectivele obligații revine în continuare Instituțiilor Financiare Raportoare.

E. Instituțiile Financiare Raportoare pot să aplice procedurile de precauție pentru Conturile Noi în cazul Conturilor Preexistente, precum și procedurile de precauție pentru Conturile cu Valoare Mare în cazul Conturilor cu Valoare Mai Mică. Dispozițiile privind Conturile Preexistente sunt aplicabile în mod corespunzător.

Secțiunea a III-a

Precauție în ceea ce privește conturile de persoană fizică preexistente

A. Introducere. Următoarele proceduri se aplică în scopul identificării Conturilor care fac obiectul raportării dintre Conturile de Persoană Fizică Preexistente.

B. Conturi cu Valoare Mai Mică. În cazul Conturilor cu Valoare Mai Mică se aplică procedurile prezentate în continuare.

1. Adresa de rezidență. În cazul în care Instituția Financiară Raportoare deține în registrele sale o adresă actuală de rezidență pentru Titularul de cont persoană fizică, bazată pe Documente Justificative, Instituția Financiară Raportoare poate considera Titularul de cont persoană fizică ca având rezidența fiscală în România sau într-o altă jurisdicție în care este situată adresa, pentru a stabili dacă respectivul Titular de cont persoană fizică este o Persoană care face obiectul raportării.

2. Căutarea în registrul electronic. În cazul în care o Instituție Financiară Raportoare nu se bazează pe o adresă actuală de rezidență a Titularului de cont persoană fizică, pe baza unor Documente Justificative, astfel cum este prevăzut la pct. 1, Instituția Financiară Raportoare trebuie să examineze datele accesibile pentru căutare electronică păstrate de Instituția Financiară Raportoare cu privire la toate indiciile prezentate în continuare și să aplice pct. 3-6:

a) identificarea Titularului de cont drept rezident al unui stat membru;

- b)** adresa de corespondență sau de rezidență actuală, inclusiv o casuță poștală, dintr-un stat membru;
- c)** unul sau mai multe numere de telefon într-un stat membru și niciun număr de telefon în România;
- d)** instrucțiunile permanente, altele decât cele privind un Cont de Depozit, de a transfera fonduri într-un cont administrat în România;
- e)** o împuternicire sau o delegare de semnătură valabilă, acordată unei persoane cu adresa într-un stat membru;
- f)** o adresă purtând mențiunea "post-restant" sau "în atenția" într-un stat membru, în cazul în care Instituția Financiară Raportoare nu are la dosar nicio altă adresă pentru Titularul de cont.

3. În cazul în care nu se descoperă în urma căutării electronice niciunul dintre indiciile enumerate la pct. 2, nu se impune nicio măsură suplimentară până în momentul în care intervine o modificare a circumstanțelor care să ducă fie la asocierea unuia sau mai multor indicii cu contul, fie la transformarea contului într-un Cont cu Valoare Mare.

4. În cazul în care oricare dintre indiciile enumerate la pct. 2 lit. a)-e) este descoperit în sistemul electronic de căutare, sau în cazul în care intervine o modificare a circumstanțelor care să ducă la asocierea unuia sau a mai multor indicii cu contul, Instituția Financiară Raportoare trebuie să considere Titularul de cont drept rezident fiscal în fiecare stat membru pentru care este identificat un indiciu, cu excepția cazului în care aceasta alege să aplice pct. 6 și, cu privire la respectivul cont, se aplică una dintre excepțiile prevăzute la respectivul punct.

5. În cazul în care o adresă purtând mențiunea "post-restant" sau "în atenția" este descoperită în urma căutării electronice și nicio altă adresă și niciunul dintre celelalte indicii enumerate la pct. 2 lit. a)-e) nu este identificată /identificat cu privire la Titularul de cont, Instituția Financiară Raportoare trebuie, în ordinea cea mai adecvată circumstanțelor, să efectueze căutarea în registrul pe suport hârtie prevăzută la pct. 2 al lit. C sau să încerce să obțină din partea Titularului de cont o autocertificare sau Documente Justificative pentru a stabili rezidența fiscală (rezidențele fiscale) a/ale respectivului Titular de cont. În cazul în care în urma căutării în dosar nu se constată niciun indiciu, iar încercarea de a obține autocertificarea sau Documente Justificative nu dă rezultate, Instituția Financiară Raportoare trebuie să raporteze contul autorității competente din România drept cont nedocumentat.

6. Sub rezerva găsirii unor indicii în temeiul pct. 2, o Instituție Financiară Raportoare nu este obligată să considere un Titular de cont drept rezident al unui stat membru în cazul în care:

- a)** informațiile referitoare la Titularul de cont conțin o adresă de corespondență sau de rezidență actuală în statul membru respectiv, unul sau mai multe numere de telefon în statul membru respectiv (și niciun număr de telefon în România) sau instrucțiuni permanente (cu privire la Conturi Financiare altele decât Conturile de Depozit) de a transfera fonduri într-un cont administrat într-un stat membru, și Instituția Financiară Raportoare obține sau a examinat anterior și păstrează o înregistrare a următoarelor informații:
 - (i) o declarație pe propria răspundere din partea Titularului de cont privind statul membru (statele membre) sau o altă jurisdicție (alte jurisdicții) de rezidență a(le) Titularului de cont, care nu includ(e) statul membru respectiv; și
 - (ii) Documente Justificative care stabilesc statutul Titularului de cont ca nefăcând obiectul raportării;
- b)** informațiile referitoare la Titularul de cont conțin o împuternicire sau o delegare de semnătură valabilă, acordată unei persoane cu adresa în statul membru respectiv, și Instituția Financiară Raportoare obține sau a examinat anterior și păstrează o înregistrare a următoarelor informații:
 - (i) o declarație pe proprie răspundere din partea Titularului de cont privind statul membru (statele membre) sau altă jurisdicție (alte jurisdicții) de rezidență a/ale respectivului Titular de cont, care nu include/includ statul membru respectiv; sau
 - (ii) Documente Justificative care stabilesc statutul Titularului de cont ca nefăcând obiectul raportării.

C. Proceduri de examinare aprofundată pentru Conturile cu Valoare Mare. Se aplică următoarele proceduri de examinare aprofundată în ceea ce privește Conturile cu Valoare Mare.

1. Căutarea în registrul electronic. În ceea ce privește Conturile cu Valoare Mare, Instituția Financiară Raportoare trebuie să examineze datele accesibile pentru căutare electronică păstrate de Instituția Financiară Raportoare cu privire la oricare dintre indiciile descrise la pct. 2 al lit. B.

2. Căutarea în registrul pe suport hârtie. În cazul în care baza de date accesibile pentru căutare electronică a Instituției Financiare Raportoare include domenii destinate tuturor informațiilor prevăzute la pct. 3 și toate informațiile respective, nu este necesară căutarea suplimentară în registrul pe suport hârtie. În cazul în care bazele de date electronice nu cuprind toate informațiile respective, atunci, în ceea ce privește Conturile cu Valoare Mare, Instituția Financiară Raportoare trebuie să examineze și actualul dosar principal al clientului și, în măsura în care informațiile în cauză nu sunt cuprinse în actualul dosar principal al clientului, următoarele documente asociate contului și obținute de Instituția Financiară Raportoare în cursul ultimilor 5 ani pentru oricare dintre indiciile prevăzute la pct. 2 al lit. B:

- a)** cele mai recente Documente Justificative colectate cu privire la contul respectiv;
- b)** cel mai recent contract sau cea mai recentă documentație cu privire la deschiderea contului;

c) cea mai recentă documentație obținută de Instituția Financiară Raportoare în conformitate cu Procedurile AML/KYC sau în alte scopuri de reglementare;

d) orice formulare de împuternicire sau de delegare de semnătură valabile; și

e) orice instrucțiuni permanente în vigoare (altele decât cele referitoare la un Cont de Depozit) de a transfera fonduri.

3. Excepție, în măsura în care bazele de date conțin informații suficiente. O Instituție Financiară Raportoare nu este obligată să efectueze căutarea în registrul pe suport hârtie prevăzută la pct. 2 în măsura în care informațiile disponibile pentru căutare în format electronic ale Instituției Financiare Raportoare includ:

a) statutul Titularului de cont în ceea ce privește rezidența;

b) adresa de rezidență și adresa de corespondență ale Titularului de cont, aflate în prezent la dosarul Instituției Financiare Raportoare;

c) numărul (numerele) de telefon al/ale Titularului de cont, aflat(e) în prezent la dosarul Instituției Financiare Raportoare, dacă este cazul;

d) în cazul Conturilor Financiare altele decât Conturile de Depozit, dacă există instrucțiuni permanente pentru a transfera fonduri din respectivul cont într-un alt cont (inclusiv un cont aflat la o altă sucursală a Instituției Financiare Raportoare sau la o altă Instituție Financiară);

e) dacă există în prezent o mențiune "post-restant" sau "în atenția" pentru Titularul de cont; și

f) dacă există orice împuternicire sau delegare de semnătură pentru contul respectiv.

4. Consultarea responsabilului pentru relații cu clienții în scopul obținerii de informații concrete. În afară de căutarea în registrul electronic și de căutarea în registrul pe suport hârtie prevăzute la pct. 1 și 2, Instituția Financiară Raportoare trebuie să considere drept Cont care face obiectul raportării orice Cont cu Valoare Mare încredințat unui responsabil pentru relații cu clienții (inclusiv orice Conturi Financiare agregate respectivului Cont cu Valoare Mare) în cazul în care responsabilul pentru relații cu clienții deține informații concrete conform cărora Titularul de cont este o Persoană care face obiectul raportării.

5. Efectele găsirii unor indicii:

a) Dacă, în urma examinării aprofundate a Conturilor cu Valoare Mare prevăzute la lit. C, nu este descoperit niciunul dintre indiciile enumerate la pct. 2 al lit. B, iar contul nu este identificat ca fiind deținut de o Persoană care face obiectul raportării descrisă la pct. 4, atunci nu sunt necesare acțiuni suplimentare până în momentul în care intervine o modificare a circumstanțelor care să ducă la asocierea unuia sau a mai multor indicii cu contul respectiv.

b) În cazul în care, în urma examinării aprofundate a Conturilor cu Valoare Mare, este descoperit oricare dintre indiciile enumerate la lit. B pct. 2 lit. a)-e), sau în cazul în care intervine ulterior o modificare a circumstanțelor care duce la asocierea unuia sau a mai multor indicii cu contul, Instituția Financiară Raportoare trebuie să considere contul drept Cont care face obiectul raportării în fiecare stat membru pentru care este identificat un indiciu, cu excepția cazului în care aceasta alege să aplice pct. 6 al lit. B și, cu privire la respectivul cont, se aplică una dintre excepțiile prevăzute la respectivul punct.

c) În cazul în care, în urma examinării aprofundate, este descoperită o adresă purtând mențiunea "post-restant" sau "în atenția" și pentru Titularul de cont nu este identificată nicio altă adresă și niciunul dintre celelalte indicii enumerate la lit. B pct. 2 lit. (a)-(e) Instituția Financiară Raportoare trebuie să obțină din partea Titularului de cont respectiv o autocertificare sau Documente Justificative pentru a stabili rezidența fiscală/ rezidențele fiscale a/ale respectivului Titular de cont. În cazul în care o Instituție Financiară Raportoare nu poate obține autocertificarea sau Documentele Justificative respective, aceasta trebuie să raporteze contul autorității competente din propriul stat membru drept cont nedocumentat.

6. În cazul în care un Cont de Persoană Fizică Preexistent nu este un Cont cu Valoare Mare la data de 31 decembrie 2015, dar devine un Cont cu Valoare Mare începând cu ultima zi a anului calendaristic următor, Instituția Financiară Raportoare trebuie să finalizeze procedurile de examinare aprofundată cu privire la respectivul cont în anul calendaristic următor anului în care contul devine un Cont cu Valoare Mare. Dacă, pe baza acestei examinări, respectivul cont este identificat drept Cont care face obiectul raportării, Instituția Financiară Raportoare are obligația de a raporta, anual, informațiile necesare cu privire la respectivul cont pentru anul în care acesta este identificat drept Cont care face obiectul raportării și pentru anii următori, cu excepția cazului în care Titularul de cont încetează să mai fie o Persoană care face obiectul raportării.

7. Odată ce o Instituție Financiară Raportoare aplică procedurile de examinare aprofundată pentru un Cont cu Valoare Mare, Instituția Financiară Raportoare nu este obligată să aplice din nou respectivele proceduri, în afară de consultarea responsabilului pentru relații cu clienții prevăzută la pct. 4, cu privire la același Cont cu Valoare Mare în orice an ulterior, cu excepția cazului în care contul este nedocumentat, caz în care Instituția Financiară Raportoare ar trebui să aplice din nou, anual, respectivele proceduri, până în momentul în care respectivul cont încetează să mai fie nedocumentat.

8. În cazul în care intervine o modificare a circumstanțelor privind un Cont cu Valoare Mare care duce la asocierea cu contul respectiv a unuia sau a mai multor indicii prevăzute la pct. 2 al lit. B, Instituția Financiară Raportoare trebuie să considere contul drept Cont care face obiectul raportării în legătură cu fiecare stat membru pentru care este identificat un indiciu, cu excepția cazului în care aceasta alege să aplice pct. 6 al lit. B și, cu privire la respectivul cont, se aplică una dintre excepțiile prevăzute la punctul menționat.

9. O Instituție Financiară Raportoare trebuie să pună în aplicare proceduri prin care să se asigure că un responsabil pentru relații cu clienții identifică orice modificare a circumstanțelor referitoare la un cont. De exemplu, în cazul în care responsabilului pentru relații cu clienții i se comunică faptul că Titularul de cont are o nouă adresă de corespondență într-un stat membru, Instituția Financiară Raportoare are obligația de a considera noua adresă drept o modificare a circumstanțelor și, în cazul în care aceasta alege să aplice pct. 6 al lit. B, este obligată să obțină documentele adecvate din partea Titularului de cont.

D. Examinarea Conturilor de Persoană Fizică cu Valoare Mare Preexistente trebuie finalizată până la 31 decembrie 2016. Examinarea Conturilor de Persoană Fizică cu Valoare Mai Mică Preexistente trebuie finalizată până la 31 decembrie 2017.

E. Orice Cont de Persoană Fizică Preexistent, care a fost identificat drept Cont ce face obiectul raportării în temeiul prezentei secțiuni, trebuie considerat drept Cont care face obiectul raportării în toți anii următori, cu excepția cazului în care Titularul de cont încetează să mai fie o Persoană care face obiectul raportării.

Secțiunea a IV-a

Precauție în ceea ce privește conturile de persoană fizică noi

Următoarele proceduri se aplică în scopul identificării Conturilor care fac obiectul raportării dintre Conturile de Persoană Fizică Noi.

A. În ceea ce privește Conturile de Persoană Fizică Noi, în momentul deschiderii contului, Instituția Financiară Raportoare trebuie să obțină o autocertificare, care poate face parte din documentația de deschidere a contului, care permite Instituției Financiare Raportoare să stabilească rezidența fiscală (rezidențele fiscale) a/ale Titularului de cont și să confirme caracterul rezonabil al respectivei autocertificări pe baza informațiilor obținute de Instituția Financiară Raportoare în legătură cu deschiderea contului, inclusiv eventualele documente colectate în conformitate cu Procedurile AML/KYC.

B. În cazul în care autocertificarea stabilește că Titularul de cont este rezident fiscal într-un stat membru, Instituția Financiară Raportoare trebuie să considere contul drept Cont care face obiectul raportării și autocertificarea trebuie să includă, de asemenea, NIF al Titularului de cont pentru respectivul stat membru (sub rezerva secțiunii I lit. D) și data nașterii acestuia.

C. În cazul în care intervine o modificare a circumstanțelor cu privire la un Cont de Persoană Fizică Nou în urma căreia Instituția Financiară Raportoare află sau are motive să afle că autocertificarea inițială este incorectă sau nefiabilă, Instituția Financiară Raportoare nu se poate baza pe autocertificarea inițială și trebuie să obțină o autocertificare valabilă care să stabilească rezidența fiscală (rezidențele fiscale) a/ale Titularului de cont.

Secțiunea a V-a

Precauție în ceea ce privește conturile de entitate preexistente

Următoarele proceduri se aplică în scopul identificării Conturilor care fac obiectul raportării dintre Conturile de Entitate Preexistente.

A. Conturi de Entitate care nu fac obiectul obligației de examinare, identificare sau raportare. Cu excepția cazului în care Instituția Financiară Raportoare decide altfel, fie cu privire la toate Conturile de Entitate Preexistente, fie separat, cu privire la orice grup clar identificat de astfel de conturi, un Cont de Entitate Preexistent cu un sold agregat sau o valoare agregată a contului care nu depășește, la data de 31 decembrie 2015, echivalentul în lei a 250.000 USD nu face obiectul obligației de examinare, identificare sau raportare drept un Cont care face obiectul raportării, până în momentul în care soldul agregat sau valoarea agregată a contului depășește cuantumul respectiv în ultima zi din orice an calendaristic ulterior.

B. Conturi de entitate care fac obiectul examinării. Un Cont de Entitate Preexistent cu un sold sau o valoare agregată a contului care depășește echivalentul în lei a 250.000 USD, la data de 31 decembrie 2015 și un Cont de Entitate Preexistent care nu depășește echivalentul în lei a 250.000 USD, la data de 31 decembrie 2015, dar cu un sold sau o valoare agregată a contului care depășește acest cuantum în ultima zi din orice an calendaristic ulterior, trebuie examinate în conformitate cu procedurile prevăzute la lit. D.

C. Conturi de entitate care fac obiectul obligației de raportare. În ceea ce privește Conturile de Entitate Preexistente prevăzute la lit. B, numai conturile care sunt deținute de una sau mai multe Entități care sunt Persoane care fac obiectul raportării sau de ENFS (Entități care nu sunt Instituții Financiare) pasive cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării sunt considerate drept Conturi care fac obiectul raportării.

D. Proceduri de examinare pentru identificarea Conturilor de Entitate care fac obiectul obligației de raportare. Pentru Conturile de Entitate Preexistente prevăzute la lit. B, o Instituție Financiară Raportoare trebuie să aplice următoarele proceduri de examinare pentru a stabili dacă contul este deținut de una sau mai multe Persoane care fac obiectul raportării sau de ENFS pasive cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării:

1. Să stabilească dacă Entitatea este o Persoană care face obiectul raportării:

a) Să examineze informațiile păstrate în scopuri de reglementare sau de relații cu clienții (inclusiv informații colectate în conformitate cu Procedurile AML/KYC) pentru a stabili dacă informațiile indică faptul că Titularul de cont este rezident într-un stat membru. În acest scop, informațiile care indică faptul că Titularul de cont este rezident într-un stat membru includ un loc de înregistrare ori de constituire sau o adresă într-un stat membru.

b) Dacă informațiile indică faptul că Titularul de cont este rezident într-un stat membru, Instituția Financiară Raportoare trebuie să considere contul drept Cont care face obiectul raportării, cu excepția cazului în care aceasta obține o autocertificare din partea Titularului de cont sau stabilește, în mod rezonabil, pe baza informațiilor aflate în posesia sa sau care sunt disponibile public, că Titularul de cont nu este o Persoană care face obiectul raportării.

2. Să stabilească dacă Entitatea este o ENFS pasivă cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării. Cu privire la un Titular de cont al unui Cont de entitate preexistent (inclusiv o Entitate care este o Persoană care face obiectul raportării), Instituția Financiară Raportoare trebuie să stabilească dacă Titularul de cont este o ENFS pasivă cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării. În cazul în care oricare dintre Persoanele care exercită controlul asupra unei ENFS pasive este o Persoană care face obiectul raportării, atunci contul trebuie considerat drept un Cont care face obiectul raportării. În cursul stabilirii acestor elemente, Instituția Financiară Raportoare trebuie să respecte orientările de la pct. 2 lit. a)-c) în ordinea cea mai adecvată circumstanțelor:

a) Să stabilească dacă Titularul de cont este o ENFS pasivă. În scopul de a stabili dacă Titularul de cont este o ENFS pasivă, Instituția Financiară Raportoare trebuie să obțină o autocertificare din partea Titularului de cont pentru a stabili statutul acestuia, cu excepția cazului în care există informații aflate în posesia sa sau disponibile public, pe baza cărora poate stabili în mod rezonabil că Titularul de cont este o ENFS activă sau o Instituție Financiară, alta decât o Entitate de Investiții prevăzută la secțiunea a VIII-a lit. A pct. 6 lit. b) care nu este o Instituție Financiară dintr-o Jurisdicție Participantă.

b) Să stabilească Persoanele care exercită controlul asupra unui Titular de cont. În scopul stabilirii Persoanelor care exercită controlul asupra unui Titular de cont, o Instituție Financiară Raportoare se poate baza pe informațiile colectate și păstrate în conformitate cu Procedurile AML/KYC.

c) Să stabilească dacă o Persoană care exercită controlul asupra unei ENFS pasive este o Persoană care face obiectul raportării. Pentru a stabili dacă o Persoană care exercită controlul asupra unei ENFS pasive este o Persoană care face obiectul raportării, o Instituție Financiară Raportoare se poate baza pe:

(i) informații colectate și păstrate în conformitate cu Procedurile AML/KYC în cazul unui Cont de entitate preexistent deținut de una sau mai multe ENFS cu un sold sau o valoare agregată care nu depășește echivalentul în lei a 1.000.000 USD; sau

(ii) o autocertificare din partea Titularului de cont sau a Persoanei care exercită controlul privind statul membru (statele membre) sau privind altă jurisdicție (alte jurisdicții) în care Persoana care exercită controlul are rezidența fiscală.

E. Calendarul punerii în aplicare a examinării și proceduri suplimentare aplicabile Conturilor de Entitate Preexistente:

1. Examinarea Conturilor de Entitate Preexistente cu un sold sau o valoare agregată a contului care depășește, la data de 31 decembrie 2015, echivalentul în lei a 250.000 USD trebuie finalizată până la data de 31 decembrie 2017.

2. Examinarea Conturilor de Entitate Preexistente cu un sold sau o valoare agregată a contului care nu depășește, la data de 31 decembrie 2015, echivalentul în lei a 250.000 USD, dar depășește cuantumul respectiv la data de 31 decembrie a unui an ulterior trebuie finalizată în anul calendaristic următor anului în care soldul sau valoarea agregată a contului depășește acest cuantum.

3. În cazul în care intervine o modificare a circumstanțelor cu privire la un Cont de Entitate Preexistent în urma căreia Instituția Financiară Raportoare află sau are motive să afle că autocertificarea sau alte documente asociate cu un cont sunt incorecte sau nefiabile, Instituția Financiară Raportoare trebuie să stabilească din nou statutul contului în conformitate cu procedurile prevăzute la lit. D.

Secțiunea a VI-a

Precauție în ceea ce privește conturile de entitate noi

Următoarele proceduri se aplică în scopul identificării Conturilor care fac obiectul raportării dintre Conturile de Entitate Noi.

Proceduri de examinare pentru identificarea Conturilor de entitate care fac obiectul obligației de raportare. Pentru Conturile de Entitate Noi, o Instituție Financiară Raportoare trebuie să aplice următoarele proceduri de examinare pentru a stabili dacă contul este deținut de una sau mai multe Persoane care fac obiectul raportării sau de ENFS pasive cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării:

1. Să stabilească dacă Entitatea este o Persoană care face obiectul raportării:

a) Să obțină o autocertificare, care poate face parte din documentația de deschidere a contului, care permite Instituției Financiare Raportoare să stabilească rezidența fiscală (rezidențele fiscale) a/ale Titularului de cont și să confirme caracterul rezonabil al respectivei autocertificări pe baza informațiilor obținute de Instituția Financiară Raportoare în legătură cu deschiderea contului, inclusiv eventualele documente colectate în conformitate cu Procedurile AML/KYC. În cazul în care Entitatea certifică faptul că nu are rezidență fiscală, Instituția Financiară Raportoare se poate baza pe adresa sediului principal al Entității pentru a stabili rezidența Titularului de cont.

b) Dacă autocertificarea indică faptul că Titularul de cont este rezident într-un stat membru, Instituția Financiară Raportoare trebuie să considere contul drept Cont care face obiectul raportării, cu excepția cazului în care aceasta stabilește în mod rezonabil, pe baza informațiilor aflate în posesia sa sau care sunt disponibile public, că Titularul de cont nu este o Persoană care face obiectul raportării în legătură cu respectivul stat membru.

2. Să stabilească dacă Entitatea este o ENFS pasivă cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării. Cu privire la un Titular de cont al unui Cont de Entitate Nou (inclusiv o Entitate care este o Persoană care face obiectul raportării), Instituția Financiară Raportoare trebuie să stabilească dacă Titularul de cont este o ENFS pasivă cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării. În cazul în care oricare dintre Persoanele care exercită controlul asupra unei ENFS pasive este o Persoană care face obiectul raportării, atunci contul trebuie considerat drept un Cont care face obiectul raportării. În cursul stabilirii acestor elemente, Instituția Financiară Raportoare trebuie să respecte orientările de la lit. a)-c) în ordinea cea mai adecvată circumstanțelor:

a) Să stabilească dacă Titularul de cont este o ENFS pasivă. În scopul de a stabili dacă Titularul de cont este o ENFS pasivă, Instituția Financiară Raportoare trebuie să se bazeze pe o autocertificare din partea Titularului de cont pentru a stabili statutul acestuia, cu excepția cazului în care există informații aflate în posesia sa sau disponibile public, pe baza cărora poate stabili în mod rezonabil că Titularul de cont este o ENFS activă sau o Instituție Financiară, alta decât o Entitate de investiții prevăzută la secțiunea a VIII-a lit. A pct. 6 lit. b) care nu este o Instituție Financiară dintr-o Jurisdicție Participantă.

b) Să stabilească Persoanele care exercită controlul asupra unui Titular de cont. În scopul stabilirii Persoanelor care exercită controlul asupra unui Titular de cont, o Instituție Financiară Raportoare se poate baza pe informațiile colectate și păstrate în conformitate cu Procedurile AML/KYC.

c) Să stabilească dacă o Persoană care exercită controlul asupra unei ENFS pasive este o Persoană care face obiectul raportării. Pentru a stabili dacă o Persoană care exercită controlul asupra unei ENFS pasive este o Persoană care face obiectul raportării, o Instituție Financiară Raportoare se poate baza pe o autocertificare din partea Titularului de cont sau a respectivei Persoane care exercită controlul.

Secțiunea a VII-a

Norme speciale de precauție

Se aplică următoarele norme suplimentare în punerea în aplicare a procedurilor de precauție menționate anterior:

A. Recurgerea la autocertificări și Documente Justificative. O Instituție Financiară Raportoare nu se poate baza pe autocertificare sau pe Documente Justificative în cazul în care Instituția Financiară Raportoare știe sau are motive să știe că autocertificarea sau Documentele Justificative sunt incorecte sau nefiabile.

B. Proceduri alternative pentru Conturile Financiare deținute de beneficiari persoane fizice ai unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau ai unui Contract de rentă viageră și pentru Contractele de asigurare cu valoare de răscumpărare de grup sau pentru Contractele de rentă viageră de grup. O Instituție Financiară Raportoare poate presupune că un beneficiar persoană fizică (altul decât deținătorul) al unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau al unui Contract de rentă viageră care beneficiază de o indemnizație de deces nu este o Persoană care face obiectul raportării și poate considera un astfel de Cont Financiar ca nefiind un Cont care face obiectul raportării, cu excepția cazului în care Instituția Financiară Raportoare știe sau are motive să știe că beneficiarul este o Persoană care face obiectul raportării. O Instituție Financiară Raportoare are motive să știe că beneficiarul unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau al unui Contract de rentă viageră este o Persoană care face obiectul raportării dacă informațiile colectate de către Instituția Financiară Raportoare și asociate respectivului beneficiar conțin indicii conform celor prevăzute la secțiunea a III-a lit. B. În cazul în care o Instituție Financiară Raportoare deține informații concrete sau are motive să știe că beneficiarul este o Persoană care face obiectul raportării, Instituția Financiară Raportoare trebuie să respecte procedurile de la Secțiunea a III-a lit. B. O Instituție Financiară Raportoare poate considera un Cont Financiar care constă în participația de care beneficiază un membru în cadrul unui Contract de asigurare cu valoare de

răscumpărare de grup sau al unui Contract de rentă viageră de grup ca fiind un Cont Financiar care este un cont care nu face obiectul raportării până la data la care suma respectivă trebuie plătită angajatului/deținătorului unui certificat sau beneficiarului, în cazul în care Contul Financiar care constă în participația de care beneficiază un membru în cadrul unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare de grup sau al unui Contract de rentă viageră de grup îndeplinește următoarele cerințe:

- (i) contractul de asigurare cu valoare de răscumpărare de grup sau Contractul de rentă viageră de grup îi este emis unui angajator și asigură cel puțin 25 de angajați/deținători de certificate;
- (ii) angajatul/deținătorul de certificate are dreptul să beneficieze de orice valoare înscrisă în contract în legătură cu participația sa și să numească beneficiari pentru indemnizația plătită la decesul angajatului; și
- (iii) suma agregată plătită oricărui angajat/deținător de certificat sau beneficiar nu depășește echivalentul în lei a 1.000.000 USD.

Termenul "Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare de grup" înseamnă un Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare care: (i) asigură persoane fizice care sunt afiliate prin intermediul unui angajator, al unei organizații profesionale, al unui sindicat ori al altei asociații sau grupări; și (ii) impune plata unei prime pentru fiecare membru al grupului (sau membru al unei categorii din cadrul grupului), care este stabilită fără a lua în considerare caracteristicile individuale de sănătate, altele decât vârsta, genul și obiceiurile legate de fumat ale respectivului membru al grupului (sau ale categoriei de membri).

Termenul "Contract de rentă viageră de grup" înseamnă un Contract de rentă viageră în care creditorii sunt persoane fizice care sunt afiliate prin intermediul unui angajator, al unei organizații profesionale, al unui sindicat ori al altei asociații sau grupări.

C. Norme privind Agregarea soldurilor conturilor și Conversia monetară

1. Agregarea Conturilor de persoană fizică. În scopul stabilirii soldului sau a valorii agregate Conturilor Financiare deținute de o persoană fizică, o Instituție Financiară Raportoare are obligația de a agrega toate Conturile Financiare administrate de Instituția Financiară Raportoare sau de o Entitate afiliată, dar numai în măsura în care sistemele informatice ale Instituției Financiare Raportoare arată o legătură între Conturile Financiare prin referire la un element de date, cum ar fi numărul de client sau NIF, și permit agregarea soldurilor sau a valorii conturilor. Fiecărui titular al unui Cont Financiar deținut în comun i se atribuie soldul sau valoarea integrală a Contului Financiar deținut în comun în scopul aplicării cerințelor privind agregarea prevăzute la prezentul punct.

2. Agregarea Conturilor de entitate. În scopul stabilirii soldului sau a valorii agregate a Conturilor Financiare deținute de o Entitate, o Instituție Financiară Raportoare are obligația de a lua în considerare toate Conturile Financiare care sunt administrate de Instituția Financiară Raportoare sau de o Entitate afiliată, dar numai în măsura în care sistemele informatice ale Instituției Financiare Raportoare arată o legătură între Conturile Financiare prin referire la un element de date, cum ar fi numărul de client sau NIF, și permit agregarea soldurilor sau a valorilor conturilor. Fiecărui titular al unui Cont Financiar deținut în comun i se atribuie soldul sau valoarea integrală a Contului Financiar deținut în comun în scopul aplicării cerințelor privind agregarea prevăzute la prezentul punct.

3. Norme speciale privind agregarea conturilor aplicabile responsabililor pentru relații cu clienții. În scopul stabilirii soldului sau a valorii agregate a Conturilor Financiare deținute de o persoană, pentru a stabili dacă un Cont Financiar este un Cont cu Valoare Mare, o Instituție Financiară Raportoare are, de asemenea, obligația, în cazul oricăror Conturi Financiare cu privire la care responsabilul pentru relații cu clienții știe sau are motive să știe că sunt în mod direct sau indirect deținute, controlate sau instituite (altfel decât în capacitate fiduciară) de către aceeași persoană, de a agrega toate respectivele conturi.

4. Toate sumele exprimate în monedele diferitelor state membre se citesc ca incluzând sumele echivalente în lei.

Secțiunea a VIII-a

Definițiile termenilor

Următorii termeni sunt definiți în continuare:

A. Instituție Financiară Raportoare

1. Termenul "Instituție Financiară Raportoare" înseamnă orice Instituție Financiară din România care nu este o Instituție Financiară Nonraportoare. Termenul "Instituție Financiară din România" înseamnă: (i) orice Instituție Financiară care este rezidentă în România, dar exclude orice sucursală a respectivei Instituții Financiare care se află în afara teritoriului României; și (ii) orice sucursală a unei Instituții Financiare care nu este rezidentă în România, în cazul în care sucursala respectivă se află în România.

2. Termenul "Instituție Financiară dintr-o Jurisdicție Participantă" înseamnă: (i) orice Instituție Financiară care este rezidentă într-o Jurisdicție Participantă, dar exclude orice sucursală a respectivei Instituții Financiare care se află în afara teritoriului Jurisdicției Participante; și (ii) orice sucursală a unei Instituții Financiare care nu este rezidentă într-o Jurisdicție Participantă, în cazul în care sucursala respectivă se află într-o Jurisdicție Participantă.

3. Termenul "Instituție Financiară" înseamnă o Instituție de Custodie, o Instituție Depozitară, o Entitate de Investiții sau o Companie de asigurări determinată.

4. Termenul "Instituție de Custodie" înseamnă orice Entitate care deține, ca parte substanțială a activității sale, Active Financiare în contul unor terți. O Entitate deține, ca parte substanțială a activității sale, Active Financiare în contul unor terți dacă venitul brut al Entității atribuibil deținerii de Active Financiare și serviciilor financiare conexe este egal sau mai mare de 20% din venitul brut al Entității pe perioada cea mai scurtă dintre următoarele: (i) perioada de trei ani care se încheie la data de 31 decembrie (sau în ultima zi a unei perioade contabile care nu este un an calendaristic) dinaintea anului în care se efectuează calculul; sau (ii) perioada în cursul căreia Entitatea a existat.

5. Termenul "Instituție Depozitară" înseamnă orice Entitate care atrage depozite în cadrul obișnuit al activității bancare sau al unei activități similare.

6. Termenul "Entitate de Investiții" înseamnă orice Entitate:

a) care desfășoară, ca activitate principală, una sau mai multe dintre următoarele activități ori operațiuni pentru sau în numele unui client:

(i) tranzacții cu instrumente de piață monetară (cecuri, bonuri de trezorerie, certificate de depozit, instrumente derivate etc.); schimb valutar; instrumente în materie de schimb valutar, rata dobânzii și indici bursieri; titluri de valoare transferabile; sau tranzacții la termen cu mărfuri;

(ii) administrarea individuală și colectivă a portofoliului; sau

(iii) care investește, administrează sau gestionează în alt mod Active Financiare sau bani în numele altor persoane;

sau

b) al cărei venit brut provine în principal din activități de investire, reinvestire sau tranzacționare de Active Financiare, în cazul în care Entitatea este administrată de către o altă Entitate care este o Instituție Depozitară, o Instituție de Custodie, o Companie de asigurări specificată sau o Entitate de Investiții, astfel cum sunt prevăzute la lit. (a).

O Entitate este considerată a desfășura ca activitate principală una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la lit. a), sau venitul brut al unei Entități este atribuibil în principal activităților de investire, reinvestire sau tranzacționare de Active Financiare în sensul prezentei litere, în cazul în care venitul brut al Entității atribuibil activităților relevante este egal sau mai mare de 50% din venitul brut al Entității pe perioada cea mai scurtă dintre următoarele: (i) perioada de trei ani care se încheie la data de 31 decembrie a anului dinaintea anului în care se efectuează calculul; sau (ii) perioada în cursul căreia Entitatea a existat. Termenul "Entitate de Investiții" nu include o Entitate care este o ENFS activă, întrucât Entitatea respectivă îndeplinește oricare dintre criteriile prevăzute la lit. D pct. 8 lit. d)-g).

Prezentul punct se interpretează într-o manieră consecventă cu limbajul similar utilizat în definiția termenului "Instituție Financiară" din recomandările Grupului de Acțiune Financiară.

7. Termenul "Activ Financiar" include un titlu de valoare (de exemplu, acțiuni în cadrul capitalului unei societăți comerciale; participații în capitalurile proprii sau dreptul la beneficii în cadrul unui parteneriat deținut de mulți asociați sau cotel la bursă sau în cadrul unei fiducii; bilete la ordin, obligațiuni sau alte titluri de datorie), drepturi generate de un parteneriat, o marfă, un swap (de exemplu, swap pe rata dobânzii, swap valutar, swap de bază, rată de dobândă cu plafon maxim, rată de dobândă cu prag minim, swap pe mărfuri, swap pe acțiuni, swap pe indici bursieri și acorduri similare), un Contract de asigurare sau un Contract de rentă viageră sau orice dobândă (inclusiv un contract de tip futures sau forward sau o opțiune) în legătură cu un titlu de valoare, drepturi generate de un parteneriat, o marfă, un swap, un Contract de asigurare sau un Contract de rentă viageră. Termenul "Activ Financiar" nu include drepturile directe asupra unor bunuri imobile, care să nu fie titluri de datorie.

8. Termenul "Companie de asigurări specificată" înseamnă orice Entitate care este o companie de asigurări (sau societatea holding a unei companii de asigurări) care emite sau este obligată să efectueze plăți cu privire la un Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau la un Contract de rentă viageră.

B. Instituție Financiară Nonraportoare

1. Termenul "Instituție Financiară Nonraportoare" înseamnă orice Instituție Financiară care este:

a) o Entitate guvernamentală, o Organizație internațională sau o Bancă centrală, în afară de situațiile care se referă la o plată care derivă dintr-o obligație care incumbă în legătură cu o activitate financiară comercială de tipul celor desfășurate de o Companie de asigurări specificată, de o Instituție de Custodie sau de o Instituție depozitară;

b) un Fond de pensii cu participare largă; un Fond de pensii cu participare restrânsă; un Fond de pensii al unei Entități guvernamentale, al unei Organizații internaționale sau al unei Bănci centrale; sau un Emitent de carduri de credit calificat;

c) orice altă Entitate care prezintă un risc scăzut de a fi utilizată pentru evaziune fiscală are caracteristici similare în mod substanțial cu oricare dintre Entitățile prevăzute la lit. a) și b) și este inclusă pe lista Instituțiilor Financiare Nonraportoare prevăzută la art. 291 alin. (7), cu condiția ca statutul respectivei Entități drept Instituție Financiară Nonraportoare să nu aducă atingere obiectivelor cap. I al titlului X;

d) un Organism de plasament colectiv exceptat; sau

e) o fiducie, în măsura în care fiduciarul este o Instituție Financiară Raportoare și raportează toate informațiile care trebuie raportate în conformitate cu Secțiunea I cu privire la toate Conturile fiduciei care fac obiectul raportării.

2. Termenul "Entitate guvernamentală" înseamnă Guvernul României sau al unei alte jurisdicții, orice subdiviziune politică a României sau a unei alte jurisdicții (care, pentru evitarea oricărei ambiguități, include un stat, o provincie, un județ sau o localitate) sau orice organism sau agenție deținut(ă) integral de România sau de o altă jurisdicție ori de una sau mai multe dintre subdiviziunile sus-menționate (fiecare reprezentând o "Entitate guvernamentală"). Această categorie este alcătuită din părți integrante, entități controlate și subdiviziuni politice ale României sau ale unei alte jurisdicții:

a) O "parte integrantă" a României sau a unei alte jurisdicții înseamnă orice persoană, organizație, agenție, birou, fond, organism public sau alt organism, oricare ar fi denumirea sa, care constituie o autoritate administrativă a României sau a unei alte jurisdicții. Veniturile nete ale autorității administrative trebuie să fie creditate contului propriu al acesteia sau altor conturi ale României sau al unei alte jurisdicții și nicio parte a acestora nu trebuie să revină în beneficiul vreunei persoane private. O parte integrantă nu include nicio persoană fizică care este un membru al guvernului, funcționar sau administrator care acționează cu titlu privat sau personal;

b) O entitate controlată înseamnă o Entitate care este, formal, separată de România sau altă jurisdicție sau care constituie, în alt mod, o entitate juridică separată, cu condiția ca:

(i) Entitatea să fie deținută și controlată în totalitate de una sau mai multe Entități guvernamentale, direct sau prin intermediul uneia sau al mai multor entități controlate;

(ii) veniturile nete ale Entității să fie creditate contului propriu al acesteia sau altor conturi ale uneia sau ale mai multor Entități guvernamentale și nicio parte a acestora să nu revină în beneficiul vreunei persoane private; și

(iii) activele Entității să revină uneia sau mai multor Entități guvernamentale în momentul dizolvării acesteia.

c) Venitul nu revine în beneficiul persoanelor fizice în cazul în care respectivele persoane sunt beneficiarii-țintă ai unui program guvernamental, iar activitățile din cadrul programului sunt desfășurate pentru publicul larg în interes general sau se referă la administrarea unei părți a guvernului. Cu toate acestea, sub rezerva dispozițiilor anterioare, se consideră că venitul revine în beneficiul persoanelor fizice în cazul în care este obținut din folosirea unei Entități Guvernamentale pentru a desfășura o activitate comercială, cum ar fi o activitate bancară comercială, care furnizează servicii financiare persoanelor fizice.

3. Termenul "Organizație internațională" înseamnă orice organizație internațională ori agenție sau organism deținut în totalitate de aceasta. Această categorie include orice organizație interguvernamentală (inclusiv o organizație supranațională): (i) care este alcătuită în primul rând din guverne; (ii) care are în vigoare un acord privind sediul sau un acord în mod fundamental similar cu România; și (iii) al cărei venit nu revine în beneficiul unor persoane private.

4. Termenul "Bancă centrală" înseamnă Banca Națională a României.

5. Termenul "Fond de pensii cu participare largă" înseamnă un fond instituit pentru a furniza beneficii cu titlu de pensie, indemnizații de invaliditate sau de deces sau orice combinație a acestora către beneficiari care sunt actuali sau foști angajați (sau persoanele desemnate de către respectivii angajați) ai unuia sau ai mai multor angajatori în schimbul unor servicii prestate, cu condiția ca fondul:

a) să nu aibă un singur beneficiar cu dreptul la mai mult de 5% din activele fondului;

b) să facă obiectul normelor guvernamentale și să raporteze informații autorităților fiscale; și

c) să îndeplinească cel puțin una dintre următoarele cerințe:

(i) fondul este, în general, scutit de la plata impozitului pe veniturile din investiții sau impozitarea acestor venituri este amânată sau impozitată cu o cotă redusă, datorită statutului său de fond de pensii sau regim de pensii;

(ii) fondul primește cel puțin 50% din contribuțiile sale totale [altele decât transferurile de active de la alte regimuri prevăzute la pct. 5-7 sau din conturile de pensii prevăzute la lit. C pct. 17 lit. a)] din partea angajatorilor care le finanțează;

(iii) plățile sau retragerile din fond sunt permise numai în cazul producerii unor evenimente determinate legate de pensionare, invaliditate sau deces [cu excepția plăților periodice către alte fonduri de pensii prevăzute la lit. B pct. 5-7 și a conturilor de pensii prevăzute la lit. C pct. 17 lit. a)] sau, în cazul efectuării de plăți sau de retrageri înainte de evenimentele determinate, se aplică sancțiuni; sau

(iv) contribuțiile angajaților (altele decât anumite contribuții autorizate) la fond sunt limitate în funcție de venitul câștigat de angajat sau nu pot depăși, anual, echivalentul în lei a 50.000 USD, aplicând normele stabilite la Secțiunea a VII-a lit. C privind Agregarea conturilor și Conversia monetară.

6. Termenul "Fond de pensii cu participare restrânsă" înseamnă un fond instituit pentru a furniza beneficii cu titlu de pensii sau indemnizații de invaliditate sau de deces către beneficiari care sunt actuali sau foști angajați (sau persoanele desemnate de către respectivii angajați) ai unuia sau ai mai multor angajatori în schimbul unor servicii prestate, cu următoarele condiții:

- a)** fondul să aibă mai puțin de 50 de participanți;
- b)** fondul să fie finanțat de unul sau mai mulți angajatori care nu sunt Entități de Investiții sau ENFS pasive;
- c)** contribuțiile angajatului și ale angajatorului la fond [altfel decât transferurile de active din conturile de pensii prevăzute la lit. C pct. 17 lit. a)] să fie limitate în funcție de venitul câștigat și, respectiv, de remunerarea angajaților;
- d)** participanții care nu sunt rezidenți ai statului membru în care este stabilit fondul să nu aibă dreptul la mai mult de 20% din activele fondului; și
- e)** fondul să facă obiectul normelor guvernamentale și să raporteze informații autorităților fiscale.

7. Termenul "Fond de pensii al unei Entități guvernamentale, al unei Organizații internaționale sau al unei Bănci centrale" înseamnă un fond instituit de o Entitate guvernamentală, o Organizație internațională sau o Bancă centrală pentru a furniza beneficii cu titlu de pensii sau indemnizații de invaliditate sau de deces către beneficiari sau participanți care sunt actuali sau foști angajați (sau persoanele desemnate de către respectivii angajați) sau care nu sunt actuali sau foști angajați, dacă respectivele beneficii sunt acordate unor astfel de beneficiari sau participanți în schimbul unor servicii personale prestate pentru Entitatea guvernamentală, Organizația internațională sau Banca centrală respective.

8. Termenul "Emitent de carduri de credit calificat" înseamnă o Instituție Financiară care îndeplinește următoarele cerințe:

- a)** Instituția Financiară este o Instituție Financiară doar pentru că este un emitent de carduri de credit care atrage depozite numai atunci când un client face o plată care depășește soldul datorat cu privire la card și plățile în exces nu sunt restituite imediat clientului; și
- b)** anterior datei de 1 ianuarie 2016 sau începând cu data menționată, Instituția Financiară pune în aplicare politici și proceduri fie pentru a împiedica un client de la a face o plată excedentară care depășește echivalentul în lei a 50.000 USD, fie pentru a asigura faptul că orice plată excedentară efectuată de un client peste cuantumul respectiv este restituită clientului în termen de 60 de zile, aplicând, în fiecare caz, normele prevăzute la Secțiunea a VII-a lit. C privind Agregarea conturilor și Conversia monetară. În acest sens, o plată excedentară a unui client nu se referă la solduri creditoare aferente unor debite contestate, ci include soldurile creditoare rezultate din restituiri de mărfuri.

9. Termenul "Organism de plasament colectiv exceptat" înseamnă o Entitate de Investiții care este reglementată ca organism de plasament colectiv, cu condiția ca toate drepturile asupra organismului de plasament colectiv să fie deținute de către sau prin intermediul unor persoane fizice sau Entități care nu sunt Persoane care fac obiectul raportării, cu excepția unei ENFS pasive cu Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării.

Simplul fapt că organismul de plasament colectiv a emis acțiuni fizice la purtător nu împiedică o Entitate de investiții care este reglementată ca organism de plasament colectiv să se încadreze drept Organism de plasament colectiv exceptat, în următoarele condiții:

- a)** organismul de plasament colectiv să nu fi emis și să nu emită niciun fel de acțiuni fizice la purtător ulterior datei de 31 decembrie 2015;
- b)** organismul de plasament colectiv să retragă toate acțiunile respective în caz de răscumpărare;
- c)** organismul de plasament colectiv să îndeplinească procedurile de precauție prevăzute în secțiunile II-VII și să raporteze orice informații solicitate care trebuie raportate cu privire la orice astfel de acțiuni atunci când respectivele acțiuni sunt prezentate pentru răscumpărare sau alte forme de plată; și
- d)** organismul de plasament colectiv să fi instituit politici și proceduri pentru a se asigura că astfel de acțiuni sunt răscumpărate sau imobilizate cât mai curând posibil și, în orice caz, anterior datei de 1 ianuarie 2018.

C. Cont Financiar

1. Termenul "Cont Financiar" înseamnă un cont administrat de o Instituție Financiară și include un Cont de Depozit, un Cont de Custodie și:

- a)** în cazul unei Entități de Investiții, orice drepturi aferente capitalului sau datoriei aparținând Instituției Financiare. Fără a aduce atingere dispozițiilor anterioare, termenul "Cont Financiar" nu include niciun drept aferent capitalului sau datoriei unei Entități care este o Entitate de Investiții doar din motivul că aceasta: (i) prestează un serviciu de consiliere în investiții și acționează în numele; sau (ii) administrează portofolii ale unui client și acționează în numele acestuia în scopul realizării de investiții, de gestionare sau de administrare a Activelor Financiare depuse în numele clientului la o Instituție Financiară, alta decât respectiva Entitate;
- b)** în cazul unei Instituții Financiare care nu este prevăzută la lit. (a), orice drept aferent capitalului sau datoriei Instituției Financiare, în cazul în care categoria de drepturi a fost stabilită cu scopul de a evita raportarea în conformitate cu Secțiunea I; și
- c)** orice Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare și orice Contract de rentă viageră emis sau administrat de către o Instituție Financiară, altul decât o rentă viageră imediată, nelegată de investiții,

netransferabilă, care îi este emisă unei persoane fizice și corespunde unei pensii sau unei indemnizații de invaliditate furnizate în cadrul unui cont care este un Cont Exclus.

Termenul "Cont Financiar" nu include niciun cont care este un Cont Exclus.

2. Termenul "Cont de Depozit" include orice cont comercial, de debit, de economii, la termen, de consemnațiuni, sau un cont a cărui existență este documentată printr-un certificat de depozit, de economii, de investiții, un certificat de îndatorare sau un alt instrument similar păstrat de o Instituție Financiară în cadrul obișnuit al activității bancare sau al unei activități similare. Un Cont de Depozit include, de asemenea, o sumă deținută de o companie de asigurări în temeiul unui contract de investiții cu garanție sau al unui acord similar care are drept scop plata sau creditarea de dobânzi către titular.

3. Termenul "Cont de Custodie" înseamnă un cont (altul decât un Contract de asigurare sau un Contract de rentă viageră) care conține unul sau mai multe Active Financiare în beneficiul altei persoane.

4. Termenul "Participație în capitalurile proprii" înseamnă, în cazul unui parteneriat care este o Instituție Financiară, o participație fie la capitalul, fie la profitul parteneriatului. În cazul unei fiducii care este o Instituție Financiară, o Participație în capitalurile proprii este considerată a fi deținută de către orice persoană asimilată unui constitutor sau unui beneficiar al întregii fiducii sau a unei părți a acesteia ori oricărei alte persoane fizice care exercită un control efectiv definitiv asupra fiduciei. O Persoană care face obiectul raportării va fi considerată beneficiar al unei fiducii dacă respectiva Persoană care face obiectul raportării are dreptul de a primi, direct sau indirect (de exemplu, prin intermediul unui mandatar), o distribuție obligatorie sau poate primi, direct sau indirect, o distribuție discreționară din fiducie.

5. Termenul "Contract de asigurare" înseamnă un contract (altul decât un Contract de rentă viageră) în conformitate cu care emitentul este de acord să plătească o sumă în momentul în care survine un eveniment asigurat specificat, legat de mortalitate, morbiditate, accident, răspundere civilă sau pagubă materială afectând o proprietate.

6. Termenul "Contract de rentă viageră" înseamnă un contract în conformitate cu care emitentul este de acord să efectueze plăți pentru o anumită perioadă de timp, determinată, în totalitate sau parțial, în funcție de speranța de viață a uneia sau mai multor persoane fizice. Termenul include, de asemenea, un contract care este considerat a fi un Contract de rentă viageră în conformitate cu legislația, reglementările sau practica din statul membru sau din altă jurisdicție în care contractul a fost emis și în conformitate cu care emitentul este de acord să facă plățile pentru o perioadă de mai mulți ani.

7. Termenul "Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare" înseamnă un Contract de asigurare (altul decât un contract de reasigurare încheiat între două societăți de asigurare) care are o Valoare de răscumpărare.

8. Termenul "Valoare de răscumpărare" înseamnă valoarea cea mai mare dintre: (i) suma pe care deținătorul poliței de asigurare este îndreptățit să o primească în cazul răscumpărării sau rezilierii contractului (calculată fără a scădea eventualele taxe de răscumpărare sau împrumuturi din poliță); și (ii) suma pe care deținătorul poliței de asigurare o poate împrumuta în temeiul contractului sau în legătură cu acesta. Fără a aduce atingere dispozițiilor anterioare, termenul "Valoare de răscumpărare" nu include o sumă de plătit în temeiul unui Contract de asigurare:

- a)** doar din motivul decesului unei persoane fizice asigurate în temeiul unui contract de asigurare de viață;
- b)** drept indemnizație pentru o daună corporală, o boală sau o altă plată reparatorie pentru o pierdere economică ce survine în momentul producerii evenimentului asigurat;
- c)** drept rambursare a unei prime plătite anterior (mai puțin costul taxelor de asigurare, fie că acestea sunt sau nu efectiv aplicate) în conformitate cu un Contract de asigurare (altul decât un contract de asigurare de viață cu componentă de investiții sau un Contract de rentă viageră) ca urmare a anulării sau a rezilierii contractului, a diminuării expunerii la risc pe parcursul perioadei în care contractul este efectiv în vigoare ori rezultând din corectarea unei erori de înscriere sau a unei erori similare cu privire la prima stipulată în contract;
- d)** drept dividend în beneficiul deținătorului poliței de asigurare (în afară de dividendele transferate la rezilierea contractului), cu condiția ca respectivele dividende să fie legate de un Contract de asigurare în conformitate cu care singurele indemnizații de plătit sunt cele prevăzute la lit. b); sau
- e)** drept restituire a unei prime în avans sau a unui depozit de primă pentru un Contract de asigurare a cărui primă trebuie plătită cel puțin o dată pe an, dacă suma reprezentând prima anticipată sau depozitul de primă nu depășește suma primei anuale de plată pentru anul următor în temeiul contractului.

9. Termenul "Cont Preexistent" înseamnă:

- a)** un Cont Financiar administrat de o Instituție Financiară Raportoare începând cu data de 31 decembrie 2015;
- b)** orice Cont Financiar al unui Titular de cont, indiferent de data la care a fost deschis respectivul Cont Financiar, în cazul în care:

(i) Titularul de cont deține, de asemenea, la Instituția Financiară Raportoare (sau la o Entitate afiliată din același stat membru ca Instituția Financiară Raportoare) un Cont Financiar care este un Cont preexistent în conformitate cu lit. a);

(ii) Instituția Financiară Raportoare (și, după caz, Entitatea afiliată din același stat membru ca și Instituția Financiară Raportoare) tratează atât Conturile Financiare menționate anterior, precum și orice alte Conturi

Financiare ale Titularului de cont care sunt considerate drept Conturi Preexistente în temeiul lit. b) drept un singur Cont Financiar în scopul respectării standardelor în materie de cerințe privind cunoașterea clientului prevăzute la secțiunea a VII-a lit. A și în scopul stabilirii soldului sau a valorii oricăruia dintre Conturile Financiare atunci când aplică oricare dintre pragurile referitoare la cont;

(iii) în ceea ce privește un Cont Financiar care face obiectul Procedurilor AML/KYC, Instituția Financiară Raportoare este autorizată să respecte respectivele Proceduri AML/KYC referitor la Contul Financiar bazându-se pe Procedurile AML/KYC efectuate pentru Contul Preexistent prevăzut la lit. a);

(iv) deschiderea Contului Financiar nu implică obligația de a furniza informații despre un client nou, suplimentare sau modificate de către Titularul de cont, în afara celor necesare în scopul cap. I al titlului X.

10. Termenul "Cont Nou" înseamnă un Cont Financiar administrat de o Instituție Financiară Raportoare deschis la data de 1 ianuarie 2016 sau ulterior datei menționate, cu excepția cazului în care acesta este considerat drept un Cont Preexistent în temeiul lit. b).

11. Termenul "Cont de Persoană Fizică Preexistent" înseamnă un Cont Preexistent deținut de una sau mai multe persoane fizice.

12. Termenul "Cont de Persoană Fizică Nou" înseamnă un Cont Nou deținut de una sau mai multe persoane fizice.

13. Termenul "Cont de Entitate Preexistent" înseamnă un Cont Preexistent deținut de una sau mai multe Entități.

14. Termenul "Cont cu Valoare Mai Mică" înseamnă un Cont de Persoană Fizică Preexistent cu un sold sau o valoare agregată a contului care, la data de 31 decembrie 2015, nu depășește echivalentul în lei a 1.000.000 USD.

15. Termenul "Cont cu Valoare Mare" înseamnă un Cont de Persoană Fizică Preexistent cu un sold sau o valoare agregată a contului care depășește, la data de 31 decembrie 2015 sau la data de 31 decembrie a oricărui an ulterior, echivalentul în lei a 1.000.000 USD.

16. Termenul "Cont de Entitate Nou" înseamnă un Cont Nou deținut de una sau mai multe Entități.

17. Termenul "Cont Exclus" înseamnă oricare dintre următoarele conturi:

a) un cont de pensie care îndeplinește următoarele cerințe:

(i) contul este reglementat drept cont de pensie cu caracter personal sau face parte dintr-un plan de pensii reglementat pentru furnizarea de beneficii cu titlu de pensii sau de indemnizații (inclusiv indemnizații de invaliditate sau de deces);

(ii) contul beneficiază de un tratament fiscal favorabil (și anume, contribuțiile în cont care ar face în mod normal obiectul impozitării sunt deductibile sau excluse din venitul brut al Titularului de cont sau impozitate la o cotă redusă ori impozitarea venitului din investiții generat de contul respectiv este amânată sau venitul din investiții este impozitat la o cotă redusă);

(iii) este obligatorie raportarea informațiilor cu privire la cont către autoritățile fiscale;

(iv) retragerile sunt condiționate de atingerea unei vârste de pensionare determinate, de invaliditate sau deces sau se aplică sancțiuni în cazul retragerilor efectuate înainte de astfel de evenimente determinate; și

(v) fie (i) contribuțiile anuale sunt limitate la echivalentul în lei a 50.000 USD sau mai puțin, fie (ii) există o limită maximă de contribuție pe durata vieții, egală cu echivalentul în lei a 1.000.000 USD sau inferioară, aplicându-se, în fiecare caz, normele prevăzute la Secțiunea a VII-a lit. C privind Agregarea conturilor și Conversia monetară.

Un Cont Financiar care îndeplinește în alt mod cerința prezentului subpunct nu va înceta să îndeplinească această cerință numai din cauza faptului că respectivul Cont Financiar poate primi active sau fonduri virate din unul sau mai multe Conturi Financiare care îndeplinesc cerințele prezentei litere sau ale lit. b) din unul sau mai multe fonduri de pensii care îndeplinesc cerințele de la oricare dintre pct. 5-7 de la lit. B;

b) un cont care îndeplinește cerințele următoare:

(i) contul este reglementat drept organism de plasament în alte scopuri decât pentru pensie și este tranzacționat în mod regulat pe o piață a titlurilor de valoare reglementată sau contul este reglementat drept instrument pentru economii în alte scopuri decât pentru pensie;

(ii) contul beneficiază de un tratament fiscal favorabil (și anume, contribuțiile în cont care ar face în mod normal obiectul impozitării sunt deductibile sau excluse din venitul brut al Titularului de cont sau impozitate la o cotă redusă ori impozitarea venitului din investiții generat de contul respectiv este amânată sau venitul din investiții este impozitat la o cotă redusă);

(iii) retragerile sunt condiționate de îndeplinirea unor criterii specifice legate de scopul contului de investiții sau de economii (de exemplu, acordarea de beneficii medicale sau pentru educație) sau se aplică sancțiuni în cazul unor retrageri efectuate înainte ca aceste criterii să fie îndeplinite; și

(iv) contribuțiile anuale sunt limitate la echivalentul în lei a 50.000 USD sau mai puțin, aplicându-se normele prevăzute la Secțiunea a VII-a lit. C privind Agregarea conturilor și Conversia monetară.

Un Cont Financiar care îndeplinește în alt mod cerința de la lit. a) subpct. (iv) nu va înceta să îndeplinească această cerință numai din cauza faptului că respectivul Cont Financiar poate primi active sau fonduri virate din unul sau mai multe Conturi Financiare care îndeplinesc cerințele de la lit. a) sau de la prezenta literă sau din unul sau mai multe fonduri de pensii care îndeplinesc cerințele de la oricare dintre pct. 5-7 din lit. B;

c) un contract de asigurare de viață pe o perioadă care urmează să se încheie înainte ca persoana fizică asigurată să împlinească vârsta de 90 de ani, cu condiția ca contractul să îndeplinească următoarele cerințe:

(i) primele sunt periodice, nu se diminuează în timp, se plătesc cel puțin o dată pe an pe parcursul perioadei în care contractul este în vigoare sau până în momentul în care persoana asigurată împlinește vârsta de 90 de ani, oricare dintre aceste perioade este mai scurtă;

(ii) nicio persoană nu poate avea acces la valoarea contractului (prin retragere, împrumut sau altfel) fără rezilierea contractului;

(iii) suma (altă decât o indemnizație de deces) care trebuie plătită în cazul anulării sau al rezilierii contractului nu poate depăși totalul primelor plătite pentru contract, minus suma reprezentând taxe aferente mortalității, morbidității și cheltuielilor (fie că au fost sau nu aplicate efectiv) pentru perioada sau perioadele în care contractul este în vigoare și orice sume plătite înainte de anularea sau rezilierea contractului; și

(iv) contractul nu este deținut de un cesionar cu titlu oneros;

d) un cont care este deținut exclusiv de un patrimoniu succesoral dacă documentația pentru respectivul cont include o copie a testamentului sau a certificatului de deces al persoanei decedate;

e) un cont instituit în legătură cu oricare dintre următoarele elemente:

(i) un ordin judecătoresc sau o hotărâre judecătorească;

(ii) o vânzare, un schimb, închirierea unei proprietăți imobiliare sau personale, cu condiția ca acest cont să îndeplinească următoarele cerințe:

- contul este finanțat exclusiv cu o plată în avans, o sumă reprezentând o plată anticipată care constituie un avans, o sumă corespunzătoare pentru a asigura o obligație direct legată de tranzacție sau o plată similară, ori este finanțat cu un Activ Financiar care este depus în cont în legătură cu vânzarea, cedarea sau închirierea proprietății;

- contul este instituit și utilizat exclusiv pentru a garanta obligația cumpărătorului de a plăti prețul de achiziție a proprietății, obligația vânzătorului de a plăti orice datorie neprevăzută ori a locatarului sau a locatarului de a plăti orice despăgubiri legate de proprietatea închiriată, după cum s-a convenit în contractul de închiriere;

- activele contului, inclusiv veniturile câștigate din aceste active vor fi plătite sau altfel distribuite în beneficiul vânzătorului, cumpărătorului, locatarului sau locatarului (inclusiv în scopul îndeplinirii unei obligații a persoanei respective) atunci când bunul este vândut, cedat sau predat sau când contractul de închiriere este reziliat;

- contul nu este un cont în marjă sau un cont similar instituit în legătură cu vânzarea sau tranzacționarea unui Activ Financiar; și

- contul nu este asociat unui cont prevăzut la lit. f);

(iii) obligația unei Instituții Financiare care achită ratele unui împrumut garantat cu bunuri imobiliare de a rezerva o parte din plată exclusiv în scopul facilitării plății impozitelor sau a asigurării referitoare la respectivul bun imobiliar la un moment ulterior;

(iv) obligația unei Instituții Financiare de a facilita plata impozitelor la un moment ulterior;

f) un Cont de Depozit care îndeplinește următoarele cerințe:

(i) contul există numai din motivul că un client face o plată care depășește soldul debitor cu privire la un card de credit sau la altă facilități de credit reînnoibilă și plata excedentară nu este restituită imediat clientului; și

(ii) de la data de 1 ianuarie 2016 sau anterior datei menționate, Instituția Financiară pune în aplicare politici și proceduri, fie pentru a împiedica un client de la a face o plată excedentară care depășește echivalentul în lei a 50.000 USD, fie pentru a asigura faptul că orice plată excedentară efectuată de un client și care depășește cuantumul respectiv este restituită clientului în termen de 60 de zile, aplicând, în fiecare caz, normele prevăzute la Secțiunea a VII-a lit. C privind conversia monetară. În acest sens, o plată excedentară a unui client nu se referă la solduri creditoare aferente unor debite contestate, dar include soldurile creditoare rezultate din restituiri de mărfuri;

g) orice alt cont care prezintă un risc scăzut de a fi utilizat pentru evaziune fiscală are caracteristici în mod substanțial similare cu oricare dintre conturile prevăzute la lit. C pct. 17 lit. a)-f) și este inclus pe lista Conturilor excluse menționată la art. 291 alin. (7), cu condiția ca statutul respectivului cont drept Cont exclus să nu aducă atingere obiectivelor cap. I al titlului X;

D. Cont care face obiectul raportării

1. Termenul "Cont care face obiectul raportării" înseamnă un Cont Financiar care este administrat de o Instituție Financiară Raportoare a României și este deținut de una sau mai multe Persoane care fac obiectul raportării sau de o ENFS pasivă cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării, cu condiția ca aceasta să fi fost identificată ca atare în temeiul procedurilor de precauție prevăzute la Secțiunile II-VII.

2. Termenul "Persoană care face obiectul raportării" înseamnă o Persoană din România care nu este: (i) o companie al cărei capital este tranzacționat în mod regulat pe una sau mai multe piețe ale titlurilor de valoare reglementate; (ii) orice companie care este o Entitate afiliată unei companii prevăzute la teza (i); (iii) o Entitate guvernamentală; (iv) o Organizație internațională; (v) o Bancă centrală; sau (vi) o Instituție Financiară.

3. Termenul "Persoană dintr-un alt stat membru", din perspectiva României, înseamnă o persoană fizică sau o Entitate care are rezidența în orice alt stat membru în temeiul legislației fiscale din jurisdicția respectivului stat membru sau patrimoniul succesoral al unei persoane decedate care era rezidentă a oricărui alt stat membru. În acest sens, o Entitate precum o societate civilă, o societate cu răspundere limitată sau o construcție juridică similară care nu are rezidență fiscală este considerată ca fiind rezidentă în jurisdicția în care se află sediul conducerii efective.

4. Termenul "Jurisdicție Participantă" cu privire la România înseamnă:

a) orice alt stat membru;

b) orice altă jurisdicție: (i) cu care Romania are un acord în vigoare în temeiul căruia respectiva jurisdicție va furniza informațiile menționate la Secțiunea I; și (ii) care este identificată pe o listă publicată de România și notificată Comisiei Europene;

c) orice altă jurisdicție: (i) cu care Uniunea are un acord în vigoare în temeiul căruia respectiva jurisdicție va furniza informațiile menționate la Secțiunea I; și (ii) care este identificată pe o listă publicată de Comisia Europeană.

5. Termenul "Persoane care exercită controlul" înseamnă persoanele fizice care exercită controlul asupra unei Entități. În cazul unei fiducii, acest termen înseamnă constitutorul (constitutorii), fiduciarul (fiduciarii), protectorul (protectorii) (dacă este cazul), beneficiarul (beneficiarii) sau clasa (clasele) de beneficiari, precum și orice altă persoană fizică care exercită un control efectiv definitiv asupra fiduciei și, în cazul unei construcții juridice care nu este o fiducie, acest termen desemnează persoanele aflate în poziții echivalente sau similare. Termenul "Persoane care exercită controlul" trebuie interpretat într-o manieră consecventă cu recomandările Grupului de Acțiune Financiară.

6. Termenul "ENFS" înseamnă orice Entitate care nu este o Instituție Financiară.

7. Termenul "ENFS pasivă" înseamnă orice: (i) ENFS care nu este o ENFS activă; sau (ii) o Entitate de investiții prevăzută la lit. A pct. 6 lit. b) care nu este o Instituție Financiară dintr-o jurisdicție participantă.

8. Termenul "ENFS activă" înseamnă orice ENFS care îndeplinește oricare dintre următoarele criterii:

a) mai puțin de 50% din venitul brut al ENFS pentru anul calendaristic precedent sau pentru altă perioadă de raportare adecvată este venit pasiv și mai puțin de 50% din activele deținute de ENFS în cursul anului calendaristic precedent sau al altei perioade de raportare adecvate sunt active care produc sau sunt deținute pentru a produce venit pasiv;

b) acțiunile ENFS sunt tranzacționate în mod regulat pe o piață a titlurilor de valoare reglementată sau ENFS este o Entitate afiliată unei Entități ale cărei acțiuni sunt tranzacționate în mod regulat pe o piață a titlurilor de valoare reglementată;

c) ENFS este o Entitate guvernamentală, o Organizație internațională, o Bancă centrală sau o Entitate deținută în totalitate de una sau mai multe dintre entitățile sus-menționate;

d) toate activitățile ENFS constau, în esență, în deținerea (în totalitate sau parțial) a acțiunilor subscrise emise de una sau mai multe filiale ale căror tranzacții sau activități sunt diferite de activitățile unei Instituții Financiare ori în finanțarea și prestarea de servicii respectivelor filiale. Cu toate acestea, o Entitate nu are statutul de Entitate activă dacă funcționează (sau se prezintă) drept un fond de investiții, cum ar fi un fond de investiții în societăți necotate, un fond cu capital de risc, un fond de achiziție prin îndatorarea companiei sau orice alt organism de plasament al cărui scop este de a achiziționa sau de a finanța companii și de a deține capital în cadrul respectivelor companii, reprezentând active de capital în scopul unor investiții;

e) ENFS nu desfășoară încă activități comerciale și nu a mai desfășurat niciodată, dar investește capital în active cu intenția de a desfășura o activitate comercială, alta decât cea a unei Instituții Financiare, cu condiția ca ENFS să nu se califice pentru această excepție ulterior datei la care se împlinesc 24 de luni de la data inițială a constituirii ENFS;

f) ENFS nu a fost o Instituție Financiară în ultimii 5 ani și este în proces de lichidare a activelor sale sau de restructurare cu intenția de a continua sau de a relua operațiunile în alte activități decât cele ale unei Instituții Financiare;

g) activitățile ENFS constau în principal în finanțare și operațiuni de acoperire a riscurilor cu sau pentru Entități afiliate care nu sunt Instituții Financiare, iar ENFS nu prestează servicii de finanțare sau de acoperire a riscurilor niciunei alte Entități care nu este o Entitate asimilată, cu condiția ca grupul din care fac parte respectivele Entități afiliate să desfășoare în principal o activitate diferită de activitățile unei Instituții Financiare; sau

h) ENFS îndeplinește toate condițiile următoare:

- (i) este constituită și își desfășoară activitatea în România sau în altă jurisdicție de rezidență exclusiv în scopuri religioase, caritabile, științifice, artistice, culturale, sportive sau educaționale; ori este constituită și își desfășoară activitatea în România sau în altă jurisdicție de rezidență și este o organizație profesională, o asociație de afaceri, o cameră de comerț, o organizație a muncii, o organizație din sectorul agriculturii sau al horticulturii, o asociație civică sau o organizație care funcționează exclusiv pentru promovarea bunăstării sociale;
- (ii) este scutită de impozitul pe venit în România sau în altă jurisdicție de rezidență;
- (iii) nu are acționari sau membri care au drepturi de proprietate sau beneficii legate de activele sau veniturile sale;
- (iv) legislația României aplicabilă ENFS sau altei jurisdicții de rezidență a ENFS ori documentele de constituire a ENFS nu permit(e) ca vreun venit ori vreun activ al ENFS să fie distribuit sau utilizat în beneficiul unei persoane fizice sau al unei Entități noncaritabile în alt mod decât în scopul desfășurării de activități caritabile ale ENFS sau drept plată a unor compensații rezonabile pentru servicii prestate ori drept plată reprezentând valoarea justă de piață a proprietății pe care ENFS a cumpărat-o; și
- (v) legislația României aplicabilă ENFS sau altei jurisdicții de rezidență a ENFS ori documentele de constituire a ENFS impun(e) ca, în momentul lichidării sau dizolvării ENFS, toate activele sale să fie distribuite către o Entitate guvernamentală sau altă organizație nonprofit, sau să revină Guvernului României sau al altei jurisdicții de rezidență a ENFS sau oricărei subdiviziuni politice a acestora.

E. Diverse

1. Termenul "Titular de cont" înseamnă persoana inclusă pe o listă sau identificată drept titularul unui Cont Financiar de către Instituția Financiară care ține contul. O persoană, alta decât o Instituție Financiară, care deține un Cont Financiar în beneficiul sau în numele altei persoane, în calitate de agent, custode, mandatar, semnatar, consilier de investiții sau intermediar, nu este considerată drept deținătoare a contului în sensul cap. I al titlului X, ci cealaltă persoană este considerată drept titulară a contului. În cazul unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau al unui Contract de rentă viageră, Titularul de cont este orice persoană care are dreptul să acceseze valoarea de răscumpărare sau să modifice beneficiarul contractului. În cazul în care nicio persoană nu poate să aibă acces la valoarea de răscumpărare sau să modifice beneficiarul, Titularul de cont este orice persoană desemnată în calitate de proprietar în contract și orice persoană cu un drept la plată în conformitate cu termenii contractuali. La scadența unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau a unui Contract de rentă viageră, fiecare persoană care are dreptul să primească o plată în conformitate cu contractul este considerată ca fiind un Titular de cont.

2. Termenul "Proceduri AML/KYC" ("anti-money laundering" - combaterea spălării banilor/"know-your-client" - cunoașterea clientelei) înseamnă procedurile de precauție referitoare la clientela unei Instituții Financiare Raportoare în conformitate cu cerințele privind combaterea spălării banilor sau cu cerințe similare care se aplică respectivei Instituții Financiare Raportoare.

3. Termenul "Entitate" înseamnă o persoană juridică sau o construcție juridică, de exemplu, o companie, un parteneriat, o fiducie sau o fundație.

4. O Entitate este o "Entitate afiliată" unei alte Entități dacă: (i) oricare dintre cele două Entități deține controlul asupra celeilalte; (ii) cele două Entități se află sub control comun; sau (iii) cele două Entități sunt Entități de investiții prevăzute la lit. A pct. 6 lit. b) din prezenta secțiune, se află sub o conducere comună și respectiva conducere este cea care asigură respectarea cerințelor de precauție care revine unor astfel de Entități de investiții. În acest sens, noțiunea de "control" include deținerea directă sau indirectă a peste 50% din voturi și din valoarea unei Entități.

5. Termenul "NIF" înseamnă număr de identificare fiscală (sau echivalentul său funcțional dacă nu există un număr de identificare fiscală).

6. Termenul "Documente Justificative" include oricare dintre următoarele:

- a)** un certificat de rezidență emis de un organism guvernamental autorizat al statului membru sau a unei alte jurisdicții în care beneficiarul plății afirmă că este rezident;
- b)** în ceea ce privește o persoană fizică, orice identificare valabilă eliberată de un organism guvernamental autorizat, care include numele persoanei și este utilizată, de regulă, în scopuri de identificare;
- c)** cu privire la o Entitate, orice document oficial eliberat de un organism guvernamental autorizat (de exemplu, un guvern sau o agenție a acestuia sau o comună), care include numele Entității și fie adresa sediului său principal în statul membru sau în altă jurisdicție în care aceasta afirmă că este rezidentă, fie statul membru sau altă jurisdicție în care entitatea a fost înregistrată sau constituită;
- d)** orice situație financiară auditată, raport de credit efectuat de o parte terță, declarație de falimentului sau raport al unei autorități de reglementare a pieței titlurilor de valoare.

Cu privire la un Cont de Entitate Preexistent, Instituția Financiară Raportoare poate utiliza ca Documente Justificative orice clasificare care figurează în registrele Instituției Financiare Raportoare cu privire la Titularul de cont care a fost determinată pe baza unui sistem standardizat de codificare a segmentelor de activitate, care a fost înregistrată de către Instituția Financiară Raportoare în conformitate cu practicile sale obișnuite de afaceri în scopul aplicării Procedurilor AML/KYC sau în alte scopuri de reglementare (altele decât fiscale) și care a fost

pusă în aplicare de către Instituția Financiară Raportoare înainte de data utilizată pentru a clasifica Contul Financiar drept un Cont Preexistent, cu condiția ca respectiva Instituție Financiară Raportoare să nu fi aflat sau să nu aibă motive de a fi aflat că respectiva clasificare este incorectă sau nefiabilă. Termenul "Sistem standardizat de codificare a segmentelor de activitate" înseamnă un sistem de codificare utilizat pentru a clasifica unitățile în funcție de tipul activității lor în alte scopuri decât în scopuri fiscale.

Secțiunea a IX-a

Punerea în aplicare efectivă

În conformitate cu art. 291 alin. (4), România trebuie să dispună de norme și proceduri administrative menite să asigure punerea în aplicare eficace și respectarea procedurilor de raportare și de precauție menționate anterior, inclusiv:

1. norme care să împiedice orice Instituții Financiare, persoane sau intermediari, să adopte practici destinate să eludeze procedurile de raportare și de precauție;
2. norme care impun Instituțiilor Financiare Raportoare să păstreze evidența măsurilor întreprinse și orice dovezi pe care s-au bazat în desfășurarea procedurilor sus-menționate, precum și să dispună de măsuri adecvate pentru obținerea acestor evidențe;
3. proceduri administrative pentru a verifica respectarea de către Instituția Financiară Raportoare a procedurilor de raportare și de precauție; proceduri administrative pentru a monitoriza o Instituție Financiară Raportoare în cazul în care sunt raportate conturi nedocumentate;
4. proceduri administrative pentru a se asigura că Entitățile și conturile definite în legislația națională drept Instituții Financiare care nu fac obiectul raportării și, respectiv, Conturi excluse prezintă, în continuare, un risc scăzut de a fi utilizate pentru evaziune fiscală; și
5. dispoziții eficace de asigurare a respectării, pentru abordarea cazurilor de neconformitate.

Secțiunea a X-a

Date de punere în aplicare în ceea ce privește instituțiile financiare raportoare situate în Austria

În cazul Instituțiilor Financiare Raportoare situate în Austria, toate trimerile la "2016" și "2017" în prezenta anexă se interpretează drept trimeri la "2017" și, respectiv, "2018".

În cazul Conturilor preexistente deținute de Instituții Financiare Raportoare situate în Austria, toate trimerile la "31 decembrie 2015" în prezenta anexă se interpretează drept trimeri la "31 decembrie 2016".

Anexa 2

NORME SUPLIMENTARE

de raportare și de precauție pentru schimbul de informații referitoare la conturile financiare

1. Modificarea circumstanțelor

O "modificare a circumstanțelor" include orice modificare care are drept rezultat adăugarea de informații relevante privind statutul unei persoane sau intră, în alt mod, în contradicție cu statutul persoanei respective. În plus, o modificare a circumstanțelor include orice modificare sau completare a informațiilor privind contul Titularului de cont (inclusiv adăugarea sau substituirea unui Titular de cont ori altă modificare referitoare la acesta) sau orice modificare sau completare a informațiilor privind orice cont asociat cu un astfel de cont (aplicând normele privind agregarea conturilor prevăzute la anexa nr. 1 Secțiunea a VII-a lit. C pct. 1-3), dacă o astfel de modificare sau completare a informațiilor afectează statutul Titularului de cont.

În cazul în care o Instituție Financiară Raportoare a aplicat testul cu privire la adresa de rezidență prevăzută la anexa nr. 1 Secțiunea a III-a lit. B pct. 1 și intervine o modificare a circumstanțelor în urma căreia Instituția Financiară Raportoare află sau are motive să afle că Documentele justificative inițiale (sau orice alte documente echivalente) sunt incorecte sau nefiabile, Instituția Financiară Raportoare trebuie, până în ultima zi a anului calendaristic relevant sau a altei perioade de raportare adecvate ori în termen de 90 de zile calendaristice de la notificarea sau descoperirea unei asemenea modificări a circumstanțelor, oricare dintre acestea este mai recentă, să obțină o autocertificare și noi Documente Justificative pentru a stabili rezidența fiscală (rezidențele fiscale) a(lei) Titularului de cont. În cazul în care o Instituție Financiară Raportoare nu poate obține autocertificarea și noi Documente Justificative până la data respectivă, aceasta trebuie să aplice procedura de căutare în registrul electronic prevăzută la anexa nr. 1 Secțiunea a III-a lit. B pct. 2-6.

2. Autocertificarea pentru Conturile de Entitate Noi

În ceea ce privește Conturile de entitate noi, pentru a stabili dacă o Persoană care exercită controlul asupra unei ENFS pasive este o Persoană care face obiectul raportării, o Instituție Financiară Raportoare se poate baza numai pe o autocertificare, fie din partea Titularului de cont, fie din partea Persoanei care exercită controlul.

3. Rezidența unei Instituții Financiare

O Instituție Financiară este "rezidentă" în România în cazul în care aceasta se află sub jurisdicția României (și anume, România poate impune raportarea de către Instituția Financiară). În general, în cazul în care o Instituție Financiară are rezidența fiscală într-un stat membru, aceasta se află sub jurisdicția acestui stat membru și, prin urmare, este o Instituție Financiară a statului membru. În cazul unei fiducii care este o Instituție Financiară (indiferent dacă aceasta este rezident fiscal într-un stat membru), fiduciarul este considerat a se afla sub jurisdicția unui stat membru dacă unul sau mai mulți fiduciarți sunt rezidenți în respectivul stat membru, cu excepția cazului în care fiduciarul raportează altui stat membru toate informațiile care trebuie raportate în temeiul cap. I al titlului X cu privire la Conturile care fac obiectul raportării administrate de fiduciar, în virtutea faptului că fiduciarul are rezidența fiscală în acel stat membru. Cu toate acestea, în cazul în care o Instituție Financiară (care nu este o fiducie) nu are rezidență fiscală (de exemplu, pentru că este considerată transparentă din punct de vedere fiscal sau pentru că se află într-o jurisdicție în care nu există impozit pe venit), se consideră că aceasta se află sub jurisdicția unui stat membru și că este, prin urmare, o Instituție Financiară a statului membru, în cazul în care:

- a)** este constituită în temeiul legislației statului membru respectiv;
- b)** are sediul conducerii efective (inclusiv sediul administrativ efectiv) într-un stat membru; sau
- c)** face obiectul supravegherii financiare în statul membru respectiv.

În cazul în care o Instituție Financiară (care nu este o fiducie) este rezidentă în două sau mai multe state membre, respectiva Instituție Financiară face obiectul cerințelor de raportare și de precauție ale statului membru în care aceasta își menține Contul/Conturile Financiar(e).

4. Cont administrat

În general, se poate considera că un cont este administrat de către o Instituție Financiară în următoarele situații:

- a)** în cazul unui Cont de custodie, de Instituția Financiară care deține custodia activelor din contul respectiv (inclusiv o Instituție Financiară care deține active în regim "street name" pentru un Titular de cont în respectiva instituție);
- b)** în cazul unui Cont de depozit, de Instituția Financiară care este obligată să facă plăți cu privire la contul respectiv (cu excepția unui reprezentant al unei Instituții Financiare, indiferent dacă acest reprezentant este sau nu o Instituție Financiară);
- c)** în cazul oricărui titlu de capital sau de creanță asupra unei Instituții Financiare care constituie un Cont Financiar, de către respectiva Instituție Financiară;
- d)** în cazul unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau al unui Contract de rentă viageră, de Instituția Financiară care este obligată să facă plăți cu privire la respectivul contract.

5. Fiducii care sunt ENFS pasive

O Entitate precum o societate civilă, o societate cu răspundere limitată sau o construcție juridică similară care nu are rezidență fiscală, în conformitate cu anexa nr. 1 Secțiunea a VIII-a lit. D pct. 3, este considerată ca fiind rezidentă în jurisdicția în care se află sediul conducerii efective. În acest sens, o persoană juridică sau o construcție juridică este considerată a fi "similară" cu o societate civilă și cu o societate cu răspundere limitată în cazul în care aceasta nu este tratată ca o unitate impozabilă în România în temeiul legislației fiscale române. Cu toate acestea, în scopul de a evita raportarea dublă (ținând cont de sfera amplă a termenului "Persoane care exercită controlul" în cazul fiduciilor), o fiducie care este o ENFS pasivă nu poate fi considerată o construcție juridică similară.

6. Adresa sediului principal al Entității

Una dintre cerințele prevăzute la anexa nr. 1 Secțiunea a VIII-a lit. E pct. 6 lit. c) este că, în ceea ce privește o Entitate, documentația oficială include fie adresa sediului principal al entității în statul membru sau în altă jurisdicție în care aceasta afirmă că este rezidentă, fie din statul membru sau altă jurisdicție în care Entitatea a fost înregistrată sau constituită. Adresa sediului principal al Entității este, în general, locul în care se află sediul conducerii efective. Adresa unei Instituții Financiare la care Entitatea administrează un cont, o casuță poștală sau o adresă utilizată exclusiv pentru corespondență nu este adresa sediului principal al Entității, cu excepția cazului în care respectiva adresă este singura adresă utilizată de către Entitate și figurează ca adresă socială a Entității în documentele de constituire. Mai mult decât atât, o adresă furnizată purtând mențiunea "post-restant" nu este adresa sediului principal al Entității.
